

PLAN DE DEZVOLTARE LOCALA

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACTIUNE LOCALA DUNAREA DE SUD

JUDETUL TELEORMAN

2013

Contents

Introducere – Abordarea Leader	3
II. DOSARUL DE CANDIDATURA	9
II.1. Lista localitatilor cuprinse in teritoriu	9
II.2. PLANUL DE DEZVOLTARE LOCALA	14
II.2.1 Prezentarea geografică și fizică	14
II.3. Planul de finantare	193
III. REALIZAREA PARTENERIATULUI SI FUNCTIONAREA GAL-ULUI	19544
III.1 Prezentarea procesului de elaborare a dosarului de candidatura	195
III.2 Prezentarea parteneriatului decizional	202
III.2.1 Descrierea partenerilor	202
III.2.2 Crearea și funcționarea GAL - ului	209
III.3.1 Resurse umane	218
III.3.1. Descrierea echipei de animare	274
III.3.2 Descrierea resurselor materiale (echipamente, localuri disponibile)	223
III.3.3 Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului	224
III.3.4 Dispozitivul de comunicare și informare	224
III.4. Implementarea proiectelor în cadrul GAL-ului	232
III.5. Implicarea GAL-ului in actiunile de cooperatre si RNDR	252
III.5.1. Cooperare	252
III.5.2 Crearea și implementarea rețelei	259

Introducere – Abordarea Leader

LEADER, concept ce vine de la “legaturi intre actiuni de dezvoltare rurala”, nu reprezinta doar un set de masuri care ar trebui implementate, ci este o metoda de mobilizare si promovare a dezvoltarii rurale in comunitatile rurale locale si un instrument care functioneaza eficient in situatii si in zone diferite, prin adaptarea deciziilor privind mediul rural la nevoile extrem de diverse ale zonelor rurale.

Astfel, LEADER a devenit o parte integranta a politicii de dezvoltare rurala care incurajeaza participarea locala pentru elaborarea si implementarea strategiilor de dezvoltare durabila a comunitatilor rurale locale.

Prin incurajarea teritoriilor rurale sa exploateze modalitati noi prin care sa devina sau sa ramana competitive, sa isi valorifice bunurile si resursele la maxim, sa depaseasca dificultatile pe care le intampina, cum ar fi: tendinta de imbatranire a populatiei, nivelul redus al prestarilor de servicii, absenta posibilitatilor de angajare, discrepanta mare fata de gradul de dezvoltare al zonelor urbane. LEADER contribuie la imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale, atat pentru familiile de agricultori cat si pentru populatia rurala in sens larg.

LEADER vine in completarea altor programe europene sau nationale, iar abordarea sa urmareste sa ofere comunitatilor rurale o metoda de implicare a partenerilor locali in orientarea dezvoltarii viitoare a zonei lor. Astfel, de exemplu, actiunile LEADER pot activa si mobiliza resursele locale, sprijinind proiecte de predezvoltare, cum ar fi: studii diagnostic, de fezabilitate, de consolidare a capacitatilor locale, care vor ameliora capacitatea acestor zone de a accesa si de a utiliza nu doar fondurile LEADER, ci si alte surse pentru finantarea dezvoltarii lor. De asemenea, LEADER sustine sectoare si categorii de beneficiari care, de multe ori, nu sunt sprijinite deloc sau primesc doar un sprijin limitat prin alte programe care functioneaza in zonele rurale, precum si activitatile culturale, punerea in valoare a mediului natural, reabilitarea arhitecturii si a cladirilor de patrimoniu, turismul rural, ameliorarea relatiilor dintre producatori si consumatori, etc.

Conceptul fundamental din spatele abordarii LEADER este ca, data fiind diversitatea zonelor rurale, strategiile de dezvoltare sunt mai productive si mai eficiente, daca sunt decise si implementate la nivel local, de catre actorii locali care utilizeaza proceduri clare si transparente si beneficiaza de sustinerea administratiilor publice corespunzatoare.

Astfel, abordarea LEADER poate fi rezumata la sapte trasaturi esentiale:

1. Strategii de dezvoltare locala axate pe zona;
2. Abordarea de jos in sus;
3. Parteneriate public – private;
4. Facilitarea inovatiei;
5. Actiuni integrate si multisectoriale;

6. Stabilirea de contacte in retea;
7. Cooperare;

Axa LEADER constituie o noutate în România și reprezintă o provocare pentru toți actorii ce vor fi implicați în implementarea acesteia, prin prisma obiectivelor ambițioase. Aceasta urmează a fi implementată „pas cu pas”, orientându-se la început pe activități de instruire a actorilor locali și de sprijinire a teritoriilor în vederea realizării strategiilor de dezvoltare.

Obiectivele specifice ale Leader urmăresc:

- participarea membrilor comunităților rurale la procesul de dezvoltare locală și încurajarea acțiunilor inovative (spre exemplu, soluții noi la probleme vechi, introducerea și dezvoltarea unor produse noi, noi sisteme de piață, modernizarea activităților tradiționale prin aplicarea de noi tehnologii, etc.);
- încurajarea actorilor de la nivel local de a lucra împreună cu reprezentanții altor comunități din interiorul sau exteriorul țării;
- stimularea formării de parteneriate, pregătirea și asigurarea implementării strategiilor de dezvoltare local;

Spațiul eligibil pentru implementarea axei LEADER în România îl constituie spațiul rural definit conform legislației din România (comune și orașe) la care se adaugă un număr de 206 orașe mici (care nu depășesc 20.000 locuitori). Includerea orașelor în teritoriul eligibil LEADER va asigura coerența teritorială și masa critică necesară din punct de vedere al resurselor umane, financiare și economice, pentru a susține o strategie de dezvoltare locală viabilă.

Coerența teritorială va elimina riscul ca acțiunile prevăzute a fi implementate într-un teritoriu să întâmpine diverse obstacole prin formarea unui teritoriu compus din mai multe unități administrative fără continuitate teritorială și lipsite de punctul comun reprezentat de un oraș care asigură susținerea economiei rurale prin relațiile create în timp între locuitori.

Deși conform legislației naționale în vigoare spațiul rural reprezentat de comune și sate, și spațiul urban compus din orașe și sate aparținătoare ale acestora, este delimitat utilizând anumite criterii, orașele ce vor fi parte componentă a unui GAL, în marea lor majoritate, au fost create în mod artificial, neavând la bază criterii corecte, așa încât astăzi se află într-o situație contradictorie, deoarece gradul lor de dezvoltare, în cele mai multe cazuri, este precar, iar economia locală se axează în principal pe sectorul agricol. Problemele cu care se confruntă locuitorii acestor orașe sunt similare cu cele întâlnite în sate și comune, diferențiindu-se de fapt doar prin numărul mai ridicat de locuitori din cadrul unității administrative, fapt ce duce spre dependența locuitorilor din spațiul rural de localități cu o populație mai numeroasă, pentru a putea pune în valoare mai bine rodul muncii lor.

Mai mult, pentru asigurarea caracterului rural al teritoriilor sub-regionale bine identificate acoperite de GAL, și pentru evitarea direcționării greșite a strategiei și proiectelor, din aria de acoperire a

unui GAL va putea să facă parte un singur oraș, iar în condiții excepționale, ce vor trebui argumentate în conformitate cu principiile abordării LEADER, vor fi acceptate două sau mai multe orașe, dar care să nu însumeze mai mult de 20.000 de locuitori. Totodată, populația din orașele mici nu poate depăși 25% din numărul total de locuitori dintr-un GAL.

Astfel, suprafața eligibilă pentru Leader cuprinde o populație de aproximativ 11,7 mil., din care aproximativ 2 milioane provin din orașe, iar suprafața eligibilă pentru implementarea axei LEADER este de 227.000 km² (207.000 km² spațiul rural definit conform definiției naționale, la care se adaugă aproximativ 20.000 km² suprafața deținută de orașele cu până la 20.000 locuitori).

Deși în perioada anterioară de programare 2000-2006 România nu a implementat acțiuni LEADER, au fost identificate totuși, la nivelul întregii țări, o serie de inițiative în dezvoltarea comunitară, precum: Grupuri de Inițiativa Locală (GIL), micro-regiuni și alte parteneriate de tip LEADER. Toate acestea sunt parteneriate între organisme non-guvernamentale (ONG), administrație publică locală, biserică, școală, cabinete medicale și stomatologice, micro-regiuni etc. Micro-regiunile, spre deosebire de grupurile de inițiativa locală, sunt înregistrate juridic ca asociații.

Unele GAL-uri chiar au atins o oarecare maturitate organizațională încât s-au transformat în asociații comunitare cu personalitate juridică, iar altele s-au dizolvat după atingerea obiectivului.

Acțiunile implementate de aceste parteneriate cuprind: elaborarea de strategii locale, renovarea școlilor, dispensarelor și unităților culturale, îmbunătățirea stării drumurilor și podurilor, analiza și promovarea mediului rural, înființarea de Tele-Centre pentru informarea cetățenilor, cursuri de instruire pentru membrii lor, scrierea de proiecte etc., toate acestea contribuind la rezolvarea unor probleme locale specifice.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a selectat în anul 2006 un număr de 120 reprezentanți ai unor teritorii (zone) sub-regionale, cu o populație cuprinsă între 10.000 și 100.000 locuitori, teritorii ce au acoperire în 37 de județe din cele 42 în vederea realizării de structuri și activități tip LEADER.

Reprezentanții teritoriilor au fost desemnați de către parteneriate informale ale sectoarelor public, privat și a societății civile, în vederea instruirii cu privire la următoarele subiecte: construcția parteneriatului, analiza diagnostic, strategia de dezvoltare locală, planul de acțiune al teritoriului, activități de animare, monitorizare și evaluare a planului de acțiune. Toate aceste acțiuni au fost necesare pentru pregătirea implementării axei LEADER în România.

În cadrul sesiunilor de formare, reprezentanții acestor teritorii au dobândit cunoștințe suficiente în vederea elaborării strategiilor de dezvoltare locală. O mare parte a acestora au demarat activitatea de elaborare a strategiei, însă nu au putut-o finaliza datorită lipsei resurselor financiare iar, dacă au finalizat-o, nu o pot implementa.

De asemenea, în aceeași situație se afla și alte parteneriate public-private, nu numai cele selectate de minister pentru formare, astfel ca fondurile europene reprezintă o oportunitate în acest sens.

Potentialul tarii noastre în materie de parteneriate este mult mai ridicat decât inițiativele prezentate mai sus, însă obstacolul principal în calea constituirii acestor parteneriate este reprezentat de către mentalitatea formată în anii de guvernare comunistă, care a generat neîncredere în rândul actorilor locali, în ceea ce privește formele institutionalizate de asociere și colaborare.

Pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală și stabilirea nevoilor de dezvoltare, un rol important în cadrul parteneriatelor public-private îl ocupă administrația publică locală. Însă, capacitatea administrativă exercitată la nivel local este inadecvată la necesitățile tot mai diverse ale comunităților locale, este limitată calitativ de numărul redus de personal calificat care exercită funcții în domeniul administrativ. De asemenea, lipsa experienței necesare în elaborarea strategiilor de dezvoltare locală și în managementul resurselor umane, dar și datorită dotărilor necorespunzătoare, conduce la un ritm încetinit în soluționarea multor probleme de ordin social și economic, activitățile desfășurate în cadrul administrației locale fiind exercitate insuficient. Ca rezultat al tuturor acestor factori apare decalajul net între România și celelalte state membre ale UE.

Pe de altă parte, s-a avut în vedere facilitarea cooperării între unitățile administrativ – teritoriale, ca persoane juridice de drept privat, fără scop patrimonial și de utilitate publică, creându-se posibilitatea asocierii acestora, în conformitate cu Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, sub denumirea de asociații de dezvoltare intercomunitare.

Acestea au apărut ca o necesitate, datorită fragmentării administrative (aprox. 3.000 comune), a insuficienței veniturilor proprii ale unităților administrativ teritoriale, capacității financiare proprii limitate de accesare a fondurilor europene.

Beneficiul înființării acestor asociații de dezvoltare intercomunitare îl constituie posibilitatea accesării fondurilor structurale, progresul social condiționat de recunoaștere și admitere a nevoilor fiecărui individ, protejarea eficienței a mediului, utilizarea rațională a rezervelor naturale, păstrarea unui nivel ridicat și sigur de creștere economică și ocupare a forței de muncă, dezvoltare culturală și păstrarea tradițiilor, fructificarea potențialului turistic al zonei.

Însă, dezvoltarea comunităților locale nu se poate realiza fără o implicare activă a cetățenilor în procesul de consultare și de luare a deciziilor. Astfel, apare necesitatea înființării la nivel local a unor structuri care să reunească reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societății civile dintr-un teritoriu stabilit, să identifice punctele slabe și tari și să stabilească prioritățile teritoriului, să implementeze acțiunile corespunzătoare și apoi să împărtășească experiența și bunele practici cu alte structuri partenariale similare.

Spațiul rural românesc se confruntă cu numeroase curențe, acestea reprezentând și motivul pentru disparitățile între urban și rural prin prisma tuturor componentelor sale: economie rurală, potențialul demografic, sănătate, școală, cultură, etc.

Pentru reducerea acestor disparități, una dintre soluții o reprezintă elaborarea și implementarea unor strategii integrate de dezvoltare de către comunitățile locale, având ca punct de plecare nevoile identificate la nivel local și potențialul endogen.

Nevoile de la nivel local sunt multe și variate fiind conștientizate mai clar de către comunitățile locale astfel că elaborarea unor strategii de la nivel central nu poate acoperi întru-totul nevoile spațiului rural. Abordarea LEADER are o importanță deosebită întrucât va contribui prin prisma specificului ei la o dezvoltare echilibrată a teritoriilor rurale și la accelerarea evoluției structurale.

Implicarea actorilor locali în dezvoltarea propriilor zone, va contribui la realizarea unei dezvoltări dinamice sprijinită de o strategie de dezvoltare locală elaborată și implementată local și administrată de reprezentanți ai GAL care vor reprezenta interlocutorii populației din teritoriile respective în vederea îmbunătățirii continue a strategiei și a acțiunilor ce vor fi implementate.

Astfel, comunitățile locale vor determina în urma unor studii locale care sunt nevoile zonei în care trăiesc, care sunt modalitățile de satisfacere a acestora și cum poate fi pus în valoare potențialul endogen, acțiuni în urma cărora spațiul rural va evolua în folosul comunităților locale.

Practic, dezvoltarea teritoriilor rurale acoperite de abordarea LEADER, va fi programată și coordonată de actorii locali ce vor reprezenta factorul decizional și, de asemenea, vor purta responsabilitatea evoluției în timp.

Abordarea LEADER, prin acțiunile sale specifice va duce la îmbunătățirea guvernantei locale și la promovarea potențialului endogen al teritoriilor. De asemenea, abordarea LEADER presupune consolidarea coerenței teritoriale și implementarea de acțiuni integrate, ce pot conduce la diversificarea și dezvoltarea economiei rurale, în folosul comunităților.

Un alt deziderat îl constituie construcția instituțională în vederea elaborării și implementării de strategii integrate ce vor da posibilitatea actorilor din spațiul rural, reprezentanți ai diferitelor domenii de activitate, să concluzioneze și să interacționeze în folosul comunităților rurale.

Strategiile elaborate și selectate se vor materializa în proiecte ce vor fi implementate în aria de acoperire a GAL, proiecte ce vor fi sprijinite financiar din fonduri publice la care se va adăuga cofinanțarea privată.

Datorită caracterului orizontal al axei 4, ce presupune accesarea mai multor măsuri din cadrul axelor FEADR, impactul acțiunilor implementate prin această abordare este foarte ridicat și acoperă o arie largă de acțiuni și beneficiari.

LEADER poate juca, de asemenea, un rol important în stimularea unor abordări noi și inovative pentru dezvoltarea zonelor rurale. Inovația va fi încurajată prin flexibilitate și libertate în luarea deciziei privind acțiunile ce se doresc a fi puse în practică.

Inovația în zonele rurale poate implica transferul și adaptarea inovației generată în altă parte, modernizarea formelor tradiționale de know-how sau descoperirea de noi soluții la problemele rurale persistente pe care alte instrumente politice nu au reușit să le rezolve într-un mod durabil și satisfăcător. Acestea pot furniza răspunsuri noi la problemele zonelor rurale.

Cooperarea cu alte teritorii incluse în strategiile de dezvoltare locală va facilita transferul și adaptarea inovațiilor dezvoltate în altă parte.

Având în vedere că există potențial pentru constituirea de Grupuri de Acțiune Locală și faptul că România nu a mai implementat măsuri de tip LEADER, înființarea și dezvoltarea Grupurilor de Acțiune Locală reprezintă o prioritate. Astfel, actorii publici și privați din teritoriile care doresc să participe la procedura de selecție a Grupurilor de Acțiune Locală trebuie să elaboreze strategii integrate și studii pentru pregătirea dosarelor de candidatură.

Grupul de Acțiune Locală are în responsabilitatea sa selectarea proiectelor, activitățile de dobândire de competențe și animare a teritoriului. De aceea, funcționarea eficientă a Grupurilor de Acțiune Locală reprezintă un punct important pentru obținerea sprijinului financiar european.

II. DOSARUL DE CANDIDATURA

II.1. Lista localitatilor cuprinse in teritoriu

Localitatile care fac parte din cadrul Grupului de Actiune Locala – **DUNAREA DE SUD** sunt prezentate in tabelul de mai jos:

Codul comunelor INSSE	Numele localității			Nr. locuitori		Suprafața totală	Densitate
	Comune	Orașe	Sate	Din orașe	Din total teritoriu	km ²	loc./km ²
154460	Suhaia		Suhaia		2.529	74,85	33,79
155118	Fântânele		Fantanele		1.903	44,24	43,02
154914	Viișoara		Viisoara		2.037	42,53	47,90
153561	Piatra		Piatra		3.468	74,50	46,55
153124	Lisa		Lisa, Vânători		2.342	76,41	30,65
154139	Seaca		Seaca, Năvodari		2.671	89,77	29,75
154736	Traian		Traian		1.930	52,51	36,75
152662	Crângu		Crângu, Secara		1.604	35,28	45,46
152993	Frumoasa		Păuleasa, Frumosa		2.374	47,47	50,01
154380	Smârdioasa		Smârdioasa, Șoimu		2.529	34,00	74,38
153106	Izvoarele		Izvoarele		2.846	41,09	69,26
155109	Dracea		Dracea, Zlata, Florica		1.864	49,67	37,53
152234	Bragadiru		Bragadiru		4.241	72,41	58,57
152314	Bujoru		Bujoru		1.766	31,53	56,01
153400	Nasturelu		Năsturelu, Zimnicele		2.782	70,91	39,23
153589	Pietroșani		Pietrosani		3.023	113,81	26,56
103194	Gaujani		Găujani, Pietrișu, Cetățuia		2.560	81,02	31,60
Total GAL				0	42.469	1.032,00	41,15
% loc. orașe din total loc. (≤25%)	-	-	-	-	-	-	0,00

Sursa: Institutul National de Statistica - 2009

Teritoriul acoperit de GAL – **DUNAREA DE SUD** include 17 localitati.

Din cele 17 localitati ale GAL - **DUNAREA DE SUD**, 16 localitati fac parte din judetul Teleorman, iar o localitate – Gaujani - face parte din judetul Giurgiu. Ca si suprafata, localitatile din judetul Teleorman acopera 92,42% din suprafata totala a GAL –ului, in timp ce localitatea din judetul Giurgiu reprezinta 7,57% din suprafata totala a GAL ului.

Avand in vedere ca in componenta teritoriala a Gal – DUNAREA DE SUD se afla localitati din doua judete diferite, teritoriul GAL indeplineste criteriul de selectie nr. SCS 1.4 fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale.

Numarul total al locuitorilor care fac parte din aria teritoriala a GAL – **DUNAREA DE SUD** este de 42.469 locuitori, dispusi pe o suprafata totala de 1.032,00 km².

Dupa cum se poate observa din informatiile expuse mai sus, GAL – DUNAREA DE SUD indeplineste criteriul de selectie nr. SCS 1.1, fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, in sensul ca numarul de locuitori ai GAL – DUNAREA DE SUD se situeaza intre 30.000 si 70.000 de locuitori.

In ceea ce priveste densitatea teritoriului GAL - **DUNAREA DE SUD**, aceasta este analizata mai jos comparativ cu situatia la nivel national si regional, avand in vedere ca teritoriul GAL – **DUNAREA DE SUD** se situeaza in regiunea de dezvoltare Muntenia Sud.

Rezultatele la nivel national in ceea ce priveste densitatea populatiei sunt urmatoarele:

Numar populatie stabila la 1 iulie 2009	Suprafata (km ²) in 2009	Densitate (loc/ km ²)
21.498.616	238.390,71	90,18

Sursa: Institutul National de Statistica – 2009

Dupa cum se poate observa ponderea populatiei / km² la nivel national este de 90,18 loc/km².

Densitatea populatiei in cadrul Regiunii de dezvoltare Muntenia Sud se prezinta astfel:

Judet	Numarul de locuitori	Suprafata	Densitate
Arges	652.625	6.826	95,60
Calarasi	324.617	5.088	63,80
Dambovita	541.763	4.054	133,63
Giurgiu	297.859	3.526	84,47
Ialomita	296.572	4.453	66,60
Prahova	829.945	4.716	175,98
Teleorman	436.025	5.790	75,30

Total Regiune de Dezvoltare Muntenia Sud	3.379.406	34.453	98,08

Sursa: ADR Muntenia Sud - 2009

Dupa cum se observa, teritoriul acoperit de GAL – **DUNAREA DE SUD**, are o densitate cu mult inferioara densitatii judetului Teleorman, densitatii regiunii de dezvoltare Muntenia Sud, cat si celei de la nivel national, ceea ce impune atragerea populatiei in zonele rurale in primul rand prin imbunatatirea conditiilor de trai in mediul rural, dar si prin crearea de locuri de munca.

Clasificare localitatilor componente ale GAL – **DUNAREA DE SUD**, in functie de densitatea populatiei este urmatoarea:

Densitate	Grupa	Comuna	Densitate (loc/km2)
< 20 loc / km2	Zona nepopulata cu probleme	-	-
Intre 20 si 39,5 loc / km2	Zona cu riscuri mari de depopulare	Lisa	30,65
		Suhaia	33,79
		Seaca	29,75
		Traian	36,75
		Dracea	37,53
		Nasturelu	39,23
		Pietrosani	26,56
		Gaujani	31,60
Intre 39,5 si 79 loc / km2	Zona rurala cu densitate in scadere	Bujoru	56,01
		Bragadiru	58,57
		Izvoarele	69,26
		Smardioasa	74,38
		Crangu	45,46
		Frumoasa	50,01
		Viisoara	47,90
		Piatra	46,55
		Fantanele	43,02
		-	-
Intre 79 si 120 loc / km2	Zona in ascensiune	-	-

Sursa: elaborare proprie in baza datelor de la Institutul National de Statistica – cu date din anul 2009

Analizand datele prezentate mai sus se poate observa ca 56,90 % din totalul teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD**, respectiv comunele Lisa, Suhaia, Seaca, Traian, Dracea, Nasturelu, Pietrosani si Gaujani, prezinta o densitate foarte scazuta, avand problema grave de populare, iar 43,10 % din suprafata acestuia, prezinta o densitate in scadere.

Pe teritoriul GAL – **DUNAREA DE SUD**, nu exista localitati care sa aiba o densitate mai mare de 79 loc/km², corespunzatoare unei zone in ascensiune.

Din analiza datelor prezentate mai sus se poate observa ca GAL – DUNAREA DE SUD indeplineste criteriul de selectie nr. SCS 1.2. fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, in sensul ca densitatea populatiei GAL – DUNAREA DE SUD se situeaza sub 75 locuitori / km².

In ceea ce priveste gradul de ruralitate al teritoriului, situatia este urmatoarea:

Ponderea populatiei rurale	Populatia in mediul rural	*100	
=	Populatia totala		
Ponderea populatie rurale =	42.469	*100	100%
	42.469	=	

Gradul de ruralitate =	Densitate populatie	*100	
	Populatie totala		
Gradul de ruralitate =	41,15 %	*100	0,10 %
	42.469	=	

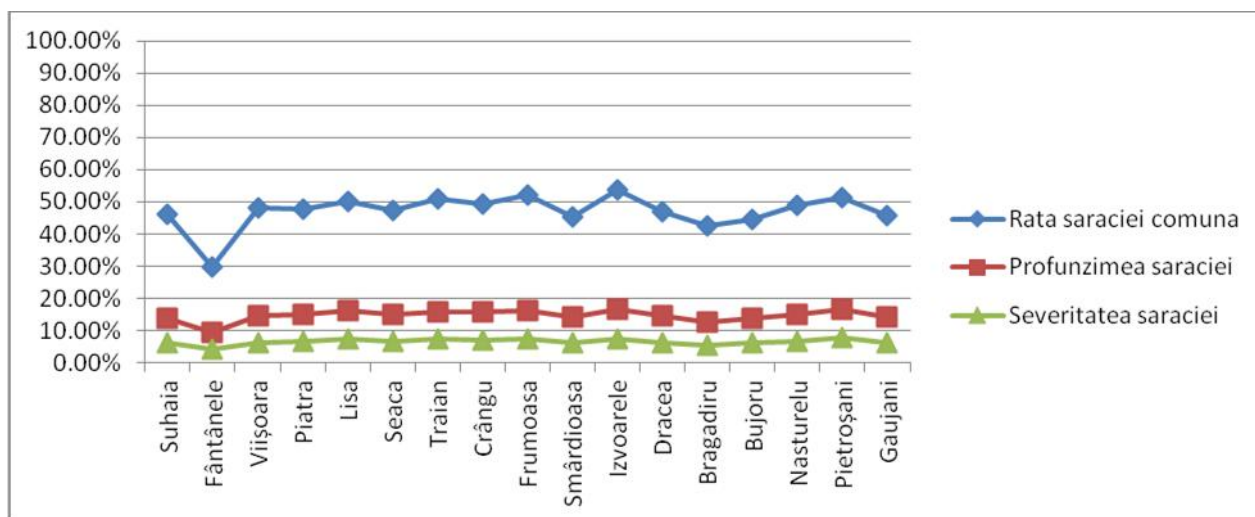
Ponderea populatiei urbane=	Populatia in mediul urban	*100	
	Populatia totala		
Ponderea populatie urbane	0	*100	0%
=	42.469	=	

Gradul de saracie al teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD**, situatia se prezinta astfel:

Comuna	Rata saraciei comuna	Profundimea saraciei	Severitatea saraciei
Suhaia	46,10%	13,80%	6,10%
Fântânele	29,60%	9,40%	4,40%
Viișoara	48,10%	14,40%	6,40%

Piatra	47,80%	15,00%	6,80%
Lisa	50,30%	16,10%	7,40%
Seaca	47,50%	14,90%	6,70%
Traian	50,80%	15,90%	7,30%
Crângu	49,40%	15,60%	7,20%
Frumoasa	52,30%	16,20%	7,30%
Smârdioasa	45,40%	14,20%	6,40%
Izvoarele	53,80%	16,50%	7,40%
Dracea	47,00%	14,40%	6,40%
Bragadiru	42,60%	12,60%	5,50%
Bujoru	44,40%	13,90%	6,40%
Nasturelu	49,00%	15,00%	7,00%
Pietroșani	51,50%	16,70%	7,70%
Gaujani	45,70%	14,00%	6,30%

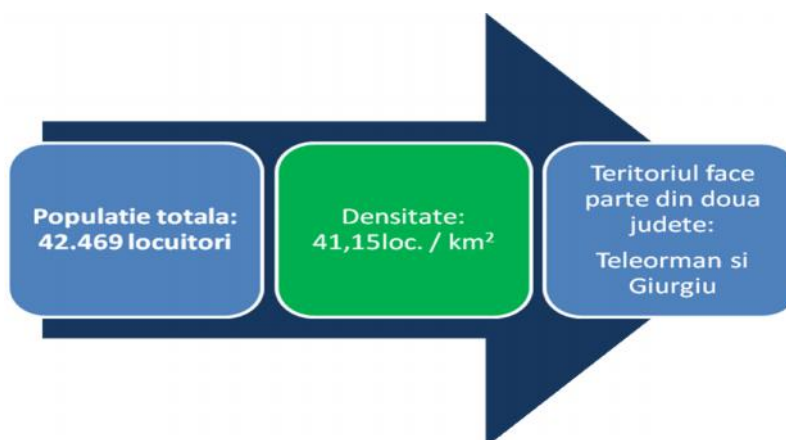
Sursa: Anexa 6 la Ghidul de finantare

Sursa: elaborare proprie in baza informatiilor obtinute de la Institutul National de Statistica

Din analiza datelor prezentate mai sus se poate observa ca GAL – DUNAREA DE SUD indeplineste criteriului de selectie nr. SCS 1.3. fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, in sensul ca pe tritoriul acestuia se afla zone sarace.

In concluzie teritoriul GAL - **DUNAREA DE SUD** prezinta urmatoarele caracteristici:

II.2. PLANUL DE DEZVOLTARE LOCALA

PARTEA I: PREZENTAREA TERITORIULUI – ANALIZA DIAGNOSTIC

II.2.1 Prezentarea geografică și fizică

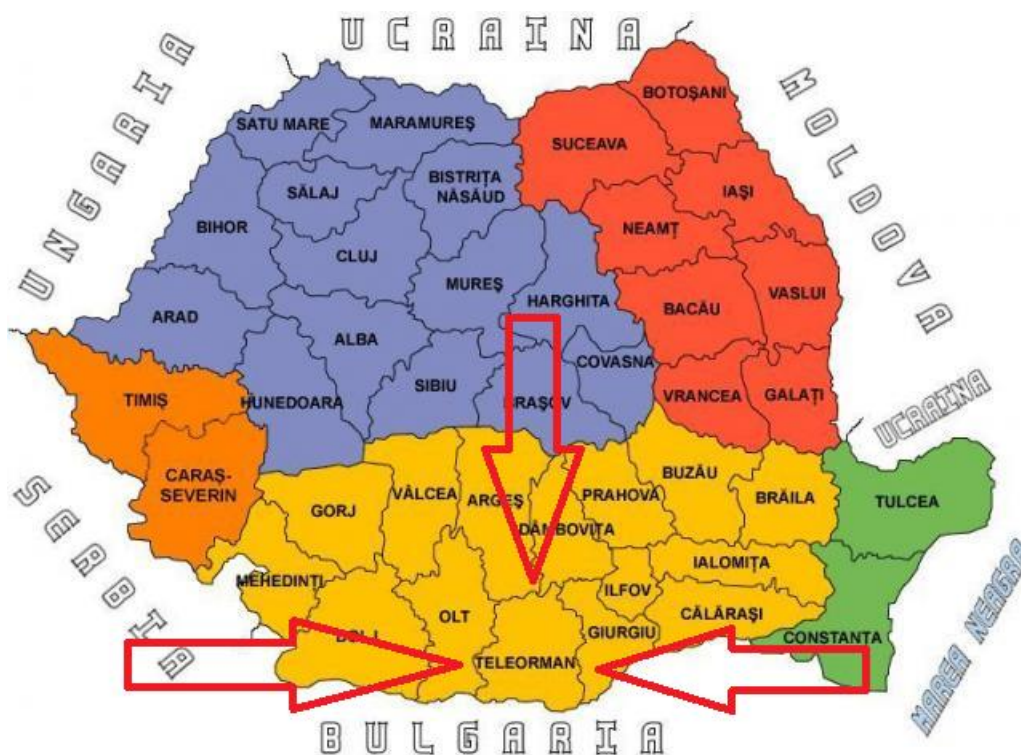
II.2.1.1. Prezentarea principalelor caracteristici geografice si fizice

Judetul Teleorman este marginit la sud de Dunare, strabatut de raul Calmatui si afluenti ai acestuia si de drumurile naționale DN 51A Zimnicea – Turnu Măgurele si DN 52 Alexandria- Turnu Măgurele, precum si de drumuri comunale de interes local.

Situat la intersectia paralelei 440N cu meridianul 250E, teritoriul judetului Teleorman este asezat in partea sudica, in zona centrala a Campiei Romane, fiind incadrat de judetele Arges si Dambovita la nord, Giurgiu la est si Olt la vest, iar la sud de fluviul Dunarea, care constituie granita Romaniei cu Bulgaria pe circa 90 km. Intre aceste limite, suprafata judetului este de 5.872 km², incadrandu-se din acest punct de vedere intre judetele mijlocii si ocupand locul 19 la nivel de tara.

Reteaua hidrologica a judetului Teleorman prezinta anumite particularitati specifice zonei in care este asezat fiind formata din fluviul Dunarea si afluentii sai principali din acest sector: Oltul, raurile Calmatui si Vedea. Judetul este traversat de paraurile Dimbovnic, Glavacioc si Calniste, care sunt afluenti ai Neajlovului, precum si de raul Teleorman, paraurile Burdea, Cainelui, Clanita, Tinoasa, Nanov si Tarnava

Resursele de apa (exceptand Dunarea si Oltul) sunt moderate sub raport cantitativ si se gasesc sub forma apelor subterane (ape freatice si ape de adancime) si a apelor de suprafata (rauri, lacuri naturale si artificiale). Vedea (120km) si Calmatuiul (118km) sunt principalele rauri ale judetului care, impreuna cu afluentii lor, dreneaza peste 80 % din suprafata. Dunarea, fluviu de interes european, margineste judetul pe o lungime de 90 km in partea sudica, avand o deosebita importanta pentru teritoriul in care apa este deficitara. Dunarea a creat in imediata apropiere a malurilor sale o succesiune de grinduri fluviale, catre interior s-au format depresiuni ocupate temporar de ape numite „listeve” (Listeava Mare, Mica, Vasluiului, Lupilor, Lata, La Plopi, Zimnicea).

▪ Amplasament

Teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** este străbatut de drumurile naționale DN 51A Zimnicea – Turnu Măgurele și DN 52 Alexandria- Turnu Măgurele, cuprinde partea de sud a județului Teleorman, având în componența următoarele localități: Suhaia, Fantanele, Viisoara, Piatra, Lisa, Seaca, Traian, Crîngu, Frumoasa, Smardioasa, Izvoarele, Dracea, Bragadiru, Bujoru, Nasturelu, Pietroșani și Gaujani, din județul Giurgiu.

Întregul teritoriu al GAL - **DUNAREA DE SUD** este situat în zona sud - vestică a Regiunii de Dezvoltare Muntenia Sud.

Limitele geografice ale teritoriului sunt următoarele:

- Nord: localitățile din centrul județului Teleorman și orașele Alexandria și Rosiori de Verde din județul Teleorman;
- Vest: localitățile din vestul județului Teleorman și orașul Turnu Măgurele din județul Teleorman;
- Sud: orașul Zimnicea din județul Teleorman și fluviul Dunărea;
- Est: localitățile din estul județului Teleorman și limita cu județul Giurgiu;

▪ TERITORIUL POTENTIALULUI GRUP DE ACTIUNE LOCALA " DUNAREA DE SUD "

➤ Comuna Suhaia, beneficiază de o avantajoasă poziție geografică în partea sudică a României, fiind situată pe malul stâng al Dunării. Coordonatele geografice ale localității sunt: 43° 37'07" latitudine nordică și 25°15'00" longitudine estică.

Aceasta este situată într-o zonă de șes în cadrul Luncii Dunării la 47 m deasupra mării, pe versantul stâng al Dunării și de-a lungul fostului lac Suhaia, respectiv pe terasa a VI-a a Dunării. Aceasta este așezată la 13 km față de cea mai sudică localitate din țară, respectiv Zimnicea, la 42 km față de Turnu Măgurele, la 40 km de Alexandria pe ruta Piatra – Furculești și 52 km pe ruta Zimnicea – Smârdioasa.

➤ Comuna Fântânele este situată la sud de Suhaia și este străbatută de la est la vest de DN 51A, Zimnicea – Turnu Măgurele care face legătura comunei cu exteriorul. Numele comunei Fântânele vine de la numărul mare de izvoare ce țâșneau la poalele malului ce formează valea Dunării, cunoscute sub numele de fântânițe, fântânele. Mai târziu aceste izvoare, care țâșneau în mod natural de sub mal, au fost amenajate prin canalizări și bazine de piatră, dându-le diferite denumiri : „la țuțurcă” sau „fântâna lui Tudorcel”, după numele celui care a amenajat-o, ceea ce a contribuit la formarea nucleului acestei așezări.

➤ Comuna Vișoara este situată în partea de sud a județului Teleorman pe malul stâng al pârâului Calmatui, la 7-8 km față de Dunare. Aceasta este străbatută de DN 51A de la nord la sud, de DC 9, precum și de DN 51 A (Zimnicea - Turnu Măgurele). Prima atestare documentară a comunei Vișoara este de la anul 1594 din timpul lui Mihai Viteazul.

➤ Comuna Crîngu se află situată la o distanță de 20 km de orașul Turnu Măgurele și 27 de km de Alexandria, fiind compusă din satele Crîngu și Secara. Așezările acestei comune datează încă dinainte de domnia lui Mihai Viteazul. Aparține plăsii Urliului și este așezată în parte de nord - est a județului, pe malul stâng al pârâului Calmatui și pe ambele părți ale șoselei naționale Turnu Măgurele - Alexandria - București. Actuala comună Crîngu, s-a numit până în august 1968, comuna Ologi. Această denumire vine de la localnicii cărora li s-au tăiat picioarele de la genunchi din ordinul Sultanului, în luptele purtate cu Mihai Viteazul. Satul Secara, s-a numit cu mult timp înainte Broasca deoarece, acum 200 - 250 de ani, această așezare s-a făcut în niște mlaștini cu lacuri permanente și abundente în broaște. Comuna are ca vecini în nord comuna Furculești, în sud Seaca și Traianu, în est comunele Piatra și Lisa și în vest comuna Dracea.

➤ Comuna Lisa este situată în partea de sud a județului Teleorman, fiind străbatută de drumul național DN 51 A prin care se realizează legătura cu următoarele localități :

- municipiul Alexandria, reședința județului – 31 km ;
- municipiul Turnu Măgurele - 27 km
- municipiul Zimnicea - 25 km
- municipiul Rosiorii de Vede - 55 km ;

Lisa este străbătută de drumul național DN 51A, fiind situată în extremitatea central - sudică a județului Teleorman, la aproximativ 30 - 35 km. de aceasta.

➤ La nord de Lisa se afla comuna Piatra, strabatută, de asemenea, de DN 51 A. Din punct de vedere geografic zona face parte din marea unitate a Câmpiei Române, mai precis din centrul Câmpiei Burnasului. Comuna Piatra este situata in partea de sud a Romaniei, respectiv în sudul județului Teleorman, la altitudini absolute cuprinse între 37,5 – 40 până la 65 m. Suprafața din intravilanul comunei Piatra este de 225 ha și se caracterizează prin existența unei singure componente administrative.

➤ Comuna Traian este una dintre comunele sudice ale județului Teleorman așezată în valea Dunării și în partea sudică a Câmpiei Române, în regiunea numită câmpia Boianului având latitudinea 43°,46' latitudine nordică și 25° longitudinea estică. Se învecinează în partea de nord cu comuna Crangu iar la nord - est și est cu comuna Seaca. La sud este marginită cu Fluviul Dunărea care formează hotarul țării cu Bulgaria, iar la vest și nord vest cu comuna Ciuperceni și municipiul Turnu Magurele. Traian este situată în partea de sud a județului Teleorman, fiind străbătută de DN 51A de la vest și de paraul Suroaia.

➤ Comuna Pietrosani este situată în Câmpia Burnasului, la 25 km est de orasul Zimnicea, fiind strabatuta de drumul național DN5C ce face legătura cu municipiul Giurgiu și are următorii vecini: la nord - Câmpia Burnasului, la est - comuna Pierișu din județul Giurgiu, la sud - fluviul Dunărea și la vest - Comuna Bujoru. Din punct de vedere morfologic, comuna Pietroșani face parte din Campia Burnasului. Comuna are un teritoriu de formă regulată de-a lungul luncii Dunării, pe o distanță de 12 -14 km. Relieful comunei îl constituie marile trepte de teren ale văii dunărene de sub Câmpia Burnasului, intersectate cu sectorul final al râului Vedea.

➤ În cadrul județului Teleorman comuna Smârdioasa ocupă o poziție centrală. Este compusă din două sate, satul de reședință Smârdioasa și satul Șoimu, iar la nivel național comuna se află amplasată în partea de vest a Câmpiei Bărăganului desfășurându-se pe terasa de luncă a râului Vedea.

Denumirea comunei vine de la cuvântul slavon „ smarc” care însemna murdar. Pe vremuri, în preajma vetrei satului existau lacuri mici și ochiuri de apă denumite și smârcuri.

Din datele cuprinse într-un manuscris al Academiei Române, comuna ar data din anul 1750 când ar fi luat ființă cu un număr de 20 – 50 familii stabilite aici și care lucraseră mai înainte ca, clăcași pe moșia Brînceni

➤ Comuna Seaca se găsește în sudul județului Teleorman, situată la 5 km sud de granița cu Bulgaria, la 15 km est de orasul Turnu Magurele și la 50 km vest de reședința județului Alexandria, comuna fiind strabatuta de drumul național DN 51 A și este compusă din localitățile Seaca și Năvodari.

➤ Comuna Frumoasa se învecinează la nord și vest cu comuna Smârdioasa, la sud cu orașul Zimnicea și comuna Bragadiru și la est cu comunele Cervența și Conțești. Legătura comunei cu exteriorul se face prin DC 26 care traversează teritoriul administrativ pe direcția nord-vest, sud-est spre Smârdioasa, respectiv Bragadiru. Cea mai apropiată localitate urbană este orașul Zimnicea care se află la o distanță de 30 de km pe DN 51 și de 21 km prin DC 27. Distanța până în municipiul Alexandria, reședința județului Teleorman este de 23 km. Linia de cale ferată Roșiori de Vede – Alexandria – Zimnicea constituie limită a teritoriului administrativ spre comuna Smârdioasa.

➤ Comuna Bujoru este situată în partea de sud-est a județului Teleorman având ca vecini: la Nord comuna Bragadiru, la sud comuna Pietroșani, iar la est comuna Năsturelu. Comuna Bujoru este alcătuită dintr-un singur sat. Teritoriul administrativ al comunei Bujoru este străbatut de la nord la sud de apele râului Vedea. Totodată teritoriul comunei este străbătut de la nord la sud, de drumul județean DJ

506 si D.N.5-C (spre comuna Pietroșani). Prin DJ. 506 se face legătura cu municipiul Alexandria, iar prin D N 5-C cu municipiul Giurgiu si orasul Zimnicea. Distanța cea mai mică până la cel mai apropiat oraș, Zimnicea este de 18 km.

➤ Comuna Nasturelu este situata in partea de sud a judetului Teleorman. Comuna Nasturelu este alcatuita din doua sate, Nasturelu si Zimnicele. Teritoriul comunei este strabatut de D.N. 5 C Zimnicea - Giurgiu. Distanța cea mai mică pana la cel mai apropiat oras, Zimnicea este de 10 km.

➤ Comuna Bragadiru este o unitate teritorial - economică, situată la extremitatea sud estică a județului Teleorman, pe valea râului Vedea, în perimetrul în care acest curs pătrunde în culoarul dunărean, respectiv la circa 8 km amonte față de punctul de confluență al râului Vedea cu un braț minor nordic al Dunării (gârla Pasărea). Intravilanul localității Bragadiru s-a dezvoltat pe malul drept a raului Vedea, parțial în lunca râului si parțial pe un nivel de terasă joasă a acestuia, la circa 30 km aval de municipiul Alexandria.

➤ Comuna Dracea este situată în partea de sud a României, respectiv în sudul județului Teleorman, la altitudini absolute cuprinse între 37,5-40 pana la 65 m.

Comuna Dracea are următoarele vecinătăți :

- nord – comuna Bogdana
- vest – comuna Putineiu
- est – comuna Crângu
- sud – comuna Traian

Suprafața din intravilanul comunei Dracea este de 310 ha și se caracterizează prin existența unei singure componente administrative. Comuna este legată de municipiul Alexandria prin DN 6 ce face legătura între municipiile Alexandria și Turnu Măgurele, fiind situata la o distanța de 30 km de Alexandria – reședița județului Teleorman și la 20 km de municipiul Turnu Măgurele.

➤ Comuna Gaujani este asezata in sudul județului Giurgiu, în Câmpia Română la 60 km distanță de Alexandria, 100 km distanță de capitală și 28 km distanță de municipiul Giurgiu. Se află poziționată în apropiere de orase importante, ceea ce ii sporeste potentialul. La nord comuna Gaujani se învecinează cu comuna Vedea iar la sud – est cu fluviul Dunarea, fiind străbătută de pârâul Danca care mai este numit și “Pasarea”, pârâu care mai traversează și comunele Gogoșari, Putineiu si Vedea. Calea principala de acces este DN 5C.

➤ Comuna Izvoarele este o unitate administrativ - teritorială, amplasată în sudul județului Teleorman, cu acces la DN 51: Alexandria - Zimnicea și străbătută de DJ5068. Este așezată într-o vale adâncă. Comuna este așezată în câmpia Burnașului. Situată in partea de sud-est a județului Teleorman, comuna se învecinează la nord cu comuna Brânceni, la est cu comuna Smârdioasa, la sud cu orașul Zimnicea și la vest cu comuna Piatra.

RELIEF GAL - DUNAREA DE SUD

Relieful judetului Teleorman este reprezentat de Campia Munteniei de Vest, numita si Campia Centrala sau a Teleormanului, care este o subunitate a Campiei Argesene, cuprinsa intre Olt si Arges. Aceasta este o regiune geografica bine individualizata, care incepe in nord, la peste 300 m altitudine, scazand sub 100 m in apropierea depresiunii Calnistei. Altitudinea campiei este cuprinsa intre 38 - 43 m la nivelul terasei. Lunca Dunarii este treapta cea mai joasa din relieful regiunii si prezinta particularitati foarte diferite de restul teritoriului, altitudinea fiind de 24 m la Turnu Magurele si 20 m la confluenta cu Vedea. Latimea variaza intre 1 km in dreptul orasului Zimnicea si 6 km in dreptul localitatii Vanatori si a lacului Suhaia.

Lunca Dunarii reprezinta in mod natural o asociere de grinduri, brate parasite, rivaluri, jopse, depresiuni, puturi ocupate permanent sau temporar cu apa, cunoscute sub numele de balti, fiind rezultatul activitatii marelui fluviu, ce s-a desfasurat prin eroziune laterala si acumulare longitudinala. Prin procesul de revarsare peste maluri, in timpul apelor mari de primavara, Dunarea a creat in imediata apropiere a malului o succesiune de grinduri fluviatile, ce formeaza partea cea mai ridicata din lunca.

Teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** este format din Campia Boianului, componenta a Campiei Argesene, subunitate a Campiei Romane si Lunca fluviului Dunarea.

Terenul pe care se întind proprietățile agricole ale comunelor are forma unei câmpii orizontale care se pierde în zare. Din loc în loc se ridică măguri (movile) și se întâlnesc obișnuitele depresiuni mici, cele mai multe rotunde, numite găvane sau crovuri. Terenurile de pe teritoriul comunelor sunt constituite dintr-un

strat de pământ negru, bogat în humus și un strat de loess. Sub această cuvertură, se află un strat de pietriș și nisip, purtătorul unui strat acvifer.

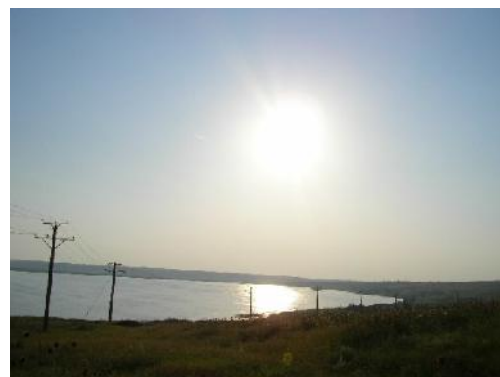
Pădurile se află pe malul Dunării. Fondul forestier este destinat atât producției de masă lemnoasă, cât și unui complex de funcțiuni de protecție și cuprinde mai ales specii de foioase (salcie, plop).

Reteaua hidrologica a Grupului de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** prezinta anumite particularitati specifice fiind formata din raul Teleorman, fluviul Dunarea si afluentii sai principali din acest sector: Oltul, raurile Calmatuiul si Vedea.

Resursele de apa (exceptand Dunarea si Oltul) sunt moderate sub raport cantitativ si se gasesc sub forma apelor subterane (ape freatice si ape de adancime) si a apelor de suprafata (rauri, lacuri naturale si artificiale). Vedea (120km) si Calmatuiul (118km) sunt principalele rauri ale teritoriului care, impreuna cu afluentii lor, dreneaza peste 80 % din suprafata.

Dunarea, fluviu de interes european, margineste partea sudica a teritoriului, reprezentand o deosebita importanta pentru zonele in care apa este deficitara. Dunarea a creat in imediata apropiere a malurilor sale o succesiune de grinduri fluviale, in care ulterior s-au format depresiuni ocupate temporar de ape numite „listeve” (Listeava Mare, Mica, Vasluiului, Lupilor, Lata, La Plopi, Zimnicea). In campie, in exteriorul luncii, cele mai multe depresiuni sunt ocupate de lacuri permanente sau temporare, multe dintre ele desecate. (ex: Lacul Suhaia)

Lacul Suhaia, ca lac de luncă, este strâns legat de ritmul de viață al Dunării (revărsări, retrageri, stare de normalitate). Forma hidrografului nivelelor lacului Suhaia este dată de pătrunderile și retragerile apelor Dunării. Lacul Suhaia comunică cu Dunărea prin canale amenajate fie direct, nord – sud, fie indirect colateral.

Nivelul apei în lac este legat de variația nivelului Dunării, și anume creșterea nivelului în lac se face cu câteva zile mai târziu față de creșterea nivelului Dunării. Perioada de creștere a nivelului lacului este în anotimpul de primăvară începând de la sfârșitul lunii februarie – începutul lunii mai. În ceea ce privește relația cu acviferul freatic, pe malul lacului Suhaia există un aliniament de izvoare.

Râul Călmățui care se varsă în nordul Lacului Suhaia, are o lungime de 134 km și un bazin hidrografic de 1.379 km². Afluentul său important Urlui, care are o lungime de 43 km și un bazin hidrografic de 99 km². Panta medie a râului Călmățui la intrarea în lacul Suhaia este de 15 cm/km. Orizontul acvifer freatic are o extindere mare în zona de luncă a Dunării dar și în lunca Călmățuiului.

Aerul, una dintre cele mai importante resurse naturale ale României, este necesar funcționării ecosistemelor și habitatelor, factor activ al modificării bio-topurilor prezintă și cel mai labil potențial de poluare. În România, aerul este supus unei poluări locale generate de dezvoltarea unei industrii excesive, fără măsuri de protecție. La nivelul întregii țări, poluarea aerului se situează sub media țărilor din UE.

Principalele surse de poluare a aerului în cadrul GAL – ului **DUNAREA DE SUD** sunt: activitățile industriale, traficul auto, producerea căldurii termice, fumul coșurilor, culturile agricole. Există astfel poluanți comuni ca SO₂, NO_x, CO, N₂O, particule solide, compuși organici, CO₂, rezultați din: încălzirea zonelor cu surse proprii, prepararea casnică a hranei, încălzirea instituțiilor. Particulele în suspensie și NO₂, își potențează reciproc efectul negativ asupra sănătății umane. Coeficienții sinergici prezintă valori minime. Nivelurile de poluare a atmosferei cu principalii poluanți în zonele de locuit sunt cu mult sub normele pentru protecția sănătății populației, pe termen scurt, cu compuși de fluor.

CLIMA GAL - DUNAREA DE SUD

Teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** apartine climei temperat-continentală, specifică câmpiei sudice și se caracterizează printr-un potențial caloric ridicat, amplitudini mari ale temperaturii aerului, cantități reduse de precipitații și adeseori în regim torențial vara, precum și frecvente perioade de secetă. Doar Lunca Dunării, cu suprafețe mari acoperite de apă introduce o nuanță topoclimatică specifică.

Radiația solară globală este în medie de 125 Kcal/cm², iar în partea sudică, pe terasele Dunării, suma globală ajunge la 127,5 Kcal/cm², cea mai mare valoare din țară. Durata de stralucire a soarelui este între 2200-2300 ore/an.

Temperaturile medii anuale sunt: 11⁰ C, cea mai mare temperatură medie anuală 21,5⁰ C, cea mai mare temperatură medie lunară în luna iulie, - 27⁰C, iar cea mai scăzută temperatură în luna ianuarie.

Cea mai mare valoare a nebulozității se semnalează în luna decembrie, iar cea mai mică în luna august. Formarea cetei este înlesnită de umiditatea mare și temperaturile scăzute ale aerului. Lunile decembrie și ianuarie au un număr mare de zile cu ceață, când densitatea este mare și persistă aproape toată ziua, cu intensități ridicate dimineața și seara.

Precipitațiile medii anuale se înscriu între 450 – 530 mm. Umezeala atmosferică este destul de mare (58% anual), iar ploile torențiale nu au un caracter prea accentuat.

Vânturile cele mai frecvente sunt cele din sectorul NV – SV. Pe teritoriul GAL - **DUNAREA DE SUD** se întâlnesc următoarele vânturi : Crivățul, Austrul sau Traistă Goală și Băltărețul. Crivatul bate din est mai ales în miezul iernii, iar Austrul - vântul dinspre sud și sud-est, cu o frecvență mai redusă, este foarte uscat, fierbinte și prevestitor de secetă. În schimb, Baltărețul, dinspre Lunca Dunării, este un vânt cald și umed, favorabil dezvoltării vegetației.

Poziția teritoriului față de principalele mase de aer și prezenta văii largi a Dunării, explică și caracterul vânturilor sub multiplele lor aspecte. Valorile medii ale vitezei vânturilor sunt între 7,5-8 m/s pentru cele din vest și între 10.5-12.0 m/s pentru cele din est și nord-est. "Crivatul" bate din est și nord-est în perioada rece a anului, îndeosebi în zona estică a județului și își pierde din intensitate și frecvență spre vest. Vântul dinspre sud-est, cunoscut sub numele "Austrul" și caruia localnicii îi spun "Traista goală", are o frecvență și o intensitate mult mai reduse decât "Crivatul".

SOLUL IN CADRUL GAL – DUNAREA DE SUD

Solul predominant in teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** este cernoziomul, reprezentat prin cernoziomurile specifice in zonele de stepa si cernoziomurile levigate. Cernoziomurile se deosebesc prin caracterul acumulativ, bine humificat (la adâncimea de 80-100 cm conținutul de humus depășește 1%) structurat și afinat (molic). Regimul de umiditate este periodic percolativ și nepercolativ. Reacția solului este neutră sau slab alcalină.

Folosirea intensiva a resurselor de sol necesita insa si o serie de masuri sau lucrari de imbunatatire funciare: lucrari de combatere a eroziunii solului si a celor de eliminare a excesului de umiditate rezultat in urma precipitatiilor.

In zona, nu se desfasoara activitati industriale care sa produca reziduri. Deseurile zootehnice rezultate din amenajari in gospodariile particulare nu se neutralizeaza in instalatii si sunt folosite in proportie foarte mare ca ingrasamant natural.

RESURSELE NATURALE ALE GAL – DUNAREA DE SUD

Resursele naturale reprezinta totalitatea zacamintelor de minerale si de minereuri, a terenurilor cultivabile, a padurilor si apelor de care dispune un teritoriu. Resursele naturale apar in mod natural si sunt considerate valoroase in forma lor relativ nemodificata. Resursele naturale sunt considerate capital natural ce poate fi convertit in materii prime pentru procesele capitalului infrastructural si sunt clasificate in: resurse regenerabile si resurse neregenerabile. Resursele pot, de asemenea, sa fie clasificate pe baza originii lor ca fiind: resurse biotice, derivate din animale si plante, si resurse abiotice, derivate din pamant, aer, apa.

Resursele regenerabile sunt resursele vii pe care le intalnim si pe teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD**. Intre acestea se numara suprafete de paduri, culturi sau vietatile din ape. Aceste resurse pot fi refacute daca nu sunt supravalorificate. Totodata acestea pot fi folosite pe termen nelimitat daca sunt folosite rational. Odata ce resursele regenerabile sunt consumate la o rata care depaseste rata lor naturala de refacere, ele se vor diminua si in cele din urma se vor epuiza. Rata care poate fi sustinuta de o resursa regenerabila este determinata de rata de refacere si de marimea disponibilului acelei resurse.

Resursele naturale regenerabile ce nu sunt vii, prezente, de asemenea pe teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD**, includ solul, apa, vantul si radiatia solara.

Resursele pe care se bazeaza potentialul economic al teritoriului acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** in momentul de fata sunt numai resurse proprii (terenuri arabile, pasuni, fanete,

paduri, produse animaliere si vegetale). Resursa naturala de baza care constituie suportul dezvoltarii economice in teritoriu este fondul funciar agricol, functia dominanta in profilul economico-social al zonei fiind dezvoltarea agriculturii cu cele doua ramuri principale: cultura vegetala si creșterea animalelor.

VEGETATIA SI FAUNA ALE GAL – DUNAREA DE SUD

Potentialul biopedogeografic al Grupului de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** a evoluat în stransa legatura cu conditiile de relief, roca, clima si hidrografie. Din punct de vedere floristic teritoriul se încadrează în Regiunea Câmpiei Munteniei. Au fost identificate aproximativ 1.704 de specii de plante.

Vegetația naturală primară a fost puternic modificată datorită activităților umane, terenurile fiind în prezent utilizate pentru creșterea animalelor, cultura plantelor, exploatare forestiere, activități meșteșugărești și industriale și spații de locuit.

Vegetația arborescentă este formată din măceș, porumbar, gherghinari, corn, soc, lemn câinesc etc., iar vegetația ierboasă este reprezentată de cimbrisor, firuță, pastita, mierea ursului, mărgelușă, laptele cucului, specii de păiușuri.

Arborele cel mai răspândit pe teritoriul GAL - **DUNAREA DE SUD** este salcâmul și salcia.

Pădurile din aceasta zona în cea mai mare parte sunt de salcie (*Salix purpurea*) și plop (*Plopulus*), iar în anii din urmă plopul canadian.

În flora spontană apar specii de plante ierboase în procent de 34,09 % și plantele lemnoase în procent de 7,59 %. În zona comunei Suhaia au fost identificate mai multe specii acvatice și palustre, Balta Suhaia.

Fauna

Fauna tipică a zonei este bine reprezentată și se încadrează în domeniile de viață:

- o domeniul faunei bălții
- o domeniul faunei câmpului

Cele mai frecvent întâlnite animale sunt: iepurii, vulpile, viezurii, popândăii, hârciogii, șoarecii de câmp, mistrețul, etc. Dintre păsări amintim: privighetoarea, botgrosul, sticletele, cinteze, graurul, fazanul, mierla, pițigoiul, cioara, stăncuța, coțofana, pupăza, ciocănitoarea și altele.

Dintre reptile sunt prezente: șopârle, gușteri, șerpi, iar ca batracieni broasca de pădure și broasca râioasă.

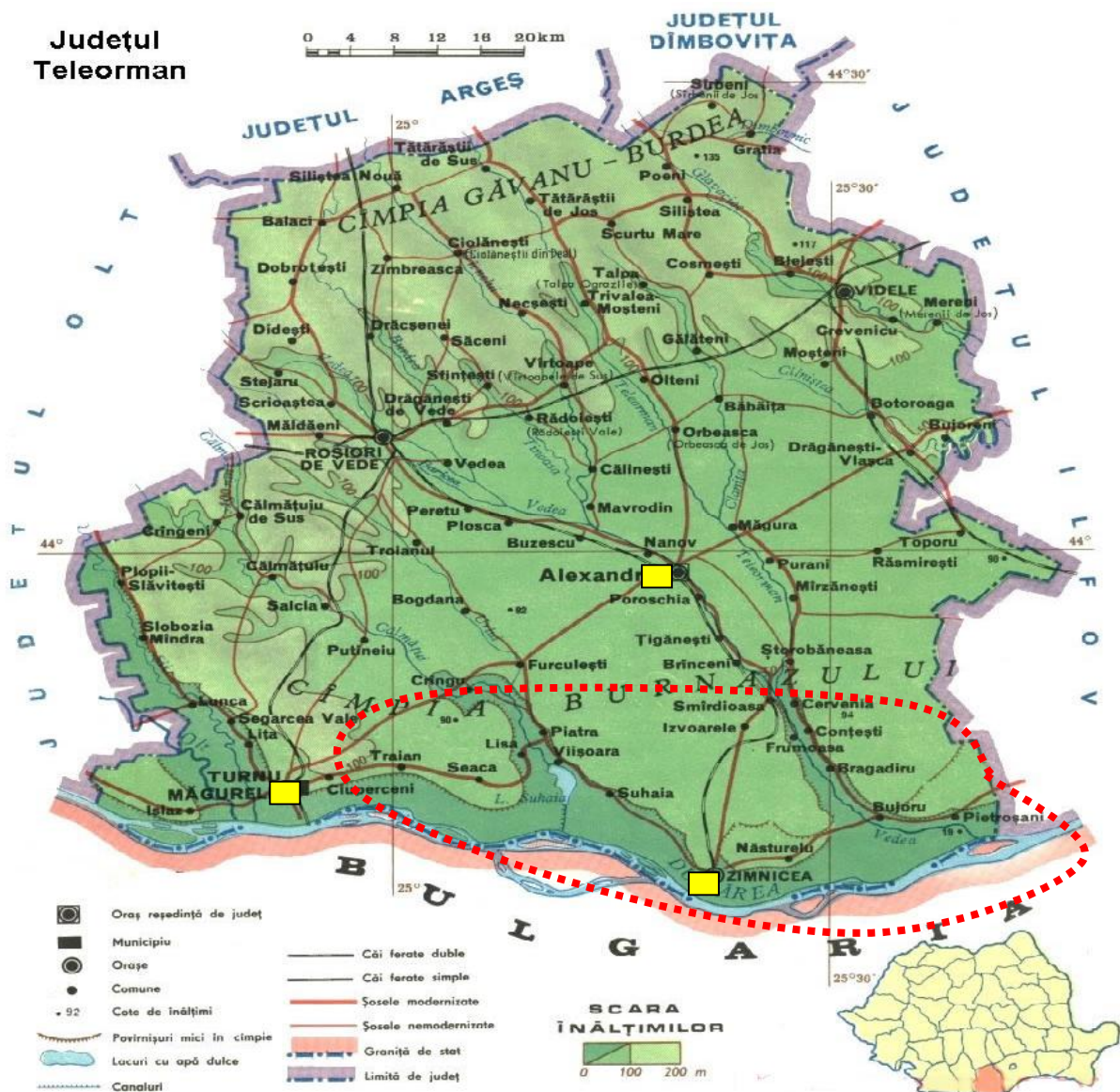
Din Dunăre, alături de crap se pescuiesc și specii de pești migratori cu valoare economică precum: scrumbia de Dunare, nisetrul și păstruga.

Vegetația bălților a generat o populație faunistică asemănătoare celei din Delta Dunării. Luând în considerare studiile preliminare asupra unor specii de animale nevertebrate și vertebrate, Suhaia deține arii naturale deosebit de valoroase, aici întâlnindu-se specii de animale cu rol bioindicator, multe dintre ele fiind abundente local, deși sunt în declin pe plan european.

În concluzie, ecosistemele acvatice și terestre din zona GAL - **DUNAREA DE SUD** au o diversitate mare de specii, ceea ce reflectă sănătatea naturii. Această diversitate, precum și populațiile mari ale unor specii în declin în alte părți ale Europei este determinată de diversitatea mare de habitate/microhabitate și prezența zonelor umede. Menținerea biodiversității va trebui să constituie un punct important în planurile pentru dezvoltarea durabilă.

II.2.1.2. Harti – planul localizarii teritoriului

- **HARTA LOCALIZĂRII TERITORIULUI ÎN CADRUL JUDEȚULUI ȘI ÎN RAPORT CU MARILE ORAȘE**

Dupa cum se poate observa, GAL - **DUNAREA DE SUD** are urmatoarele limite teritoriale:

- Nord: localitatile din centrul judetului Teleorman si orasele Alexandria si Rosiori de Verde din judetul Teleorman;
- Vest: localitatile din vestul judetului Teleorman si orasul Turnu Magurele din judetul Teleorman;
- Sud: orasul Zimnicea din judetul Teleorman si fluviul Dunarea;
- Est: localitatile din estul judetului Teleorman si limita cu judetul Giurgiu;

➤ **HARTA TERITORIULUI**

Teritoriul Grupului de Actiune Locală Dunarea de Sud

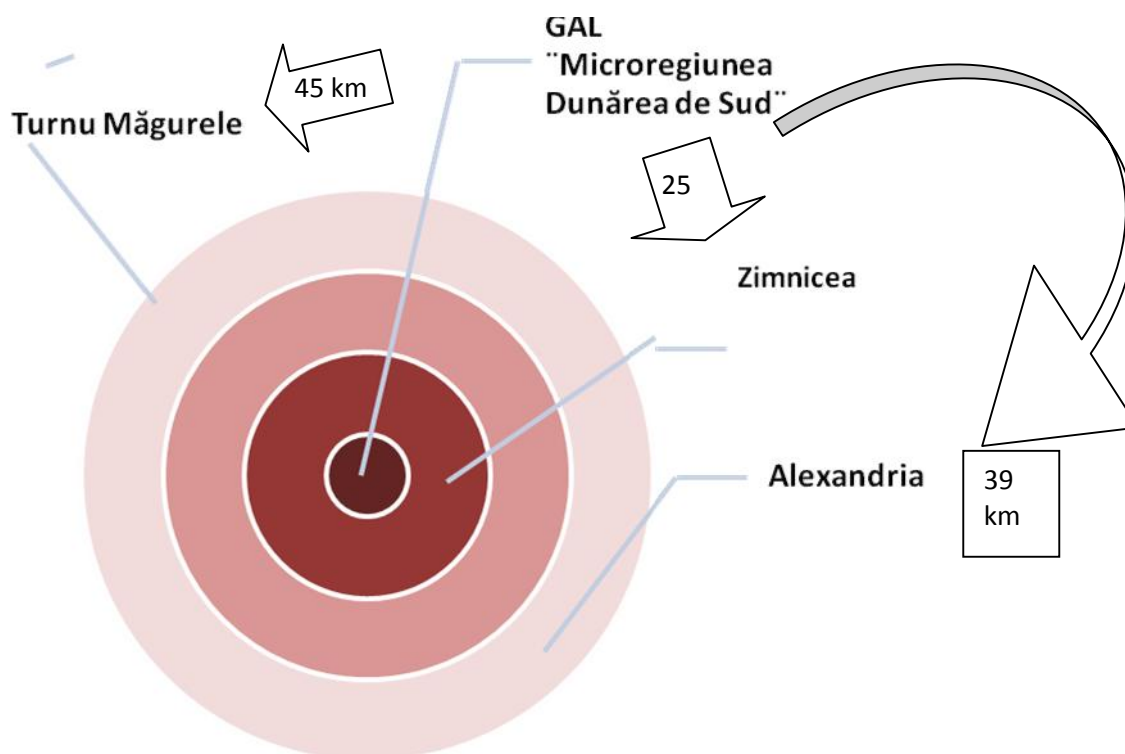
The map illustrates the territory of the Southern Danube Local Action Group, covering parts of Tulcea, Teleorman, and Giurgiu counties. Key features include:

- Communes:** Trăian, Seacă, Crângu, Drăcea, Piatra, Vîșoara, Suhala, Zimnicea, Frumoasa, Brașov, Pitești, and Gașeni.
- Roads:** DN 51A, DN 51, DN 506, DN 507.
- Geographical Features:** Danube river, L. Săbăria, L. Zimnicea, L. Pitești.
- Legend:**
  - Drum național (National road)
  - Drum județean (County road)
  - Drum comunal (Communal road)
  - Drum de exploatare (Exploitation road)
  - Municipii și orașe (Municipalities and cities)
  - Comune și sate (Communes and villages)
  - Căi ferate (Railways)
  - Râu, pârâu, Drușă (River, stream, ditch)
  - Limite administrative (Administrative boundaries)
  - Limite județe (County boundaries)
- Inset Map:** Shows the location of the group within Romania.

Ediția revizuită 1 – ianuarie 2013

Distanța față de orașele cele mai apropiate de GAL - **DUNAREA DE SUD**, este prezentată în graficul de mai jos:

GAL DUNAREA DE SUD

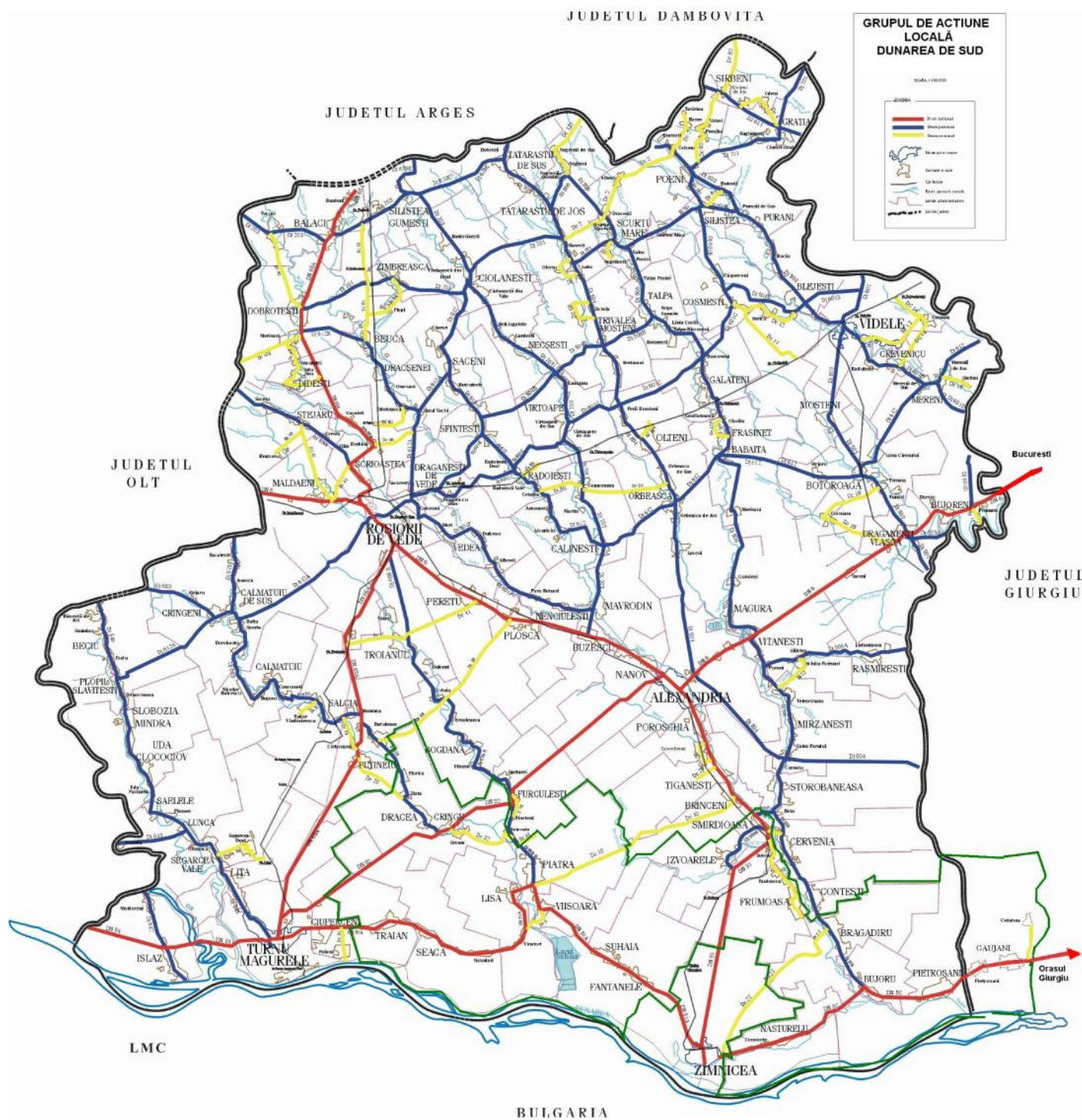

➤ **HARTA TERITORIULUI ÎN RAPORT CU ARIILE NATURA 2000**

➤ **HARTA TERITORIULUI IN RAPORT CU PRINCIPALELE CAI DE COMUNICATIE**

II.2.1.3 Populație - demografie

Populatia rurala nu este distribuita uniform. Exista diferente semnificative din punctul de vedere al densitatii populatiei pe tot teritoriul României. Cele mai populate zone rurale sunt cele din nord-estul tarii, unde rata natalitatii este ridicata, si în regiunile din sud, puternic industrializate în perioada comunista. Exista mari disparitati, determinate în special de influenta reliefului la nivel regional si judetean. Declinul populatiei din România, mai pronuntat în zonele rurale, constituie o problema care va trebui rezolvata daca se doreste dezvoltarea economica a acestor regiuni.

De la vârful atins în 1989, populatia totala a României a înregistrat o scadere rapida. Aceasta tendinta este foarte pronuntata în zonele rurale. Numarul locuitorilor din zonele urbane a depasit numarul locuitorilor din zonele rurale la jumatatea anilor 1980, ca urmare a problemelor economice cu care se confrunta România în acea perioada.

Odata cu explozia economica din ultimii ani, populatia urbana a crescut într-o oarecare masura, în timp ce numarul locuitorilor din zonele rurale a continuat sa scada. Procesul de îmbatrânire si scaderea naturala a populatiei, care decurge din aceasta situatie, constituie principalii factori ai declinului populatiei rurale.

Între 1998 si 2005, se constata ca: ponderea categoriei de vârsta 0-14 ani din totalul populatiei rurale a scazut; ponderea categoriei de vârsta 15-64 ani a ramas relativ stabila; ponderea categoriei de peste 65 ani a înregistrat o tendinta ascendenta, ajungând, în 2005, la 19% din totalul populatiei rurale (fata de 11% în zona urbana).

Scaderea naturala a populatiei rurale s-a accelerat semnificativ în ultimii cinci ani, ajungând la rate de aproape – 4/1.000 de locuitori, iar a populatiei din zonele urbane a fost mult mai scazuta, situându-se în jurul valorii de –1, înainte de a atinge valoarea 0 si ulterior devenind pozitiva în 2005.

Desi pozitiv, procentul de migrare interna - dinspre urban spre rural - nu poate compensa acest declin. La începutul anilor '90, a avut loc o migrare masiva din zonele rurale catre cele urbane.

Tendinta s-a inversat pe parcursul anilor '90, pe masura ce restructurarea economica si restituirea terenurilor au determinat cresterea atractivitatii zonelor rurale, astfel încât catre sfârșitul anilor '90, rata neta a migratiei urban-rural a devenit pozitiva, desi a înregistrat unele fluctuatii în valori absolute. Cu toate acestea, migratia urban-rural ramâne insuficienta pentru a compensa declinul populatiei rurale.

Populatia cu vârste mai înaintate înlocuieste treptat populatia mai tânara din spatiul rural. Populatia activa tânara migreaza în zonele urbane, în cautarea unor locuri de munca mai bune si a unui mod de viata mai atractiv. La începutul anilor '90, populatia care migra catre zonele urbane provenea din toate categoriile de vârsta. Tendinta s-a modificat în cea de-a doua jumatate a decadei, tinerii începând sa plece din zonele rurale, iar persoanele mai în vârsta migrând în zona rurala.

Spatiul rural a devenit din ce în ce mai atractiv pentru populatia de peste 35 ani si mai cu seama pentru cei de 45-54 ani, care sunt, de obicei, mai vulnerabili pe piata muncii din spatiul urban si care se îndreapta catre zonele rurale, unde încep sa desfășoare activitatea de subzistenta.

Rata neta de migrare internationala este, de asemenea, semnificativa si este legata în principal de categoria de vârsta mai tânara din spatiul rural.

Migrarea externa a devenit un aspect cu o amploare semnificativa, în special în ultimii câtiva ani. Majoritatea lor opteaza numai pentru angajari temporare. Incidenta migrarii în strainatate pare sa fie mai mare în rândul barbatilor decât în rândul femeilor si mai ridicata în rândul populatiei tinere, fata de adulti si vârstnici. Femeile din zona rurala înclina mai mult spre migrarea internationala temporara la vârste mai tinere (18-29), fata de femeile din zona urbana. Migrarea în strainatate are implicatii economice si sociale majore, îndeosebi în zonele rurale. Sumele de bani trimise în tara de catre cei care lucreaza în strainatate, creeaza fluxuri financiare importante în economia rurala. Alaturi de modificarile de atitudine în ce priveste migrarea în strainatate, acesti bani pregatesc calea pentru modernizarea si dezvoltarea spatiului rural. Cea mai mare parte a acestor sume sunt investite în tranzactiile imobiliare (locuinte si terenuri), în încercarea de a se ridica nivelul calitativ al vietii si de a se asigura un mijloc de protectie în cazul eventualelor probleme financiare.

Cu toate acestea, migrarea în strainatate atrage dupa sine costuri sociale. Dinamica intensa a migrarii nu compenseaza capacitatea de reactie a sistemului de asistenta sociala. Au loc separari ale membrilor familiilor, copiii ramânând în grija rudelor din tara.

La nivelul județului Teleorman se constată o tendință constantă de scădere a populației. Începând cu recensământul din 1977, densitatea locuitorilor a scăzut astfel încât la nivelul anului 2002 a ajuns la o valoare de 75,3 locuitori pe kilometru pătrat. În intervalul 2008-2009, numărul locuitorilor din zonele urbane a scăzut cu 1.902 persoane, în timp ce populația din rural cu 3.316 persoane. Pe sexe, în mediul urban numărul bărbaților a scăzut cu 1.053 de persoane, în timp ce numărul populației de sex feminin s-a diminuat cu doar 849 de persoane. Mediul rural teleormănean s-a diminuat cu 3.316 persoane (scădere cu 1.616 a numărului de bărbați și cu 1.700 a numărul femeilor).

În anul 2008, Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia ocupa prima poziție într-un clasament al valorii absolute a mortalității la 1.000 de locuitori, în județul Teleorman fiind înregistrată una dintre cele mai ridicate valori privind mortalitatea, 16,8 puncte, urmat de Giurgiu cu o mortalitate de 15,7 puncte.

Pe de altă parte, județul Teleorman înregistra în același interval o rată a natalității de 7,7‰, valoarea minimă înregistrată în 2008 la nivel național. De altfel, Buletinului Informativ nr. 11/2008, publicat de Centrul Național pentru Organizarea și Asigurarea Sistemului Informațional și Informatic în Domeniul Sănătății, deși raportat la valorile din 2005 sporul natural se află pe un trend ascendent, totuși trei județe (două dintre ele aparținând Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia) au valori negative: Teleorman (- 9,1‰), Olt (- 5,9‰) și Giurgiu (- 5,7‰). În Teleorman a fost înregistrat în 2008 și cel mai mare deficit de populație pe mediul rural, valoarea situându-se la -13,1‰.

Tendențele generale la nivelul județului în ceea ce privește indicatorii demografici arată o scădere constantă generală a populației județului. Valorile indicatorilor prezentați, în ciuda unor fluctuații ușor pozitive cunosc în general evoluții negative. Această situație ar putea fi obiectul politicilor inițiate la nivelul județului prin care să se creeze premisele unor tendințe pozitive în evoluția demografică. Domenii precum

educația, sănătatea sau serviciile sociale reprezintă câteva din ariile de intervenție care impun luarea unor măsuri care să conducă la stabilizare și ulterior la o creștere a valorii indicatorilor demografici.

În ceea ce privește structura populației în cadrul GAL - **DUNAREA DE SUD**, situația este următoarea:

	1998	2008	Evoluție/ Regresie	Soldul migrării	Soldul natural (natalitatea- mortalitate)	Sub 20 ani 2008	Peste 60 ani 2008	Populația activă	Șomaj
Suhaia	2.542	2.529	-13	-14	-23,67	328	960	191	114
Fântânele		1.903	1.903	2	-13,05	250	755	188	56
Vișoara	2.389	2.037	-352	3	-23,61	311	773	140	86
Piatra	3.976	3.468	-508	4	-9,65	637	1.230	616	166
Lisa	2.732	2.342	-390	-1	-16,1	402	769	177	96
Seaca	3.134	2.671	-463	-10	-8	512	858	221	160
Traian	2.326	1.930	-396	33	-18,78	306	740	132	78
Crângu	3.796	1.604	-2192	-24	-14,39	258	597	151	80
Frumoasa	2.744	2.374	-370	-7	-16,02	351	852	205	157
Smârdioasa	2.679	2.529	-150	5	-9,89	503	682	388	206
Izvoarele	3.045	2.846	-199	25	-14,65	441	898	181	83
Dracea		1.864	1864	14	-21,31	313	727	76	29
Bragadiru	4.857	4.241	-616	28	-17,2	632	1449	266	177
Bujoru	2.172	1.766	-406	3	-9,21	377	569	255	196
Nasturelu	3.075	2.782	-293	-19	-6,5	543	721	363	306
Pietroșani	3.504	3.023	-481	-3	-7,98	622	984	253	175
Gaujani	2.891	2.560	-331	-12	-10,94	524	765	214	83
Total	45.862	42.469	-3393	-26	-240,95	7.310	14.329	4.017	2.248
%			-7,40	-0,06	-0,57	17,21	33,74	9,46	5,29

Sursa: Institutul Național de Statistică - 2009

NOTĂ: Localitățile Dracea și Fântânele au aparut în anul 2004.

Analizând situația reprezentată în tabelele de mai sus, se poate remarca, în primul rând, scăderea populației în localitățile cuprinse în cadrul GAL **DUNAREA DE SUD**. Cu excepția localităților Dracea și Fântânele, care au aparut în anul 2004, toate comunele înregistrează scădere a numărului de locuitori. În prezent, populația GAL - **DUNAREA DE SUD** reprezintă 94.31% din totalul populației anului 1998.

De asemenea, soldul migrării este unul negativ, ceea ce subliniază exodul locuitorilor mediului rural către mediul urban, iar numărul locuitorilor cu vârsta de peste 60 de ani întrece cu cel puțin 18% cel al tinerilor sub 20 de ani, de unde reiese îmbătrânirea, destul de accelerată a acestui mediu.

Analizând datele prezentate în tabelul de mai sus se pot trage următoarele concluzii:

- în ultimii ani evoluția mediei populației a înregistrat o evoluție negativă în totalul teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD**;

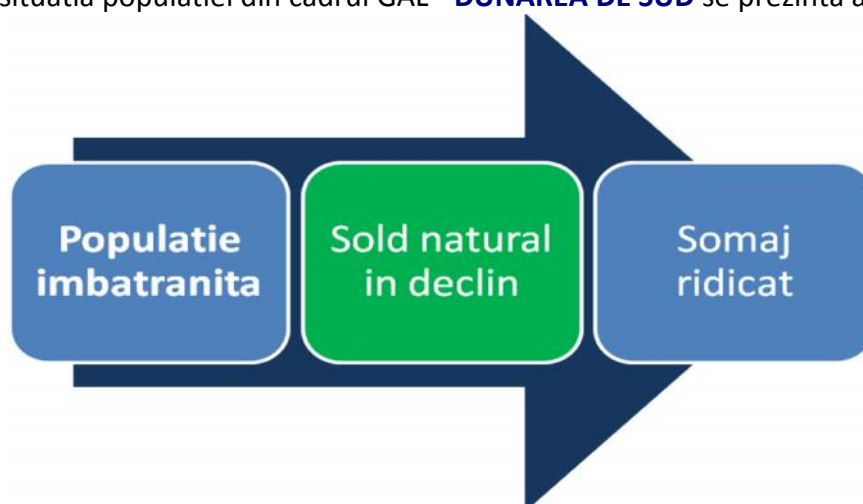
- mortalitatea a avut o dinamica in crestere in toate localitatile;
- sporul natural (diferenta dintre natalitate si mortalitate) inregistreaza valori negative in toate localitatile;
- ponderea populatiei pe grupe de varste se prezinta astfel:

o populatie activa	- 9,46 %
o populatie peste 60 de ani	- 33,74 %
o populatie sub 20 de ani	- 17,21 %
- avand in vedere procentele de mai sus se poate observa ca in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD** ponderea cea mai mare o detine populatia peste 60 de ani, ceea ce demonstreaza tendinta de imbatranire a populatiei teritoriului;
- soldul migrarii populatiei este negativ, ceea ce demonstreaza ca acest fenomen este prezent in cadrul teritoriului GAL - **DUNAREA DE SUD**;

Intrucat rata somajului in cadrul teritoriului este destul de ridicata, situandu-se la un nivel de 5,29% trebuie luate anumite masuri în domeniul politicii de ocupare a forței de muncă:

- cresterea gradului de ocupare a acesteia, precum și măsuri de sprijinire a șomerilor;
- reconversia profesională a unor categorii de șomeri;
- organizarea de acțiuni de consultanță și orientare în carieră (în cadrul serviciilor sociale prin legătură cu AJOFM și agenții economici) pentru tineri de vârstă 18-30 ani;
- creșterea mobilității, flexibilității și a adaptabilității forței de muncă prin programul de formare continuă și învățare pe tot parcursul vieții;
- garantarea șanselor egale prin transparența ofertelor de locuri de muncă organizarea sistemului educațional.

Prin urmare situatia populatiei din cadrul GAL - **DUNAREA DE SUD** se prezinta astfel:

Teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** apartine sudului Campiei Boianului si luncii fluviului Dunarea. Structural tectonic, zona face parte din platforma Moessica. Geologic, zona amplasamentului este formata din depozite sedimentare de virsta cuaternara.

Cimpia Boianului este caracterizata printr-o stratificatie de tip fluvio-lacustra, avind la suprafata un strat de depozite loessoide cu grosimi ce ating in zona 2,00-15,00 m.

Sub stratul de loess urmeaza un strat de nisip fin si apoi nisip mijlociu cu pietris si apa. Deseori stratul de nisip fin prezinta zone locale mici(~0,5-5,0 m.p.) de cimentare/gresificare. In jumatatea de jos a versantului care face legatura dintre cimpul inalt si lunca de cele mai multe ori apar depozite deluviale de natura prafoasa argiloasa.

In cea ce priveste zonele de lunca si terasa a fluviului Dunarea si piriului Calmatui, putem mentiona prezenta unui strat relativ subtire (0,5-2,50 m) de paminturi coezive si semicoezive ce acopera un strat de nisipuri si pietrisuri acvifere ale luncii Dunarii si Calmatuiului.

Hidrogeologic, se mentioneaza prezenta mai multor acvifere freatice, functie de tipul geomorfologic al terenului. Pe cimpul inalt este un acvifer freatic cantonat in nisipurile de Fratesti cu grosimea de cca. 6,00 m si adincimea de cca.5,00-30,00m. In zona de lunca a Dunarii este un acvifer freatic cantonat in nisipurile aluvionare si are adincimea de cca. 3,5-6,50 m. Nivelul hidrostatic in zona de lunca are oscilatii de 1-3 metri, fiind perioade ale anului in care nivelul freaticului este la suprafata terenului.

Acviferul de pe cimpul inalt, este interceptat de vaile Dunarii si Rusca Mare fiind drenat prin mai multe izvoare. O parte din aceste izvoare sunt captate si asigura sursa de apa a localitatii.

Hidrografic, mentionam prezenta fluviului Dunarea, a raului Calmatui care se varsa in partea de nord a lacului Suhaia, afluentii raului calmatui (Paraul Calmatui, Urlui), lacul Suhaia. De asemenea sunt prezente o serie de izvoare cu debite importante pe anumite vai, iar cele mai cunoscute sunt: Valea Ducnii, Rusca Mare, Rusca Mica, etc.

Din punct de vedere al biodiversitatii, ocrotirea acesteia, în zilele noastre a devenit unul dintre obiectivele principale ale ocrotirii naturii. Clima, relieful, habitatele și suprafețele mari de terenuri împădurite, precum și multitudinea habitatelor crează condiții pentru o diversitate mare privind flora și fauna.

Pe teritoriul Grupului de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** a fost identificata o arie naturala protejata, propusa pentru retea Natura 2000, Aria de Protecție Specială Avifaunistică Balta Suhaia cu o suprafata de 1.455 ha, declarată zonă de protecție specială avifaunistică de către Consiliul Local al Comunei Suhaia, prin H.C.L. nr. 10/2002, iar ulterior, prin H.G. nr. 2151/2005.

In cadrul teritoriului GAL - **DUNAREA DE SUD** sunt prezente urmatoarele arii protejate:

Numele Zonei	Suprafața în Ha	Caracteristici principale (clasificarea directivelor privind Habitatele, Păsări, Habitate și Păsări)

Balta Suhaia	1.455 ha.	Sit NATURA 2000 – ROSPA0102 Directiva 79/409/CCE din 2 aprilie 1979 privind conservarea pasarilor
Vedea – Dunăre	22.874,4	Sit NATURA 2000 - ROSPA0108 Directiva 79/409/CCE din 2 aprilie 1979 privind conservarea pasarilor
Gura Vedei – Șaica – Slobozia	5813 ha	Sit NATURA 2000 - ROSCI0088 Directiva Consiliului 92/43/CEE din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică
Ostrovul Gâsca	58 ha	Propunere de SCI cu statut de rezervație naturală, declarată prin HG nr. 2151/2004.

A. Balta Suhaia

Aria de Protecție Specială Avifaunistică Balta Suhaia este amplasata pe teritoriul cadastral al Comunei Suhaia, Județul Teleorman, în partea de sud-vest.

Coordonatele geografice ale acesteia sunt urmatoarele:

	N	S	E	V	Central
Latitudine	43045`50"	43043`10"	43045`00"	43045`00"	43044`00" N
Longitudine	25013`00"	25013`00"	25013`50"	25011`00"	25013`00" E

Limita nordica porneste de la DC 190 care limiteaza zona mlastinoasa adiacenta lacului propriu-zis de extravilanul comunei Viisoara, urmareste conturul nordic al luciului de apa pe o distanta de circa 5.300 m care se invecineaza cu extravilanul comunelor Viisoara si Suhaia, pana la drumul de acces in zona baltii dinspre comuna Suhaia, unde se afla casa fermei piscicole Suhaia.

Limita estica porneste din dreptul intersectiei CN 650 cu DE 648, se continua pe acest drum, dupa care urmareste conturul luciului de apa pana la intersectia cu DE 624.

Limita sudica urmareste DE 624, dupa care se continua pe DE 695 invecinat cu Garla Iancului, pana la varsarea acesteia in Dunare.

Limita vestica urmareste digul de aparare al Garlei Iancului si zona de stufaris adiacenta acesteia, se continua pe conturul digului de aparare al luciului de apa si zona de stufaris adiacenta acestuia pana la limita DC 190.

Aria speciala de protectie avifaunistica Balta Suhaia este reprezentata de poldere piscicole, pepinierele piscicole, diguri de contur si canale de legatura, mlastini cu vegetatie natanta si stufaris cuprinzand parcelele cadastrale P 191, Hb 359, Hb 360, Hb 375, Hb 377, Hb 387, Hb 494, HP 623. Suprafata ariei naturale protejate conform HG 2151/2005 este de 1.455 ha.

Accesul în arie se face din DN 51 A prin localitățile Suhaia și Viișoara.

Dreptul de folosință și administrare:

Situația terenurilor		Proprietari	Categorii de folosință							Teritoriul cadastral
Nr. parcelei	Suprafața (ha)		Pd	Ai	Hb	N	A	P	Vn	
623	1313,68	Domeniul public al statului – Compania de administrare a fondului piscicol			X					Suhaia
359	6,80	Domeniul privat al comunei Lisa			X					Lisa
360	79,01	Domeniul public al statului			X					Lisa
375	5,50	Domeniul privat al comunei Lisa			X					Lisa
494	10,51	Domeniul privat al comunei Viișoara	X							Lisa
377	2,78	Domeniul privat al comunei Viișoara			X					Viișoara
191	27,94	Domeniul privat al comunei Viișoara			X					Viișoara
387	8,78	Domeniul privat al comunei Viișoara			X					Viișoara
Total	1.455									

Suprafața de 1313,68 ha luciu de apă din domeniul public al statului este concesionată de A.D.S. București firmei S.C. Sunrise Fish Prod București.

Aria specială de protecție avifaunistică Balta Suhaia județul Teleorman, beneficiază de o avantajoasă poziție geografică în partea sudică a României, fiind situată pe malul stâng al Dunării. Din punct de vedere al reliefului, aceasta este situată într-o zonă de șes din cadrul Luncii Dunării la 27 m deasupra mării.

Din punct de vedere geologic această arie este alcătuită din nisipuri și pietrișuri, în baza cu o grosime de cca 18 m, peste care urmează o cuvertură de 6-8 m de aluviuni fine alcătuite din nisipuri argiloase și argile, ceea ce determină o dinamică lentă a acviferului freatic. Ele sunt suportate aici de calcare cretacice ce aparțin fundamentului Platformei Moesice. Din punct de vedere geomorfologic lunca Dunării este alcătuită dintr-o asociere de grinduri, privaluri, brațe părăsite, japse și numeroase depresiuni ocupate temporar sau permanent cu apă, în prezent o parte dintre ele fiind desecate.

Prezența grindului principal al Dunării, a cărui înălțime domină tot restul luncii, face ca în profil transversal lunca să încline dinspre fluviu spre baza teraselor sale sau direct a câmpului, acolo unde terasele lipsesc. Între albia minoră a Dunării și grindul ei principal apare mai întâi o zonă cu mici depresiuni lacustre numite „listeve”, apoi o zonă centrală, dincolo de grind, formată din complexe de dimensiuni mici invadate de vegetație și una marginală, respectiv lunca externă cu cele mai mari depresiuni lacustre, izolate și întrerupte din loc în loc de Dunăre.

Terenurile sunt constituite dintr-un strat de pământ negru, bogat în humus și un strat de loess. Sub această cuvertură, se află un strat de pietriș și nisip, purtătorul unui strat acvifer. Condițiile ecologice speciale din luncă, inundațiile periodice, umiditatea ridicată sau excesivă în anumite perioade ale anului, aluviunile cu textură variată, în general bogate în substanțe nutritive determină formarea unor pajiști de luncă ce se dezvoltă pe soluri azonale. Aceste soluri azonale sunt soluri puțin evolute.

Lacul Suhaia, ca lac de luncă, este strâns legat de ritmul de viață al Dunării (revărsări, retrageri, stare de normalitate). Forma hidrografului nivelelor lacului Suhaia este dată de pătrunderile și retragerile apelor Dunării. Lacul Suhaia comunică cu Dunărea prin canale amenajate fie direct, Nord – Sud, fie indirect colateral.

Aria speciala de protecție avifaunistică Balta Suhaia, se încadrează în sectorul de climă temperat–continentală specifică Câmpiei Sudice caracterizată prin potențial caloric ridicat cu amplitudini mari ale temperaturii aerului, cantități reduse de precipitații, cu regim adeseori torențial (în perioada de vară) însoțite de perioade frecvente de secetă. Poziția centrală a câmpiei face ca zona să aibă un climat de tranziție între partea estică – clima mai moderată și partea vestică – climat continental. Lunca Dunării care are suprafețe mari acoperite cu apă introduce o nuanță climatică specifică.

Zona este ferită atât de vânturile puternice din vest cât, mai ales, de cele estice care se sting treptat în spațiul geografic al Câmpiei Române între Mostiștea la est și Olt la vest. Clima lacului Suhaia derivă din clima globală a țării care este temperat continentală de tranziție, dar este mult îndulcită din cauza amplasării sale geografice complete, respectiv în lunca Dunării, la adăpostul frunții uneia dintre terasele Dunării, în zona de interferență a circulațiilor de vest și de est din Câmpia Română, acolo unde se „sparg vânturile”.

Deoarece cuveta lacustră nu are o adâncime mare (maxim 2,2 m) iar suprafața este variabilă în funcție de anotimp, aceste caracteristici morfometrice fac ca temperatura apei să fie în strânsă legătură cu temperatura aerului, iar vântul chiar dacă are intensități reduse produce un amestec intens în masa de apă.

BIODIVERSITATEA HABITATELOR ARIEI NATURALE PROTEJATĂ BALTA SUHAIA

Ocrotirea biodiversității, în zilele noastre a devenit unul dintre obiectivele principale ale ocrotirii naturii. Clima, relieful, habitatele, și suprafețele mari de terenuri împădurite, precum și multitudinea habitatelor creează condiții pentru o diversitate mare de floră și faună.

Din punct de vedere floristic Suhaia și zonele învecinate se încadrează în Regiunea Câmpiei Munteniei, fiind caracteristică regiunilor de silvostepă, în care se întrepătrund elemente specifice luncilor marilor fluvii și a zonelor sărăturoase apărute ca urmare a activităților antropice. Au fost identificate cca. 1704 de specii de plante.

Vegetația naturală primară a fost puternic modificată datorită activităților umane, terenurile fiind în prezent utilizate pentru creșterea animalelor, cultura plantelor, exploatare forestiere, activități meșteșugărești și industriale și spații de locuit.

Pădurile din această zonă sunt reprezentate de păduri de salcie (salcete în care se dezvoltă o floră specifică luncilor – *Carex* sp., *Lisimachia* sp., *Tripartita*, *Bideus cernua*, *Lycopus* sp., *Mentha aquatica*, *Scutellaria galericulata*, *Stachys palustris*, *Solanum dulcanama*, *Vitis sylvestris*). Pajiștile de luncă au o specie dominantă cu răspândire mare – *Agrostis stolonifera*, dar și alte specii de graminee (*Poa pratensis*, *Lolium*

perenne), *Carex* sp., *Trifolium* sp., *Potentilla* sp., și specii ca: *Ranunculus repens*, *Lisimachia numularia*, *Mentha pulegium*, *Gratiola officinalis*. Pe lângă salcetele existente în zonă sunt și pădurile cu plop.

Vegetația acvatică și cea palustră în această zonă sunt bine reprezentate. Vegetația hidrofilă a bălții Suhaia se clasifică în:

- vegetația emersă (la suprafața apei) care poate fi liberă și fixată (*Lemna* sp., *Nymphaea alba*, *Nuphar luteum*, *Nymphoides peltata*, *Sagittaria sagittifolia*, *Potamogeton* sp.);
- vegetația submersă (*Myriophyllum* sp., *Ceratophyllum submersum*, *Vallisneria spiralis*, *Najas marina*);

În lacul Suhaia se întâlnesc specii care se dezvoltă uneori luxuriant, formând asociații aproape pure, alteori asociații mixte.

Vegetația palustră este reprezentată de plante palustre – stuful (*Phragmites australis*) care formează uneori asociații monodominante, alteori se asociază cu papura (*Typha latifolia*, *Typha angustifolia*) cu *Sparganium erectum*, *Sparganium ramosum*, alături de care apar diferite plante însoțitoare: *Epipactis palustris*, *Carex pseudocyperus*.

Arboretele din zonă sunt constituite din *Rosa canina*, *Sambucus nigra* și alte specii cu valoare meliferă ca salcâmul, arțarul tăărăsc.

Zoobentosul este format din protozoare (*Amoeba*), gasteropode, lamelibranhiate, oligochete, briozoare, crustacei, efemeride, chironomide, culicide, pești-zvârlugă și țiparul (caracteristice zonei bentale).

Zooplantonul este format din populații de zooflagelate, rizopode, rotiferi, cladocere, copepode, ostracode, filopode și hidrocarieni. Pe tulpinile plantelor subacvatice se fixează permanent spongieri și larve de insecte. La suprafața apei plutesc organisme-insecte-Hydrometa și Gerris; în marginea bălții-racul (*Astacus astacus*, *Astacus leptodactylus*).

Nectonul este bine reprezentat, fiind format din populații de crap (*Cyprinus carpio*), știuca (*Esox lucius*), șalăul (*Stizostedion lucioperca*), plătica (*Abramis brama*), babușca (*Rutilus rutilus*), văduvița (*Leuciscus idus*), roșioara (*Scardinius erythrophthalmus*), linus (*Tinca tinca*) și bibanul (*Perca fluviatilis*).

Amfibienii – reprezentați de *Triturus cristatus*, *Triturus vulgaris*, *Bombina bombina*, *Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Rana ridibunda*, *Rana asculenta*, *Rana dalmatina*.

Reptile – reprezentate de șerpi acvatici sau semi-acvatici (*Natrix natrix*, *Natrix tessellata*) și țestoasa de lac europeană (*Emys orbicularis*).

În pajiștile de luncă traiesc specii de păsări ce cuibăresc pe maluri – prigoria, lăstunul de mal, codobatura, barza – ce își caută hrana în această zonă.

Fauna zăvoaielor este reprezentată de boicușul, greuselul de zăvoi, acvila de câmp, pescărelul albastru mic. Pe malul lacului – își caută hrana – prundărașii, nagățul, avozeta, ploierul argintiu, fluierarii, lopătarul, stârcul cenușiu, stârcul galben, stârcul de noapte, codobatura cu cap negru, găinușa de baltă, vidra și guzganul de apă.

Păsări clocitoare, precum gaița de pădure, mierla, pițigoiul (Parus major), pițigoiul albastru, sitarul, porumbelul de scorbură, dumbrăveanca, pupăza, graurul, cucul sunt întâlnite în apropierea Baltii Suhaia. De asemenea se întâlnesc păsări răpitoare precum, cucuveaua comună, buha, gaia neagră, vânturelul, șoimul rândunelelor, vânturelul de vară, acvila țipătoare mică, șoimul dunărean.

Mamiferele zonei sunt reprezentate de: pisica sălbatică, mistrețul, dihorul, șoarecele de pădure.

Stufărișurile și păpurișurile sunt populate de păsări cântătoare – privighetorile de stuf și de baltă, pițigoiul de stuf, lacărul mare, lacărul de stuf, lacărul de pipirig, presurs de stuf.

Pe deasupra rogozișurilor zboară chirighița neagră, chirighița cu aripi albe, pescărușul rozător, pescărușul mic, rața sălbatică mare, rața cârâietoare, rața lingurar, rața cu ciuf, rața fluierătoare, rața sulițar, uliul de stuf.

Luând în considerare studiile preliminare asupra unor specii de animale nevertebrate și vertebrate, Suhaia deține arii naturale deosebit de valoroase, aici întâlnindu-se specii de animale cu rol bioindicator, multe dintre ele fiind abundente local, deși sunt în declin pe plan european.

În concluzie, ecosistemele acvatice și terestre din zona Baltii Suhaia au o diversitate mare de specii, ceea ce reflectă sănătatea naturii. Această diversitate, precum și populațiile mari ale unor specii în declin în alte părți ale Europei este determinată de diversitatea mare de habitate/microhabitate și prezența zonelor umede.

Specii protejate:

Grup major	Nr. specii	Lista speciilor protejate*	**
Mamifere	3	1. Mustela nivalis (Ber)	v
		2. Felis silvestris (Ber, DH)	p
		3. Sus scrofa (Ber)	v
Păsări	47	1. Podiceps griseigena (Bon, Ber)	P
		2. Podiceps nigricollis (Ber)	P
		3. Podiceps ruficollis (Ber)	P
		4. Oxyura leucocephala (Ber, Bon, DP)	P
		5. Tadorna tadorna (Ber)	P
		6. Tadorna ferruginea (Ber, DP)	P
		7. Larus genei (Bon, Ber, DP)	P
		8. Larus melanocephalus (Bon, Ber, DP)	P
		9. Larus minutus (Ber)	P
		10. Chidonias hybrida (Ber)	P
		11. Chidonias leucopterus (Bon, Ber)	P
		12. Chlidonias niger (Ber, DP)	P

[illegible]

Pești	8	1. Umbra krameri (Ber) 2. Misgurnus fossilis (Ber, DH) 3. Leucaspis delineatus (Ber) 4. pelecus cultratus (Ber) 5. Rhodeus serraticeps amarus (Ber, DH) 6. Silurus glanis (Ber) 7. Pungitius platygaster (Ber) 8. Syngnathus nigrolineatus (Ber)	P V V V V V V V
Nevertebrate	5	1. Calopteryx sp. (Ber) 2. Proserpinus proserpina (Ber, DH) 3. Parnassius mnemosyne (Ber, DH) 4. Apatura metis (Ber, DH) 5. Lycaena dispar (Ber, DH)	P P P P P
Plante	3	1. Trapa natans (Ber) 2. Salvinia natans (Ber) 3. Crepis tectorum ssp. Nigrescens (DH)	V V V

*Convențiile internaționale sub a căror protecție se găsește:

Bdv - Convenția de la Rio de Janeiro (Legea nr. 58/1994)

Ber - Convenția de la Berna (Legea nr. 13/1993)

Bon - Convenția de la Bonn (Legea nr. 13/1998)

C - Convenția CITES (Legea nr. 69/1994)

DH - Directiva Habitare 92/43/EEC

DP - Directiva Păsări 79/409/EEC

** pentru fiecare specie, se va menționa categoria de vulnerabilitate:

v – vulnerabile, / p – periclitare, / r – rare, / e – endemice

Specii endemice de floră:

Nr. crt.	Denumirea științifică	Denumirea populară	Starea populației			
			Favorabilă		Nefavorabilă	
			Ca areal	Ca efective	În declin ca areal	În declin ca efective
1	Primula elatior	Tata – vacii			X	X
2	Potentilla crzsantha	Cinci – degete			X	X
3	Verbascum glabratum	Lumanarica			X	X

B. Aria protejată Vedea – Dunăre

Aria protejată Vedea – Dunăre este localizată în județul Giurgiu și Teleorman pe teritoriile următoarelor localități: Găujani (37%), Giurgiu (<1%), Malu (55%), Slobozia (44%), Vedea (47%); Bragadiru (13%), Bujoru (16%), Cervența (16%), Conțești (9%), Frumoasa (4%), Năsturelu (7%), Pietroșani (55%)

Coordonatele geografice ale site-ului sunt 43° 45' 22" latitudine nordica si 25° 47' 48" longitudine estica. Suprafata site-ului de 22.874,4 ha este valoroasa pentru speciile de pasari care se intalnesc in acest spatiu.

Specii de păsări enumerate în anexa I a Directivei Consiliului 79/409/CEE

Cod	Specie	Populație: Rezidentă	Cuibărit	Iernat	Pasaj	Sit. Pop	Conserveare	Izolare	Glo bal
A229	Alcedo atthis		12 p			D	C	C	C
A029	Ardea purpurea		RC			D	B	C	B
A024	Ardeola ralloides		50-60 p			D	B	C	B
A060	Aythya nyroca		25-34p		300-400 i	D	B	C	B
A031	Ciconia ciconia		33-40 p		>180 i	D	B	C	B
A030	Ciconia nigra		8-10 p		> 48 i	D	B	C	B
A081	Circus aeruginosus		12-24 i	RC	C	D	B	C	B
A082	Circus cyaneus			> 1 i		D	B	C	B
A027	Egretta alba		26 p			D	B	C	B
A026	Egretta garzetta				RC	D	B	C	B
A131	Himantopus himantopus		6-7 p		RC	D	B	C	B
A022	Ixobrychus minutus				>20 i	D	B	C	B
A020	Pelecanus crispus				R	C	B	C	B
A019	Pelecanus onocrotalus				R	C	B	C	B
A393	Phalacrocorax pygmeus			> 240 i	>1000 i	C	A	C	A
A034	Platalea leucorodia				RC	D	B	C	B
A032	Plegadis falcinellus				RC	D	B	C	B
A132	Recurvirostra avosetta				RC	D	B	C	B

Caracteristicile generale ale sitului

Cod	%	CLC	Clase de habitate
N06	11	511, 512	Râuri, lacuri
N07	3	411, 412	Mlaștini, turbării
N12	58	211-213	Culturi (teren arabil)
N14	10	231	Pășuni
N16	15	311	Păduri de foioase
N26	3	324	Habitat de păduri (păduri în tranziție)

Situl Vedea – Dunăre este amplasat în bazinul inferior al râului Vedea, făcând parte din Lunca inferioară a Dunării, subunitatea Lunca – Pasărea, cuprinzând și zona dig-mal. Unitatea geomorfologică întâlnită este cea de luncă. Din punct de vedere geologic, acest sit aparține marii unități structurale Platforma Moesică, iar cuvertura sedimentară este alcătuită din depozite loessoide și depozite aluviale de vârstă holocenă. Foarte variate ca textură, în zona albiei minore depozitele sunt aproape exclusiv depozite aluviale, ce formează șirul grindurilor fluviatile.

Clasele de habitate întâlnite sunt cele de apă dulce continental curgătoare (râul Vedea) și pădurile de luncă numite și zăvoaie de salcie (*Salix alba*) instalate în locurile mai joase, iar cele de plop (*Populus alba*) pe grindurile mai înalte dar inundabile.

Acest sit găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate. Conform datelor avem următoarele categorii:

- Număr de specii din anexa 1 a Directivei Păsări: 21
- Număr de alte specii migratoare, listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (Bonn): 70
- Număr de specii periclitate la nivel global: 5

Situl este important pentru populațiile cuibăritoare ale speciilor următoare:

- *Ciconia nigra*
- *Ciconia ciconia*
- *Aythya nyroca*
- *Circus aeruginosus*
- *Botaurus stellaris*
- *Platalea leucorodia*
- *Plegadis falcinellus*

Situl este important în perioada de migrație pentru specii de stârci, pelicani, gâște, rațe și lebede, iar în perioada de iernat pentru stârci, gâște, rațe și lebede.

În perioada de migrație situl găzduiește mai mult de 20.000 de exemplare de păsări de baltă, fiind posibil candidat ca sit RAMSAR.

Pe anumite segmente se resimte intervenția omului prin transformarea pădurilor naturale în plantații de plop hybrid sau în terenuri agricole, dar totuși ritmul și ciclul vieții caracteristic zonelor inundabile s-a păstrat în această zonă. Braconajul și exploatarea forestieră în exces ar putea afecta aceste habitate, care reprezintă un spațiu vital pentru multe specii de păsări.

Pe raza județului Teleorman, situl nu are statut de protecție. În interiorul său se află o propunere de SCI cu denumirea Ostrovul Gâsca, ce are statut de rezervație naturală, declarată prin HG nr. 2151/2004. Pe raza județului Giurgiu situl nu are statut de protecție, iar în interiorul lui se află Ostroavele Cama – Dinu și Păsărica care au primit avizul Academiei Române în februarie 2006 pentru a fi încadrată în categoria rezervație naturală, documentația găsindu-se în acest moment la MMGA.

Până în prezent nu există un organism legal constituit, responsabil pentru managementul sitului. Habitatul de apă dulce continental (râul Vedea) și zona dig-mal sunt administrate de către A.N. Apele Române – SGA – Teleorman și zăvoaie.

C. Aria protejata Gura Vedei – Șaica - Slobozia

Aria protejata se afla pe teritoriul județului Giurgiu, in localitatile Găujani (7%), Malu (14%), Slobozia (6%), Vedeia (12%) si a județului Teleorman in localitatile Bragadiru (1%), Năsturelu (13%), Pietroșani (16%). Suprafața sitului este de 5.813 ha.

Coordonatele sitului sunt 43° 44' 34" latitudine nordica si 25° 47' 58" longitudine estica.

Tipuri de habitate prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește:

Cod	Denumire habitat	%	Reprez.	Supr.rel.	Conserve.	Global
92A0	Zăvoaie cu Salix alba și Populus alba	10	B	C	B	B

Specii de mamifere enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE

Cod	Specie	Populație: Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj	Sit. Pop.	Conserve.	Izolare	Global
1302	Rhinolophus mehelyi				P	C	B	B	B
1303	Rhinolophus hipposideros				P	C	B	C	B
1310	Miniopterus schreibersi				P	C	B	C	B
1321	Myotis emarginatus				P	C	B	C	B
1324	Myotis myotis				P	C	B	C	B
1355	Lutra lutra	P				C	B	C	B

Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE

Cod	Specie	Populație: Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj	Sit. Pop.	Conserve.	Izolare	Global
1188	Bombina bombina	RC				C	B	C	B
1220	Emys orbicularis	P				C	B	C	B

Specii de pesti enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE

Cod	Specie	Populație: Rezidentă	Reproducere	Iernat	Pasaj	Sit. Pop.	Conserve.	Izolare	Global
1124	Gobio albipinnatus	P				C	B	C	B
1130	Aspius aspius	P				C	B	C	B

1134	Rhodeus sericeus amarus	P				C	B	C	B
1145	Misgurnus fossilis	P				C	B	C	B
1146	Sabanejewia aurata	P				C	B	C	B
1149	Cobitis taenia	P				C	B	C	B
1157	Gymnocephalus schraetzer	P				C	B	B	B
1159	Zingel zingel	P				C	B	C	B
1160	Zingel streber	P				C	B	C	B
2555	Gymnocephalus baloni	P				C	B	B	B

Caracteristici generale ale sitului

Cod	%	CLC	Clase de habitate
N04	4	331	Plaje de nisip
N06	43	511, 512	Râuri, lacuri
N07	3	411, 412	Mlaștini, turbării
N12	8	211-213	Culturi (teren arabil)
N14	2	231	Pășuni
N16	38	311	Păduri de foioase
N26	3	324	Habitat de păduri (păduri în tranziție)

D. ARIA PROTEJATĂ OSTROVUL GÂSCA

Rezervatia naturala OSTROVUL GÂSCA –comuna Nasturelu- 58 ha

OSTROVUL GÂSCA este declarat rezervatie naturala prin HG 2151/2004, atribuit în custodie Directiei Silvice Alexandria.

Este dominat de arborete naturale de *Salix alba*, cu o densitate mare a stratului arborescent, având o acoperire de circa 76-85% si o înaltime a arborilor în medie de 15 metri.

În structura etajului întâi ca specii frecvente se întâlnesc *Ulmus laevis* si *Morus alba*.

În structura etajului doi, subarboretul este dominat de *Cornus sanguinea* si *Amorpha fruticosa* care fac ca accesibilitatea în interiorul ostrovului sa fie anevoioasa, având uneori abundenta–dominanta de 4-5 si o acoperire mare de 80-90%. Acest fapt determina ca în sinuzia ierboasa sa supravietuiasca putine specii si acestea în general sciafile: *Alliaria petiolata*, *Cucubalus baccifer*, *Lysimachia nummularia*, *Aethus cynapium*, *Parietaria officinalis*, etc. Prezenta lianelor *Humulus lupulus* si *Vitis sylvestris*, pe lângă faptul ca maresc dificultatile de penetrare a acestor fitocenoze, le confera în plus o anumita atractivitate pentru cei ce le viziteaza.

Pe lângă aceste arborete naturale s-a mai semnalat existența unor însemnate suprafețe de plantatii cu *Populus nigra* aflate în plină maturitate, cu o floră specifică, dar în curs de ruderalizare accentuată. De asemenea reprezintă un loc de pasaj, mai rar de cuibarit adesea ca prezintă accidentală a unor specii de pasări ca:

Phalacrocorax pygmaeus,
Nycticorax nycticorax,
Ardeola ralloides,
Egretta garzetta,
Egretta alba,
Ardea purpurea,
Ciconia nigra,
Ciconia ciconia,
Platalea leucorodia,
Aythya nyroca,
Milvus migrans,
Haliaeetus albicilla,
Aquila pomarina,
Pandion haliaetus,
Crex crex,
Scolopax rusticola,
Limosa limosa,
Sterna albifrons,
Jynx torquilla,
Acrocephalus melanopogon,
Remiz pendulinus.

Aceste specii de pasări sunt ocrotite prin Directiva 79/409/EEC privind protecția pasarilor și de Legea nr.13/1993 pentru ratificarea Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, drept pentru care au fost impuse măsuri de ocrotire și conservare a acestor specii de pasări.

Întreaga faună se dezvoltă în condiții optime, create de pădurea cu aspect tropical, cu numeroase liane, foarte bine fiind dezvoltată macrofauna de vertebrate reprezentată de *Sus scropha* (mistret) cu un efectiv populațional bogat, iar microfauna este reprezentată de specii ca: *Apodemus sylvaticus* și *Clethrionomis glareolus*.

Trasee turistice

În cadrul teritoriului acoperit de Grupul de Acțiune Locală **DUNAREA DE SUD** sunt identificate 5 trasee turistice:

- Traseul 1 – Lisa – Sat Lisa – Campia Boian – Dl. Treapului, Geroasei / raul Calmatui – Biserica Sf. Gheorghe 1825 – conac (primaria) 1900;
- Traseul 2 – Lisa – sat Vanatori – Campia Boian – Suhaia (lac) – Biserica Sf. Voievozi 1846;
- Traseul 3 – Piatra – sat Piatra – Campia Boian – Biserica Sf. Gheorghe 1839, Cladirea Primariei 1911;
- Traseul 4 – Suhaia – sat Suhaia – Campia Boian / Dunarea la confluenta cu raul Calmatui – Suhaia (lac) – conacul „Capra” 1910;
- Traseul 5 – Viisoara – sat Vitanești – Campia Gavanu Burdea – Vitanești (lac) – Biserica din lemn sec.19 – salba de iazuri.

Din analiza datelor prezentate mai sus se poate observa ca GAL – DUNAREA DE SUD indeplineste criteriul de selectie nr. SCS 1.3. fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, in sensul ca pe tritoriul acestuia se afla o zona protejate.

II.2.1.5 Patrimoniul arhitectural și cultural

O strategie a patrimoniului arhitectural si cultural ar trebui să includă o cât mai generoasă definire a dimensiunii culturii și patrimoniului, astfel încât toți cei interesați, precum și organisme active din domeniul cultural sau patrimonial, publice sau private, să-si poată regăsi domeniul propriu de activitate și modalitatea de a și-l păstra sau îmbunătăți. O astfel de strategie trebuie să contribuie la generarea de performanțe crescute în cadrul operațional al managementului patrimoniului cultural precum și la creșterea calității sectorului patrimonial prin investiții durabile în conservare, training și management al siturilor.

Cultura este un factor fundamental al vieții sociale pentru ca:

- dezvoltă potențialul intelectual la nivel național și capitalul uman în special;
- creează, prin afirmarea diversității culturale, o societate deschisă și conștientă de valoarea celui alt;
- este mediu al integrării sociale;
- este esență a identității naționale;
- este fundamentală pentru cooperarea și comunicarea interumană;
- este mediu al transformării sociale (mentalitate);
- reduce disparitățile economice între diferite categorii sociale;
- este o dimensiune a civilizației și civilizației.

Ca factor al dezvoltării economice, cultura determină:

- creșterea calității vieții și atragerea de investiții;

- dezvoltarea activităților turistice;
- crearea unor noi piețe de muncă;
- crearea unor industrii culturale;
- dezvoltarea economică prin relația sa cu capitalul social;
- definirea funcțiilor economice ale unei regiuni;
- favorizarea migrației capitalului uman spre diferite regiuni;

Aderarea României la Uniunea Europeană aduce cu sine și o responsabilizare deosebită a factorilor decizionali la nivel național în ceea ce privește patrimoniul cultural, parte integrantă a patrimoniului cultural european.

În acest context GAL – **DUNAREA DE SUD** va acorda o deosebită importanță grijii și conservării resurselor culturale, incluzând colecțiile de muzeu, arhivele, siturile și peisajele și va atrage atenția asupra importanței folosirii resurselor culturale într-un mod durabil și echilibrat vizând moștenirea patrimonială destinată generațiilor de mâine.

Participarea activă a tuturor actorilor implicați, de la nivel public sau privat, va căuta să asigure implementarea măsurilor destinate conservării și valorificării patrimoniului cultural și arhitectural.

Șansa obținerii acestui deziderat nu este alta decât promovarea unui program conjugat de percepere a valorilor patrimoniului cultural și arhitectural, care să adreseze publicului valori ale patrimoniului cultural național, atât din categoria valorilor culturale ale monumentelor istorice, cât și din cea a patrimoniului cultural mobil sau a patrimoniului cultural imaterial, de care nu pot fi separate. Astfel se pot genera efecte economice și sociale pe termen scurt, dar mai ales pe termen lung prin educarea și formarea cultului pentru valorile culturale reale ale patrimoniului cultural și arhitectural.

Potrivit Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, din cadrul patrimoniului cultural și arhitectural prezent pe teritoriul GAL **DUNAREA DE SUD** fac parte:

Nr. crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
1.	TR-I-s-B-14201	Asezare	Comuna Fantanele		sec. X Epoca medievală târzie
2.	TR-I-s-B-14202	Necropola tumulara	Comuna Fantanele		sec. IV a. Chr. Latene
3.	TR-I-s-A-14203	Cetatea de pamant de la Frumoasa	Comuna Frumoasa	"La Cetate"	sec. XIV Epoca
4.	TR-I-s-B-14214	Asezare	Comuna Pietrosani	"Reca Mare"	Latene
5.	TR-I-s-B-14215	Situl arheologic de la Pietrosani,	Comuna Pietrosani	"Locul popilor"	Hallstatt

		punct "Locul Popilor"			
6.	TR-I-m-B-14215.01	Asezare	Comuna Pietrosani	"Locul popilor"	sec. II-III p. Chr.
7.	TR-I-m-B-14215.02	Asezare	Comuna Pietrosani	"Locul popilor"	
8.	TR-I-m-B-14220	Asezare (Tell)	Comuna Frumoasa		Eneolitic
9.	TR-II-m-B-14295	Primaria	Comuna Bragadiru	82	inc. sec. XX
10.	TR-II-m-B-14296	Casa Maria Filip	Comuna Bragadiru	113	inc. sec. XX
11.	TR-II-m-B-14297	Casa Ion Nistorescu	Comuna Bragadiru	Str. Principala 960	sf. sec. XIX
12.	TR-II-m-B-14319	Pravalia Petre Ciobanu	Comuna Crangu	Str. Principala	1900
13.	TR-II-m-B-14320	Casa Maria S. Burlan	Comuna Crangu	Str. Principala	1900
14.	TR-II-m-B-14331	Moara	Comuna Dracea		1930
15.	TR-II-m-B-14341	Biserica "Sf. Nicolae"	Comuna Frumoasa		1821
16.	TR-II-m-B-14348	Biserica "Sf. Nicolae"	Comuna Izvoarele		1834
17.	TR-II-m-B-14350	Conacul Ioanid, azi Primaria	Comuna Lisa	Str. Principala în centrul	sf. sec. XIX – înc. sec. XX
18.	TR-II-m-B-14376	Moara	Comuna Piatra		1930
19.	TR-II-m-B-14377	Scoala, azi locuinta Cămrăgiu	Comuna Piatra	La intrarea in sat, langa moara	sf. sec. XIX
20.	TR-II-m-B-14378	Scoala veche	Comuna Piatra	Langa biserica	sf. sec. XIX
21.	TR-II-m-B-14379	Casa Dicu, azi gradinita	Comuna Piatra		1900
22.	TR-II-m-B-14380	Primarie	Comuna Piatra	In centrul satului	1911
23.	TR-II-a-B-14381	Ansamblul rural "Str. Principala"	Comuna Piatra	Str. Principala intre imobilele clasate "Casa Miltiada Bârje",	

				respectiv "Scoala" si "Casa Mardale Anghel" ambele fronturi - pana la limita posteroara a loturilor	
24.	TR-II-m-B-14382	Casa Tudor Monea	Comuna Piatra	Str. Principala la intersectie de strazi	inc. sec. XX
25.	TR-II-m-B-14383	Casa, ulterior cooperativa de consum	Comuna Piatra	Str. Principala	inc. sec. XX
26.	TR-II-m-B-14384	Casa Dicu Marin, azi oficiu postal	Comuna Piatra	Str. Principala	inc. sec. XX
27.	TR-II-m-B-14385	Casa Dicu	Comuna Piatra	Str. Principala	1900
28.	TR-II-m-B-14386	Casa Anghel Mardale	Comuna Piatra	Str. Principala	1912
29.	TR-II-m-B-14387	Casa Miltiade Bârjă	Comuna Piatra	Str. Principala	1933
30.	TR-II-m-B-14388	Cismeaua veche	Comuna Piatra	Str. Principala in fata bisericii	1908
31.	TR-II-m-B-14389	Ruinele bisericii "Sf. Treime"	Comuna Pietrosani		1812-1819
32.	TR-II-m-B-14390	Casa Iulica Cristescu	Comuna Pietrosani	Str. Principala	1912
33.	TR-II-m-B-14391	Casa Iulica Radulescu	Comuna Pietrosani	Str. Principala	1891
34.	TR-II-m-B-14449	Casa Raducu Filip	Comuna Seaca	Str. Principala	1910
35.	TR-II-m-A-14467	Biserica "Sf. Arhangheli Mihail si Gavril"	Comuna Smardioasa		1824
36.	TR-II-m-B-14468	Turn de apa	Comuna Suhaia		inc. sec. XX

37.	TR-II-m-B-14511	Biserica "Sf. Nicolae" si "Sf. Ioan Botezatorul"	Comuna Viisoara	943 pe sosea, în centrul localitatii	1846

Lăcașele de cult din GAL – Microregiunea Dunărea de Sud.

COMUNA	LACASE DE CULT
Suhaia	Casa de Rugaciune Adventista Biserica Ortodoxa
Fantanele	Biserica Ortodoxa
Viisoara	Biserica Baptista Biserica Ortodoxa Biserica "Sf. Nicolae" și "Sf. Ioan Botezătorul" (943, pe sosea, în centrul localității)
Piatra	Biserica "Sf. Cuvioasa Paraschiva" Casa de Rugaciune Adventista
Lisa	Casa de Rugaciune Adventista Biserica „ Sf. Gheorghe ” Biserica Ortodoxa – Vanatori
Seaca	Casa de Rugaciune Adventista – Navodari Biserica Ortodoxa – Navodari Biserica "Sf. Ioan Botezătorul" (str. Principală, DN 51A) Biserica Ortodoxa Casa de Rugaciune Adventista
Traian	Casa de Rugaciune Adventista Biserica Ortodoxa Biserica Baptista
Crangu	Casa de Rugaciune Adventista Biserica Ortodoxa – Florica Casa de rugaciune Adventista – Florica

	Biserica Ortodoxa – Secara Biserica Sf Dumitru - Zlata
Frumoasa	Biserica Ortodoxa Frumoasa
Dracea	Casa de Rugaciune Adventista – Dracea Biserica Ortodoxa – Dracea
Pietroșani	Biserica Ortodoxa Pietroșani Casa de rugaciuni Adventista
Smardioasa	Biserica Sf.Arhangheli Casa de rugaciune Adventista Biserica Ortodoxa
Bujoru	Biserica Sf Dimitrie
Gaujani	Biserica Ortodoxa Gaujani Biserica Adormirii Maicii Domnului Casa de rugaciuni Adventista Biserica Cuvioasa Paraschiva
Năsturelu	Biserica Baptista Biserica Sf Împarați Biserica Ortodoxa Casa de rugaciuni Adventista
Ciuperceni	Biserica Adventi sta Biserica Ortodoxa Noua;Ruinele Bisericii Ortodoxe Vechi
Bragadiru	Biserica Sf Voievozi Casa de rugaciune Adventista

Sursa:www.biserici.org

TRADITII SI OBICEIURI GAL – DUNAREA DE SUD

Obiceiurile înrădăcinate în viața oamenilor, comunică o poezie netăgăduit de frumoasă. Obiceiul este o deprindere câștigată prin repetarea deasă a aceleiași acțiuni. Obiceiurile, datinile, cântecele, însoțesc viața omului de la naștere până la moarte.

Zona teritorială **DUNAREA DE SUD** detine și numeroase tradiții și obiceiuri având caracteristici proprii de civilizație și cultura populară. Multe din obiceiurile specifice sunt legate de sărbătorile importante de peste an.

Obiceiurile Anului Nou, practicate în perioada 24 decembrie-7 ianuarie, sunt legate de sărbătorile Crăciunului și ale Anului Nou și au o mare bogăție folclorică. De Anul Nou sunt colinde și urări. Colindele religioase au ca subiect nașterea, botezul și patimile lui Iisus Hristos. Colindele au text și melodie: Steaua, Domn, Domn să-nălțăm, Astăzi s-a născut Hristos, Florile dalbe etc. De Anul Nou se colindă cu Steaua, Sorcova, Plugușorul. Se colindă în grupuri organizate de cadrele didactice. Plugușorul este un obicei foarte vechi și se urează fiecărui gospodar.

În zona reprezentată de GAL – **DUNAREA DE SUD**, copiii care merg cu sorcova poartă în mână o crenguță împodobită cu flori din hârtie colorată, trec pe a rude unde le urează fericire, sănătate, tăria fierului, frumusețea trandafirului.

Steaua este de asemenea purtată de un copil, în spatele ei fiind o lanternă aprinsă, vestind astfel nașterea Domnului.

Capra este de asemenea un obicei străvechi. Este costumată și jucată de un flăcău. Acesta ascuns sub un cojoc sau un cearșaf, ritmează jocul, acționând botul de lemn clămpănitor. Jocul caprei este însoțit de diverse instrumente și de alte personaje travestite care cântă, scandează numele caprei.

Irodul se mai practică ocazional. Irozii sunt costumați specific, cu șepci (chipie din carton), peste îmbrăcăminte sunt puse foarte multe panglicuțe din hârtie frumos colorată.

Praznuirea Sf. Ioan Botezătorul, care încheie ciclul sărbătorilor de iarnă, prilejuiește continuarea obiceiurilor și datinilor inspirate de atmosfera specifică trecerii dintre ani. Celebrarea Botezului Domnului, pentru purificarea apei, și, în general, a mediului inconjurător, de pe 6 ianuarie, este, practic, legată de Sf. Ion (7 ianuarie), poate și pentru faptul că agheasma joacă un rol important. Purtătorul de cuvânt al Centrului pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman, Iuliana Carnaru, precizează că cel mai întâlnit obicei din ziua de 7 ianuarie este "iordanitul". Flăcii vin pe la casele fetelor și femeilor, mai ales ale celor cu nume de Ioana, pentru a le "iordani", adică a le stropi cu apa sfințită și a le atinge cu buchetul de busuioc. "Iordanitorii" vizează îndeosebi gospodăriile unde sunt fete de maritat, un flăcău, ce joacă rolul de popa, cântând colindul de Boboteaza, având o caldarusă de agheasma în mână. Versurile rostite diferă de la localitate la altă.

În comunele, Fantanele și Suhaia tinereții, îmbrăcați în costume populare, calare pe caii botezați cu apă sfințită, se întrec în curse. Se spune că de Sf. Ion se "botează gerul", adică se înmoaie frigul, zapada începând să se topească.

Inceputul celei de a treia luni din an nu marchează doar sfârșitul iernii, ci simbolizează o nouă șansă de purificare, de reînnoire a spiritului.

Șnurul alb și roșu salută venirea primăverii, păstrând în același timp o mulțime de simboluri și interpretări. Una dintre toate acestea este împletirea iernii simbolizată de culoarea albă, cu primăvara – firul roșu. Acestea sunt elemente care se completează și nu se elimină reciproc. În prima zi de primăvară, fetele roagă un băiat să le lege un șnur alb-roșu în jurul încheieturii mâinii, pe care îl vor purta în prima săptămână de primăvară. Pe data de 8 Martie, după ce este rupt de la mână de către același băiat, șnurul este legat de ramura unui copăcel. Tradiția spune că acel copăcel va fi astfel legat de spiritul fetei și va rodi numai dacă sufletul ei este curat. De va întâlni un suflet întunecat, copăcelul îl va oglindi uscându-se.

Păresimile sunt sărbători cuprinse de la prima zi a postului mare până la Paști. De Paști copiii sunt îmbrăcați frumos, cu lucruri noi, și merg la biserică în fiecare zi a săptămânii mari la denii și sfârșesc cu ziua în care se ia Paști, duminică. Vineri seara se merge la biserică, se ocolește biserica la ora 12, de trei ori cu Domnul Isus Hristos, apoi se ia lumină și se pleacă spre casă, făcând în așa fel încât să nu se stingă lumina până acasă. Duminică, după ce se ia Paști se ciocnesc ouă roșii. Tradiția populară spune că de Paști cei mai mici să meargă la cei mai mari, adică fini la nași, copii la părinți cu ouă roșii, colăcei, prăjituri, toate preparate conform tradiției populare în ajunul Paștelui.

După Paști urmează de Rusalii Călușul. Călușul este o importantă manifestare folclorică, manifestată prin câtec, joc popular și multă voie bună. Călușul românesc este cunoscut și apreciat și peste hotare ca un joc specific bărbătesc.

Nunțile sunt de asemenea bogate în obiceiuri. În aceasta regiune, nunta începe vineri seara când fetele împreună cu o mulțime de tineri, vin acasă la mireasă unde fac flori din hârtie creponată, cu care vor împodobi bradul de nuntă. Pentru munca depusă tinerii sunt serviți cu gogoși, suc. Fata care pune prima floare în bradul de nuntă se spune că se va căsători prima. Sâmbătă seara are loc nunta de fată la casa miresei, cu invitați doar din partea familiei fetei. Duminică dimineața vin lăutarii cu tinerii și fratele de mână pentru a lua mireasa și bradul și pentru a merge la a treia fântână. Mireasa și fratele de mână țin o găleată cu apă și bani, iar când ajung la a treia fântână, o răstoarnă cu piciorul amândoi. Fratele de mână umple găleata, și tot amândoi stropesc cu busuioc cu apă în semnul crucii. Operațiunea se repetă de trei ori. Apoi se întorc acasă și se așează la masă împreună cu nașa și invitatele ei. După amiază, mirele, nașii și invitații din partea nașilor merg la mireasă și împreună cu ea și restul alaiului de nuntă merg la biserică. După cununia religioasă toți sunt invitați la masă, acasă la mire, unde petrecerea se întinde până dimineața. Luni, mirii merg la nași, îi spală pe mâini, se dau cadouri, apoi merg la mire acasă unde se spală pe mâini socrii mari și socrii mici. Se servește masa și se continuă petrecerea, împreună cu cei care au ajutat la nunta din seara trecută.

După nuntă, toți nuntașii își urează să se vadă la botez. Botezul reprezintă intrarea în creștinătate a fiecăruia. Indiferent de religia pe care o poartă, toți oamenii trec printr-un botez. Cu botezul începe viața fiecăruia dintre noi. În religia ortodoxă, botezul se face după șase săptămâni ale noului născut. Este de asemenea un motiv de bucurie, de petrecere, de întâlnire între rude și prieteni.

A doua zi, nașa vine acasa la fini și spală copilul. În apă se pun pene, bani, bijuterii, grâu, pentru a avea noroc cel mic de bani, de aur, să fie ușor și sănătos. Nașa cu copilul în brațe strigă numele copilului de trei ori, și după ce face semnul crucii stinge lumânarea de botez, semn care marchează intrarea copilului în creștinătate.

DUNAREA DE SUD face parte din categoria zonelor etnografice în care populația din mediul rural continua să poarte la anumite evenimente costumele tradiționale.

Costume tradiționale

În Suhaia este prezent un centru etnografic unde întâlnim: artă și arhitectură populară, port popular; țesături de interior (lână, bumbac); gospodării cu structură tradițională interioare tradiționale.

Arhitectura populară țărănească a GAL – **DUNAREA DE SUD** se caracterizează în primul rând prin ingeniozitate, diversitatea soluțiilor găsite pentru diferite probleme, eleganța liniilor și echilibrul volumelor.

Casa țărănească era construită în majoritatea cazurilor din lemn, piatră și pământ bătut sau amestecat cu paie și pleavă. Încăperile obișnuite ale casei țărănești erau tinda, camera de locuit, camera, camera curată, podul și, eventual, pivnița. Decorația cea mai bogată se întâlnește la prispă, care era ideală pentru sculptură, dar și, în multe cazuri, pe grinzi, uși și ferestre. Motivele predominante sunt cele geometrice, însă apar și elemente florale, zoomorfe și chiar stilizări antropomorfe, numeroase simboluri legate de credințele trecutului.

În comuna Crangu întâlnim un exemplu de casă tradițională:

Casa Burtan S. Maria, com. Crangu

Legendeleg legate de istoricul si denumirea anumitor localitati ce compun teritoriul GAL **DUNAREA DE SUD**, reprezinta de asemenea surse ale patrimoniului imaterial.

Astfel, prima atestare documentară a satului Suhaia o găsim într-un document din 20 februarie 1512 al lui Neagoe Basarab, prin care întărește Mănăstirea Cotlomuz de la Athos mai multe sate prin care și Suhaia, scutindu-l de dările și slujbele, afară de bir și de oastea cea mare. Balta și satul Suhaia au fost ale Mănăstirii Cotlomuz de la Muntele Athos încă de pa vremea lui Radu cel Mare (1496 – 1508). Satul Suhaia, la acea dată, avea venituri din vii și agricultură. Hotarul moșiei trecea pe la drumul Găuriciului, pe la marginea Găvanului și a Grădiștei. La 1864, cu ocazia secularizării, moșia Suhaia avea o întindere de 1800 pogoane teren arabil și vii, precum și o balta : Râiosu – Fântânița.

Primii locuitori ai acestor meleaguri s-au așezat pe grindurile neinundabile dintre apele bălții, unde se află câte o măgură: Măgura Beciu, Măgura Râiosu, Grindul lui Rădvan. Pe măsură ce locuitorii s-au înmulțit, satul s-a concentrat în jurul celor două izvoare de sub mal, ceea ce i-a determinat pe mulți să creadă că numele localității este legat de apa acestor izvoare, cuvântul „su” în limba turcă înseamnă „apă”. Mergând mai departe de acest cuvânt aflăm că „suha”, care denumește „loc uscat”, sau „suhat” – loc de adăpat și adăpostit vitele.

Coroborând datele existente în documentele istorice, putem aprecia că numele localității Suhaia vine de la acele locuri (grinduri) uscate dintre ape, fie de la balta care seca vara, ambele situații având ca element comun pământ uscat pus în relație cu apele ce alcătuiau balta Suhaia.

Actuala comună Crîngu, s-a numit pâna în august 1968, comuna Ologi. Această denumire vine de la localnicii cărora li s-au tăiat picioarele de la genunchi din ordinul Sultanului, în luptele purtate cu Mihai Viteazul.

Satul Secara, s-a mai numit cu mult timp înainte Broasca. Acum 200- 250 de ani, această așezare s-a făcut în niște mlaștini cu lacuri permanente și abundente în broaște, de unde la început așezarea purta acest nume. Într-un târziu în urma unei epidemii de holeră cei scăpați din acest flagel și-au strămutat bordeele în apropiere pe un deal, unde s-a dezvoltat un timp, fiind sat component comunei Ologi. Din anul 1927 este comuna Secara până în anul 1935 când aparține iar comunei. Denumirea de Secara vine de la moșierul Secăreanu, un suflet foarte blajin care ajută pe toți locuitorii angajați să-i muncească moșia, iar în memoria sa, localnicii au denumit satul Secara.

Comuna Vișoara are prima atestare documentară pe la anul 1594 din timpul lui Mihai Viteazul. De-a lungul vremurilor satul nu a avut întotdeauna vatra și denumirea actuală. Pe la 1820, după epidemia de ciumă din timpul lui Caragea-Voda se vorbește mutarea celor 30 de familii supraviețuitoare din punctul numit "Mizinele" pe locul actualei vetre, atunci plantate cu viță-de-vie, oamenii pastrand și transmitând prin viu grai expresia "sa mor la vișoara mea" ca ultima dorință a acelor locuitori. De atunci satul nu și-a mai mutat vatra și a luat denumirea de Vișoara.

Spatiul rural al GAL **DUNAREA DE SUD** este important atât datorită potențialului agricol ridicat, cât și a valorilor culturale-etnografice și obiectivelor de patrimoniu localizate în acest mediu.

În condițiile în care resursele subsolului, tradiția industrială și gradul de urbanizare sunt limitate, principalul potențial de dezvoltare al zonei este legat de mediul rural. În aceste condiții, strategia de dezvoltare a GAL – **DUNAREA DE SUD** își propune să pastreze linia de evoluție actuală și să valorifice potențialul rural, natural și etno-cultural al zonei, prin dezvoltarea și creșterea valorii adăugate prin abordarea inovativă a turismului, agriculturii, industriei alimentare și diversificării economiilor rurale.

Creșterea valorii adăugate în aceste sectoare tradiționale – intensive în forța de muncă, dar mai puțin intensive în capital și tehnologie – în condițiile unei competiții acerbe pe plan european pe aceste piețe, depinde însă de crearea unei imagini de marca a "produsului **DUNAREA DE SUD**" cu o serie de caracteristici clare, ușor de recunoscut de consumator și care să creeze asocieri pozitive cu specificul zonei (o oază de viață tradițională, revigorantă, relaxantă și "savuroasă"), care să determine grupul-țintă vizat să prefere respectivele produse altor produse alternative, (mai puțin "originare" / mai puțin ecologice / mai puțin organice etc) și să îl determine să plătească un preț adecvat.

În acest sens, o importanță deosebită trebuie acordată definirii imaginilor de marca, atât pentru produsele turistice cât și pentru produsele agricole, alimentare de origine, tradiționale garantate. Acest proces de construire a imaginilor de marca trebuie abordat integrat deoarece produsele agricole, alimentare de origine, tradiționale pot fi valorificate drept atracții turistice, iar influxul de turiști din zone puternic urbanizate sau din Europa poate constitui un excelent canal de comercializare a produselor agricole, alimentare de marca.

În acest context, revitalizarea și exploatarea comercială a meșteșugurilor tradiționale, a produselor tradiționale urmează aceeași logică de integrare mutual benefică în raport cu dezvoltarea turismului ca și pentru produsele agricole, alimentare. Mai mult, meșteșugurile tradiționale pot constitui – în măsura în care sunt integrate în circuite comerciale – excelente vehicule pentru diversificarea economiilor rurale

dependente de agricultura, contribuind astfel la cresterea veniturilor populatiei rurale si la stabilizarea acesteia, precum si ca modalitati cu valoare adaugata ridicata de valorificare a produselor agricole locale. Aceste caracteristici demografice creeaza premisele necesare pentru o buna dezvoltare a turismului rural si etnografic, care sa valorifice:

- forta de munca disponibila in mediul rural;
- modul de viata traditional bine conservat;
- mentinerea unor activitati agricole traditionale in gospodariile taranesti, in conformitate cu cerintele bunastarii animalelor si in buna masura ecologica (dar fara a fi certificate ca atare inca);
- existenta unor produse alimentare traditionale de inalta calitate specifice zonei, care insa nu sunt protejate prin marcile europene garantate, sunt insuficient promovate si sunt rareori comercializate in afara judetului;
- diversitatea etnografica, reunind traditiile diferite existente in zona, festivalurile folclorice care marcheaza intreg parcursul anului, dar cu o concentrare ridicata in sezonul estival, cel mai propice de altfel pentru turismul rural, si cu o a doua intensificare in perioada sarbatorilor de iarna, care pot constitui prime surse de atractie pentru turisti in zonele respective, daca vor beneficia de o promovare adecvata;
- mestesugurile inca vii, care – daca vor fi integrate cu activitatea turistica si vor beneficia de sprijin prin PNDR pentru orientarea catre comercializarea pe plan local – pot contribui semnificativ atat la cresterea cheltuielii pe turist (prin oferirea unor produse/suveniruri locale suplimentare) si la cresterea atractivitatii festivalurilor, targurilor traditionale, cat si la extinderea duratei sejurului turistic, daca ar fi valorificate prin organizarea de tabere, scoli de vara, cursuri de scurta durata, ateliere de creatie deschise turistilor. Organizarea unor astfel de tabere, cursuri, ateliere de mestesuguri traditionale poate fi optimizata prin organizarea unor spatii adecvate (de exemplu prin identificarea, reabilitarea si amenajarea unor cladiri dezafectate reprezentative pentru specificul arhitectonic al zonei), prin promovarea externa (inclusiv prin internet) focalizata catre statele europene puternic urbanizate, industrializate;

Specificul locuintelor rurale traditionale din Teleorman (caracterizate de dimensiuni relativ reduse) si mentinerea activitatilor agricole, respectiv producerea unor alimente traditionale, recomanda agroturismul (caracterizat prin unitati de cazare mai reduse, buna integrare a turistilor in viata satului, a gospodariei traditionale si oferta de alimente produse in gospodarie) ca adecvat pentru zona GAL – **DUNAREA DE SUD**. Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** prezinta un anumit potential de a dezvolta mai multe tipuri de turism: turism de agrement și odihnă, turism cultural și religios sau agroturism, pescuitul sportiv pe Dunăre și Balta Suhaia, vânătoarea sportivă: mistreți, iepuri, fazani. Orientarea catre agroturism se confrunta insa – alaturi de necesitatea unei mai bune diseminari a standardelor specifice si a unei promovari clare a ofertei specifice – cu o serie de provocari ridicate de cadrul legal incoerent referitor la acest tip de turism (in special referitor la securitatea alimentara).

II.2.1.6 Economia locală

Relația dintre administrația locală și IMM este importantă mai ales ca mecanism de convertire a activităților economice în bunăstare colectivă, precum și din perspectiva stimulării antreprenoriatului cu rol social în comunitate. Primăriile sunt conștiente de rolul important pe care agenții economici îl joacă în comunitate, cel puțin prin asigurarea de locuri de muncă și contribuțiile la bugetul local. Multe dintre localitățile județului Teleorman au în derulare programe și proiecte comune cu IMM, și multe altele sunt interesate de elaborarea de noi proiecte comune.

Importanța IMM pentru comunitate este apreciată mai ales sub aspectul ofertei de locuri de muncă pentru localnici și apoi, în ordinea importanței, pentru că sunt aducătoare de venituri la bugetul local, creează modele de comportament economic și contribuie la creșterea nivelului de civilizație, promovează la nivel local ideile de dezvoltare durabilă și responsabilitate socială.

Sub aspect social una dintre problemele importante este numărul mare de șomeri neindemnizați. Excluziunea de pe piața muncii și, în aceeași măsură, angrenarea populației active în ocupații slab productive, declanșează cercul vicios al deprinderii și sărăciei. După sărăcie, ca importanță, cea mai gravă problemă socială este reprezentată de slaba calificare a forței de muncă și apoi migrația forței de muncă, lipsa locurilor de muncă și natalitatea scăzută.

Migrația, care este percepută ca amenințare în majoritatea comunelor, este reprezentată de deplasarea tinerilor și persoanelor de vârstă medie în străinătate și mediul urban pentru locuri de muncă.

Lipsa locurilor de muncă, a utilităților necesare unei calități a vieții satisfăcătoare determină părăsirea satelor de către tineri, care aleg să se stabilească în străinătate, în orașele din județ sau în capitală.

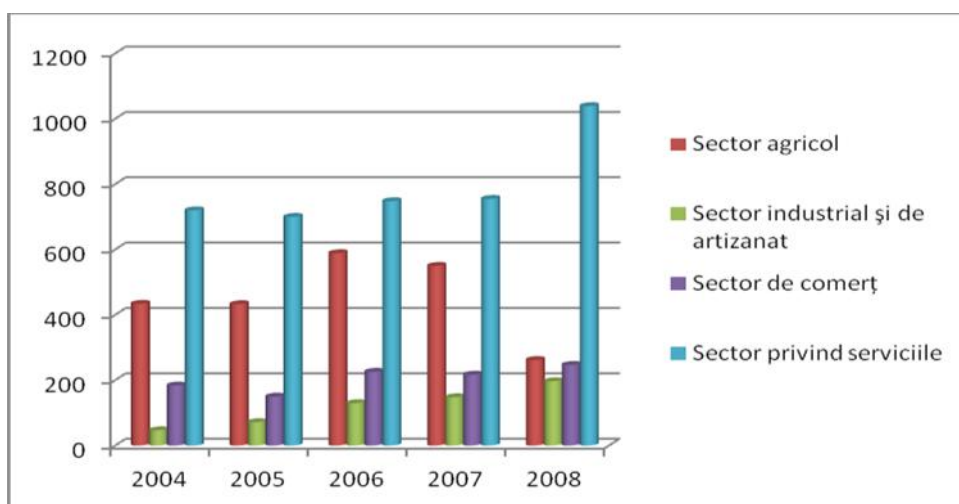
II.2.1.6.1 Repartizarea populației active

În ceea ce privește repartizarea populației active la nivelul GAL - **DUNAREA DE SUD**, în ultimii 5 ani, situația se prezintă după cum urmează:

	Populația activă	Sector agricol	Sector industrial și de artizanat	Sector de comerț	Sector privind serviciile
2004	1385	434	47	184	720
2005	1355	433	72	150	700
2006	1693	589	130	226	748
2007	1670	550	148	217	755
2008	1745	262	197	247	1039
TOTAL	7848	2268	594	1024	3962
%	100,00	28,90	7,57	13,05	50,48

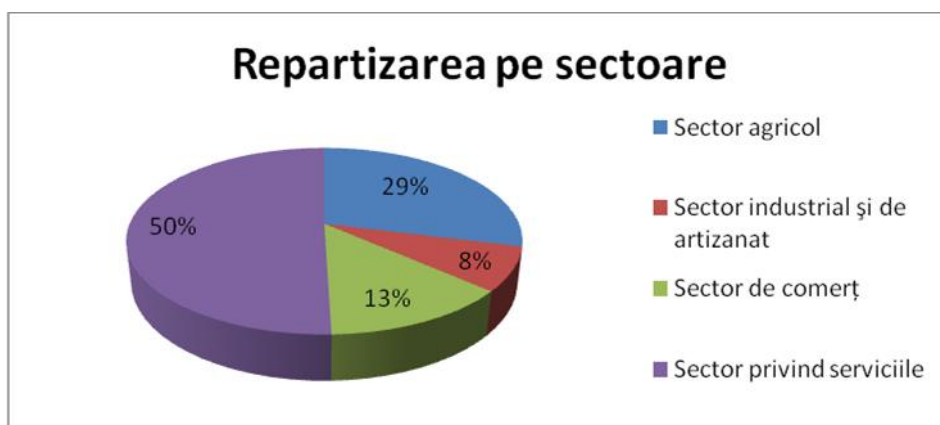
Sursa: Institutul Național de Statistică - 2008

În urma analizei datelor prezentate în tabelul de mai sus se poate observa că numărul populației ocupate în sectorul privind serviciile (transport și depozitare, hoteluri și restaurante, intermediari financiare și asigurări, activități profesionale științifice și tehnice, administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială) acoperă o pondere mare a populației ocupate din aria teritorială a GAL – **DUNAREA DE SUD**, respectiv 50,48 % din totalul populației ocupate, urmat de agricultura 28,90% și de comerț 13,05%.

Sursa: elaborare proprie în baza informațiilor obținute de la Institutul Național de Statistică

Numărul destul de mic de persoane ocupate în agricultură, în condițiile în care teritoriul este preponderent agricol, demonstrează faptul că agricultura se practică în mod individual, fiecare familie lucrând pământul propriu. Practic fiecare este „angajatul” propriu al familiei sale.

Sursa: elaborare proprie în baza informațiilor obținute de la Institutul Național de Statistică

Sectorul industrial si de artizanat cuprinde populatia ocupata in industria extractiva industria prelucratoare productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat distributia apei, salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare si constructii si insumeaza un procent de 8 % din totalul populatiei ocupate in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**.

Coeficientul de substitutie

Se defineste ca raport intre populatia intre 0 si 14 ani si populatia mai mare de 60 ani. Astfel este determinata substitutia persoanelor peste 60 ani cu persoanele care au pana in 14 ani. O valoare sub 1 a acestui coeficient, indica o regresie a populatiei, si o clara scadere a populatiei, daca nu de iau masuri pentru a impiedica aceasta.

Situatia coeficientului de substitutie pe fiecare localitate componenta a GAL – **DUNAREA DE SUD** se prezinta astfel:

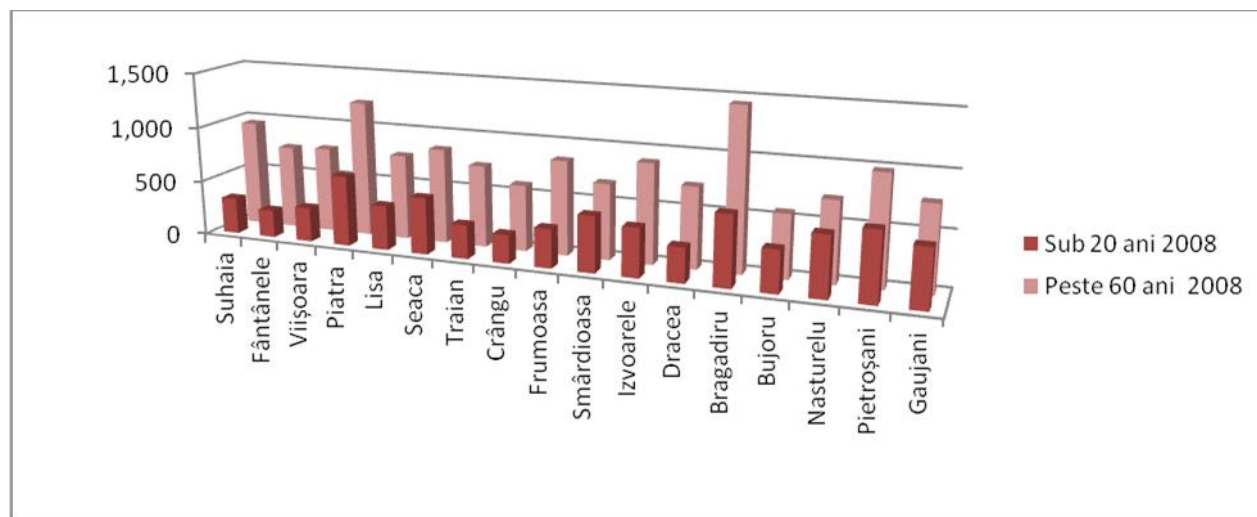
<i>Localitatea</i>	<i>Sub 20 ani 2008</i>	<i>Peste 60 ani 2008</i>	<i>Coeficient de substitutie</i>
Suhaia	328	960	0,34
Fântânele	250	755	0,33
Vișoara	311	773	0,40
Piatra	637	1.230	0,52
Lisa	402	769	0,52
Seaca	512	858	0,60
Traian	306	740	0,41
Crângu	258	597	0,43
Frumoasa	351	852	0,41
Smârdioasa	503	682	0,74
Izvoarele	441	898	0,49
Dracea	313	727	0,43
Bragadiru	632	1449	0,44
Bujoru	377	569	0,66
Năsturelu	543	721	0,75
Pietroșani	622	984	0,63
Gaujani	524	765	0,68
Total	7.524	15.020	0,50

Sursa: Institutul National de Statistica - 2008

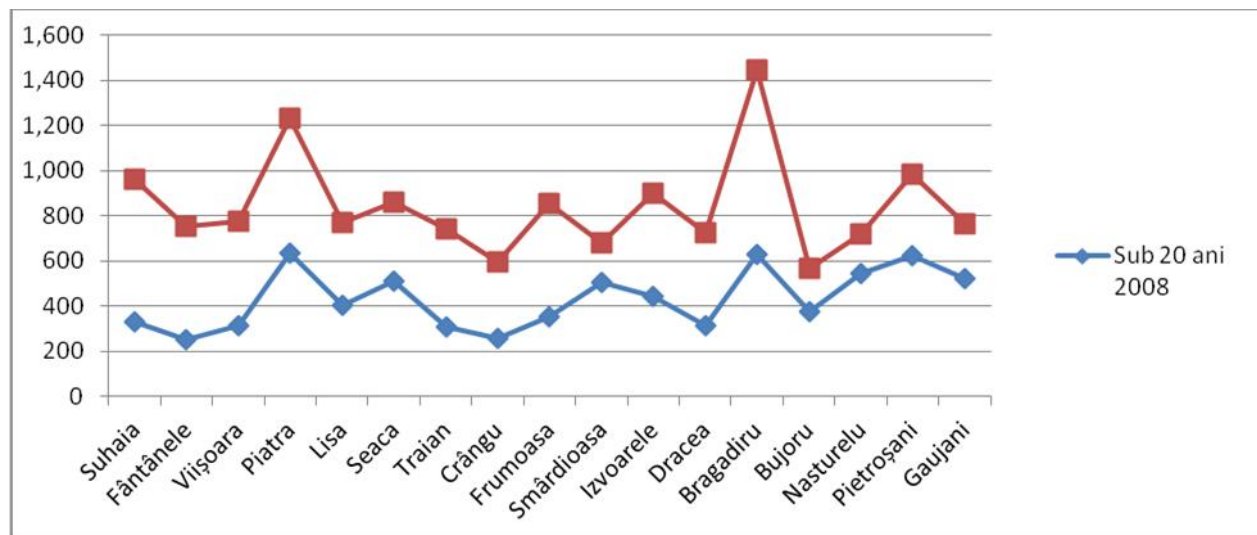
Dupa cum se poate observa coeficientul de substitutie in cazul localitatilor care fac parte din GAL – **DUNAREA DE SUD**, se situaza in mod majoritar sub 1, ceea ce indica o regresie a populatiei in aceasta zona. Informatia oferita de tabelul de mai sus indică tendinta acută de îmbătrânire a populației GAL **DUNAREA DE SUD**, coeficienții de substituție fiind cuprinși între 0,33 (Suhaia) si 0,75 (Năsturelu). Media

zonală a acestui coeficient este de 0,50, aspect care demonstrează o pondere dublă a varstnicilor, față de tineri, în bună parte datorată migrației spre orașe.

Având în vedere acest lucru, GAL – **DUNAREA DE SUD** se va implica în mod activ în dezvoltarea teritoriului și în atragerea tinerilor în localitățile rurale.

Sursa: elaborare proprie în baza informațiilor obținute de la Institutul Național de Statistică

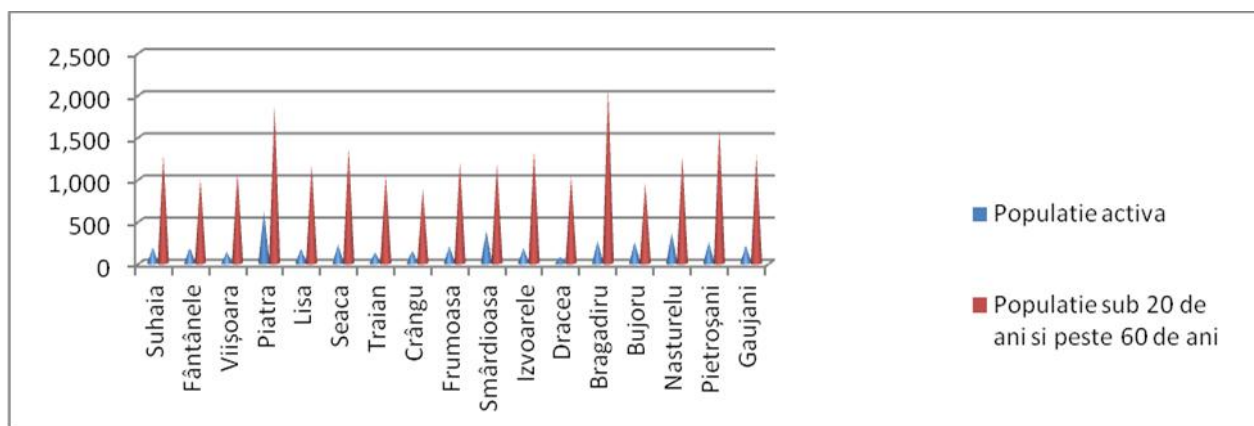
Sursa: elaborare proprie în baza informațiilor obținute de la Institutul Național de Statistică

Rata de dependență

Definim indicele de dependentă ca raport între populația activă (20 – 60 ani) și populația inactivă (mai puțin de 20 ani și peste 60 ani). Astfel, acesta evidențiază câte persoane active sunt raportate la o persoană inactivă. Cu cât acest coeficient este mai mic, cu atât sarcina persoanelor active este mai mare.

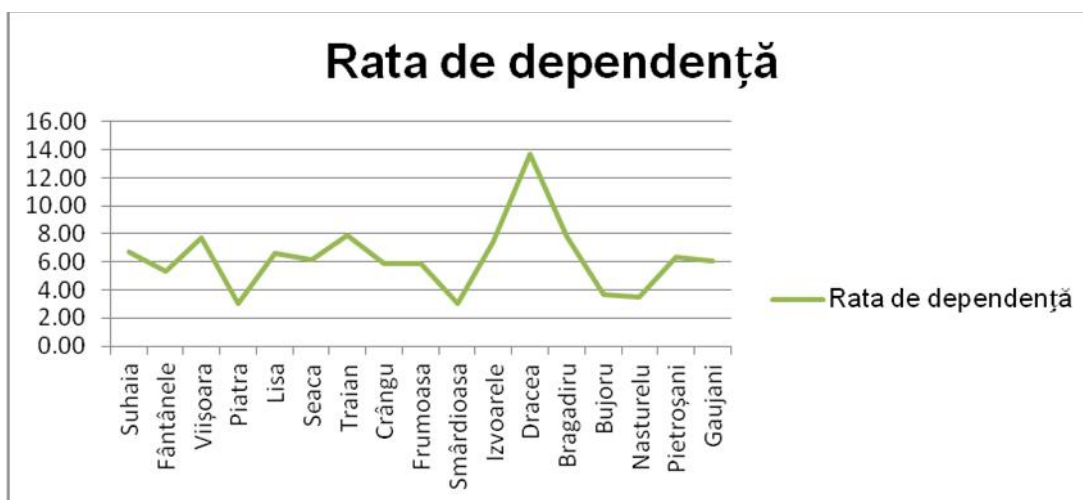
Comuna	Populația activă	Populația de sub 20 ani și peste 60 ani	Rata de dependență
Suhaia	191	1.288	6,74
Fântânele	188	1.005	5,35
Viișoara	140	1.084	7,74
Piatra	616	1.867	3,03
Lisa	177	1.171	6,62
Seaca	221	1.370	6,20
Traian	132	1.046	7,92
Crângu	151	885	5,86
Frumoasa	205	1203	5,87
Smârdioasa	388	1185	3,05
Izvoarele	181	1339	7,40
Dracea	76	1040	13,68
Bragadiru	266	2081	7,82
Bujoru	255	946	3,71
Nasturelu	363	1264	3,48
Pietroșani	253	1606	6,35
Gaujani	214	1289	6,02
Total GAL Mr Dunarea de Sud	4.017	21.669	5,39

Sursa: Institutul Național de Statistică – 2008

Sursa: elaborare proprie în baza informațiilor obținute de la Institutul Național de Statistică

Avand in vedere informatiile prezentate in tabelul de mai sus, coeficientul de dependenta de 5,41% ilustreaza o rată de dependență îngrijorător de mare, cu alte cuvinte la aproximativ 6 tineri si vârstnici depind de 1 persoană activă. Acest fapt evidențiază proporția extrem de redusă a populației active in mediul rural, ceea ce justifica nevoia acuta de stimulare a economiei în teritoriu în vederea creșterii numărului de locuri de muncă.

Sursa: elaborare proprie in baza informatiilor obtinute de la Institutul National de Statistica

II.2.1.6.2 Agricultură

Pe plan național, agricultura reprezintă una dintre cele mai importante ramuri ale economiei românești. Contribuția agriculturii, silviculturii și pisciculturii în formarea Produsului Intern Brut se situează în jurul valorii de 6% din PIB, iar în statele membre ale UE se situează la aproximativ 1,7%.

Ponderea agriculturii, silviculturii și pisciculturii în PIB-ul național se prezintă conform tabelului de mai jos:

Produsul intern brut	2007	2008	2009
TOTAL	416.006,8	503.958,7	334.231,5
Agricultură, silvicultură și piscicultură	23.992,2	32.566,4	19.220,2
% din PIB	5,8%	6,5%	5,8%

Sursa: Institutul National de Statistica - 2009

Din suprafața totală a teritoriului României, suprafața agricolă a țării este de 14,7 mil. ha (61,7 %), din care 9,4 mil. ha reprezintă teren arabil. România se găsește pe locul 7 din Europa ca suprafață agricolă (după Franța, Spania, Germania, Polonia, Marea Britanie și Italia) și pe locul 5 ca suprafață arabilă (după Franța, Spania, Germania și Polonia).

Repartiția fondului funciar după modul de folosință denotă faptul că terenul arabil ocupă cca. 64% din suprafața agricolă, o treime din suprafață, 4,8 mil ha, este ocupată cu pășuni și fânețe, iar viile și livezile reprezintă cca 3%.

Județul Teleorman dispune de premise favorabile pentru realizarea unei agriculturi productive. Deși agricultura reprezintă o ramură importantă a economiei județului Teleorman, potrivit opiniei generale nu este valorificată suficient pentru a putea deveni un pilon real de susținere a economiei locale. Totuși, analiza derulată la nivelul județului a permis identificarea unor inițiative de asociere, prin care se poate asigura dezvoltarea lanțului valoric producție-procesare-comercializare, atât de necesar pentru o agricultură competitivă.

Înființarea asocierilor agricole se află în stare incipientă, însă în ultimul timp au fost constituite 2 cooperative cu sprijin din partea Direcției pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală și Prefectura Teleorman.

De asemenea, în cadrul întâlnirii consultative de la Camera de Comerț, principalul subiect abordat a avut în vedere proiectul privind Centrul Regional România - Bulgaria pentru Dezvoltare Agricolă (CRDA) implementat în anul 2005 în parteneriat cu Centrul de Afaceri din Svistov, Bulgaria și cu județul Giurgiu, care a urmărit specificul agricol al județului Teleorman, orașului Svistov și al județului Giurgiu. Rezultatul imediat al implementării acestui proiect a constat în înființarea primei asociații agricole care în prezent gestionează 30.000 ha teren agricol (specificul asociației fiind cultivarea cerealelor).

De asemenea, analiza a identificat și existența unor producători și procesatori importanți la nivelul județului, care pot avea un rol decisiv în dezvoltarea locală, după cum se poate constata în subcapitolele următoare. Datele furnizate de instituțiile de profil arată totuși că per ansamblu, la nivelul județului Teleorman se practică în majoritatea teritoriului agricultura de subzistență și semi-subzistență, terenurile fiind caracterizate de un grad ridicat de fărâmițare. 81% dintre fermele din județ sunt de mici dimensiuni, cu loturi cuprinse între 1 și 5 ha.

Printre problemele importante ale agriculturii județene identificate se numără și cele legate de costurile de producție foarte ridicate, în comparație cu profitul generat, precum și de lipsa spațiilor de depozitare, care generează totodată consecințe nefavorabile pentru producători.

O altă problemă este cea legată de forța de muncă activă din sectorul agricol. Îmbătrânirea populației, lipsa pregătirii corespunzătoare a absolvenților liceelor cu profil agricol, precum și lipsa spiritului antreprenorial în domeniu constituie factori negativi care încetinesc evoluția acestui sector al economiei. Județul Teleorman dispune, în prezent, de personal tehnic de specialitate în agricultură, dar insuficient numeric și supraîncărcat cu sarcini, ceea ce conduce implicit la fluctuații semnificative ale forței de muncă în domeniu.

În anul 2008, aproximativ 53% din populația totală era ocupată în agricultură, însă ponderea salariaților în acest sector nu depășea 9% din numărul total al salariaților la nivelul județului. În aprilie 2010, efectivul salariaților în agricultură era de 3.389 persoane (valoare ce reprezenta doar 6,7% din totalul salariaților la nivelul județului), comparativ cu luna aprilie 2009, de 3.702 persoane, înregistrându-se

fluctuații negative ale acestui indicator din anul 2008 și până în 2010, situație asemănătoare cu celelalte sectoare economice. Un factor decisiv ar putea fi aici reprezentat de contextul economic actual.

Fondul funciar în județul Teleorman are o suprafață totală de 578.978 hectare, iar suprafața agricolă măsura 499.175 hectare în anul 2008, însă pe parcursul perioadei analizate 2002-2008 s-au înregistrat fluctuații pozitive și negative.

Se poate constata și diminuarea numărului suprafețelor ocupate de livezi și pepiniere pomicole, de la 520 hectare în anul 2002 ajungând la doar 150 hectare în 2008, restul componentelor fondului funciar fiind caracterizate de fluctuații pozitive și negative.

Din suprafața cultivată în anul 2008 (367.091 ha, în scădere față de anul precedent), aproximativ 97% era în proprietate integral privată iar principalele culturi, potrivit datelor statistice erau următoarele:

- cereale pentru boabe (grâu și secară, orz și orzoaică, ovăz, porumb) 71,2%,
- leguminoase pentru boabe (mazăre, fasole) 0,3%,
- plante uleioase (floarea soarelui, soia etc.) 22%,
- cartofi 0,4%,
- plante de nutreț 6,6%,
- alte legume 1,8%.

Datele furnizate de către alte instituții județene pentru anul 2009 includeau printre principalele culturi și tutunul, cu 0,1% din totalul suprafeței cultivate, dar și muștarul și coriandrul, care împreună reprezentau 0,5%. Totodată, în topul culturilor realizate în județul Teleorman se aflau și plantele energetice, unde cultura de porumb era bine reprezentată (25,4%), alături de rapiță (8,2%). Toate culturile menționate au fost caracterizate de fluctuații importante în anul 2009, printre care și cultura de mazăre, care a înregistrat o creștere de peste 25%, rapița cu o creștere de 15%, dar și porumbul, cu o descreștere de peste 10%.

Culturile cu cel mai bun randament la nivelul județului Teleorman au fost rapița (deși întreținerea acestei culturi nu este lipsită de dificultăți) și cerealele, cu precădere porumbul. Cultivarea pe suprafețe mari a acestor plante energetice în județul Teleorman, care determină și apariția unităților de producere a biocombustibilului (de exemplu, S.C. BIO FUEL Energy S.R.L., din Zimnicea, ce produce bioetanol) va constitui un punct important în dezvoltarea durabilă a județului.

Apicultura este, de asemenea, o arie importantă a agriculturii în județul Teleorman, pentru care s-a dezvoltat un interes aparte, producția agricolă de miere extrasă înregistrând performanțe deosebite, după producția de carne și lapte. Totodată, un exemplu care susține acest domeniu este și procesul de re tehnologizare a fabricii de procesare miere din comuna Bragadiru din SE județului, care a presupus utilizarea acesteia cu linii tehnologice achiziționate prin intermediul fondurilor structurale.

Un interes deosebit a fost manifestat și pentru agricultura ecologică, potrivit datelor furnizate de Camera Agricolă Județeană, domeniu care a constituit tema numeroaselor campanii de informare și sesiuni de instruire a fermierilor.

În ceea ce privește producția ramurii agricole la nivelul regiunii Sud-Muntenia în perioada 2005-2008, 2008 a fost anul cel mai productiv pentru toate județele din regiune, dar și la nivel național. Din anul 2007 producția în agricultură a crescut cu aproximativ 37%, printre județele fruntașe la acest capitol aflându-se Dâmbovița, Argeș și Călărași. Județul Teleorman a ocupat locul patru, înregistrând un nivel mediu al producției agricole, ponderea acesteia în totalul regiunii fiind de 14,2%. Ponderea producției ramurii agricole din județul Teleorman în media națională era de doar 2,6% în anul 2008.

Producția animală a reprezentat 30,8% din totalul producției din județul Teleorman, în anul 2008, iar serviciile agricole aproximativ 0,6%. Sectorul zootehnic este reprezentat de creșterea păsărilor, porcinelor, ovinelor, bovinelor. În multe localități rurale, dar și în orașele în care agricultura reprezintă o ramură de tradiție, creșterea animalelor este favorizată de o bază furajeră corespunzătoare. Efectivele de animale nu au înregistrat fluctuații semnificative în perioada 2002-2008, cele mai mari efective fiind cele de păsări, porcine, ovine (o anumită rasă de ovine se situează printre produsele tradiționale, întâlnită doar în județul Teleorman) și bovine.

Graficul privind evoluția fondului forestier în județul Teleorman în perioada 2002-2008 indică fluctuații ale suprafeței fondului forestier. Din suprafața totală a acestui indicator (28,9 mii hectare în anul 2008), pădurile ocupau 90,3% (din care, categoria rășinoase 3,8% și foioasele, 86,5%) și alte terenuri – 9,7%. Suprafața fondului forestier la sfârșitul anului 2008 reprezenta doar 0,4% din fondul forestier național.

Teritoriul acoperit de Grupul de Acțiune Locală **DUNAREA DE SUD** este preponderent teren arabil, dar cuprinde și suprafețe de alte categorii de folosință: păduri, pasuni, vii, ape. Principalele ocupații ale locuitorilor, legate de agricultura, sunt favorizate în principal de așezarea teritoriului în zona de câmpie și de faptul că mare parte din suprafața agricolă totală o constituie terenul arabil. Terenul este lucrat atât individual cât și în asociații agricole. De asemenea, teritoriul dispune de o ofertă naturală deosebit de favorabilă pentru dezvoltarea zootehniei – suprafața de pasune existentă, cu un profil complex, dominat de creșterea bovinelor, ovinelor și porcinelor.

Condițiile geografice și climatice deosebit de favorabile ale zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole cum ar fi: cultivarea plantelor și creșterea animalelor. Localitățile componente ale Grupului de Acțiune Locală **DUNAREA DE SUD** sunt situate în zona de câmpie, ceea ce favorizează prezenta culturilor: grâu, porumb, plante tehnice.

Productivitatea zonei este însă dependentă de mai mulți factori: regimul precipitațiilor, tratamentul aplicat culturilor, distribuția terenurilor, necesarul de lucru. Dintre acestea cel mai important este regimul precipitațiilor, în anii ploioși producțiile fiind bogate, iar în anii secetosi mai reduse. Astfel, se poate spune că producția agricolă a fost oscilantă, valorile fiind în strânsă corelare cu regimul precipitațiilor.

În ceea ce privește necesarul de lucru, parcul de tractoare și mașini agricole este, în general, uzat fizic și moral, insuficient numeric pentru practicarea unei agriculturi performante.

Sectorul zootehnic reprezinta a doua ramura ca importanta in agricultura regiunii, cresterea animalelor reprezentand o ocupatie de baza a populatiei din localitatile componente ale Grupului de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD**. Locuitorii sunt crescatori de bovine, porcine, ovine, pasari, dar si familii de albine.

In prezent, cresterea animalelor se face in sistem gospodaresc pentru consum propriu, cat si ca sursa minora generatoare de venit. Dar, pentru a se ajunge la un standard european de dezvoltare, la nivelul localitatilor ce reprezinta Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD**, se pot infiinta ferme si complexe zootehnice sau puncte de colectare si prelucrare a produselor animaliere.

Rasa Carabasa de Teleorman

Specifica zonei grupului de actiune locala Dunarea de Sud este rasa de ovine- Carabasa de Teleorman. In termen populari, aceste ovine sunt denumite "Carabase", termen care vine din limba turca si care inseamna cap negru. Originea acestei specii ar fi oile Turcane locale si mai cu seama oile Tigai, aduse in sudul tarii din zona Banatului. Prin transhumanta, acesta populatie de oi a venit in contact, in nordul Marii Negre, cu oile Tigai, pe coasta Dalmatiei, cu oile din rasa Bergamasca, iar la sud de Dunare, cu oile Tigai cu jarul de culoare inchisa, din zona Plevnei.

Caracteristici ale rasei Carabasa de Teleorman

Rasa competitiva, cu productie mixta

Scapate cu greu si cu sacrificii de urgia merinorizarii, campanie inceputa in forta preponderent in zona de campie si in cea colinara, intre anii 1960 si 1980, prin sacrificarea si castrarea berbecilor Turcana si Tigai, oile Tigai cu capu negru, denumire sub care sunt recunoscute si in momentul de fata, au trezit un interes crescand in ultimii 20 de ani. Studii sistematice au fost efectuate, mai recent, de o pleiada de cercetatori, care au conturat principalele caracteristici ale acestei populatii de oi. Potrivit acestora, oile au o productie mixta (lapte- carne- lana) si performanta, iar, in ceea ce priveste productia de lapte si de carne, ele pot fi competitive cu cele mai bune rase specializate din Europa, importul acestora fiind inutil.

Adaptabila la ses, dar nu si la munte, specifica pentru judetul Teleorman

Cele mai reprezentative nuclee ale acestei rase sunt in judetul Teleorman. In zonele de ses si in cele colinare aceasta specie de oi s-ar putea adapta bine, dar in zonele cu dealuri inalte si in cele montane se aclimatizeaza mai greu, rezultatele fiind nesatisfacatoare.

Potential de reproducere remarcabil

Perioada de monta este lunga, de 8-9 luni, fata de numai 4-5 luni la Turcana, iar dintr-un efectiv de o suta de oi matca, 95 de animale vor fata, 40-50 la suta din acestea pot avea chiar si doi miei, pe care ii cresc pana la intarcare. Acestea se preteaza bine, ca si oile Merinos, la monte de primavara (aprilie-mai) si

fatari de toamna, pentru a produce miei de lapte in luna decembrie, cand piata ofera cele mai ridicate preturi.

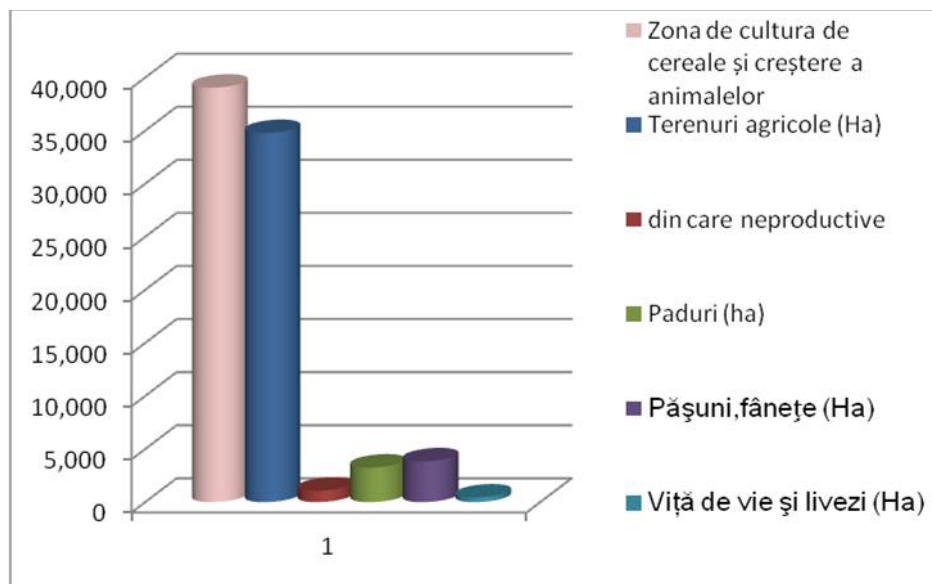
Hibrizii realizati intre berbecii din populatia Oaia cu capu negru de Teleorman si rasele autohtone Tur cana (ecotipul de Geoagiu), Tigaie, (ecotipul de Brasov) si Merinos de Palas au fost semnificativ mai performanti in ceea ce priveste sezonul mai lung de monta, natalitatea, sporul mediu zilnic, greutatea la adulti si productia de lapte, comparativ cu cele trei rase autohtone, care sunt fruntase doar la productia de lana.

Unii crescatori insista sa monteze oile cu berbeci Tigaie Somborska, pentru a creste si mai mult greutatea corporala. Solutia este eronata, deoarece, sub aspectul productiei de lapte, populatia de Oi cu cap negru din Teleorman, desi are o masa corporala mai mica, realizeaza o productie de lapte mai mare, datorata selectiei sustinute (150-180 l/lactatie sau chiar mai mare, daca luam in calcul si variantele cu peste 200 l, fata de numai 50-150 l, cat ofera Tigaia Somborska, rasa si mai pretentioasa).

In ceea ce priveste fondul funciar la nivelul GAL – **DUNAREA DE SUD** situatia este urmatoarea:

	Zona de cultura de cereale și creștere a animalelor	Terenuri agricole (Ha)	din care neproductive	Paduri (ha)	Pășuni, fânețe (Ha)	Viță de vie și livezi (Ha)
Suhaia	6.333	5.533	24	155	731	69
Fântânele	4.284	3.753	35	147	488	43
Vișoara	4.590	4.112	29	0	412	66
Piatra	7.518	6.882	165	0	534	102
Lisa	6.994	6.634	140	143	280	80
Seaca	9.333	7.860	83	445	1396	77
Traian	5.277	4.670	28	0	553	54
Crângu	3.614	3.391	54	19	176	47
Frumoasa	4.632	4.250	37	247	317	65
Smârdioasa	3.434	3.154	34	0	190	90
Izvoarele	4.289	3.853	62	23	345	91
Dracea	4.294	3.989	28	7	268	37
Bragadiru	7.768	7.266	143	0	369	133
Bujoru	2.484	2.266	57	114	181	37
Nasturelu	5.995	5.558	78	633	373	64
Pietroșani	6.453	6.093	6	1074	292	68
Gaujani	8.495	7.697	67	249	140	658
Total	39.052	34.774	1.070	3.256	3.841	437
%	100%	100%	3,08%	9,36%	11,05%	1,26%

Sursa: Institutul National de Statistica – 2008

Sursa: elaborare proprie in baza informatiilor obtinute de la Institutul National de Statistica

Dupa cum o arata tabelul si graficul de mai sus, in teritoriul grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD**, suprafata agricole este reprezentata, in cea mai mare parte de terenuri agricole, urmate apoi de pasuni si fanete si de paduri si de vita de vie si livezi.

Asadar, teritoriului GAL **DUNAREA DE SUD** prezinta urmatoarele caracteristici privind agricultura:

- Sub aspectul proprietății, agricultura este fărâmițată, iar formele de asociere acoperă mai puțin de jumătate din terenul agricol existent;
- Lipsa capitalurilor împiedică implementarea de tehnologii moderne;
- Mecanizarea existentă acoperă necesarul de lucrări, dar este depășită moral;
- Agricultura ocupă mare parte din populația activă;
- Veniturile din agricultură sunt reduse și fluctuante în funcție de condițiile climatice și de prețul pieței;
- Creșterea animalelor este axată pe rase autohtone de productivitate redusă;
- Dependența producției de condițiile climatice în lipsa unui sistem de irigații;
- Nu există suprafețe agricole pe care să se practice agricultura intensivă sau cea ecologică;
- Încep să apară complexe de creștere a animalelor de mare capacitate.
- Produsele agricole sunt in general comercializate într-o forma neorganizata, “direct din gospodarie”;
- Nu exista unitati de procesare a produselor agricole la nivel local;
- Exista produse care poarta marca teritoriului – dar nu sunt puse in valoare sau exploatate corespunzator;

Caracteristica zonei este productia vegetala, orientata spre cultura cerealelor, plantelor uleioase, plantelor de nutret si legumelor.

Astfel, in cadrul GAL - **DUNAREA DE SUD**, economia are ca trăsătură predominantă procentul foarte mare al fermelor de subzistență, care produc în principal pentru autoconsum, comercializând pe piață doar întâmplător produsele obținute. În plus, fermele de subzistență au acces dificil la alte surse de venituri și, de aceea, bunăstarea unei părți semnificative a populației rurale depinde considerabil de nivelul de profitabilitate al fermelor.

Numărul mare al exploatațiilor de subzistență sau semisubzistență constituie principala problemă existentă la nivelul sectorului agricol din cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**. Pentru stimularea transformării gospodăriilor țărănești în ferme agricole familiale cu caracter comercial, trebuie luate masuri pentru susținerea investițiilor în mediul rural, pentru creditarea agriculturii.

Cu toate ca exista conditii naturale deosebite, în prezent nu se poate spune ca exista o productivitate agricola competitiva si eficienta, acest aspect fiind determinat atât de dotările tehnice necorespunzătoare cât și de modul de exploatare practicat. Teritoriul detine si în domeniul zootehnic un real potential, dar care ca si celelalte sectoare nu este suficient exploatat.

In concluzie, potentialul agricol ridicat al GAL – DUNAREA DE SUD este favorabil practicarii agriculturii, in special cereale, plante oleaginoase si legume, precum si cresterii animalelor, in special a speciilor autohtone.

Avand in vedere ca agricultura este practicata in cadrul GAL – DUNAREA DE SUD in mod individual si fractionar, motiv pentru care se impune crearea unor forme asociative atat in cazul cultivarii terenurilor agricole, cat si in materia de valorificare si comercializare a produselor obtinute.

II.2.1.6.3 Industrie – IMM – Micro-întreprinderi

Evaluarea numarului de intreprinderi din zona GAL - **DUNAREA DE SUD**.

	Total întreprinderi	Micro- întreprinderi cu 1-10 salariați	Întreprinderi cu 10 - 50 salariați	Întreprinderi cu 50 - 250 salariați	Întreprinderi cu peste 250 salariați
Suhaia	21	20	1		
Fântânele	21	20	1		
Viișoara	15	14	1		
Piatra	40	39	1		
Lisa	31	31			
Seaca	23	23			
Traian	16	16			
Crângu	25	25			

Frumoasa	15	15			
Smârdioasa	33	32	1		
Izvoarele	29	29			
Dracea	23	22	1		
Bragadiru	32	31	1		
Bujoru	13	13			
Nasturelu	18	16	1	1	
Pietroșani	16	16			
Gaujani	26	26			
Total	397	388	8	1	0
%	100%	98%	2%	0,25%	

Sursa: Institutul National de Statistica – 2008

Dupa cum se poate observa din tabelul de mai sus, pe aria teritoriala a GAL **DUNAREA DE SUD** se regaseste un numar total de 397 intreprinderi dintre care 388 de intreprinderi au intre 1 si 10 salariați (aproximativ 98% din total), 8 intreprinderi au intre 10 si 50 de salariați (2 % din total) si doar 1 intreprindere are intre 50 si 250 de salariați (0,25 % din total). Intreprinderi cu peste 250 de salariați nu se regasesc pe teritoriul **DUNAREA DE SUD**.

Asadar, in zona grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD, ponderea cea mai mare o au microintreprinderilor, urmata de intreprinderi mici si mijlocii. In ceea ce priveste intreprinderile mari, acestea nu se regasesc pe aria teritoriala a grupului.

Prezentam mai jos ponderea microintreprinderilor in cadrul localitatilor componente a GAL - **DUNAREA DE SUD**:

	Micro-întreprinderi cu 1-10 salariați (valoarea absoluta)	Micro-întreprinderi cu 1-10 salariați (%)
Suhaia	21	5,29%
Fântânele	21	5,29%
Vișoara	15	3,78%
Piatra	40	10,08%
Lisa	31	7,81%
Seaca	23	5,79%
Traian	16	4,03%
Crângu	25	6,30%
Frumoasa	15	3,78%
Smârdioasa	33	8,31%
Izvoarele	29	7,30%

Dracea	23	5,79%
Bragadiru	32	8,06%
Bujoru	13	3,27%
Nasturelu	18	4,53%
Pietroșani	16	4,03%
Gaujani	26	6,55%
Total	397	100,00%

Sursa : elaborare proprie in baza informatiilor obtinute de la Institutul National de Statistica

In urma analizei datelor privind microintreprinderile teritoriului **DUNAREA DE SUD**, se pot trage urmatoarele concluzii:

1. ponderea cea mai mare a microintreprinderilor din teritoriu, asa cum este prezentat si in tabelul de mai sus, o detin localitatile **Piatra** (10,08 % din numarul total de microintreprinderi ale GAL-ului), **Smardaioasa** (8,31 % din numarul total de microintreprinderi ale GAL-ului) si **Lisa** (7,81 % din numarul total de microintreprinderi ale GAL-ului).
2. ponderea cea mai mica a microintreprinderilor din teritoriu este reprezentata de localitatile Bujoru, Frumoasa si Viisoara, ceea ce demonstreaza o activitate economica mai redusa in cadrul acestor doua localitati.

In ceea ce priveste domeniile in care isi defasoara activitatea intreprinderile din zona, ele sunt reprezentate de agricultura prin:

- **cultivarea plantelor: grau, porumb, plante tehnice**

Dupa cum s-a mentionat si anterior, un sector cu o pondere ridicata a populatiei ocupate este cel agricol. Conditile geografice si climaterice deosebit de favorabile ale zonei au oferit locuitorilor GAL **DUNAREA DE SUD**, posibilitati multiple in ceea ce priveste cultivarea de: cerealelor-grau, porumb, legume.

- **cresterea animalelor**

Sectorul zootehnic reprezinta a doua ramura ca importanta in agricultura regiunii, cresterea animalelor reprezentand o ocupatie de baza a populatiei din localitatile componente ale **Grupul de Actiune Locala DUNAREA DE SUD**. Locuitorii sunt crescatori de bovine, porcine, ovine, pasari, dar si familii de albine. Avand in vedere ca functiunea social-economica a teritoriului acoperit de GAL **DUNAREA DE SUD** o reprezinta agricultura si cresterea animalelor, activitatea industrială este destul de slab reprezentata. Functia economica agricola se materializeaza in conditiile unei dezvoltari relativ reduse a prelucrării primare a produselor de origine vegetala sau animala (mori, presa de ulei, produse lactate), acestea fiind destinate majoritar pentru satisfacerea autoconsumului populatiei locale si mai putin pentru valorificarea pe piata libera. Lipsa unei agrotehnici avansate din gospodariile taranesti, practicate pe loturi mici de teren, constituie impedimente privind ridicarea productiei agricole si animaliere din cadrul Grupului de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD**.

Mica industrie este reprezentata in teritoriu de catre societati comerciale care desfasoara activitati, cu ar fi: activitati agricole si prelucrare produse agricole, magazine mixte, confectii. Mai exista mici meseriasii autorizati care executa lucrari de zidarie, comert, croitorie, tamplarie. In linii mari, cadrul economic al localităților din componenta Grupului de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** este caracterizat prin următoarele aspecte generale:

- Valori ale unor indicatori ai dezvoltarii economice sub cele existente la nivel de țară;
- Preponderența agriculturii;
- Declinul ocupațiilor și meșteșugurilor tradiționale;
- Apariția și dezvoltarea inițiativei private locale;
- Izolare economică în afara relațiilor de afaceri naționale și internaționale.

II.2.1.6.4 Comerț și sector de servicii

Tipuri de comerț	Număr	% din numărul total	Întreprinderi din sectorul terțiar (servicii)	Număr	% din numărul total
Comert cu amanuntul in magazine nespecializate	216	96,43%	Repararea calculatoarelor si a echipamentelor periferice	2	6,67%
Comert cu ridicata al deeurilor si resturilor	8	3,57%	Scoli de conducere (pilotaj)	2	6,67%
			Transporturi rutiere	11	36,67%
			Intretinerea si repararea autovehiculelor	2	6,67%
			Activitati ale agentilor de publicitate	2	6,67%
			Activitati de contabilitate si audit financiar, consultanta in domeniul fiscal	1	3,33%
			Alte activitati de servicii suport pentru intreprinderi n.c.a.	1	3,33%
			Alte forme de invatamant n.c.a.	1	3,33%
			Alte activitati profesionale, stiintifice si tehnice n.c.a.	1	3,33%
			Activitati de consultanta pentru afaceri si management	2	6,67%
			Activitati de jocuri de noroc si pariuri	1	3,33%
			Activitati de design specializat	1	3,33%
			Alte activitati recreative si distractive n.c.a.	1	3,33%
			Lucrari de instalatii sanitare, de incalzire si de aer conditionat	2	6,67%
Total	224	100		30	100

Sursa: Institutul National de Statistica – 2008

Sectorul comercial

Dupa cum se poate observa in tabelul de mai sus, pe aria teritoriala a GAL - **DUNAREA DE SUD**, sectorul comercial este structurat in:

- **Comert cu amanuntul**, care are cea mai mare pondere in teritoiu (aproximativ 96,43 %) Aceasta situatie este demonstrata si de numarul mare de magazine alimentare existent pe ariile comunelor ce fac parte din GAL.
- **Comert cu ridicata**, care are o pondere relative mica in cadrul GAL - **DUNAREA DE SUD** (aproximativ 3,57 %).

Sectorul serviciilor

Dupa cum este prezentat si in cadrul tabelului anterior, in cadrul zonei GAL - **DUNAREA DE SUD**, sectorul tertiar este caracterizat printr-un numar mai mic de firme fata de sectorul comercial (30), diversificate, insa, din punct de vedere al tipurilor de servicii oferite. Cele mai importante dintre ele sunt reprezentate de:

- transporturi terestre si transporturi prin conducte- aceasta categorie de servicii, prezinta, in cadrul teritoriului Gal-Ecoul Campiei Buzaului, cea mai mare pondere (aproximativ 36,67% din total, cu o valoare absoluta de 11 intreprinderi);

Restul serviciilor oferite in zona au o pondere relativ redusa (3 - 6% din numarul total de furnizori din zona).

II.2.1.7 Servicii pentru populatie și infrastructuri medico-sociale

Capitalul uman prezinta o importanta deosebita pentru dezvoltarea rurala. Dezvoltarea rurala si diversificarea economiei rurale depind de nivelul educatiei, al cunostintelor si calificarii.

De asemenea, îmbunatatirea si mentinerea unui nivel adecvat al infrastructurii de baza este un element important în dezvoltarea socio-economica a mediului rural, in speta a zonei **DUNAREA DE SUD**.

II.2.1.7.1 Echipamente prezente sau accesibilitatea populatiei la aceste servicii

	Medical			Învățământ			Dotări sportive	
	Spital	Medic	Dentist	Primar	Secundar	Universitate	Teren de fotbal	Sală de sport
Existenta DA/NU	NU	DA	DA	DA	DA	NU	DA	DA

Daca nu, indicati distanta in km de la centrul teritoriului pana la cel mai apropiat obiectiv mentionat	Cel mai apropiat spital se afla la Zimnicea la aprox.25 km					Cea mai apropiata universitate se afla la Bucuresti, la 129 de km		

Dupa cum se poate observa in tabelul de mai sus, serviciile medicale si sociale se regasesc in cadrul teritoriului GAL - **DUNAREA DE SUD** insa calitatea lor este foarte slab dezvoltata. O analiza a celor mai importante elemente ce tin de serviciile si infrastructurile medico-sociale, se prezinta astfel:

Infrastructura si servicii medicale din zona GAL - DUNAREA DE SUD

Zona GAL - **DUNAREA DE SUD** este afectata de o lipsa semnificativa a infrastructurii si de o deficiente in ceea ce priveste serviciile medicale. Se poate spune, asadar, ca exista o problema in accesarea serviciilor de sanatate de baza provocand locuitorilor din GAL amanarea ingrijirilor medicale si ducand la cresterea costurilor serviciilor medicale prestate departe de casa

Invatamantul din zona GAL - DUNAREA DE SUD

Capitalul uman prezinta o importanta deosebita pentru dezvoltarea rurala. Dezvoltarea rurala si diversificarea economiei rurale depind de nivelul educatiei, al cunostintelor si calificarii. Desi îmbunatatirea si mentinerea unui nivel adecvat al infrastructurii de baza este un element important în dezvoltarea socio-economica a mediului rural, formarea profesionala reprezinta „motorul”, pentru o buna dezvoltare.

Educatia si formarea sunt esentiale pentru comunitatile rurale, dar în ceea ce priveste infrastructura scolara exista discrepante evidente. Desi se poate spune ca numarul de scoli din mediul rural, depaseste necesitatile populatiei, calitatea educatiei este redusa, pe de o parte din cauza slabei dotari a infrastructurii educationale, iar pe de alta parte, datorita nivelului de pregatire, experienta al profesorilor. Structurile de învățământ profesional si primar sunt esentiale pentru reconversia profesionala a locuitorilor.

Nivelul scazut de instruire se reflecta în calitatea fortei de munca din mediul rural, fiind un factor restrictiv pentru dezvoltarea economica din aceasta zona. Diversificarea activitatilor economice nu este sustinuta de lucratori cu formare sau experienta specifica diverselor tipuri de meserii, deoarece sistemul educational nu a fost adaptat cerintelor specifice din mediul rural.

Institutiile de învățământ din spatiul GAL – **DUNAREA DE SUD** sunt reprezentate de: gradinite, unitati primare si gimnaziale. Gradul de confort a acestor unitati de invatamant nu este unul care sa raspunda standardelor Uniunii Europene in acest domeniu, multe dintre ele neavand apa curenta si

instalatie de canalizare, iar incalzirea se face inca cu ajutorul sobelor si a lemnului, neavand incalzire centrala. Multe din aceste unitati de invatamant ncesita reparatii si investitii majore.

In ceea ce priveste conexiunea la internet si prezenta sistemelor hardware si software in cadrul institutiilor de invatamant din cadrul teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD** exista conexiune la internet si de asemenea, un spatiu special amenajat in care copii pot sa deprinda abilitati de utilizare a calculatorului si internetului.

Stabilitatea veniturilor în gospodarie are un efect puternic asupra participarii la actul educativ. Copiii din familiile muncitorilor cu venituri scazute sau din familiile de pensionari sunt de doua ori mai expusi riscului de abandon scolar, comparativ cu copii din familiile cu o sursa stabila de venit.

Alte motive ale abandonului scolar, constatate în special în rândul copiilor din comunitatile rurale montane sunt: saracia extrema, lipsa mijloacelor de transport si slaba motivatie cu privire la câstigul economic ca rezultat al educatiei.

Desi se poate spune ca numarul de scoli din zona **DUNAREA DE SUD**, depaseste necesitatile populatiei, calitatea educatiei este redusa, pe de o parte din cauza slabei dotari a infrastructurii educationale, iar pe de alta parte, datorita nivelului de pregatire, experienta al profesorilor. Structurile de învățământ profesional si primar sunt esentiale pentru reconversia profesionala a locuitorilor.

De asemenea, nivelul scazut de instruire se reflecta în calitatea fortei de munca din zona **DUNAREA DE SUD**, fiind un factor restrictiv pentru dezvoltarea economica din acest teritoriu. Diversificarea activitatilor economice nu este sustinuta de lucratori cu formare sau experienta specifica diverselor tipuri de meserii, deoarece sistemul educational nu a fost adaptat, in cadrul ariei teritoriale a grupului, cerintelor specifice din mediul rural.

Dotarile sportive din zona GAL - DUNAREA DE SUD

Posibilitatea de desfasurare a activitatilor sportive este limitata in zona grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD**, data fiind prezenta redusa a unor spatii adecvate pentru practicarea acestor activitati. Spatiile in care pot sa fie practicate sporturile sunt cele din incintele salilor de sport scolare sau a terenurilor de sport, neamenajate inasa, din incinta unitatilor scolare. De asemenea, parcurile, spatiile de joaca pentru copii, piste de biciclete etc., sunt aproape inexistente.

In concluzie, situatia actuala a serviciilor si infrastructurii medico-sociale din aria teritoriala a GAL - DUNAREA DE SUD afecteaza puternic calitatea vietii în spatiul rural si constituie o piedica pentru dezvoltarea activitatilor economice.

II.2.1.8 Activități sociale și instituții locale

Pe teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD**, activitățile comunităților sunt coordonate de autoritățile administrațiilor publice locale, respectiv primăriile și consiliile locale din

localitățile componente. Autoritățile administrației publice locale urmăresc derularea de lucrări pentru îmbunătățirea stării drumurilor, pentru îmbunătățirea apei potabile sau pentru alimentarea cu gaze.

Administrația publică locală este autoritatea care reprezintă comunitatea unei localități și asigură serviciile publice ale acesteia.

Administrația publică locală este formată din consiliul local și primărie.

Consiliul local este format din consilieri aleși prin vot democratic de către locuitorii localităților. Consiliul local este forul care adoptă hotărârile locale, pe baza propunerilor făcute de unul sau mai mulți din membrii săi sau de către primar. În GAL – **DUNAREA DE SUD**, consiliile locale au în componență, de regulă, 11 sau 13 consilieri.

Primarul reprezintă autoritatea executivă a localității. Acesta coordonează compartimentele sau departamentele din cadrul primăriei pentru îndeplinirea cu succes a măsurilor organizatorice sau publice stabilite prin hotărâri ale consiliului local. De asemenea, primarul asigură respectarea drepturilor fundamentale ale cetățeanului, respectarea prevederilor constituționale sau a celor emise de președinție sau guvern. Primarul este principalul ordonator de credite al administrației publice locale.

Viceprimarul este persoana care are responsabilități delegate de către primar. Viceprimarul organizează și conduce direct compartimentele și lucrările cu responsabilitatea cărora a fost însărcinat de către primar. În localitățile din GAL – **DUNAREA DE SUD**, viceprimarul are subordonate, de regulă, compartimentele urbanism și administrativ.

Secretarul este funcționar public și se bucură de continuitate în funcție. Se supune legilor funcționarilor publici iar o parte din atribuții îi sunt stabilite de către primar. În general, secretarul asigură aspectele juridice ale compartimentelor primăriei, pregătește și documentează proiectele de hotărâri ale Consiliului Local și avizează hotărârile adoptate de către acesta. În localitățile din GAL – **DUNAREA DE SUD**, secretarul are, de regulă, subordonate compartimentele de fond funciar și de stare civilă și asistență socială.

Serviciile funcționale ale autorităților locale sunt grupate în compartimente specifice pentru administrarea principalelor categorii de servicii sociale. Acestea sunt subordonate primarului sau, prin delegare, viceprimarului sau secretarului.

În localitățile GAL – **DUNAREA DE SUD**, compartimentele care intră, în general, în structura organizatorică a primăriilor sunt compartimentele de urbanism, administrație, fond funciar și registru agricol, stare civilă și asistență socială, contabilitate, finanțe și buget, impozite și taxe. În cadrul acestor compartimente activează referenți care îndeplinesc funcții specifice serviciilor publice în care sunt încadrate compartimentele.

La nivelul comunelor, ordinea și liniștea publică sunt asigurate prin activitățile desfășurate de Posturile locale de Poliție și/sau de Biroul de Poliție Comunitară.

Lucratorii postului local de Poliție desfasoara urmatoarele activități:

- soluționarea de petiții/ sesizări ale cetățenilor comunei;
- aplicarea de contravenții ;
- întocmirea dosarelor de cercetare penală;

În anumite comune, protecția civilă este asigurată prin Serviciul Public Voluntar pentru Situații de Urgență al caror personal au urmatoarele atribuții :

- desfășurarea de acțiuni de informare și instruire privind cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor;
- verificarea modului de aplicare a normelor, dispozițiilor și măsurilor care privesc apărarea împotriva dezastrelor
- acțiuni de intervenție pentru înlăturarea efectelor dezastrelor, salvarea, acordarea primului ajutor și protecția persoanelor și a bunurilor afectate de dezastre;
- acordarea de ajutor, în condițiile legii, persoanelor a căror viață este pusă în pericol în caz de inundații, alunecări de teren, accidente, explozii precum și în caz de dezastre.

La nivelul primăriilor este asigurata de asemenea asistență socială. Asistența socială presupune un ansamblu complex de măsuri întreprinse pentru a răspunde nevoilor sociale , individuale , familiale sau de grup , in vederea prevenirii si depasirii unor situatii de dificultate , vulnerabilitate sau dependenta in prezentarea autonomiei si protectiei persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale însă cu promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calitatii vietii .

Pe plan local serviciul de Asistență Socială din cadrul Primăriilor este asigurat de salariații din structura organizatorică a serviciului de asistență socială cu responsabilități specifice acestei activități nominalizate în fișele de post individuale.

II.2.1.9 Bilanțul politicilor întreprinse în teritoriu

În ceea ce privește politicile de dezvoltare întreprinse, activitatea autorităților administrațiilor publice locale din teritoriul acoperit de Grupul de Actiune Locală **DUNAREA DE SUD** detine o serie de proiecte finalizate sau in curs de realizare.

Astfel, s-au asigurat fonduri și finanțare complementară pentru unitățile școlare pentru dotări necesare reabilitării și modernizării acestora. In acest sens, s-au realizat :

- a) lucrări de reparații și modernizare ale spațiilor de învățământ (exterioare și interioare), reparații ale acoperișului școlii, finisaje interioare și exterioare, refacerea pardoselilor, înlocuire tâmplărie uși și ferestre cu tâmplărie PVC și geam termopan, amenajare grupuri sanitare interioare, verificări instalații electrice, realizarea instalațiilor de apă potabilă la grupurile sanitare și laboratoare.
- b) modernizarea împrejmuirii curții școlii.
- c) sali de informatică în incinta școlilor și dotarea cu calculatoare și softuri necesare.

De asemenea s-au realizat proiecte de alimentare cu apă potabilă a localitatilor, pietruirea drumurilor comunale, iluminat public, crearea de spatii de joaca pentru copii si parcuri comunale.

Prezentam mai jos, in cadrul fiecarei localitati, politicile intreprinse in teritoriu.

Comuna	Proiectul	Surse de finanțare
Traian	Îmbunătățirea calității mediului prin realizare parc în Comuna Traian	Fonduri guvernamentale
Seaca	Reabilitare Școala cu clasele I – VIII Seaca Alimentare cu apă	Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale
Crîngu	Alimentare cu apă Reabilitare Școala cu clasele I – VIII Crîngu și Secara Reabilitare Grădinița Crîngu Reabilitare Biserica din Secara	Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale
Dracea	Coeziune Economică și socială, Componenta Infrastructură Regională și Locală – Inundații.	Phare 2003
Lisa	Alimentarea cu apa comuna Lisa cu satele Lisa si Vanatori.Extinderea si modernizarea lucrarilor existente. Judetul Teleorman Antrenarea cetățenilor în elaborarea bugetelor locale Bază sportivă multifuncțională model tip II Lisa Amenajare Parc comunal	SAPARD PHARE Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale
Piatra	Amenajare parc comunal Rețea de distribuție a apei potabile Înfiintare retea canalizare si statie de epurare in comuna Piatra, județul Teleorman Modernizare infrastructură de acces către exploatațile agricole din comuna Piatra, județul Teleorman	Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale PNDR
Viișoara	Reabilitare DC 9 Stadion Comuna Viișoara	SAPARD Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale

	Alimentare cu apă în Comuna Viișoara	
Suhaia	Modernizarea sistemului de alimentare cu apă Protecția Ariei Naturale Balta Suhaia : proiect mic, impact mare ! Sprjin financiar pentru pregatirea dosarului pentru selectia Grupului de Actiune Locala MICROREGIUNEA DUNAREA DE SUD Modernizare infrastructură de acces către exploatațiile agricole din comuna Suhaia, județul Teleorman Construcție sala de sport	Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale PNDR PNDR Fonduri guvernamentale
Fântânele	Reabilitare Școala cu clasele I – VIII Construcție grădiniță Fântânele	Fonduri guvernamentale Fonduri guvernamentale
Izvoarele	Înființare sistem centralizat de alimentare cu apă și sistem centralizat de canalizare ape uzate menajere	PNDR
Frumoasa	Reabilitare DC 26	Fonduri guvernamentale
Bragadiru	Modernizare sistem rutier DC27 Zimnicea-Bragadiru, Km 9+000 - Km 17+142, jud. Teleorman Alimentarea cu apa a comunei Bragadiru	SAPARD Fonduri guvernamentale
Bujoru	Modernizare infrastructură de acces către exploatațiile agricole din comuna Bujoru, județul Teleorman Construcție sala de sport	PNDR Fonduri guvernamentale
Năsturelu	Înființare sistem centralizat de alimentare cu apă și sistem centralizat de canalizare ape uzate menajere, reabilitarea cămin cultural sat Năsturelu, reabilitare centru social after school sat Zimnicele, și reabilitare drumuri sat Zimnicele, comuna Năsturelu, județul Teleorman Modernizare infrastructură de acces către exploatațiile agricole din comuna Năsturelu, județul Teleorman	PNDR PNDR

Pietroșani	Extindere si modernizare alimentare cu apa - Comuna Pietrosani, Sat Pietrosani, Judetul Teleorman	Fonduri guvernamentale
	Modernizare infrastructură de acces către exploatațile agricole din comuna Pietroșani, județul Teleorman	PNDR

I.2.1.10 Elemente complementare privind prezentarea teritoriului

Comunele componente ale Grupului de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD** dispun de o serie de rețele si echipamente tehnico-edilitare caracterizate printr-un grad redus de acoperire. De asemenea, se inregistreaza zone insuficient sau deloc echipate cu unele rețele tehnico-edilitare.

Evacuarea apelor uzate în gospodării se realizează în sistem propriu: fosă septică, bazin vidanjabil, neexistând sistem de canalizare. Sistemul de canalizare pluvială se realizează prin șanțurile laterale ale drumurilor nationale, judetene sau comunale ce străbat localitățile. Faptul că ulițele din comună nu dispun de canalizare, reprezintă o sursă de poluare și degradare în zonele respective.

Gospodărirea deșeurilor

Majoritatea localitatilor componente din aria teritoriala a GAL – **DUNAREA DE SUD** nu beneficiază de existența unui spatiu corespunzator amenajat pentru depozitarea deseurilor.

Nu există un depozit de deșeuri periculoase, iar pentru neutralizarea deșeurilor din activitatea de ocrotire a sănătății, nu există o posibilitate corespunzătoare cerințelor legale în vigoare, neexistând instalație omologată.

Energia

Pe teritoriul GAL - **DUNAREA DE SUD** energia electrică este distribuită de S.C. ELECTRICA S.A., societate care asigură distribuția la nivel național, la care sunt racordate toate gospodăriile. Iluminatul stradal este asigurat pe teritoriul intravilanului localitatilor componente ale grupului.

În ceea ce privește energia termică, aceasta este asigurată individual, prin încălzirea cu lemne sau centrale individuale încălzite cu combustibil solid.

Transporturile

Transportul de călători: este asigurat de S.C. Elegant Nik Com SRL Zimnicea, SC Marid 99 SRL Alexandria, SC Sigman Impex SRL Piatra și Autogara Internațională București care au în dotare autobuze și microbuze și asigură legătura cu localitățile urbane și rurale din județ și din afara județului (Zimnicea, Alexandria, Turnu Măgurele, Roșiori de Vede, București, Craiova, Giurgiu).

Teritoriu

- In unele zone, s-au realizat plantatii de specii diferite fata de ceea ce alcatuiau covorul vegetal natural ceea ce a dus la artificializarea peisajului geografic. In acest sens, este necesara, in teritoriul potential GAL **DUNAREA DE SUD**, implementarea unor masuri de conservare a mediului.
- Infrastructura rutiera este slab dezvoltata, situatie cu un impact negativ asupra altor elemente din teritoriu (servicii pentru populatie, dezvoltare turistica etc)
- Infrastructura de cazare este dezvoltata insuficient, in cadrul teritoriului GAL **DUNAREA DE SUD**, desi, asa cum s-a prezentat anterior, potentialul turistic este unul ridicat;

Populatie

- Forta de munca din zona este relativ ieftina fata de teritoriile invecinate;
- Exista, in cadrul teritoriului **DUNAREA DE SUD**, mici meseriasii autorizati in lucrari de zidarie, comert, croitorie etc. Cu scopul dezvoltarii lor, se impus masuri de sprijinire a activitatilor non agricole.

Activitati economice

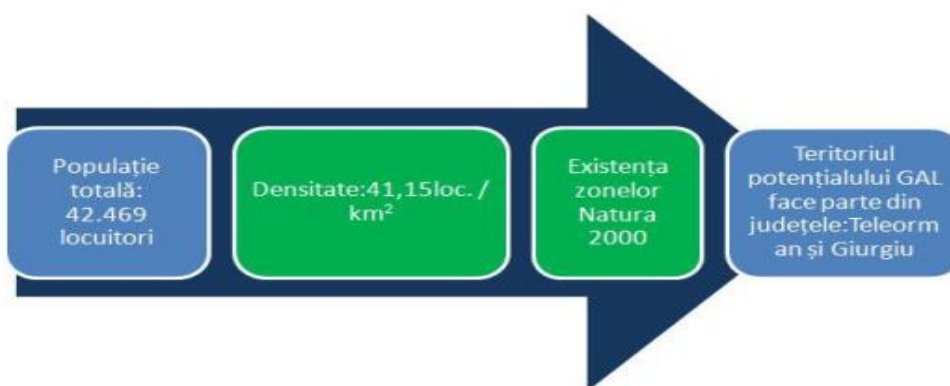
- Se constata, in ultima perioada, in zona, o crestere a numarului de unitati comerciale mici;
- Nivelul de asociativitate al micilor producatori agricoli din zona este redus;
- PIB mic in comparatie cu alte zone;
- Tehnologizare reduisa a agriculturii: parc agricol uzat fizic si moral
- Nivelul redus de asociativitate al micilor producatori agricoli;
- Retele rutiere comunale degradate, care ingreuneaza accesul la piete agricole;
- Existenta unitatilor comerciale mici, cu profit mic- din cauza practicarii unor preturi mai mici fata de zonele invecinate; Orientarea, in majoritatea cazurilor, catre clientii locali;
- Populatie activa in agricultura cu un nivel scazut al cunostintelor si competentelor; Nivel redus al cunostintelor si competentelor si in celelalte sectoarele;
- Rata somajului rural mai ridicata fata de alte zone;
- Venituri relativ mici compartativ cu alte zone;

Organizare sociala si institutionala

- Caracteristic APL din zona rurala **DUNAREA DE SUD** este si descentralizarea administrativa reduisa;
- Existenta in fiecare comuna a unui dispensar in care isi desfasoara activitatea un medic de familie sau chiar un medic specialist; Insa, desi exista, dispensarele comunale sunt slab dezvoltate si necesita interventii;
- Infrastructura scolara este de slaba calitate; Institutii de invatamant primar si gimnazial care nu raspund standardelor UE;

- Nivel redus de implicare a institutiilor locale in activitatile sociale ale zonei din lipsa fondurilor;
- Institutii financiar bancare inexistente in zona;
- Camine culturale dotate insuficient sau necorespunzator;
- Existenta redusa a caminelor de batrani si a centrelor de copii in zona;
- Parcurile, spatiile de joaca pentru copii, pistele de biciclete etc. sunt aproape inexistente in zona;

In concluzie, situatia actuala a serviciilor si infrastructurii din zona DUNAREA DE SUD afecteaza puternic calitatea vietii din spatiul rural si constituie o piedica pentru dezvoltarea activitatilor economice. Prin urmare, prioritizarea nevoilor si identificarea unor masuri de interventie sunt necesare in zona.

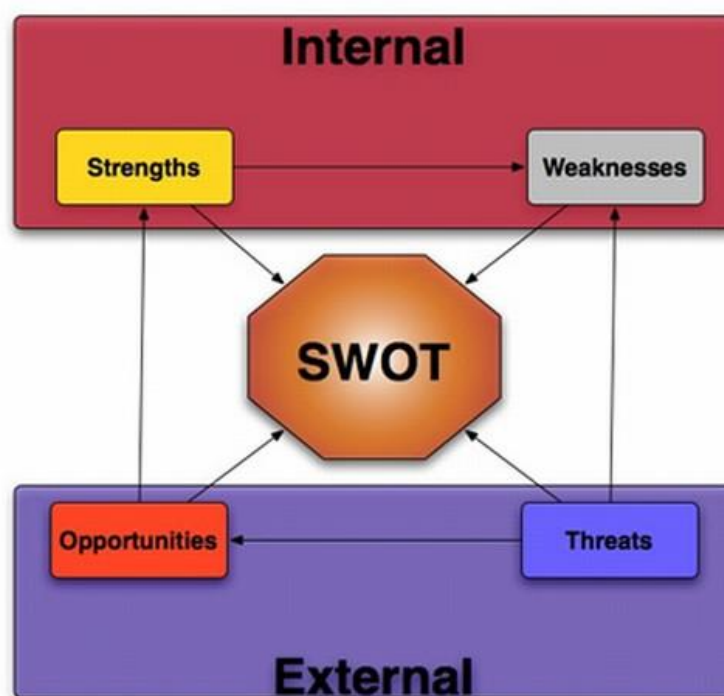

PARTEA A II-A

ANALIZA SWOT IN CADRUL GRUPULUI DE ACTIUNE LOCALA

DUNAREA DE SUD

Metoda SWOT este una dintre cele mai frecvent utilizate metodologii de analiza a nivelului de performanta al unei organizatii- in cazul de fata, Grupul de Actiune Locala **DUNAREA DE SUD**- si are ca obiective analiza pozitiei organizatiei sau a unui departament în relatie acestuia cu altele si identificarea factorilor majori care afecteaza desfasurarea activitatii, în scopul elaborarii unei strategii viitoare. SWOT este un instrument extrem de simplu de aplicare si poate fi adaptat la cerintele diverselor organizatii.

SWOT este un acronim care provine de la **Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats**. Practic aceasta modalitate de analiza va ajuta la sistematizarea punctelor tari (strengths), slabiciunilor (weaknesses), oportunitatilor (opportunities) si riscurilor (threats) caracteristice grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD**. Asadar, SWOT permite identificarea factorilor interni si externi care afecteaza grupul de actiune locala si cuantificarea impactului lor asupra acestuia.

Analiza Swot a grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD** va permite, prin urmare, identificarea punctelor tari, punctelor slabe, oportunitatilor si amenintarilor cu scopul elaborarii unui plan de dezvoltare locala complex care sa reflecte realitatile teritoriului **DUNAREA DE SUD** si care sa satisfaca, prin implementarea proiectelor propuse, toata nevoile zonei analizate.

Aplicarea metodologiei SWOT

PUNCTE TARI:

Se definesc si se masoara domeniile în care grupul exceleaza

- * Care sunt punctele forte ale grupului?
- * Cat de puternic este grupul in teritoriu ?
- * Grupul dispune de tehnologii de ultima ora?
- * Exista o strategie de dezvoltare clara?
- * Cultura grupului este favorabila crearii unui mediu de lucru pozitiv?

PUNCTE SLABE:

Se definesc si se masoara principalele puncte slabe

- * Ce ar putea fi îmbunatatit în activitatea grupului?
- * Care sunt probleme pe care grupul le intampina?
- * Exista probleme în ceea ce priveste cash-flow-ul?
- * Resurselor financiare pentru proiecte sunt suficiente?

OPORTUNITATI:

Se definesc si se masoara oportunitatile

- * Exista circumstante favorabile in zona?
- * Ce oportunitati ofera mediul extern grupului?
- * Integrarea unor noi tehnologii este o prioritate pentru grup?

AMENINTARI:

Se definesc si se masoara amenintarile la care este expus grupul

- * Care sunt obstacolele care le poate întâmpina grupul?
- * Care sunt schimbarile produse în zona si cum pot ele afecta grupul?
- * Schimbarea politicilor în domeniu si a cadrului legal pot afecta activitatea grupului?

Asadar, analiza SWOT este capabila sa sintetizeze punctele cheie ale grupului, prin gruparea problemelor si avantajelor pe baza celor patru categorii SWOT ce permit identificarea mai simpla a unei strategii si a unor modalitati de dezvoltare si va contribui la adaptarea rapida a acestora la cerinte.

Prezentam, in continuare, analiza SWOT, pentru grupul de actiune locala **DUNAREA DE SUD**, pentru fiecare element analizat in prezentarea teritoriului: descriere geografică și fizică, localizarea teritoriului, populație – demografie, patrimoniu de mediu, patrimoniu arhitectural și cultural, economia locală, repartizarea populației active, agricultura, industrie – IMM – micro-întreprinderi, comerț și sectorul de servicii, servicii pentru populație și infrastructuri medico-sociale, activități sociale și instituții locale, politicile de dezvoltare locală întreprinse în teritoriu.

TERITORIUL (caracteristici geografice- izolare- deservire- infrastructuri- centre de interes- patrimoniu – cultura- mediu inconjurator)

Puncte tari

- Spatiu geografic compact;
- Prezenta cernoziomurilor in teritoriu permit realizarea unor lucrari de calitate (terenurile sunt favorabile culturilor agricole- aproximativ 89% din suprafata grupului este reprezentata de teren arabil);
- Prezenta in zona a unor bazine hidrografice importante (fluviul Dunarea cu diversa grinduri fluviale, raul Teleorman, raul Olt, raul Vedea, raul Calmatui, Balta Suhaia)
- Patrimoniu natural impresionant existent in zona (Aria de Protectie Speciala Avifaunistica Balta Suhaia, Situl Vedea- Dunare, Situl Gura Vedei- Saica-Slobozia)
- Patrimoniu cultural bogat (conace, case, scoli din sec. XIX-XX, asezari din sec X, o necropola tumulara din sec. IV, Turnu din Suhaia-sec XX, Cismeaua Vechea din Piatra- sec XX, diverse biserici si case de rugaciune)

Puncte slabe

- Infrastructura rutiera slab dezvoltata;
- Infrastructura de cazare dezvoltata insuficient;
- Infrastructura medicala deficitara;
- Infrastructura educationala de proasta calitate;
- Canalizare slab dezvoltata ceea ce a dus la aparitia foselor construite impropriu;
- Artificializarea peisajului geografic prin plantarea unor specii diferite fata de cele ce alcatuiau covorul vegetal natural;
- Existente in zona a deseurilor zootehnice;

Oportunitati

- Posibilitati de folosire a deseurilor zootehnice ca ingrasamte naturale;
- Localizare in apropierea oraselor Alexandria si Turnu Magurele ceea ce faciliteaza accesul locuitorilor la mari piete de desfacere;
- Posibilitati de practicare a vanatului si pescuitului in zona;
- Posibilitati de dezvoltare a turismului prin valorificarea obiectivelor de patrimoniu natural si cultural;
- Posibilitati de dezvoltare a teritoriului, prin constituirea Grupurilor de Actiune Locala si astfel, facilitarea accesului la finantare a micilor intreprinzatori;
- Posibilitati de dezvoltare a zonelor sarace prin accesarea altor fondurilor europene si a fondurilor finantate de bugetul de stat;

Riscuri

- Dezastre naturale;
- Riscul poluarii solurilor din cauza numarului ridicat de fose septice construite;
- Slaba valorificare a patrimoniului arhitectural si cultural (desi potentialul este foarte ridicat);
- Riscul interventiilor neautorizate, in special asupra obiectivelor de patrimoniu natural si cultural;
- Imprecizia inventarului si evidentei patrimoniului arhitectural;
- Nivel redus de implicare a oamenilor pentru dezvoltarea teritoriului lor; Neștiința și nepăsarea autorităților, absența voinței politice, proasta gestionare a patrimoniului de către autorități;
- Lipsa fondurilor, ceea ce genereaza o dificultate in accesarea surselor de finantare nerambursabila (solicitantii nu pot acoperi partea de contributie proprie si de cheltuieli neeligibile);

POPULATIA (demografie-populatie activa-imbatranire-nivel de instruire-cunostinte si competente specifice teritoriului)

Puncte tari

- Populatie activa in special in sectoarul privind serviciile (aproximativ 51%), in sectorul agricol (aproximativ 29%) si in sectorul comercial (aproximativ 13%);
- Numar mare de persoane angajate in sectorul serviciilor (aproximativ 51% din totalul populatiei active din teritoriu, conform surselor INS);
- Existenta initiativei economice la nivel local;
- Forta de munca ridicata si relativ ieftina in comparatie cu zonele invecinate;
- Existenta, la nivel local, a micilor meserii autorizati in lucrari de zidarie, comert, croitorie.

Puncte slabe

- Populatie imbatranita;
- Sold natural in declin;
- Somaj ridicat;
- Migrarea fortei de munca active in strainatate;
- Coeficient de substitutie sub 1, ceea ce indica o regresie a populatiei;
- Forta de munca de slaba calitate ce asigura servicii din zona (educationale, medicale, sociale);
- Participare sociala redusa;
- Nivel redus de educatie si grad ridicat de analfabetizare; Valori reduse ale cuprinderii in invatamant si rate ridicate ale abandonului scolar;
- Descentralizare administrativa redusa;

Oportunitati

- Facilitatea accesului la informatii prin posibilitatile de organizare in zona a unor cursuri de formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte;
- Posibilitatea de crestere a numarului de locuri de munca (si implicit a populatiei active) prin facilitatea accesului la finantare a microintreprinderilor;
- Promovarea, prin finantari nerambursabile, a integrarii tinerilor in viata rurala;
- Posibilitati de accesare a unor actiuni si programe ale organizatiilor nationale sau internationale in favoarea minoritatilor rromice;
- Promovarea, prin finantare nerambursabile, a formarii profesionale a fermierilor;
- Stimularea revenirii in tara a persoanelor plecate in strainatate, o data cu dezvoltarea zonei;

Riscuri

- Σ Politici defavorizante la nivelul zonei in ceea ce priveste comunitatile mici;
- Σ Zona cu influente politice ridicate;
- Σ Riscul excluderii sociale a locuitorilor din zona din cauza nivelului redus de educatie al acestora si a gradului ridicat de analfabetizare;
- Σ Riscul apariei bolilor nutritionale pe fondul saraciei si a consumului de alcool;
- Σ Tendinta de imbatranire a populatiei din cauza migrarii fortei de munca tinere in strainatate;
- Σ Accentuarea migrarii populatiei la orase, in special, din cauza lipsei serviciilor;
- Σ Riscuri de calamitati naturale (seceta in special) ce pot afecta comunitati rurale deja sarace;

ACTIVITATI ECONOMICE (primar- secundar tertiar- servicii- turism)

Puncte tari

- Σ Sectorul serviciilor este cel mai dezvoltat in zona si constitutie principalul furnizor de locuri de munca din teritoriu GAL;
- Σ Resursa naturala de baza care constituie suportul dezvoltarii economice in teritoriu este fondul funciar agricol;
- Σ Sector de crestere a animalelor dezvoltat in zona – prezența în teritoriu a rasei de ovine Carabașa de Teleorman;
- Σ Forta de munca ridicata si relativ ieftina in comparatie cu zonele invecinate;
- Σ Existenta, la nivel local, a micilor meseriasii autorizati in lucrari de zidarie, comert, croitorie.
- Σ Cresterea numarului de unitati comerciale mici, in ultimii ani, aproape in toate localitatile;

Puncte slabe

- Σ PIB mic in comparatie cu alte zone;
- Σ Tehnologizare redusa a agriculturii: parc agricol uzat fizic si moral;
- Σ Nivelul redus de asociativitate al micilor producatori agricoli;
- Σ Retele rutiere comunale degradate, care ingreuneaza accesul la piete agricole;
- Σ Infrastructura turistica slab dezvoltata;
- Σ Existenta unitatilor comerciale mici, cu profit mic- din cauza practicarii unor preturi mai mici fata de zonele invecinate; Orientarea, in majoritatea cazurilor, catre clientii locali;
- Σ Populatie activa in agricultura cu un nivel scazut al cunostintelor si competentelor; Nivel redus al cunostintelor si competentelor si in celelalte sectoarele;
- Σ Rata somajului rural mai ridicata fata de alte zone;
- Σ Venituri relativ mici comparativ cu alte zone;

Oportunitati

- Posibilitati de dezvoltare economica datorita localizarii judetului in apropierea unor piete urbane;
- Posibilitati de certificare a marilor de origine;
- Posibilitati de dezvoltare turistica datorita potentialului ridicat al patrimoniului natural si cultural al zonei;
- Posibilitati de dezvoltare economica prin constituirea grupurilor de actiune locala in zona si, astfel, facilitarea accesului la finantare a micilor intreprinzatori;
- Programe de infiintare a grupurilor de producatori;
- Posibilitati de dezvoltare economica prin accesarea altor surse de finantare nerambursabila;

Riscuri

- Σ Competitie la nivel national din partea firmelor puternice;
- Σ Monopolul firmelor puternic dezvoltate, la nivel local sau regional, pentru anumite produse sau servicii;
- Σ Competitie mondiala/ europeana, care poate duce la cresterea importurilor;
- Σ Dificultati in obtinerea certificatelor de marci de origine, datorita reticentei la asociere a producatorilor agricoli si alimentari;
- Σ Accentuarea migrarii in strainatate a fortei de munca ce isi desfasoara activitatea in sectoarele primar/secundar;
- Σ Nivelul scazut al cunostintelor in domeniul finantarilor nerambursabile si asadar, existenta unui risc in ceea ce priveste accesarea corecta a surselor de finantare;

ORGANIZARE SOCIALA SI INSTITUTIONALA (activitati asociative- ONG- organizare institutionala)

Puncte tari

- Σ Exista sarbatorilor cu specific local (irodul, capra etc)
- Σ Pastrarea traditiilor si obiceiurilor stravechi (colinde religioase, steua, sorcova, plugusorul etc)
- Σ Numar ridicat al femeilor implicate in activitatile sociale;
- Σ Potential etnografic ridicat (prezenta unui centru de etnografie la Suhaia)
- Σ Existenta in cadrul institutiilor de invatamant a conexiunilor la internet si, de asemenea, a unui spatiu special amenajat in care copii pot deprinde abilitati de utilizare a calculatorului si a internetului;
- Σ Existenta in fiecare comuna a unui dispensar in care isi desfasoara activitatea un medic de familie sau chiar un medic specialist;

Puncte slabe

- Nivel redus de implicare a institutiilor locale in activitatile sociale ale zonei din lipsa fondurilor;
- Institutii financiar bancare inexistente in zona;
- Camine culturale dotate insuficient sau necorespunzator;
- Dispensare comunale slab dezvoltate;
- Institutii de invatamant primar si gimnazial care nu raspund standardelor UE;
- Infrastructura scolara de slaba calitate;
- Existenta redusa a caminelor de batrani si a centrelor de copii in zona;
- Parcurile, spatiile de joaca pentru copii, piste de biciclete etc. sunt aproape inexistente in zona;

Oportunitati

- Valorificarea traditii si obiceiurilor din zona prin accesarea de programe cu finantare europeana sau de la bugetul de stat;
- Accesarea de finantari nerambursabile pentru reabilitarea institutiilor publice locale: scoli, dispensare comunale, camine culturale;

Riscuri

- Σ Pierderea in timp a traditiilor si obiceiurilor locale;
- Σ Posibilitati limitate de desfasurare a activitatilor sportive in zona;
- Σ Dificultati intampinate in accesarea fondurilor nerambursabile datorita lipsei cunostintelor in domeniu;

Dupa cum se poate observa, analiza SWOT detaliaza fiecare aspect prezentat in teritoriu fiind realizata, asadar, in conformitate cu analiza diagnostic. Prin urmare, toate elementele care se regasesc in partea I (Prezentarea teritoriului- Analiza diagnostic) sunt analizate in cadrul matricei SWOT si permit, astfel, identificarea corecta a punctelor tari si slabe, a oportunitatilor si a amenintarilor in ceea ce priveste:

- descriere geografică și fizică,
- localizarea teritoriului,
- populație – demografie,
- patrimoniu de mediu,
- patrimoniu arhitectural și cultural,
- economia locală,
- repartizarea populației active,
- agricultura,
- industrie – IMM – micro-întreprinderi,
- comerț și sectorul de servicii,
- servicii pentru populație și infrastructuri medico-sociale,
- activități sociale și instituții locale, politicile de dezvoltare locală întreprinse în teritoriu.

Asadar, analizele diagnostic si SWOT realizate pentru teritoriul DUNAREA DE SUD dovedesc conformitatea Planului de Dezvoltare Locala cu cerintele Ministerului in ceea ce priveste criteriului de selectie CS 3.1.1 „Evaluarea situatiei initiale si analiza nevoilor si a potentialului zonei (diagnostic si analiza SWOT)”.

Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.1 este respectat.

PARTEA A - III – A: PRIORITATI

Asa cum s-a prezentat anterior, spatiul rural constituie, pentru zona **DUNAREA DE SUD**, un teritoriu pe care se desfasoara activitati proprii sectoarelor primare – agricultura si cresterea animalelor – si care este, totodata, suport pentru alte activitati si servicii. Totodata, zona **DUNAREA DE SUD** incorporeaza importante aspecte legate de patrimoniul natural, peisagistic si cultural, contribuind, in mare masura, la cresterea uniforma a culturii rurale traditionale.

Pentru valorificarea tuturor punctelor forte specifice zonei **DUNAREA DE SUD**, si implicit pentru o dezvoltare echilibrata a acestui teritoriu, prin analizele diagnostic si SWOT si, de asemenea, in urma unor consultari ale tuturor partenerilor grupului (publici, privati, ONG), au fost stabilite urmatoarele prioritati, ca si puncte cheie ale teritoriului si drept urmare- axul in caruia se vor centra toate actiunile viitoare ale grupului:

Prioritatea 1: Dezvoltarea zonei prin valorificarea potentialului agricol de care teritoriul DUNAREA DE SUD dispune;

Prioritatea 2: Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere ale zonei DUNAREA DE SUD datorita localizarii grupului in apropierea unor centre urbane importante: Alexandria si Turnu Magurele;

Prioritatea 3: Valorificarea potentialului natural si cultural si dezvoltarea turismului in zona DUNAREA DE SUD.

Prioritatea 4: Consolidarea serviciilor pentru populatie: sociale, culturale, educative, sanitare. Asa cum a fost prezentat in analiza SWOT interventia in acest sector este necesara si oportuna pentru populatia zonei DUNAREA DE SUD.

Prioritatea 5: Sprijinirea de programe de formare profesionala si de actiuni de informare si de difuzare de cunostinte in cadrul zonei DUNAREA DE SUD.

Prioritatea 6: Sprijinirea activitatilor non-agricole in cadrul GAL DUNAREA DE SUD.

Prioritatile zonei DUNAREA DE SUD au fost stabilite de catre parteneri impreuna cu ceilalti actori cheie din teritoriu si reflecta analizele diagnostic si SWOT, dupa cum reiese de mai jos din prezentarea obiectivelor operationale necesare implementarii planului de dezvoltare locala:

Obiectivul 1. Cresterea sectorului agricol printr-o utilizare mai buna a resurselor umane si a factorilor de productie;

→ obiectiv in concordanta cu prioritatile 1 si 2;

→ obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 121- PNDR;

Obiectivul 2. Cresterea competitivitatii întreprinderilor de procesare agro-alimentare si forestiere prin îmbunatatirea performantei generale a întreprinderilor din sectorul de procesare si marketing a produselor agricole si forestiere, printr-o mai buna utilizare a resurselor umane si a altor factori de productie

→ obiectiv in concordanta cu prioritatile 1 si 2;

→ obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 123- PNDR;

Obiectivul 3. Cresterea competitivitatii sectoarelor primare agricol si silvic, prin dezvoltarea echilibrata a relatiilor dintre producatori si sectoarele de procesare si comercializare, precum si adaptarea productiei din punct de vedere calitativ si cantitativ la cerintele consumatorilor

→ obiectiv in concordanta cu prioritatile 1, 2;

→ obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 142- PNDR;

Obiectivul 4. Dezvoltarea activitatilor turistice în zona grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD care sa contribuie la cresterea numarului de locuri de munca si a veniturilor alternative, precum si la cresterea atractivitatii spatiului rural (obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 313- PNDR)

→ obiectiv in concordanta cu prioritatea 3;

→ obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 313- PNDR;

Obiectivul 5. Îmbunatatirea competitivitatii sectoarelor agricol, silvic si alimentar, utilizarea durabila a terenurilor agricole si protectia mediului, prin actiuni de formare, informare si difuzare de cunostinte inovative adresate persoanelor adulte care activeaza în sectoarele mentionate

→ obiectiv in concordanta cu prioritatea 5;

→ obiectiv in concordanta cu obiectivul - 111 PNDR;

Obiectivul 6. Imbunatatirea conditiilor de viata pentru populatie, asigurarea accesului la serviciile de baza si protejarea mostenirii culturale si naturale din spatiul rural în vederea realizarii unei dezvoltari durabile.

→ obiectiv in concordanta cu prioritatea 4;

→ obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 322 - PNDR;

Obiectivul 7. Dezvoltarea durabila a economiei rurale prin încurajarea activitatilor non-agricole, în scopul cresterii numarului de locuri de munca si a veniturilor aditionale. (obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 312- PNDR)

→ obiectiv in concordanta cu prioritatea 6;

→ obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 312 - PNDR;

Obiectivul 8. Participarea grupului de actiune locala la proiecte de cooperare

→ obiectiv in concordanta cu prioritatile 1, 2, 3 si 4;

→ obiectiv in concordanta cu obiectivul masurii 412 – PNDR;

Asadar, obiectivele operationale necesare implementarii Planului de Dezvoltare Locala au fost alese in concordanta cu prioritatile stabilite anterior, au o relatie sinergetica si complementara cu acestea si reflecta, totodata, analizele diagnostic si SWOT ale teritoriului DUNAREA DE SUD.

Prin urmare, obiectivele stabilite in cadrul teritoriului DUNAREA DE SUD dovedesc conformitatea cu cerintele Ministerului in ceea ce priveste criteriul de selectie SCS 3.1.2.

Prin urmare, acest criteriu de selectie este respectat.

De asemenea, important de mentionat este si faptul ca prioritatile stabilite si prezentate in cadrul acestui capitol sunt in concordanta cu actiunile pe care se fundamenteaza Planul de Dezvoltare Locala DUNAREA DE SUD, actiuni prezentate in detaliu, in capitolul de masuri. Asadar, in continuare, in capitolul urmator, prin descrierea actiunilor alese, se va demonstra conformitatea planului de dezvoltare locala cu cerintele Ministerului in ceea ce priveste priveste criteriului de selectie SCS3.1.3 „Actiuni pentru atingerea obiectivelor”.

In ceea ce priveste principalele instrumente utilizate pentru stabilirea prioritatilor s-au realizat analize diagnostic, analizele datelor cantitative si a informatiilor calitative si s-au utilizat matricile SWOT ale mediului rural (teritoriu, populatie, activitati economice si organizare sociala si institutionala- asa cum au fost ele prezentate in capitolele anterioare).

Sursele de informatii utilizate pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Locala au fost ample, combinandu-se atat sursele statistice cu caracter cantitativ cat si informatii calitative, studii specifice care au adus o importanta valoare adaugata diagnosticului prin oferirea unei viziuni mai profunde asupra mediului rural.

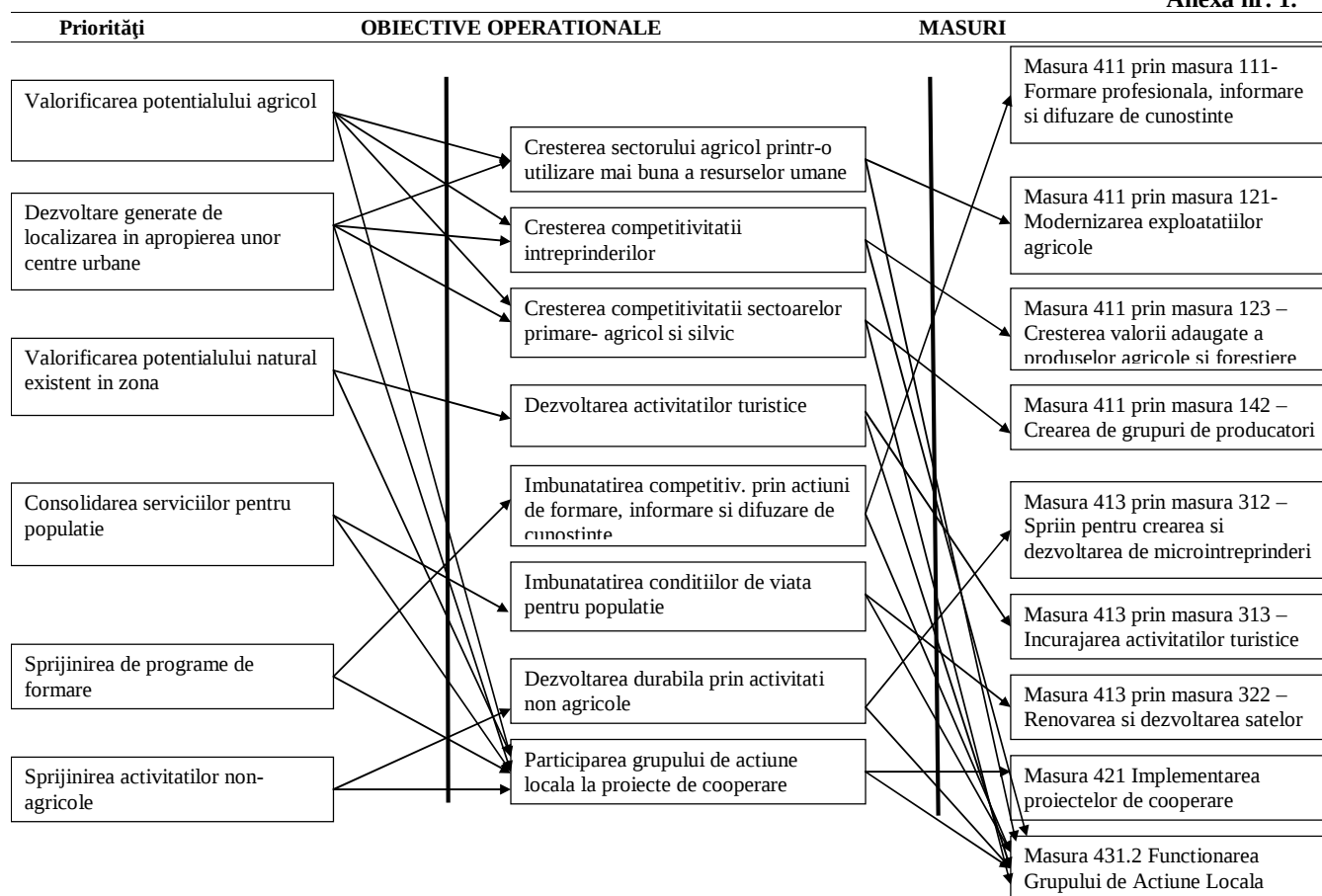
Echipa care a contribuit la realizarea Planului de Dezvoltare Locala a consultat de asemenea strategiile de dezvoltare locale si judetene existente si a facut sugestii conducerii parteneriatului **GAL – DUNAREA DE SUD** de a incorpora in Planul de Dezvoltare Locala cele mai reprezentative informatii ale zonei supuse analizei, pentru a obtine un plan de cea mai buna calitate.

In vederea identificarii tuturor aspectelor semnificative care trebuie luate in calcul in elaborarea strategiei s-au format grupuri de lucru care au reunit atat reprezentantii publici cat si reprezentantii privati. In cadrul acestor grupuri de lucru s-au stabilit de comun acord actiunile si prioritatile de dezvoltare ale zonei prin luarea in discutie a problemelor, riscurilor, oportunitatilor si perspectivelor de dezvoltare ale zonei **GAL – DUNAREA DE SUD** si tinand cont de directiile de dezvoltare trasate prin intermediul strategiilor de dezvoltare judetene si regionale.

De asemenea, membrii **GAL – DUNAREA DE SUD** au realizat animarea teritoriului prin distribuirea de materiale publicitare cu un continut bogat in informatii care fac referire la programul Leader si la perspectivele de implicare a populatiei in trasarea directiei de dezvoltare a zonei. Pentru antrenarea populatiei si a tuturor actorilor locali interesati in realizarea Planului de Dezvoltare Locala, au fost aplicate chestionare in toate comunele care fac parte din **GAL – DUNAREA DE SUD**. **Asadar, toti actorii locali cheie din teritoriu au fost implicati in stabilirea prioritatilor si obiectivelor grupului.**

Prin urmare, strategia de dezvoltare a **GAL – DUNAREA DE SUD** raspunde obiectivelor si prioritatilor care deriva din identificarea principalelor probleme si oportunitati ale regiunii Leader „GAL-DUNAREA DE SUD”. Astfel, concluzionand, **GAL – DUNAREA DE SUD** si-a prioritarizat domeniile viitoare de actiune cu scopul de a sprijini si a acoperi toate aspectele care se manifesta in teritoriu, implicand personalul GAL intr-un proces de dezvoltare integrator si cu caracter de durata.

Anexa nr. 1.

Schema de mai sus (anexa nr.1) trateaza, pentru zona DUNAREA DE SUD, relatia existenta intre prioritati, obiective si masuri. Astfel, dupa cum se poate observa, fiecare prioritate propusa este corelata cu unul sau mai multe obiective, respectiv cu una sau mai multe masuri ceea ce demonstreaza faptul ca planul de dezvoltare locala ce se va implementa in teritoriul DUNAREA DE SUD combina obiectivele mai multor masuri din PNDR.

Prin urmare, obiectivele si masurile stabilite in cadrul planului de dezvoltare locala DUNAREA DE SUD dovedesc conformitatea cu cerintele Ministerului in ceea ce priveste criteriul de selectie CS3.2.3.

PARTEA A IV – A: PREZENTAREA MASURILOR

Asa cum am prezentat si anterior, caracterului axei 4 este unul orizontal si presupune accesarea mai multor măsuri din cadrul axelor FEADR. Asadar, impactul acțiunilor implementate prin această abordare este foarte ridicat și acoperă o arie largă de acțiuni și beneficiari. De asemenea, sprijinul acordat prin axa LEADER oferă posibilitatea, în contextul elaborării strategiilor de dezvoltare locală pe baza nevoilor locale și a punctelor forte, de a combina cele trei obiective ale celor trei axe din FEADR respectiv: competitivitate, îmbunătățirea mediului și calitatea vieții/diversificare.

Abordarea „de jos în sus” reprezintă o modalitate ce permite partenerilor locali, să își aleagă un grup coerent de măsuri adaptate priorităților identificate pe teritoriul lor și a le transpune în strategii de dezvoltare, pentru a pune în valoare potențialul endogen al teritoriului. La nivelul grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD**, implementarea actiunilor propuse in cadrul prezentului plan de dezvoltare locala, se va realiza prin intermediul masurilor prezentate mai jos, pentru axele 1 si 3 ale PNDR-ului.

Dupa cum este prezentat si in continuare, toate actiunile propuse sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei si combina, in cadrul planului de dezvoltare locala DUNAREA DE SUD, obiectivele mai multor axe din PNDR (axele 1 si 3), prin intermediul urmatoarelor masuri:

- 411 prin masurile din PNDR aferente axei 1: 111, 121, 123, 142;
- 413 prin masurile din PNDR aferente axei 3: 312, 313, 322;
- 421 pentru implementarea proiectelor de cooperare in care va fi implicat grupul de actiune locala DUNAREA DE SUD;
- 431.2 pentru functionarea grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD, dobandirea de competente si animarea teritoriului.

Asadar, prin corelarea actiunilor propuse cu obiectivele si prioritatile strategiei, se respecta, inca o data, criteriul de selectie CS3.1.3. Totodata, imbinarea obiectivelor mai multor axe din PNDR demonstreaza respectarea criteriului de selectie CS3.2.3. De asemenea, dupa cum se poate observa din prezentarea masurilor de mai sus, printre acestea se numara si masura de implementare a proiectelor de cooperare (masura 421) ceea ce certifica respectarea criteriului de selectie CS3.2.2 privind cooperarea.

Masura 411 prin Masura 111 - Formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte**1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul DUNAREA DE SUD****Obiectiv general:**

Îmbunatatirea competitivitatii sectoarelor agricol, silvic si alimentar, utilizarea durabila a terenurilor agricole si protectia mediului, prin actiuni de formare, informare si difuzare de cunostinte inovative adresate persoanelor adulte care activeaza în sectoarele mentionate.

Obiective specifice:

Dobândirea de informatii si cunostinte relevante care sa permita gospodaria durabila a terenurilor agricole si forestiere, cresterea calitatii managementului la nivel de ferma, restructurarea si modernizarea în sectoarele de procesare si comercializare pentru produsele agricole si forestiere, contribuind astfel la îmbunatatirea conditiilor de viata si reducerea somajului în zonele rurale.

Îmbunatatirea si dezvoltarea competentelor necesare pentru persoanele care sunt sau vor fi implicate în activitati forestiere pentru practicarea unui management durabil al padurilor în vederea cresterii suprafetelor forestiere, prelucrarii lemnului si valorificarii eficiente a produselor padurii.

Obiectivele operationale urmaresc realizarea unor actiuni care vor contribui la:

- a) îmbunatatirea cunostintelor tehnice si economice generale, specifice pentru agricultura, silvicultura si industria alimentara;
- b) pregatire generala pentru managementul si administrarea fermelor;
- c) respectarea conditiilor de eco-conditionalitate si a Standardelor Pietei Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea productiei fermelor (introducerea de noi produse si sisteme de procesare) ;
- d) constientizarea fermierilor privind probleme generale de mediu în sectoarele agricol, forestier si al industriei alimentare în scopul îmbunatatirii protectiei mediului;
- e) educarea si constientizarea proprietarilor de paduri (dobândirea constiintei forestiere) în vederea asigurarii gospodarii durabile a padurilor coroborat cu valorificarea superioara a resurselor forestiere si cresterea procentului de paduri la nivel national, ce reprezinta obiective principale ale politicii nationale forestiere;
- f) informari privind introducerea de noi tehnologii informationale si de comunicare (IT).

Furnizarea actiunilor de formare profesionala precum si a actiunilor de informare si difuzare a cunostintelor se va realiza pentru fiecare fermier, pe baza acceptului acestuia fara discriminare pe criterii de vârsta, sex, rasa, origine etnica, apartenenta politica sau religioasa etc.

Obiectivele prezentate mai sus reflecta analiza SWOT, ele fiind in conformitate cu prioritatea 5 si cu obiectivul numarul 5, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, si in cadrul acestei masuri, obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului iar intre obiective si prioritati exista o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.2 este respectat inca o data.

Raportul cu strategia de dezvoltare

În zona grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD** sectoarele agricol si forestier constituie pentru spatiul rural un factor determinant pentru obtinerea productiilor agricole si silvice, precum si pentru mentinerea calitatii peisajului si protectiei mediului înconjurator. O mare parte din totalul populatiei active din mediul rural, este ocupata în aceste sectoare.

Astfel, evolutia si specializarea în agricultura si silvicultura necesita un nivel corespunzator de instruire tehnica, economica si juridica, inclusiv expertiza în tehnologii noi ale informatiei, pentru a corespunde cerintelor comunitare în domeniul fitosanitar, bunastarii animalelor, standardelor de calitate, sprijinind astfel mobilizarea populatiei rurale si îmbunatatirea diversitatii locale în vederea cresterii atractivitatii zonelor rurale, a diversificarii economiei rurale si a calitatii vietii.

Necesitatea activitatilor de formare profesionala apare, in zona **DUNAREA DE SUD**, în contextul legat de cresterea competitivitatii si diversificarii produselor si activitatilor din agricultura si silvicultura, de restructurarea si modernizarea sectoarelor agricol si forestier, a sectoarelor de procesare si comercializare pentru produsele agricole si forestiere, de încurajarea afacerilor orientate spre piata, a cerintelor pentru o gama larga de aptitudini economice si de management cât si de îndeplinirea obiectivului gestionarii durabile a terenurilor si protectiei mediului, aplicarea de tehnologii si practici prietenoase mediului si de utilizare a energiei regenerabile.

Prin urmare, este necesar ca activitatile de formare profesionala, informare si difuzare a cunostintelor sa fie extinse si la persoanele adulte din teritoriul **GAL- DUNAREA DE SUD**, persoane implicate în domenii care au legatura cu agricultura, industria alimentara si silvicultura.

2. Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite precum si modul de acoperire a teritoriului **DUNAREA DE SUD**

Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite

Masura sprijina:

1. Programe de formare profesionala de scurta durata (initiere, perfectionare si specializare), cu perioade diferite de pregatire, în functie de tematica cursului, grupul tinta si nivelul existent de pregatire al solicitantilor de formare profesionala în vederea îmbunatatirii si perfectionarii cunostintelor privind competentele manageriale si tehnice în domeniul agricol, forestier si agro-alimentar, introducerea de noi tehnologii si inovatii, protectia mediului si agricultura ecologica, cunoasterea si respectarea conditiilor de eco-conditionalitate etc.
2. Actiuni de informare si difuzare de cunostinte privind schemele de sprijin ale PAC, a modului de aplicare a masurilor pentru dezvoltare rurala. Actiunile prevazute a se efectua prin aceasta masura au un caracter colectiv si nu individual.

Activitatile stabilite sunt in conformitate cu prioritatea numarul 5 si cu obiectivul numarul 5, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei.

Prin urmare, se respecta criteriul de selectie SCS3.1.3.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

3. Sinergia cu alte masuri

Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri. Prezentam mai jos, sinergia cu alte masuri.

Sinergia cu alte masuri (FSE)

Aceasta masura include activitati care privesc dezvoltarea resurselor umane si, prin urmare, ea se afla în relatie de complementaritate cu POS DRU. Delimitarea dintre POS DRU si FEADR are la baza tipul de interventii si nu demarcarea teritoriala. În ceea ce priveste educatia si formarea profesionala initiala, POS DRU, prin axa prioritara (AP) 1 "Educatie si formare profesionala în sprijinul cresterii economice si dezvoltarii societatii bazate pe cunoastere" va oferi, prin intermediul scolilor si liceelor specializate, programe de formare initiala în agricultura, finalizate cu o atestare în acest domeniu. Formarea profesionala continua pentru persoanele din agricultura, agricultura de subzistenta si

semisubzistenta, va fi realizata în cadrul POS DRU prin AP 2 „Corelarea învătării pe tot parcursul vieții cu piața muncii” sau prin AP 5 “Promovarea măsurilor active de ocupare”. Pentru persoanele ocupate în agricultura și în agricultura de subzistenta, POS DRU, va finanta în cadrul AP 2 doar formarea profesionala în vederea calificării (inclusiv recalificarea), ca și pentru celelalte sectoare.

Prin AP 5 a POS DRU se va promova orientarea, consultanta și formarea în domeniul antreprenorial și în domenii nonagricole. Prin FEADR se vor finanta numai programe de formare de scurta durata (cursuri de baza și specializari) pentru perfectionarea cunostintelor lucratorilor din agricultura și silvicultura. Pentru absolventii acestor cursuri de formare se vor acorda atestate de participare. Referitor la încurajarea îmbatrânirii active, POS DRU va sustine masurile care urmaresc cresterea ratei ocupării. PNDR are în vedere pensionarea timpurie cu scopul de a se transfera exploatarile agricole de la fermierii batrâni la cei tineri în schimbul unor plăți compensatorii. Astfel, cresterea competitivității agriculturii va fi urmarita prin stimularea transformării gospodariilor rurale în ferme agricole familiale cu caracter comercial, precum și prin cresterea clasei de mijloc în zonele rurale prin promovarea tinerilor fermieri și a concentrării exploatațiilor agricole. În ceea ce privește promovarea incluziunii sociale, PNDR va sustine masuri de reabilitare și construire a infrastructurii de baza de mici dimensiuni (drumuri, aductiuni de apa, sisteme de aprovizionare cu apa curenta) și noi investitii în infrastructura legata de serviciile sociale din zonele rurale.

Aceste masuri completeaza operatiunile de promovare a incluziunii sociale finantate în cadrul POS DRU, făcând astfel mai accesibila implementarea proiectelor de incluziune sociala în zonele rurale izolate.

Dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, se respecta criteriul de selectie CS3.1.4.

4. Beneficiarii

Beneficiarii finali sunt persoane adulte care activeaza în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de padure) și industriei agro-alimentare.

Beneficiarii directi, furnizori ai actiunilor de formare profesionala, informare și difuzare a cunostintelor, sunt entitati publice sau private care activeaza în domeniul formării profesionale a adultilor și/sau informării și difuzării de cunostinte care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selectie.

Identificarea institutiilor care realizeaza activitati de formare profesionala și actiuni de informare și difuzare de cunostinte

Furnizorii de formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte pot fi entitati publice sau private care activeaza în domeniu, sunt înfiintate conform legislatiei în vigoare în România si care îndeplinesc criteriile de eligibilitate si de selectie.

Astfel, furnizorii de formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte pot fi:

o Entitati private - persoane juridice care au competenta în domeniul agricol, silvic sau alimentar conforma cu obiectivele masurii.

o Entitati publice

Se va acorda prioritate furnizorilor de formare cu experienta specifica in dezvoltare rurala si mai ales in cadrul programului LEADER.

In ceea ce priveste evaluarea numarului de beneficiari, acesta s-a realizat in cadrul anexei 2.

5. Tipuri de actiuni eligibile

1. Oferirea de programele de formare profesionala care cuprind actiuni din domeniile agricol, silvic si alimentar, ca de exemplu:

a) Diversificarea activitatilor în exploatatiile agricole, îmbunatatirea calitatii productiei, igiena si siguranta alimentelor, crearea de conditii pentru a asigura bunastarea animalelor si sanatatea plantelor, siguranta muncii, folosirea fertilizantilor si amendamentelor în agricultura în concordanta cu standardele Uniunii Europene;

b) Îmbunatatirea si încurajarea afacerilor;

c) Îmbunatatirea cunostintelor privind protectia mediului;

d) Pregatire tehnica (noi tehnologii informationale, introducerea de inovatii, difuzarea rezultatelor cercetarii si a gestionarii durabile a resurselor naturale etc.);

e) Managementul durabil al terenurilor agricole si forestiere;

f) Dezvoltarea unor capacitati inovative în lantul agro-alimentar;

g) Însusirea cerintelor privind eco-conditionalitatea si aplicarea unor metode de productie compatibile cu întretinerea si ameliorarea peisajului, respectiv cu protectia mediului.

2. Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, târguri, expozitii, proiecte de succes, evenimente care pot contribui la informarea acestora privind, de exemplu, noile tehnologii aplicate în diferite sectoare, sau pentru actiuni de schimb de experienta etc.

Alte tipuri de actiuni eligibile

1. Programe de instruire practica orientate catre membrii grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD si catre echipa sa tehnica. Pentru implementarea acestei actiuni, se pot avea in vedere, de asemenea, si forme de instruire practica in situ al caror scop este reprezentat de asimilarea de noi cunostinte prin puterea exemplului, cu privire la proiecte realizate in alte zone, fie la nivel national, fie la nivel international.
2. Actiuni de orientare pentru sprijinirea potentialilor agenti economici cu scopul consolidarea initiativei antreprenoriale in cadrul unor noi activitati care sa diminueze dependenta de agricultura: agroturism, energie din surse alternative, marca de calitate a produselor traditionale, etc.
3. Actiuni de orientare pentru infiintarea de microintreprinderi care au ca scop dezvoltarea activitatilor de transformare /comercializare a produselor traditionale cu o valoare adaugata.
4. Actiuni pentru introducerea noilor tehnologii in activitati non – agricole: "pepiniera de idei din partea tinerilor".
5. Cursuri de formare pentru administrarea de pagini web ce au ca scop comercializarea produselor traditionale si, asadar, extinderea canalelor de distributie.
6. Actiuni de formare a tinerilor pentru pastrarea identitatii teritoriului prin cunoasterea activitatilor traditionale si a modalitatilor de promovare.
7. Proiecte de formare pentru realizarea si marcarea unor rute turistice de interes pentru teritoriu: de exemplu zone piscicole, zone agroturistice
8. Actiuni de instruire pentru realizarea standardelor de calitate incluse in cadrul imaginii de marca teritoriale (meniuni si degustari, seminarii practice, etc)
9. Actiuni de formare pentru e-commerce in vederea accesului la un nou canal de distributie si la penetrarea unor piete noi; reevaluarea nisei de piata.
10. Actiuni de formare pentru realizarea de campanii de comunicare si difuziune a programului in teritoriu.
11. Programe pentru sustinerea serviciilor de calitate in agroturism in concordanta cu politica de protejare a mediului inconjurator. Aceasta activitate integreaza probleme de mediu, ceea ce demonstreaza conformitatea cu criteriul de selectie CS3.2.6.

Dupa cum se poate observa, categoria "alte tipuri de actiuni eligibile" cuprinde activitati inovative ce au ca scop dezvoltarea zonei grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD prin producerea unor noi beneficii teritoriului si generarea unei valori adaugate in zona.

Prin urmare, strategia de dezvoltare locala propusa demonstreaza respectarea criteriului de selectie CS3.2.1, privind actiunile inovative.

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor, in materiale si imaterile, aceasta este prezentata in anexa 2.

6. Criterii de selectie locala

6.1. Criterii de eligibilitate pentru furnizorii de formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte:

- Sunt persoane juridice constituite în conformitate cu legislatia în vigoare în România;
- Au prevazut în obiectul lor de activitate formarea profesionala sau informare si difuzare de cunostinte;
Se solicita, de asemenea, experienta in ceea ce priveste dezvoltarea rurala. Aceasta trebuie demonstrata prin proiecte concrete de formare profesionala pe domeniul dezvoltarii rurale.
- Au dezvoltat activitati de promovare a dezvoltarii rurale in cadrul programului LEADER in Romania ori in strainatate;
- Dispun de personal calificat (pentru fiecare domeniu de actiune furnizorul de formare va prezenta: lista expertilor specializati pe acel domeniu, acordul scris al fiecarui expert pentru participarea la serviciul de formare, informare si difuzare de cunostinte, CV-ul fiecarui expert);
- Au acces la facilitati administrative corespunzatoare activitatii specifice de formare sau de informare si difuzare de cunostinte;
- Dispun de capacitate tehnica si financiara necesare derularii activitatilor specifice de formare sau de informare si difuzare de cunostinte;
- Nu sunt în stare de faliment ori lichidare;
- Si-au îndeplinit obligatiile de plata a impozitelor, taxelor si contributiilor de asigurari sociale catre bugetul de stat.

6.2. Criterii de selectie pentru ofertele furnizorilor eligibili:

Atribuirea contractului de servicii se va face pe baza celui mai avantajos punctaj obtinut în urma aplicarii unor criterii de selectie pentru ofertele furnizorilor eligibili, care se refera la:

- Caracteristici privind nivelul calitativ si tehnic (înțelegerea nevoilor, numarul de experti, experienta acestora, logistica folosita pentru implementarea proiectului etc.);
- Planificarea activitatilor;

- Oferta financiara.

6.3. Criterii de prioritizare pentru participantii la activitatile de formare profesionala în domeniul agricol

1.sa fie tineri (sa aiba vârsta de cel mult 40 de ani);

2. sa fie fermieri de semi-subzistenta ;

Dupa cum se poate observa, criteriile de selectie 1, 2 prezentate mai sus demonstreaza faptul ca strategia propusa se adreseaza atat tinerilor cat si fermierilor de semisubzistenta.

Prin urmare, se respecta criteriile de selectie CS3.2.4 si CS3.2.5 .

3. sa fie membru al unui grup de producatori sau altor forme asociative recunoscute conform legislatiei nationale în vigoare;

Asadar, in acest caz, criteriul de selectie locala 3 demonstreaza promovarea grupurilor de producatori si a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selectie locala ca reprezentand o prioritate pentru zona DUNAREA DE SUD are ca scop promovarea structurilor asociative si, in acelasi timp, respectarea criteriului de selectie CS3.2.7, privind grupurile de producatori, asociatiile si parteneriatele.

4. sa aiba un proiect de investitii;

5. sa aiba ferma amplasata într-o zona defavorizata;

6. sa fie beneficiari ai masurilor din Axele I si II;

7. sa aiba un nivel scazut de educatie.

Criteriile de selectie locala prezentate mai sus sunt in conformitate cu cu prioritatea numarul 5 si cu obiectivul numarul 5, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, criteriile de selectie locala propuse se incadreaza in obiectivele strategiei, ele fiind, totodata, in conformitate cu prioritatile stabilite. Prin urmare, se respecta criteriul de selectie CS3.1.5.

7. Intensitatea ajutorului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei masuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile, conform anexei la Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1698/2005. Beneficiarii finali nu vor suporta nici un fel de taxe pentru a participa la activitățile pînite prin masura.

8. Indicatori de monitorizare:

Tip indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar total de beneficiari directi	5
Realizare	Numar total de cursuri	20
Realizare	Numar total de cursuri care integreaza probleme de mediu	6
Realizare	Numar total de cursanti (beneficiari finali)	160
Realizare	Numar total de tineri cursanti	60
Realizare	Numar total de cursanti care sunt fermieri de semisubzistenta (beneficiari finali)	50
Realizare	Numar total de cursanti care reprezinta sau fac parte dintr-o forma asociativa	80
Rezultat	Numar absolventi	160

9. Buget

Bugetul alocat masurii pentru perioada 2010-2013, pentru GAL - DUNAREA DE SUD este de 150.000 euro.

Masura 411 prin Masura 121- Modernizarea exploatatilor agricole**1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul DUNAREA DE SUD****Obiective generale**

Cresterea competitivitatii sectorului agricol printr-o utilizare mai buna a resurselor umane si a factorilor de productie.

Obiective specifice

- Introducerea si dezvoltarea de tehnologii si procedee noi, diversificarea productiei, ajustarea profilului, nivelului si calitatii productiei la cerintele pietei, inclusiv a celei ecologice, precum si producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Adaptarea exploatatilor la standardele comunitare;
- Cresterea veniturilor exploatatilor agricole sprijinite;
- Sprijinirea membrilor grupurilor de producatori sau ai altor forme asociative în vederea încurajarii fenomenului de asociere.

Obiective operationale

Promovarea investitiilor în exploatatile agricole din sectorul vegetal si de crestere a animalelor pentru realizarea de constructii noi si/sau modernizarea constructiilor agricole existente din cadrul acestora si a utilitatilor aferente, achizitionarea de masini si utilaje noi, înfiintarea de plantatii etc.

Obiectivele prezentate mai sus reflecta analiza SWOT, ele fiind in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 1, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, si in cadrul acestei masuri, obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului iar intre obiective si prioritati exista o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.2 este respectat inca o data.

Raportul cu strategia de dezvoltare

În România, procesul de retrocedare al terenului agricol în proprietate privata a început în anul 1991 si a continuat în etape succesive, astfel încât, pâna în anul 2005, s-a retrocedat peste 96% din

suprafata totala a terenului agricol detinut de fermele de stat. Aceasta situatie se aplica si teritoriului grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD**.

Astfel, fragmentarea excesiva a proprietatii în agricultura însoțita de gradul redus de asociere au condus, în România, dar și în zona grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD** la aparitia unei dualitati, reprezentata pe de o parte de numarul mare al exploatațiilor de subzistenta și semi-subzistenta, iar pe de alta parte de numarul redus al exploatațiilor comerciale, integral intrate pe piata.

De asemenea, efectivele de animale au scăzut drastic din cauza desfiintării sau privatizării cooperativelor agricole de productie și a fermelor de stat, care a avut drept rezultat aparitia unor modificari structurale semnificative. Neputând utiliza spatiile și dotările tehnice din fostele unitati de productie intensiva, micii agricultori s-au bazat pe cresterea animalelor în principal pentru autoconsum. Cu toate acestea, în ultimii ani, efectivele de animale au fost relativ stabile, putându-se observa și semne de revigorare în acest sector.

Nivelul tehnic de dotare existent în agricultura zonei **DUNAREA DE SUD** este insuficient, nu este adaptat conditiilor de productie care sunt foarte variate (tip de sol, panta, clima etc.) și nu este în masura sa asigure efectuarea lucrarilor mecanice în perioadele optime prevazute de tehnologiile de cultura. Mai mult, capitalul fizic încă se caracterizeaza printr-un grad ridicat de uzura, atât fizica cât și morala.

Deși exista un potential agricol deosebit în zona, se remarca încă o insuficienta diversificare a culturilor, în special a celor horticole, energetice, în sectorul creșterii animalelor, a practicării agriculturii ecologice pentru a veni în întâmpinarea cerintelor pietei prin diversificarea gamei sortimentale a productiei și prin îmbunatatirea activitatii de marketing.

Îndeplinirea standardelor de calitate a produselor agricole, a celor de protectie a mediului, de igiena și bunăstare a animalelor reprezinta un obiectiv principal mai ales pentru exploatațiile de creștere a animalelor.

Investitiile realizate până în prezent în zona **DUNAREA DE SUD** nu au reusit decât într-o mica masura sa se adapteze nevoilor actuale ale pietei. Se impune astfel, îmbunatatirea competitivitatii exploatațiilor, în special a celor de semi-subzistenta care prin investitii în capital fix și prin introducerea tehnologiilor noi și performante vor conduce la transformarea unui numar mare de astfel de ferme în exploatații agricole viabile.

Consolidarea exploatațiilor agricole se va baza în principal pe sprijinirea membrilor unei forme asociative recunoscute, a tinerilor fermieri, a exploatațiilor agricole din zone defavorizate și va avea ca efect îmbunatatirea veniturilor exploatațiilor agricole. Se impune în continuare accelerarea restructurării și modernizării exploatațiilor agricole, având în vedere importanta economica, ecologica și sociala a acestora, pentru asigurarea dezvoltării unei agriculturi competitive și durabile, în conformitate cu cerintele de ecoconditionalitate.

2. Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite precum si modul de acoperire a teritoriului **DUNAREA DE SUD**

Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite

În cadrul acestei masuri vor fi sprijinite investitiile orientate spre dotarea cu utilaje si echipamente performante în raport cu structura agricola actuala, precum si investitiile privind adaptarea constructiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare si cresterea competitivitatii exploatatilor agricole.

Scopul sprijinului acordat prin masura, cuprinde:

- a) Îmbunatatirea performantelor generale ale exploatatilor agricole;
- b) Respectarea standardelor comunitare aplicabile;
- c) Cresterea calitatii produselor obtinute si diversificarea productiei agricole;
- d) Promovarea producerii si utilizarii durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei;
- e) Înfiintarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de productie scurt (pâna la 5 ani) si regenerare pe cale vegetativa (lastari, drajoni etc.), cum ar fi culturile de plop, salcii, salcâmi etc., în scopul producerii de energie regenerabila;
- f) Cresterea competitivitatii produselor agricole prin promovarea procesarii inclusiv a produselor traditionale la nivelul fermei si comercializarea directa a acestora.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

Activitatile prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 1, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei. Prin urmare, criteriul de selectie SCS3.1.3 se respecta inca o data.

3. Sinergia cu alte masuri

Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri. Prezentam mai jos, sinergia cu alte masuri.

Sprijinul acordat în cadrul acestei masuri poate fi completat în mod direct cu sprijinul acordat prin masurile 111 "Formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte si 143 "Furnizarea de servicii de consiliere si consultanta pentru agricultori".

De asemenea, sprijinul acordat prin masura este complementar actiunilor prevazute în cadrul altor masuri din Axa I (123 "Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere", 142 "Înfiintarea grupurilor de producatori", 125 "Îmbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii", 112 "Instalarea tinerilor fermieri", 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenta”), Axa II si Axa III.

Sprijinul acordat acestei masuri este complementar actiunilor finantate prin alte fonduri europene:

- Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR);
- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul Social European (FSE).

Corelarea masurii cu alte masuri din FEADR si alte fonduri va avea un efect pozitiv atât asupra modernizarii sectorului productiv, cât si asupra filierelor de comercializare a produselor agricole si a protectiei mediului înconjurator.

Dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare.

Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.4 se respecta inca o data.

4. Beneficiarii

Descrierea tipului de beneficiari

Beneficiarii masurii sunt fermieri, conform definitiei de la Capitolul 5.2. din PNDR. Sunt exceptate de la sprijinul prin acesta masura organizatiile de producatori din sectorul legume si fructe pentru investitii sprijinite prin Pilonul I. Persoanele fizice neautorizate înca vor fi acceptate ca beneficiari potentiali daca se angajeaza sa se autorizeze pâna la data încheierii contractului de finantare.

Grupurile de producatori si cooperativele pot fi beneficiari ai masurii cu conditia ca investitiile realizate sa deserveasca interesele propriilor membri. Beneficiarii masurii, a caror cerere de finantare a fost selectata, sunt eligibili în cadrul schemei de garantare pentru sectorul agricol cu finantare din PNDR.

Conditii minime obligatorii pentru acordarea sprijinului:

- a) Proiectul trebuie sa respecte conformitatea cu obiectivul general al masurii si cu cel putin unul din obiectivele specifice;
- b) Proiectul sa fie în acord cu potentialul agricol al zonei¹ si sa demonstreze îmbunatatirea performantei generale a exploatarei agricole la data dării în exploatare a investitiei;
- c) Beneficiarul sau responsabilul legal al proiectului trebuie sa dovedeasca o pregatire profesionala, în raport cu proiectul;
- d) Beneficiarul trebuie sa prezinte memoriul justificativ sau studiul de fezabilitate;
- e) Beneficiarul trebuie sa declare ca asigura cofinantarea investitiei;
- f) Beneficiarul trebuie sa prezinte dovada ca a facut demersurile pentru a obtine toate avizele si acordurile conform legislatiei în vigoare din domeniul: sanitar-veterinar, sanitar, fitosanitar si de mediu necesare realizarii investitiei în cadrul proiectului. Pentru toate tipurile de investitii, potentialii beneficiari trebuie sa obtina acordul de mediu în conformitate cu legislatia nationala. În anumite situatii mentionate în legislatie, acordul de mediu este însoțit obligatoriu de studiul de impact de mediu, asa cum se prezinta la punctul 5.2. din PNDR.

Evaluarea numarului de beneficiari s-a realizat in cadrul anexei 2.

5. Tipuri de actiuni eligibile

Tipuri de investitii (corporale/necorporale) si cheltuieli eligibile

În cadrul acestei masuri, sprijinul va fi acordat investitiilor corporale si necorporale, dupa cum urmeaza:

- i. Construirea si/sau modernizarea cladirilor utilizate pentru productia agricola la nivel de ferma, incluzând investitiile pentru respectarea standardelor comunitare si pe cele pentru protectia mediului;

¹ Conform „Studiului pentru determinarea zonelor de potential, a zonelor geografice si marjelor brute standard unitare pentru proiectele din cadrul masurii 3.1 „Investitii în exploatare agricole din Programul SAPARD”, ASAS-ICPA si ICDEA, 2004

- ii. Construirea si/sau modernizarea infrastructurii rutiere interne sau de acces din domeniul agricol, inclusiv utilitati si racorduri identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- iii. Construirea si/sau modernizarea fermelor de taurine pentru productia de lapte, ca de exemplu: echipamente pentru producerea de furaje, instalatii de muls, linii tehnologice de prelucrare si ambalare a produselor, dotari tehnice în scopul asigurarii controlului calitatii la nivel de ferma, etc.;
- iv. Construirea si/sau modernizarea serelor, inclusiv a centralelor termice si instalatiilor de irigat, asigurarea utilitatilor în vederea respectarii conditiilor de mediu;
- v. Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, masini, utilaje, instalatii, echipamente si accesorii, echipamente si software specializate, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- vii. Investitii în apicultura, cu exceptia celor realizate prin Programul National Apicol;
- viii. Investitii pentru procesarea produselor agricole la nivelul fermei², cuprinzând echipamente pentru vânzarea acestora, inclusiv depozitare, racire etc.;
- ix. Investitii necesare adaptarii exploatatiilor pentru agricultura ecologica;
- x. Investitiile necesare realizarii conformitatii cu standardele comunitare.
- xi. Costurile generale ale proiectului, conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecti, ingineri si consultanti, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, asa cum sunt ele mentionate în legislatia nationala, achizitionarea de patente si licente (maxim 8% din valoarea totala eligibila a proiectului, daca proiectul prevede si constructii, si maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea constructiilor);

Alte tipuri de cheltuieli eligibile

1. Achizitionarea instalatiilor de energie regenerabila in activitatile de constructie destinate sectorului agricol.

---

² Numai daca 50% din materia prima este produsa în ferma proprie, rezultatul procesarii este tot un produs din Anexa I la Tratatul de Instituire a UE, iar agricultura reprezinta si ramâne activitatea de baza.

Dupa cum se poate observa, categoria “alte tipuri de cheltuieli eligibile” cuprinde actiuni inovative ce au ca scop dezvoltarea zonei grupului de actiue locala DUNAREA DE SUD prin producerea unor noi beneficii teritoriului si generarea unei valori adaugate in zona.

Prin urmare, strategia de dezvoltare locala propusa demonstreaza respectarea criteriului de selectie CS3.2.1, privind actiunile inovative.

- i. Constructia sau modernizarea locuintei;
- ii. Achizitionarea de bunuri second-hand;
- iii. Achizitia de drepturi de productie agricola, de animale, plante anuale si plantarea lor, conform art. 55, pct.2 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1974/2006;
- iv. Achizitionarea de teren;
- v. TVA, cu exceptia TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real si definitiv suportat de catre beneficiari, altii decât persoanele neimpozabile, conform art. 71 (3), lit. A din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;
- vi. Costuri operationale, inclusiv costuri de întreținere si chirie;
- vii. Comisioane bancare, costurile garantiilor si cheltuieli similare;
- viii. Contributia în natura;
- ix. Costuri de schimb valutar, taxe si pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
- x. Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.;
- xi. Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu exceptia studiilor tehnice, a planurilor de afaceri si a studiilor de fezabilitate;
- xii. Costuri aferente Planului de afaceri sprijinit prin masura 143 „Furnizarea de servicii de consiliere si consultanta pentru agricultori”;
- xiii. Costuri privind închirierea de masini, utilaje, instalatii si echipamente;
- xiv. Investitii privind operatiunile de simpla înlocuire în conformitate cu art. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006;
- xv. Investitii în sectorul de piscicultura si acvacultura;
- xvi. Investitii în exploatare de crestere a animalelor de blana;
- xvii. Investitii pentru producerea pomilor de Craciun;
- xviii. Investitiile realizate în cadrul schemelor de sprijin în conformitate cu art. 2(2) din Regulamentul (CE) nr. 1974/ 2006.

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor, in materiale si imaterile, aceasta este prezentata in anexa 2.

6. Criterii de selectie locala

1. Proiecte ale caror beneficiari sunt tineri (persoane pana in 40 de ani).

2. Proiecte ale caror beneficiari sunt fermieri de semi-subzistenta.

Dupa cum se poate observa, criteriile de selectie 1, 2 prezentate mai sus demonstreaza faptul ca strategia propusa se adreseaza atat tinerilor cat si fermierilor de semisubzistenta.

Prin urmare, se respecta criteriile de selectie CS3.2.4 si CS3.2.5 .

3. Proiecte ale caror beneficiari sunt constituiti sub o forma asociativa sau sunt membrii unei forme asociative recunoscute conform legislatiei in vigoare;

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie locala 3 demonstreaza promovarea grupurilor de producatori si a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selectie locala ca reprezentand o prioritate pentru zona DUNAREA DE SUD are ca scop promovarea structurilor asociative si, in acelasi timp, respectarea criteriului de selectie CS3.2.7, privind grupurile de producatori, asociatiile si parteneriatele.

4. Proiecte care includ actiuni de protectie a mediului.

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie 4 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca strategia grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD integreaza probleme de mediu. Prin urmare, acest criteriu de selectie locala propus este in conformitate cu criteriul de selectie CS3.2.6 recomandat de minister.

5. Exploatații agricole care se adapteaza la standardele comunitare nou introduse;
6. Exploatații din sectoarele prioritare, în ordinea de prioritati prezentata mai sus.
7. Exploatații agricole care nu au mai beneficiat de sprijin SAPARD/FEADR pentru aceleasi tip de activitate ;
8. Exploatații vegetale si de cresterea animalelor în sistem ecologic;
9. Proiectele care au si investitii pentru procesarea produselor agricole;
10. Exploatații agricole aflate în zonele defavorizate.

Criteriile de selectie locala prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 1, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Asadar, criteriile de selectie locala propuse se incadreaza in obiectivele strategiei, ele fiind, totodata, in conformitate cu prioritatile stabilite. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.5 se respecta inca o data.

7. Intensitatea ajutorului

Intensitatea sprijinului nerambursabil este de 40% din valoarea eligibila.

Sprijinul nerambursabil se va putea majora cu:

- 10% pentru investitiile realizate de tinerii agricultori, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finantare;
- 10% pentru investitiile realizate de agricultorii din zonele prevazute la art. 36 litera (a), punctele (i), (ii), (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;
- 10% pentru investitiile având drept scop implementarea noilor provocari prin urmatoarele tipuri de operatiuni: „îmbunatatirea eficientei utilizarii si depozitarii îngrasamântelor cu azotat”, „instalatii pentru tratamentul apelor reziduale în exploataii agricole si în cadrul proceselor de prelucrare si comercializare”. Aceasta majorare se aplica exclusiv la partea din proiect destinata investitiilor în aceste doua tipuri de operatiuni;

8. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar de total de proiecte spriinite	10
Realizare	Numar de proiecte spriinite ale caror beneficiari sunt tineri	3
Realizare	Numar de proiecte spriinite ale caror beneficiari sunt fermieri de semisubzistenta	3
Realizare	Proiecte ale caror beneficiari reprezinta sau fac parte dintr-o forma asociativa (grup de producatori, asociatii, parteneriate etc)	5
Realizare	Numar de proiecte care integreaza probleme de mediu	3
Rezultat	Numar de exploataii care introduc noi produse si tehnologii	3
Impact	Cresterea productivitatii muncii	8 % pe an

9. Buget

Bugetul alocat masurii pentru perioada 2010-2013, pentru GAL - **DUNAREA DE SUD** este de **500.000 euro**.

Masura 411 prin Masura 123 - Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere**1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul DUNAREA DE SUD****Obiective generale**

Cresterea competitivitatii întreprinderilor de procesare agro-alimentare si forestiere prin îmbunatatirea performantei generale a întreprinderilor din sectorul de procesare si marketing a produselor agricole si forestiere, printr-o mai buna utilizare a resurselor umane si a altor factori de productie.

Obiective specifice

- a) Introducerea si dezvoltarea de tehnologii si procedee pentru obtinerea de noi produse agricole si forestiere competitive;
- b) Adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare atât în etapa de procesare cât si în cea de distributie a produselor obtinute;
- c) Îmbunatatirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin cresterea valorii adaugate a produselor agricole;
- d) Cresterea valorii adaugate a produselor forestiere precum si a eficientei economice a activitatii microîntreprinderilor, prin dezvoltarea si modernizarea echipamentelor, proceselor si tehnologiilor de prelucrare.

Obiective operationale

Sprijin pentru investitii vizând îmbunatatirea procesarii si marketingului produselor agricole si forestiere.

Obiectivele prezentate mai sus reflecta analiza SWOT, ele fiind in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 2, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, si in cadrul acestei masuri, obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului iar intre obiective si prioritati exista o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.2 este respectat inca o data.

Raportul cu strategia de dezvoltare

În zona **DUNAREA DE SUD** industria alimentara reprezinta principala piata de desfacere pentru produsele obtinute în sectorul primar. Îmbunatatirea calitatii materiei prime si restructurarea unitatilor agro-alimentare au devenit obiective principale înca din perioada de preaderare a României la Uniunea Europeana.

Cu toate acestea, pe teritoriul grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD**, se remarca înca un grad redus de specializare a întreprinderilor, o productivitate scazuta a muncii, un grad redus de utilizare a inovatiilor, un nivel tehnic necorespunzator, precum si neconformitate cu standardele comunitare. Prin urmare, crearea si dezvoltarea unui sistem de colectare si depozitare a produselor agricole si forestiere promovate în principal, de formele asociative (de ex. grupuri de producatori) devine o necesitate imediata în vederea obtinerii de produse corespunzatoare din punct de vedere cantitativ si calitativ solicitarilor pietei.

De asemenea, întreprinderile se confrunta si cu o serie de dificultati legate de managementul deeurilor acumulate în timpul activitatii productive. Pentru a reduce impactul negativ asupra mediului, este necesar ca întreprinderile de procesare sa acorde o atentie sporita realizarii de investitii pentru cresterea valorii adaugate a subproduselor rezultate.

Având în vedere situatia existenta, sprijinul acordat prin aceasta masura va încuraja, in zona **DUNAREA DE SUD**, realizarea de investitii pentru procesarea si marketingul produselor agro-alimentare si a produselor forestiere (lemnnoase si nelemnnoase), având ca tinta finala cresterea valorii produselor prin respectarea conditiilor de calitate si de siguranta alimentara precum si satisfacerea cerintelor de piata. De asemenea, în vederea optimizarii sectorului agroalimentar si forestier, procesarea produselor agricole si forestiere ar trebui sa fie realizata, pe cât posibil, în zonele locale unde acestea sunt produse, pentru evitarea cheltuielilor suplimentare de transport si a cresterii emisiilor de gaze.

2. Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite precum si modul de acoperire a teritoriului **DUNAREA DE SUD**

Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite

Sprijinul prin aceasta masura se acorda pentru realizarea de investitii corporale si necorporale în cadrul întreprinderilor pentru procesarea si marketingul produselor agricole care proceseaza materii prime, incluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunitatii Europene, cu exceptia produselor piscicole si care obtin produse incluse si neincluse în Anexa I, pentru:

- a) Dezvoltarea de noi produse, procese si tehnologii;
- b) Promovarea investitiilor pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;
- c) Adaptarea la cerintele pietei, în functie de resursele locale precum si deschiderea de noi oportunitati de piata;
- d) Promovarea investitiilor pentru producerea biocombustibililor;

- e) Promovarea de investitii pentru respectarea standardelor comunitare;
- f) Cresterea productivitatii muncii în sectorul agro-alimentar;
- g) Aplicarea masurilor de protectia mediului, inclusiv masuri de eficienta energetica;
- h) Cresterea numarului de locuri de munca si a sigurantei la locul de munca.

Pentru investitiile de procesare si marketing a produselor agricole care vizeza obtinerea de produse neincluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunitatii Europene, vor fi sprijinite numai sectoarele precizate în schema de ajutor de stat, care va fi conforma regulamentelor de ajutor de stat si numai de la data intrarii în vigoare a acesteia .

De asemenea, sprijinul este acordat pentru investitii corporale si necorporale pentru procesarea si marketingul produselor forestiere, prin:

a) Cresterea eficientei sectorului de procesare si marketing a produselor forestiere prin inovatii si introducerea de noi tehnologii, masini si echipamente, cu respectarea standardelor de siguranta în munca si de protectie a mediului;

b) Adaptarea la cerintele pietei, a prelucrării si comercializării produselor forestiere, în functie de resursele locale, si explorarea de noi oportunitati de piata de desfacere;

c) Îmbunatatirea competitivitatii unitatilor de prelucrare si comercializare a produselor forestiere prin cresterea randamentului instalatiilor si proceselor de prelucrare si a calitatii produselor;

d) Obtinerea de surse de energie regenerabila din biomasa forestiera;

e) Îmbunatatirea dotarilor microîntreprinderilor prin achizitionarea de echipamente, utilaje si masini complexe de recoltare si prelucrare, în cadrul aceluiasi proces tehnologic, a produselor forestiere, cum sunt masinile forestiere multifunctionale de recoltat cu impact redus asupra mediului;

f) Cresterea numarului de locuri de munca în sectorul procesarii si valorificarii produselor forestiere;

g) Cresterea productivitatii muncii în sectorul forestier;

h) Pentru procesarea produselor forestiere lemnoase sunt eligibile numai operatiile care au loc înainte de prelucrarea industrială în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

Activitatile prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 2, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, , sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei.

Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.3 se respecta inca o data.

3. Sinergia cu alte masuri

Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri. Prezentam mai jos, sinergia cu alte masuri.

Sprijinul acordat în cadrul acestei masuri poate fi completat în mod direct cu sprijinul acordat prin masura 111 " Formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte". De asemenea, sprijinul acordat prin masura este complementar actiunilor prevazute în cadrul altor masuri din Axa I (121 "Modernizarea exploatatilor agricole", 122 "Îmbunatatirea valorii economice a padurii", 125 „Îmbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii" si 142 "Înfiintarea grupurilor de producatori") si Axa III.

Demarcarea cu celelalte axe din PNDR

Prin Axa 4 (in cadrul prezentei masuri) sunt sprijinite numai micro-întreprinderile din mediul rural, care:

- Proceseaza produse din Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunitatii Europene dar nu obtin produse alimentare ca produs finit;
- Produc si utilizeaza în procesul de productie (ca parte componenta a proiectului) energie din surse regenerabile.

Prin Axa 1 sunt sprijinite investitiile în:

- Întreprinderile (micro-întreprinderi, IMM-uri si întreprinderi intermediare) de industrie alimentara;
- Întreprinderile care produc si utilizeaza în procesul de productie (ca parte componenta a proiectului) energie din surse regenerabile.

Demarcarea cu alte fonduri

Sprijinul acordat acestei masuri este complementar actiunilor finantate prin alte fonduri:

- Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR);
- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul Social European (FSE).

Prin FEDR sunt sprijinite întreprinderile (micro-întreprinderi, IMM-uri, întreprinderi intermediare din mediul urban si întreprinderi mari), care:

- Proceseaza produse din Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunitatii Europene dar nu obtin produse alimentare ca produs finit;
- Obtin energie electrica/termica din biocombustibil, exceptând întreprinderile care proceseaza produse agricole listate în Anexa I la Tratat.

Corelarea masurii cu alte masuri din FEADR si alte fonduri va avea un efect pozitiv atât asupra productiei, cât si a canalelor de comercializare si a mediului înconjurator.

Dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.4 se respecta inca o data.

4. Beneficiarii

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin aceasta masura sunt:

- Micro-întreprinderi si Întreprinderi Mici si Mijlocii - definite în conformitate cu Recomandarea (CE) nr. 361/2003;

Evaluarea numarului de beneficiari s-a realizat in cadrul anexei 2.

5. Tipuri de actiuni eligibile

Tipuri de investitii (corporale / necorporale)

Sprijinul va fi acordat pentru investitii corporale si/sau necorporale întreprinderilor din industria de prelucrare a produselor agro-alimentare si forestiere .

Investitii corporale (lista indicativa):

Pentru produsele agricole

- a) Constructii noi si/sau modernizarea cladirilor folosite pentru procesul de productie, inclusiv constructii destinate protectiei mediului, infrastructura interna si utilitati, precum si bransamente si racorduri necesare proiectelor;
- b) Constructii noi si/sau modernizari pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gross;
- c) Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de noi utilaje, instalatii, echipamente, aparate si costuri de instalare;
- d) Investitii pentru îmbunatatirea controlului intern al calitatii materiei prime, semifabricatelor, produselor si subproduselor obtinute în cadrul unitatilor de procesare si marketing;
- e) Investitii pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;

Pentru produsele forestiere

- a) Constructii noi si modernizarea tuturor categoriilor de spatii si încăperi pentru producerea si stocarea produselor forestiere, necesare realizarii proiectului, inclusiv utilitati si bransamente care nu depasesc 10% din valoarea eligibila a proiectului;
- b) Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de noi instalatii, masini si echipamente pentru recoltarea (în cazul proceselor tehnologice complexe) si procesarea primara a produselor forestiere (lemnose si nelemnose), precum si investitii pentru modernizarea si retehnologizarea capacitatilor existente, asa cum sunt prevazute în studiile de fezabilitate, cu respectarea standardelor de mediu si securitate a muncii.

Investitii necorporale pentru produsele agricole si forestiere (lista indicativa):

- i. Organizarea si implementarea sistemelor de management al calitatii si de siguranta alimentara, daca sunt în legatura cu investitiile corporale ale proiectului;
- ii. Cumpararea de tehnologii (know-how), achizitionarea de patente si licente pentru pregatirea implementarii proiectului;
- iii. Costurile generale ale proiectului conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecti, ingineri si consultanti, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, asa cum sunt ele mentionate în legislatia nationala, pentru pregatirea implementarii proiectului (maxim 8% din valoarea totala

eligibila a proiectului, daca proiectul prevede si constructii si maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea constructiilor);

iv. Achizitionarea de software, identificat ca necesar prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Investitii care nu se finanteaza prin aceasta masura:

- i. Procesarea sfeclei de zahar care nu se încadreaza în cota alocata, precum si procesarea trestiei de zahar;
- ii. Procesarea tutunului;
- iii. Investitii pentru unitati de ecarisaj;
- iv. Investitii în activitatea de cercetare pentru obtinerea de noi produse si tehnologii în domeniul procesarii si marketingului produselor agricole si forestiere;
- v. Investitii care sprijina direct vânzarea cu amanuntul.

Investitiile si costurile neeligibile pentru produsele agricole si forestiere sunt:

- i. Constructia sau modernizarea locuintei;
- ii. Achizitionarea de bunuri second-hand;
- iii. Achizitionarea de teren;
- iv. TVA cu exceptia TVA-ului nerecuperabil, în cazul în care este în mod real si definitiv suportat de catre beneficiari, altii decât persoanele neimpozabile, conform art. 71 (3), lit. a din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;
- v. Costuri operationale, inclusiv costuri de întreținere si chirie;
- vi. Comisioane bancare, costurile garantiilor si cheltuieli similare;
- vii. Costuri privind contributia în natura;
- viii. Costuri privind promovarea produselor pe piata interna prin expozitii, reclame si publicitate;
- ix. Costuri de schimb valutar, taxe si pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
- x. Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.;
- xi. Cheltuieli realizate înainte de aprobarea proiectului, cu exceptia studiilor tehnice, a planurilor de afaceri si a studiilor de fezabilitate;
- xii. Investitii privind operatiunile de simpla înlocuire în conformitate cu art. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006;
- xiii. Investitiile realizate în cadrul schemelor de sprijin prevazute la Art. 2 (2) din Regulamentul (CE) nr. 1974/ 2006;
- xiv. Investitiile realizate de catre organizatiile de producatori din sectorul legume-fructe care beneficiaza de sprijin prin Organizarea Comuna de Piata.

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor, in materiale si imaterile, aceasta este prezentata in anexa 2.

6. Criterii de selectie locala

Conditii minime obligatorii pentru acordarea sprijinului:

- a) Proiectul trebuie sa respecte conformitatea cu obiectivul general al masurii si cu cel putin unul din obiectivele specifice;
- b) Beneficiarul trebuie sa demonstreze îmbunatatirea performantei generale a întreprinderii la data dării în exploatare a investitiei;
- c) Beneficiarul sau responsabilul legal al proiectului trebuie sa dovedeasca o pregatire profesionala, în raport cu proiectul;
- d) Beneficiarul trebuie sa prezinte memoriul justificativ sau studiul de fezabilitate;
- e) Beneficiarul nu trebuie sa fie în dificultate, în înțelesul prevederilor din Îndrumările Comunitatii cu privire la ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor aflate în dificultate (Jurnalul Oficial 2004/C 244/02);
- f) Beneficiarul trebuie sa declare ca asigura cofinantarea investitiei;
- g) Beneficiarul trebuie sa prezinte dovada ca va obtine toate avizele si acordurile conform legislatiei în vigoare din domeniul: sanitar-veterinar, sanitar, fitosanitar si de mediu necesare realizarii investitiei în cadrul proiectului. Pentru toate tipurile de investitii, potentialii beneficiari trebuie sa obtina acordul de mediu în conformitate cu legislatia nationala. În anumite situatii mentionate în legislatie, acordul de mediu este însoțit obligatoriu de studiul de impact de mediu, asa cum se prezinta la punctul 5.2. din PNDR;
- h) În cazul produselor agricole cu cota de procesare, beneficiarul, la depunerea cererii de finantare, trebuie sa faca dovada ca detine cota la nivelul investitiei pe care urmeaza sa o realizeze.

Criterii de selectie a proiectelor

1. Proiecte ale caror beneficiari sunt reprezentate de tineri (persoane pana in 40 de ani).
2. Proiecte ale caror beneficiari sunt reprezentate de fermieri de semi-subzistenta.

Dupa cum se poate observa, criteriile de selectie 1, 2 prezentate mai sus demonstreaza faptul ca strategia propusa se adreseaza atat tinerilor cat si fermierilor de semisubzistenta.

Prin urmare, se respecta criteriile de selectie CS3.2.4 si CS3.2.5 .

3. Proiecte ale caror beneficiari sunt membrii unei forme asociative recunoscute conform legislatiei in vigoare;

In acest caz, criteriul de selectie locala 3 demonstreaza promovarea formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selectie locala ca reprezentand o prioritate pentru zona DUNAREA DE SUD are ca scop promovarea structurilor asociative si, in acelasi timp, respectarea criteriului de selectie CS3.2.7, privind grupurile de producatori, asociatiile si parteneriatele.

4. Proiecte care includ actiuni de protectie a mediului.

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie 4 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca strategia grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD integreaza probleme de mediu. Prin urmare, acest criteriu de selectie locala propus este in conformitate cu criteriul de selectie CS3.2.6 srecomandat de minister.

5. Beneficiari micro-întreprinderi/ IMM care se adapteaza la standardele comunitare nou introduse;
6. Microintreprnderi/ IMM-uri din zone unde exista materie prima disponibila si nu exista capacitati de procesare;
7. Beneficiari care nu au mai beneficiat de alt sprijin SAPARD/FEADR pentru acelasi tip de activitate;
8. Beneficiari Microintreprnderi/ IMM-uri care sunt atât producatoare de materie prima cât si procesatoare;
9. Beneficiari Microintreprnderi/ IMM-uri care proceseaza produse traditionale;
10. Beneficiari Microintreprnderi/ IMM-uri care colecteaza si/sau proceseaza produse ecologice;
11. Beneficiari Microintreprnderi/ IMM-uri care proceseaza produse lemnoase si care promoveaza tehnologii de protectia mediului.

Criteriile de selectie locala prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 2, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, criteriile de selectie locala propuse se incadreaza in obiectivele strategiei, ele fiind, totodata, in conformitate cu prioritatile stabilite. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.5 se respecta inca o data.

7. Intensitatea ajutorului

Pentru microîntreprinderi si întreprinderi mici si mijlocii

Cuquantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibila a investitiei.

8. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar de total de proiecte spriinite	10
Realizare	Numar de proiecte spriinite ale caror beneficiari sunt tineri	3
Realizare	Numar de proiecte spriinite ale caror beneficiari sunt fermieri de semisubzistenta	3

Realizare	Proiecte ale caror beneficiari reprezinta sau fac parte dintr-o forma asociativa (grup de producatori, asociatii, parteneriate etc)	5
Realizare	Numar de proiecte care integreaza probleme de mediu	3
Rezultat	Numar de proiecte prin care se introduc produse noi si/sau tehnologii noi	3
Impact	Cresterea productivitatii muncii	8 % pe an

9. Buget

Bugetul alocat masurii pentru perioada 2010-2013, pentru GAL- **DUNAREA DE SUD**, este de **400.000 euro**.

Masura 411 prin Masura 142 Înfiintarea grupurilor de producatori

1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul **DUNAREA DE SUD**

Obiective generale

Cresterea competitivitatii sectoarelor primare agricol si silvic, prin dezvoltarea echilibrata a relatiilor dintre producatori si sectoarele de procesare si comercializare, precum si adaptarea productiei din punct de vedere calitativ si cantitativ la cerintele consumatorilor.

Obiective specifice

Încurajarea înfiintarii grupurilor de producatori din sectorul agricol si silvic în vederea obtinerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de productie unitare si sprijinirea accesului la piata a propriilor membri.

Obiective operationale

Cresterea numarului de grupuri de producatori sprijinite pentru înfiintare si functionare administrativa si cresterea veniturilor prin îmbunatatirea capacitatii tehnice si de management a membrilor acestora.

Obiectivele prezentate mai sus reflecta analiza SWOT, ele fiind in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 3, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, si in cadrul acestei masuri, obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului iar intre obiective si prioritati exista o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.2 este respectat inca o data.

Raportul cu strategia de dezvoltare

În urma analizei relatiei dintre exploatarele de subzistenta si semi-subzistenta cu piata, se impune, în zona **DUNAREA DE SUD**, o mai buna valorificare a productiei agricole. În contextul în care asocierea în grupuri de producatori a constituit o pârghie în procesul de transformare a fermelor de semi-subzistenta în ferme familiale comerciale, aceasta masura este extrem de importanta.

Asadar, cresterea competitivitatii este conditionata de valorificarea pe piata a unor produse agricole corespunzatoare din punct de vedere calitativ si cantitativ. Adaptarea productiei la cerintele pietei poate fi accelerata semnificativ de **asocierea producatorilor agricoli**, care are drept consecinta

constientizarea acestora asupra importantei aplicarii unor tehnologii de productie unitare, corespunzatoare solicitarilor procesatorilor sau comertului cu ridicata.

2. Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite precum si modul de acoperire a teritoriului **DUNAREA DE SUD**

Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite

Domeniul de actiune al masurii îl constituie încurajarea înfiintarii si functionarii administrative a grupurilor de producatori, recunoscute în conformitate cu prevederile legislatiei nationale în vigoare, ceea ce va conduce la:

- a) Adaptarea productiei la cerintele si exigentele pietei;
- b) Asigurarea comercializarii în comun a produselor, inclusiv pregatirea pentru vânzare, centralizarea vânzarilor si distributia produselor cu ridicata;
- c) Cresterea valorii adaugate a productiei obtinute în comun si o mai buna gestionare economica a resurselor si rezultatelor obtinute;
- d) Stabilirea unor reguli comune în ceea ce priveste informatiile asupra productiei, în special cu privire la cantitate, calitate si tipul ofertei, acordându-se o atentie deosebita produselor obtinute în cantitati corespunzatoare pentru industria prelucratoare si pentru reseaua de comercializare.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

Activitatile prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 3, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, , sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.3 se respecta inca o data.

3. Sinergia cu alte masuri

Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri. Prezentam mai jos, sinergia cu alte masuri.

Sprijinul acordat în cadrul acestei masuri este complementar sprijinului acordat prin alte masuri din cadrul Axei I, PNDR (Masura 111 „Formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte”, 121

“Modernizarea exploatareilor agricole”, 123 “Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere”, 125 “Îmbunatatirea si dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea si adaptarea agriculturii si silviculturii”, 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenta”, 143 „Furnizarea de servicii de consiliere si consultanta pentru agricultori”), Axei II si Axei III .

Asadar, dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.4 se respecta inca o data.

4. Beneficiarii

Grupuri de producatori recunoscute oficial începând cu 1 ianuarie 2007 până la 31 decembrie 2013, conform prevederilor legislatiei în vigoare. Se exclud de la finantare grupurile de producatori, recunoscute preliminar, cele care au primit sprijin prin Programul SAPARD sau de la bugetul national, precum si organizatiile de producatori din sectorul legume-fructe care beneficiaza de sprijin prin Regulamentul CE 2200/1996, precum si organizatiile de producatori de hamei.

Descrierea procedurii oficiale pentru recunoasterea grupurilor inclusiv criteriile de recunoastere Conform legislatiei în vigoare, grupurile de producatori sunt recunoscute de catre Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, responsabil pentru:

- a) analiza si decizia privind recunoasterea grupului de producatori;
- b) verificarea periodica a conditiilor de recunoastere;
- c) emiterea si înregistrarea avizului de recunoastere al grupului de producatori într-un registru special, deschis în acest scop;
- d) retragerea Avizului de recunoastere acordat grupului de producatori, în situatia în care acesta a fost obtinut prin prezentarea de date neconforme realitatii, precum si atunci când obligatiile fata de membrii grupurilor de producatori, cuprinse în actul constitutiv, nu mai sunt respectate.

Evaluarea numarului de beneficiari s-a realizat in cadrul anexei 2.

5. Tipuri de actiuni eligibile

Sectoare vizate

Sprijinul se acorda pentru grupurile de producatori recunoscute conform legislatiei nationale în vigoare, pentru urmatoarelor categorii:

1.Sectorul agricol:

- culturi de câmp (cereale, oleaginoase, culturi proteice, tehnice, culturi radacinoase câmp);
- horticultura (flori, plante ornamentale);
- viticultura (vita de vie pentru vin);
- cresterea animalelor pentru lapte;
- cresterea animalelor (excluzând laptele);
- granivore (porci si pasari);
- mixt (cresterea animalelor pentru lapte si carne/culturi vegetale si cresterea animalelor).

2. Sectorul forestier:

- produse lemnoase;
- produse nelemnoase*.

Alte tipuri de actiuni eligibile:

- investitii pentru functionarea grupului de actiune locala ce costau in:
- achizitionarea de echipamente pentru prelucrarea si depozitarea productiei obtinute ;

Dupa cum se poate observa, categoria “alte tipuri de actiuni eligibile” cuprinde activitati inovative ce au ca scop dezvoltarea zonei GAL- DUNAREA DE SUD prin producerea unor noi beneficii teritoriului si generarea unei valori adaugate in zona. Prin urmare, strategia de dezvoltare locala propusa demonstreaza respectarea criteriului de selectie CS3.2.1, privind actiunile inovative.

- cheltuieli administrative.

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor in materiale si imateriale, aceasta s-a realizat in cadrul anexei 2.

6. Criterii de selectie locala

Legislatia în vigoare (Ordonanta nr. 37 din 14 iulie 2005 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2005) prevede în principal, următoarele criterii de recunoaștere ale grupului de producători:

1. Să fie persoana juridică înființată la inițiativa producătorilor agricoli și forestieri, cu scopul de a comercializa în comun produsele agricole și silvice ale membrilor, urmărind realizarea următoarelor obiective:

a. planificarea și modificarea producției conform cererii pieței, în special conform condițiilor de calitate și cantitate;

b. promovarea concentrării ofertei și plasarea pe piață a produselor obținute de membrii săi;

c. reducerea costurilor de producție și stabilirea prețurilor la producător;

d. promovarea utilizării practicilor de cultivare, a tehnicilor de producție și gestiune a deșeurilor care să nu dauneze mediului înconjurător, în special pentru protecția calității apelor, a solului și a peisajului natural, precum și menținerea și/sau promovarea biodiversității.

2. alte condiții de recunoaștere se referă la:

- grupul de producători este format din cel puțin 5 membri;
- să comercializeze cel puțin 75% din producția proprie prin intermediul grupului de producători;
- dovedește prin evidența contabilă o valoare minimă a producției comercializate, pentru grupa de produs pentru care solicită recunoașterea, de cel puțin 10.000 Euro, echivalent în lei;
- deține un sistem centralizat de contabilitate, facturare, înregistrare și urmărire cantitativă, calitativă și valorică a producției membrilor;
- membrii grupului de producători au obligația de a plăti contribuțiile financiare prevăzute în actul constitutiv pentru înființarea și funcționarea grupului de producători.

3. să aibă prevăzute în actul constitutiv sau în statut obligațiile membrilor și ale grupului de producători;

4. să dispună de organe de conducere și mijloace tehnice care să-i permită să asigure managementul comercial și financiar pentru funcționarea grupului de producători.

Se acorda prioritate:

1. Grupurilor care au peste 30% din membri din rândul tinerilor;
2. Grupurilor care au membri ce intră în categoria fermierilor de semisubzistență;

Dupa cum se poate observa, criteriile de selectie 1, 2 prezentate mai sus demonstreaza faptul ca strategia propusa se adreseaza atat tinerilor cat si fermierilor de semisubzistenta. Prin urmare, se respecta criteriile de selectie CS3.2.4 si CS3.2.5 .

3. Grupurilor care au proiecte ce includ activitati de protectie a mediului

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie 3 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca strategia grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD integreaza probleme de mediu. Prin urmare, acest criteriu de selectie locala propus este in conformitate cu criteriul de selectie CS3.2.6 srecomandat de minister.

4. Grupurilor care produc ecologic;

Criteriile de selectie locala prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatile 1 si 2 si cu obiectivul numarul 3, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Prin urmare, dupa cum se poate observa, criteriile de selectie locala propuse se incadreaza in obiectivele strategiei, ele fiind, totodata, in conformitate cu prioritatile stabilite. Asadar, criteriul de selectie CS3.1.5 se respecta inca o data.

7. Intensitatea ajutorului

În cadrul acestei masuri se acorda sprijin public nerambursabil de 100%, conform anexei Regulamentului (CE) nr. 1698/2005. Suma acordata prin aceasta masura se calculeaza anual în functie de valoarea productiei anuale comercializate de catre grupul de producatori recunoscut.

Rata de sprijin pentru grupurile de producatori este urmatoarea:

- Rate anuale acordate în primii 5 ani de la data recunoasterii grupului de producatori;
- Sprijinul va fi calculat pe baza productiei comercializate anual de catre grupul de producatori, astfel:
  - a) 5%, 5%, 4%, 3% si 2% din valoarea productiei comercializate de pâna la 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea si respectiv al cincilea an;

b) 2,5%, 2,5%, 2,0%, 1,5% si 1,5% pentru valoarea productiei comercializate care depaseste 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea si respectiv al cincilea an.

- Sprijinul nu va putea depasi urmatoarele plafoane:

50.000 Euro	- Anul I
50.000 Euro	- Anul II
40.000 Euro	- Anul III
30.000 Euro	- Anul IV
30.000 Euro	- Anul V

Plata primei rate va fi facuta la un an, dupa data la care grupul de producatori este recunoscut. Plata se va face în urma verificarii respectarii conditiilor initiale de recunoastere a grupului de producatori, pe baza facturilor pentru productia vânduta înregistrata si calculata dupa un an de la recunoasterea grupului.

8. Indicatori de monitorizare

Tip de indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar total de grupuri de producatori sprijinite	3
Realizare	Numar de grupuri de producatori- cu cel putini 30%membrii din randul tinerilor	1
Realizare	Numar de grupuri de producatori ce au printre membrii fermieri de semisubzistenta	1
Realizare	Numar de grupuri de producatori ce au proiecte care includ activitati de protectie a mediului	1
Realizare	Numar de grupuri de producatori sprijinite pentru produse ecologice	1
Impact	Cresterea productivitatii muncii	8% pe an

9. Buget

Bugetul alocat masurii pentru perioada 2010-2013, pentru GAL- **DUNAREA DE SUD** este de **150.000 euro**.

Masura 413 prin Masura 312- Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de micro-întreprinderi**1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul DUNAREA DE SUD**

Obiectivul general al masurii vizeaza dezvoltarea durabila a economiei rurale prin încurajarea activitatilor non-agricole, în scopul cresterii numarului de locuri de munca si a veniturilor aditionale.

Obiective specifice

- a) Crearea si mentinerea locurilor de munca în spatiul rural;
- b) Cresterea valorii adaugate în activitati non-agricole³;
- c) Crearea si diversificarea serviciilor pentru populatia rurala prestate de catre micro-întreprinderi.

Obiective operationale:

- Crearea de micro-întreprinderi precum si dezvoltarea celor existente în sectorul non agricol, în spatiul rural;
- Încurajarea initiativelor de afaceri promovate, în special de catre tineri si femei;
- Încurajarea activitatilor mestesugaresti si a altor activitati traditionale;

Obiectivele prezentate mai sus reflecta analiza SWOT, ele fiind in conformitate cu prioritatea 6 si cu obiectivul numarul 7, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, si in cadrul acestei masuri, obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului iar intre obiective si prioritati exista o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.2 este respectat inca o data.

- Reducerea gradului de dependenta fata de agricultura.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Promovarea unei dezvoltari echilibrate, în vederea realizarii coeziunii economice si sociale impune acordarea unei atentii deosebite dezvoltarii zonelor rurale **DUNAREA DE SUD**.

³ Cu exceptia activitatilor ce presupun obtinerea de produse non-Anexa 1 la Tratat, sustinute prin Masurile 121 si 123 ale Axei 1.

În prezent în cadrul teritoriului **DUNAREA DE SUD**, functiile economice depind aproape în întregime, de existenta activitatilor agricole. Necesitatea restructurarii activitatilor la nivelul fermelor agricole împreuna cu îmbunatatirea capitalului fermelor comerciale si orientarea inevitabila catre o ocupare partiala în agricultura va determina eliberarea unei parti considerabile a fortei de munca din sectorul agricol. Aceasta situatie explica necesitatea crearii de locuri de munca alternative, precum si a surselor de venituri aditionale din activitati non-agricole, alaturi de reorientarea fortei de munca spre activitati non-agricole productive si catre dezvoltarea serviciilor pentru populatia rurala. Dezvoltarea micro-întreprinderilor este recunoscuta ca fiind sursa cea mai semnificativa de creare de locuri de munca/obtinere de venituri în spatiul rural, atât pentru economiile deja dezvoltate cât si pentru cele în curs de dezvoltare.

Având în vedere nivelul scazut al veniturilor obtinute din activitati non-agricole in zona **DUNAREA DE SUD**, se impune necesitatea crearii de noi microîntreprinderi care vor revitaliza economia rurala prin crearea de locuri de munca pentru populatia rurala în sectorul non-agricol si cresterea veniturilor acesteia.

Sprijinul vizat prin aceasta masura se adreseaza micro-întreprinderilor, precum si locuitorilor din spatiul rural care doresc sa desfasoare o activitate economica devenind antreprenori. O atentie deosebita se va acorda femeilor din spatiul rural, dat fiind faptul ca datele statistice arata ca acestea dezvolta afaceri într-un numar mult mai redus decât barbatii.

2. Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite precum si modul de acoperire a teritoriului **DUNAREA DE SUD**

Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite

Sprijinul activitatilor non-agricole în spatiul rural⁴ prin intermediul dezvoltarii microîntreprinderilor atât nou create cât si existente.

Actiunile prevad:

i. Investitii în activitati non-agricole productive cum ar fi:

- Industria usoara (obiecte de artizanat, încaltaminte, lâna, blana, tricotaje, produse de uz gospodaresc, produse odorizante etc.);
- În activitati de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobila);

---

⁴ Spatiul rural cuprinde totalitatea comunelor ca unitati administrativ teritoriale, împreuna cu satele componente în conformitate cu definitia mentionata în Capitolul 3.1.1., PNDR.

- Mecanica fina, asamblare masini, unelte si obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.
- ii. Investitii pentru dezvoltarea activitatilor mestesugaresti, de artizanat si a altor activitati traditionale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, olaritul, brodatul, confectionare instrumente muzicale traditionale etc.), precum si marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obtinute din aceste activitati).
- iii. Servicii pentru populatia rurala cum ar fi:
  - Servicii de croitorie, frizerie, cizmarie;
  - Servicii de conectare si difuzare internet;
  - Servicii de mecanizare, protectie fitosanitara, însamântare artificiala a animalelor;
  - Servicii reparatii masini, unelte si obiecte casnice.
- iv. Investitii în producerea de energie regenerabila
  - Achizitionarea de echipamente de productie a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

Activitatile prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatea numarul 6 si cu obiectivul numarul 7, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Asadar, dupa cum se poate observa, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, , sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.3 se respecta inca o data.

3. Sinergia cu alte masuri

Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri. Prezentam mai jos, sinergia cu alte masuri.

→ Demarcarea interventiei FEADR si FEDR pentru producerea energiei electrice/termice din surse regenerabile:

- FEADR (PNDR - Axa 4, Masura 413 prin Masura 312) va sprijini achizitionarea de echipamente de productie a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii, numai ca parte componenta a proiectelor si folosirea acestora în activitatile specifice derulate de catre micro-întreprinderile din spatiul rural;

- FEDR (POS-CCE) va sprijini întreprinderile (IMM-uri, intermediare si mari) care produc energie din alte surse regenerabile ca activitate principala (exceptând atât întreprinderile care proceseaza produse agricole listate în Anexa 1 la Tratat cât si micro-întreprinderile din spatiul rural).

→ Demarcarea interventiei FEADR si FEDR pentru investitii productive derulate de catre micro-întreprinderi:

- FEADR (PNDR - Axa 4, Masura 413 prin Masura 312) va sprijini micro-întreprinderile din spatiul rural care desfasoara activitati nonagricole, exceptând, micro-întreprinderile pentru start-up de high tech⁵ si spin-off-urile⁶ inovative.

- FEDR (POS CCE) va sprijini micro-întreprinderile pentru start-up-urile de high tech si spin-off-urile inovative de pe întreg teritoriul tarii,

- FEDR (POR) va sprijini micro-întreprinderile din spatiul urban.

→ Coerenta interventiei FEADR (PNDR-Axa 4) cu interventia FSE (POS DRU):

Investitiile sustinute prin PNDR - Axa 4, Masura 413 prin Masura 312, sunt completate de interventia POS DRU privind orientarea, consilierea si training-ul în domeniul antreprenorial si non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special celor provenind din agricultura de subzistenta.

→ Demarcarea cu Masura 123 (PNDR-Axa 1) în privinta micro-întreprinderilor din spatiul rural se face astfel:

Energie regenerabila:

Prin Masura 123 sunt sustinute producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile ca parte componenta a proiectului de investitii în procesul productiv specific activitatilor acestei masuri, în timp ce prin Masura 413 -prin Masura 312- este sustinuta achizitionarea de echipamente de productie a

⁵ Start-up-urile de high tech sunt întreprinderi inovative cu o vechime de max. 3 ani, care implementeaza (produc si comercializeaza pe piata) rezultatele obtinute din activitati de cercetare.

⁶ Spin-off este o noua companie creata, de un grup de cercetare dintr-o institutie publica de cercetare, pentru a produce si comercializa propriile rezultate CD.

energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii, ca parte componenta a proiectelor si folosirea acestora în activitatile specifice acestei masurii.

Pentru activitati productive:

Componenta Masurii 413 prin Masura 312 care necesita stabilirea unui criteriu de demarcare cu Masura 123 este reprezentata de obtinerea unui produs non-Anexa 1 prin procesarea unui produs Anexa 1. Astfel, criteriul de demarcare este urmatorul:

- Prin Masura 123 sunt sustinute activitati de procesare a produselor Anexa 1 având drept rezultat obtinerea unui produs non-Anexa 1 care poate fi numai produs alimentar sau biocombustibil;
- Prin Masura 413- prin Masura 312- sunt sustinute activitati de procesare a produselor Anexa 1 având drept rezultat obtinerea unui produs non-Anexa 1 care poate fi numai produs non-alimentar, cu exceptia biocombustibilului.

În concluzie, demarcarea se face în functie de tipul activitatii sprijinite.

Dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.4 se respecta inca o data.

4. Beneficiarii

- Micro-întreprinderile asa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 si în legislatia nationala în vigoare⁷ (având mai puțin de 10 angajati si o cifra de afaceri anuala neta sau active totale având o valoare de pâna la 2,0 milioane Euro).
- Persoane fizice (neînregistrate ca agenti economici) - care se vor angaja ca pâna la data semnarii contractului de finantare sa se autorizeze cu un statut minim de persoana fizica autorizata⁸ si sa functioneze ca micro-întreprindere.

Evaluarea numarului de beneficiari s-a realizat in cadrul anexei 2.

5. Tipuri de actiuni eligibile

⁷ Legea nr. 346/2004 privind stimularea înfiintarii si dezvoltarii întreprinderilor mici si mijlocii, cu modificarile si completarile ulterioare.

⁸ Conform Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice si a asociatiilor familiale care desfasoara activitati economice în mod independent, cu modificarile si completarile ulterioare.

Descrierea tipului operatiunilor

Se vor sprijini operatiuni legate de:

- Investitii corporale (constructia, modernizarea, extinderea cladirilor în scop productiv; dotarea aferenta cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achizitionarea în leasing a acestora);
- Investitii necorporale (software, patente, licente etc.), inclusiv achizitionarea în leasing a acestora. Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, vor fi sustinute costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecti, ingineri si consultanta, studii de fezabilitate/memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, asa cum sunt ele mentionate în legislatia nationala, achizitia de patente si licente, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectelor, iar pentru proiectele care nu prevad constructii, în limita a 5%.

Criterii de eligibilitate:

- Micro-întreprinderile atât cele existente cât si star-up⁹ trebuie sa fie înregistrate si sa-si desfasoare activitatea propusa prin proiect, în spatiul rural;
- Beneficiarul trebuie sa demonstreze viabilitatea investitiei;
- Micro-întreprinderea trebuie sa nu fie în dificultate¹⁰;
- Beneficiarul sau responsabilul de proiect sa faca dovada detinerii de aptitudini manageriale/marketing sau în acord cu activitatea propusa prin proiect (experienta/cursuri de formare profesionala absolvite - cel putin nivel de initiere, cursuri de calificare etc.) sau sa le dobândeasca pâna la efectuarea ultimei plati;
- Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si acordurile necesare investitiei respective;
- Beneficiarul trebuie sa prezinte avizele/autorizatiile de mediu¹¹, necesare investitiei;

---

⁹ Nou înfiintate

¹⁰ Firme în dificultate definite conform prevederilor Liniilor Directoare Comunitare cu Privire la Ajutoarele de Stat pentru Salvarea si Restructurarea Firmelor în Dificultate (Community Guidelines On State Aid For Rescuing And Restructuring Firms in Difficulty) publicate în OJ C244, 1.10.2004, p.2;

¹¹ Conform protocolului încheiat cu Ministerul Mediului si Dezvoltarii Durabile, orice investitie realizata prin PNDR va fi încadrata de catre MMDD care va solicita, dupa caz, un studiu de impact asupra mediului.

- Beneficiarul trebuie sa dovedeasca dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmeaza sa realizeze investitia sau dreptul de folosinta pe o perioada de cel putin 10 ani;
- Beneficiarul sa declare pe proprie raspundere ca va asigura cofinantarea proiectului;

Activitati neeligibile

- Activitati sprijinite prin masurile Axei 1 si Axei 2 si 3 ale PNDR;
- Fabricarea bauturilor alcoolice si a berii;
- Fabricarea produselor din tutun;
- Fabricarea armamentului si munitiei;
- Baterea monedelor;
- Activitati de turism si recreationale legate de activitatea turistica;
- Actiuni exclusiv de comert si intermediieri comerciale, cu exceptia vânzarii de produse obtinute din propriul proces productiv;
- Intermedieri financiare;
- Tranzactii imobiliare;
- Cercetare-dezvoltare;
- Administratie publica si aparare;
- Asigurari sociale din sistemul public;
- Jocurile de noroc si pariurile precum si activitatile recreative legate de acestea;
- Activitati ale organizatiilor si organismelor extrateritoriale;
- Activitati de pescuit si/sau acvacultura;
- Investitii legate de prelucrarea primara a lemnului pâna la stadiul de cherestea;
- Activitati în industria extractiva de produse energetice;
- Producerea de energie din surse regenerabile ca activitate principala, în scopul vânzarii;
- Activitati de fabricare a produselor de cocserie, a produselor obtinute din acestea si a combustibililor nucleari;
- Restaurarea, consolidarea si conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural din grupa B si natural din spatiul rural.

Cheltuieli neeligibile

- Impozite si taxe fiscale;
- Costuri operationale, inclusiv costuri de întreținere si chirie;
- Comisioane bancare, costurile garantiilor si cheltuieli similare;
- Cheltuieli pentru cumpararea de echipament second – hand;
- Achizitionarea de teren/cladiri;
- Contributia în natura;
- TVA, cu exceptia TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real si definitiv suportat de catre beneficiari, altii decât persoanele neimpozabile, conform art.71 (3), lit. a) din Regulamentul (CE) nr.1698/2005;
- Costuri de schimb valutar, taxe si pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;

- Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc. Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice, a planurilor de afaceri și a studiilor de fezabilitate;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor in materiale si imateriale, aceasta s-a realizat in cadrul anexei 2.

6. Criterii de selectie locala

1. Proiecte ale caror solicitant sunt reprezentati de tineri (persoane pana in 40 de ani).

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie 1 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca in zona DUNAREA DE SUD strategia propusa se adreseaza in special tinerilor. Prin urmare, se respecta criteriile de selectie CS3.2.5 .

2. Proiecte care includ actiuni de protectie a mediului.

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie 2 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca strategia grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD integreaza probleme de mediu. Prin urmare, acest criteriu de selectie locala propus este in conformitate cu criteriul de selectie SCS3.2.6 recomandat de minister.

3. Proiecte ale caror beneficiari sunt constituiti sub o forma asociativa sau sunt membrii unei forme asociative recunoscute conform legislatiei in vigoare;

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie locala 3 prezentat mai sus reprezinta o forma de promovare, in cadrul zonei DUNAREA DE SUD, a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selectie locala ca reprezentand o prioritate pentru teritoriul GAL DUNAREA DE SUD demonstreaza respectarea criteriului de selectie CS3.2.7 recomandat de minister.

4. Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activitati similare în ultimii 3 ani;
5. Proiectele care prin activitatea propusa creeaza mai mult de un loc de munca/25.000 Euro investiti;
6. Proiectele care promoveaza activitati mestesugaresti, de artizanat;
7. Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înfiintate).

7. Intensitatea ajutorului

Intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- 50.000 Euro/proiect dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;
- 100.000 Euro/proiect pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- 200.000 Euro/proiect pentru alte micro-întreprinderi.

În cazul în care proiectele prevăd activități de producție de bunuri, intensitatea ajutorului public va fi de până la 85% din totalul cheltuielilor eligibile.

Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc

8. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar de total de proiecte sprijinite	10
Realizare	Numar de proiecte sprijinite ale caror beneficiari sunt tineri	3
Realizare	Proiecte ale caror beneficiari reprezintă sau fac parte dintr-o formă asociativă (grup de producători, asociații, parteneriate etc)	5
Realizare	Numar de proiecte care integrează probleme de mediu	3
Rezultat	Crearea de locuri de muncă	15
Rezultat	Cresterea numărului de turiști	10 % în primul an

9. Buget

Bugetul alocat măsurii pentru perioada 2010-2013, pentru GAL - **DUNAREA DE SUD**, este de **400.000 euro**.

Criteriile de selecție locală prezentate mai sus sunt în conformitate cu prioritatea numărul 6 și cu obiectivul numărul 7, prezentate în cadrul capitolului de priorități.

După cum se poate observa, criteriile de selecție locală propuse se încadrează în obiectivele strategiei, ele fiind, totodată, în conformitate cu prioritățile stabilite. Prin urmare, criteriul de selecție CS3.1.5 se respectă încă o dată.

Masura 413 prin Masura 313 Încurajarea activitatilor turistice

1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul DUNAREA DE SUD

Obiectivul general

Dezvoltarea activitatilor turistice în zonele rurale care sa contribuie la cresterea numarului de locuri de munca si a veniturilor alternative, precum si la cresterea atractivitatii spatiului rural.

Obiective specifice

- Crearea si mentinerea locurilor de munca prin activitati de turism, în special pentru tineri si femei;
- Cresterea valorii adaugate în activitati de turism;
- Crearea, îmbunatatirea si diversificarea infrastructurii si serviciilor turistice;
- Cresterea numarului de turisti si a duratei vizitelor.

Obiective operationale

- Cresterea si îmbunatatirea structurilor de primire turistice la scara mica;
- Dezvoltarea sistemelor de informare si promovare turistica;
- Crearea facilitatilor recreationale în vederea asigurarii accesului la zonele naturale de interes turistic.

Obiectivele prezentate mai sus reflecta analiza SWOT, ele fiind in conformitate cu prioritatea 3 si cu obiectivul numarul 4, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, si in cadrul acestei masuri, obiectivele stabilite pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului iar intre obiective si prioritati exista o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.2 este respectat inca o data.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Turismul rural, ca si componenta a turismului în ansamblu, este un sub-sector cu potential deosebit de dezvoltare, reprezentând astfel o alternativa ocupationala pentru forta de munca rurala, o modalitate de diversificare a activitatilor economice din mediul rural si un factor de stabilizare a

populației rurale. Dezvoltarea acestuia poate contribui la atenuarea dezechilibrelor aparute între diverse zone, constituind și o sursă de creștere a veniturilor populației rurale.

Peisajul natural al zonei **DUNAREA DE SUD**, așa cum a fost descris el în prezentarea teritoriului, oferă posibilități excelente pentru practicarea turismului rural, aspect ce permite recreerea în decorul mediului rural, experimentarea unor activități inedite, participarea la diverse evenimente reprezentative sau vizitarea unor puncte de atracție care nu sunt disponibile în zonele urbane.

Construirea de noi structuri de primire este necesară și oportună pentru teritoriul **DUNAREA DE SUD** și trebuie realizată acordând o atenție deosebită investițiilor al căror obiectiv principal îl reprezintă calitatea. Acest aspect poate fi indus de către disponibilitatea resurselor financiare aduse în zona de emigranți sau de către alte resurse disponibile, care în general au fost orientate prea puțin, până acum către investiții/piată și mai mult către îmbunătățirea standardului de viață și a locuinței.

Turismul rural din zona **DUNAREA DE SUD** nu este dezvoltat conform cererii pieței turistice interne și internaționale; infrastructura turistică existentă nu răspunde pe deplin cerințelor turistilor din punct de vedere cantitativ și calitativ al spațiilor de cazare și a locurilor de recreere, confruntându-se în prezent cu dificultăți sub aspect tehnic, financiar și educațional. Tocmai din acest motiv, sprijinul acțiunilor din această măsură, vizează prioritar respectarea și promovarea principiilor de dezvoltare durabilă. În acest context, extinderea ariei ofertei specifice, stimularea zonelor cu potențial turistic ridicat va fi atent monitorizată, în timp ce, vor fi respectate în mod obligatoriu, măsurile de protecție a mediului.

2. Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite precum și modul de acoperire a teritoriului **DUNAREA DE SUD**

Descrierea acțiunilor și modul în care acestea satisfac nevoile stabilite

Sprijinul prin această măsură vizează investiții în spațiul rural¹²:

- a) Investiții în infrastructura de primire turistică;
- b) Investiții în activități recreative;
- c) Investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.;
- d) Dezvoltarea și/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

¹² Spațiul rural cuprinde totalitatea comunelor ca unități administrative teritoriale, împreună cu satele componente în conformitate cu definiția menționată în Capitolul 3.1.1., PNDR.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Activitatile prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatea numarul 3 si cu obiectivul numarul 4, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, , sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.3 se respecta inca o data.

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

3. Sinergia cu alte masuri

Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri. Prezentam mai jos, sinergia cu alte masuri.

→ Demarcare FEADR –FEDR (PNDR –POR)

Interventia FEADR vizeaza:

- Investitiile realizate de micro-întreprinderi în infrastructura de primire turistica, infrastructura recreationala din spatiul rural, cu exceptia investitiilor din statiunile balneoclimaterice;
- Centre locale de informare si promovare turistica din spatiul rural;
- Investitii publice în infrastructura turistica la scara mica cu respectarea plafonului stabilit prin masura.

Interventia FEDR vizeaza:

- Investitii în infrastructura turistica în spatiul urban;
- Investitii în infrastructura turistica în statiunile balneo-climaterice indiferent de teritoriu rural sau urban;
- Centrele nationale de promovare turistica;
- Investitii în infrastructura la scara mare în spatiul rural, cu respectarea costului total al proiectului, de minim 1.500.000 Euro.

→ Demarcare cu alte masuri PNDR

- Prin Masura 413 (prin 312) sunt sustinute investitii productive în sectorul non-agricol, exceptând activitatile de turism sustinute prin Masura 313;

- Prin Masura 322 sunt sustinute investitiile în infrastructura publica de apa/apa uzata, precum si infrastructura recreationala de utilitate publica pentru populatia rurala, iar prin Masura 313 sunt sustinute investitiile de racordare a structurilor de primire turistice si a infrastructurii recreationale la utilitatile publice, ca parti componente ale proiectului;
- Prin Masura 125 sunt sustinute doar investitiile de racordare a fermelor situate în extravilan, la retelele publice de alimentare cu apa si canalizare, în scopul dezvoltarii si adaptarii agriculturii iar în privinta silviculturii investitiile constau în corectarea torentilor în bazinele hidrografice.

→ Coerenta interventiei PNDR (FEADR) cu interventia POS DRU (FSE):

Investitiile sustinute prin PNDR, sunt completate de interventia POS DRU privind orientarea, consilierea si training-ul în domeniul antreprenorial si non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special a acelor care provin din agricultura de subzistenta.

Dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.4 se respecta inca o data.

4. Beneficiarii

- Micro-întreprinderile¹³ ;
- Persoane fizice (neînregistrate ca agenti economici) - care se vor angaja ca pâna la data semnarii contractului de finantare sa se autorizeze cu un statut minim de persoana fizica autorizata¹⁴ si sa functioneze ca micro-întreprindere;
- Comunele prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale în vigoare, precum si asociatiile de dezvoltare intercomunitara¹⁵ realizate doar între comune si înfiintate conform legislatiei nationale în vigoare;

¹³ Asa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 si în legislatia nationala în vigoare Legea 346/2004 (având mai putin de 10 angajati si o cifra de afaceri anuala neta sau active totale având o valoare de pâna la 2 milioane Euro). Statutul de microîntreprindere poate viza un beneficiar care detine cel putin statutul de persoana fizica autorizata.

¹⁴ Conform Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice si a asociatiilor familiale care desfasoara activitati economice în mod independent, cu modificarile si completarile ulterioare.

¹⁵ Conform Legii 215/2001, asociatii de dezvoltare intercomunitara sunt structuri de cooperare cu personalitate juridica, de drept privat si de utilitate publica, înfiintate de unitatile administrativ-teritoriale (în cazul de fata doar între comune) pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice.

- ONG-uri.

Evaluarea numarului de beneficiari s-a realizat in cadrul anexei 2.

5. Tipuri de actiuni eligibile

Descrierea tipului de operatiuni acoperite

Prin aceasta masura pot fi acoperite urmatoarele tipuri de actiuni eligibile:

Pentru componenta a):

i. Constructia, modernizarea¹⁶, extinderea si dotarea structurilor de primire turistice (structuri agro-turistice si alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o micro-întreprindere) având pâna la 15 camere:

- Pentru investitii în structuri de primire turistice altele decât cele de agro-turism, nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie sa atinga standardul de calitate¹⁷ de minimum 3 margarete/stele;
- Pentru investitiile în agro-turism structura de primire turistica, nivelul de confort si calitate a serviciilor propuse prin proiect, trebuie sa atinga standardul de calitate de minimum 1 margareta.

În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisa doar modernizarea si extinderea structurilor de primire turistice.

De asemenea, vor fi sustinute investitiile de racordare la utilitatile publice, achizitionarea de echipamente de productie a energiei din alte surse regenerabile decât bio-combustibii, ca parte componenta a proiectelor.

Pentru componenta b)

i. Investitii private în infrastructura turistica de agrement independenta sau dependenta de structura de primire turistica precum spatii de campare, amenajari de stranduri si piscine, trasee pentru echitatie inclusiv prima achizitie de cai în scop turistic (cu exceptia celor pentru curse si competitii) si asigurarea adaposturilor acestora (ca parte componenta a proiectului), rafting etc.

¹⁶ În cazul modernizării unei structuri de primire turistica aceasta va presupune în mod obligatoriu creșterea nivelului de confort, cu cel puțin o margareta/stea.

¹⁷ În conformitate cu Ordinul 510/2002 pentru aprobarea normelor metodologice privind clasificarea structurilor de primire turistice, cu modificările si completările ulterioare.

Pentru componenta c)i. Construirea, modernizarea si dotarea centrelor locale de informare în scopul promovarii, prezentarii si vizitarii turistice. Se va imbina, in acest sens componenta turistica cu cea comerciala (de exemplu, prin promovarea, prin intermediul expozitiilor a diferitelor produse traditionale- actiune inovativa.)

ii. Dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistice din spatiul rural, conectate la sistemele regionale si nationale;

iii. Amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice¹⁸ de utilitate publica etc.;

iv. Investitii legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferata cu ecartament îngust, a amenajarilor complementare acestora (ex: constructii, plan înclinat etc.), reconditionarea echipamentelor si utilajelor;

v. Investitii legate de înfiintarea si amenajarea de trasee tematice (ex: “drumul vinului”, „al olaritului”, „cioplitorilor în lemn” etc.).

Pentru componenta d):

i. Elaborare de materiale promotionale precum prima editare a materialelor în scopul promovarii actiunilor turistice: brosure de prezentare, panouri de informare etc.

Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr.1974/2006 pentru toate tipurile de actiuni, vor fi sustinute cheltuielile cu achizitionarea de utilaje, echipamente, hardware, soft-uri, inclusiv achizitionarea în leasing a acestora, costurile de instalare si montaj si costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecti, ingineri si consultanti, studii de fezabilitate/memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, asa cum sunt ele mentionate în legislatia nationala, achizitia de patente si licente, în limita unui procent de 10% din valoarea totala a proiectului, iar pentru proiectele care nu prevad constructii în limita a 5%.

Alte tipuri de actiuni eligibile:

Realizarea de studii de piata preliminare pentru determinarea potentialului sectorului agroturistic in teritoriu, ca alternativa la activitatile rurale si in mod complementar pentru valorificarea produselor traditionale.

Dupa cum se poate observa, categoria “alte tipuri de actiuni eligibile” cuprinde activitati inovative ce au ca scop dezvoltarea zonei grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD prin producerea unor noi beneficii teritoriului si generarea unei valori adaugate in zona. Prin urmare, strategia de dezvoltare locala propusa demonstreaza respectarea criteriului de selectie SCS3.2.1, privind actiunile inovative.

Definite conform Ordinului 510/2002, cu modificarile si completarile ulterioare: refugiile turistice sunt structuri de primire turistice, situate în locuri izolate si greu accesibile, de regula, la altitudini mari, având o capacitate redusa, un grad minim de confort si un numar redus de personal de deservire. Acestea nu se clasifica.

Cheltuieli neeligibile

- Impozite si taxe fiscale;
- Costuri operationale, inclusiv costuri de întreținere si chirie;
- Comisioane bancare, costurile garantiilor si cheltuieli similare;
- Achizitionare de echipament second – hand;
- Investitii realizate de fermierii care au activitate de baza pescuitul si/sau acvacultura;
- Achizitionarea cailor pentru curse si competitii;
- Cheltuieli generate de activitatile de crestere a cailor;
- Achizitionarea de teren/cladiri;
- TVA, cu exceptia TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real si definitiv suportat de catre beneficiari, altii decât persoanele neimpozabile, conform art.71 (3), lit. a din Regulamentul (CE) nr.1698/2005;
- Costuri de schimb valutar, taxe si pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
- Contributia în natura;
- Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.;
- Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu exceptia studiilor tehnice, a planurilor de afaceri si a studiilor de fezabilitate;
- Costuri privind închirierea de masini, utilaje, instalatii si echipamente.

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor in materiale si imateriale, aceasta s-a realizat in cadrul anexei 2.

6. Criterii de selectie locala

Criterii de eligibilitate

- Micro-întreprinderile, atât cele existente cât si start-up¹⁹ trebuie sa fie înregistrate si sa-si desfasoare activitatea propusa prin proiect, în spatiul rural;
- În cazul investitiilor în agro-turism, beneficiarul/membrul gospodariei agricole trebuie sa desfasoare o activitate agricola în momentul aplicarii;
- Beneficiarul trebuie sa demonstreze viabilitatea investitiei;
- Micro-întreprinderea sa nu fie în dificultate²⁰ ;

¹⁹ Nou înfiintate

²⁰ Firme în dificultate, definite conform prevederilor Liniilor Directoare Comunitare cu Privire la Ajutoarele de Stat pentru Salvarea si Restructurarea Firmelor în Dificultate (Community Guidelines On State Aid For Rescuing and Restructuring Firms in Difficulty) publicate în OJ C244, 1.10.2004, p.2;

- Structurile de primire turistice rurale vor fi în conformitate cu normele de clasificare prevazute în legislatia nationala în vigoare;
- Pentru investitii noi, modernizare si extindere în cazul structurilor de primire turistice rurale, altele decât cele agro-turistice, nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie sa atinga standardul de calitate de minim 3 margarete/stele;
- Pentru investitii în structuri de primire agro-turistice se va respecta definitia agro-turismului data în cadrul acestei fise, iar nivelul de confort si calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie sa atinga standardul de calitate de minim 1 margareta;
- În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisa doar modernizarea si extinderea structurilor de primire turistice;
- Constructia, modernizarea si extinderea cladirilor trebuie sa respecte prevederile PUG;
- Constructia, modernizarea si extinderea cladirilor trebuie sa respecte/pastreze arhitectura specifica locala;
- Pentru investitiile noi în structurile de primire turistice, suprafata de teren aferenta structurii de primire turistice (inclusiv în structuri de primire agro-turistice) trebuie sa fie de cel putin 1000 mp²¹; în vederea evitarii supraaglomerarii si a fragmentarii excesive a peisajului natural;
- Angajament din partea beneficiarului ca va introduce obiectivul investitional în circuitul turistic;
- Beneficiarul sau responsabilul legal de proiect sa faca dovada detinerii de aptitudini manageriale/marketing sau în acord cu activitatea propusa prin proiect (experienta/cursuri de formare profesionala absolvite - cel putin nivel de initiere, cursuri de calificare etc.) sau sa le dobândeasca pâna la efectuarea ultimei plati;
- Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si acordurile necesare investitiei respective,
- Beneficiarul trebuie sa prezinte avizele/autorizatiile de mediu²² necesare investitiei, sa respecte dupa caz cerintele de mediu specifice investitiilor în perimetrul ariilor protejate;
- Beneficiarul trebuie sa dovedeasca dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmeaza sa realizeze investitia sau dreptul de folosinta pe o perioada de cel putin 10 ani;
- Beneficiarul trebuie sa declare pe propria raspundere ca va asigura cofinantarea proiectului;

---

²¹ Suprafata construita + suprafata terenului din jurul constructiei.

²² Conform protocolului încheiat cu Ministerul Mediului si Dezvoltarii Durabile, orice investitie realizata prin PNDR va fi încadrata de catre MMDD care va solicita, dupa caz, un studiu de impact asupra mediului.

- Beneficiarul care își propune o activitate generatoare de profit, trebuie sa declare pe propria raspundere faptul ca suma totala a ajutorului public nerambursabil accesat de catre acesta nu depaseste 200.000 Euro pe o perioada de pâna la 3 ani fiscali.

Pentru componenta a), b) :

- i. Aplicantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investitii similare în ultimii 3 ani;
- ii. Proiecte din zone cu potential turistic ridicat dar care nu sunt suficient dezvoltate din acest punct de vedere;
- iii. Proiectele care prin activitatea propusa creeaza mai mult de un loc de munca/25.000 Euro investitii;
- iv. Proiecte integrate, care combina actiuni din componentele: a), b), c) sau d);
- v. Proiecte care au în componenta si investitii de productie a energiei din surse regenerabile utilizate în scopul desfasurarii activitatii turistice;
- vi. Proiecte care prevad prin activitatea propusa pastrarea si promovarea culturii traditionale prin achizitionarea de obiecte certificate ca fiind produse traditionale de marca, în vederea amenajarii structurilor de primire turistice;
- vii. Proiecte de investitii în agro-turism ai caror aplicanti nu au beneficiat de sprijin pentru investitii prin masurile Axei 1.

Pentru componentele c) si d):

- i.. Proiectele care acopera o zona omogena alcatuita din cel putin 3 comune si în care exista minim 15 actiuni/investitii de turism;
- ii. Proiecte care contribuie la promovarea traditiilor culturale.

Criterii de selectie locala pentru toate cele 4 componente:

1. Proiecte ale caror solicitant sunt reprezentati de tineri (persoane pana in 40 de ani).

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie 1 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca în zona DUNAREA DE SUD strategia propusa se adreseaza în special tinerilor. Prin urmare, se respecta criteriile de selectie SCS3.2.5.

2. Proiecte care includ actiuni de protectie a mediului.

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie 2 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca strategia grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD integreaza probleme de mediu. Prin urmare, acest criteriu de selectie locala propus este in conformitate cu criteriul de selectie SCS3.2.6 srecomandat de minister.

3. Proiecte ale caror beneficiari sunt constituiti sub o forma asociativa sau sunt membrii unei forme asociative recunoscute conform legislatiei in vigoare;

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie locala 3 prezentat mai sus reprezinta o forma de promovare, in cadrul zonei DUNAREA DE SUD, a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selectie locala ca reprezentand o prioritate pentru teritoriul GAL DUNAREA DE SUD demonstreaza respectarea criteriului de selectie SCS3.2.7 recomandat de minister.

Criteriile de selectie locala prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatea numarul 3 si cu obiectivul numarul 4, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Prin urmare, dupa cum se poate observa, criteriile de selectie locala propuse se incadreaza in obiectivele strategiei, ele fiind, totodata, in conformitate cu prioritatile stabilite. Asadar, criteriul de selectie CS3.1.5 se respecta inca o data.

7. Intensitatea ajutorului

- i. Pentru investitiile în interes public negeneratoare de profit, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de pâna la 100% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi valoarea de 200.000 Euro/proiect;
- ii. Pentru investitiile generatoare de profit, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de pâna la:
- 85% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi 70.000 Euro/proiect în cazul proiectelor de investitii în agro-turism;
  - 85% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși 200.000 Euro/proiect, în cazul proiectelor de investiții în activități recreaționale;

- 50% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi 200.000 Euro/proiect pentru alte tipuri de investitii în turismul rural.

Beneficiarii acestei masuri vor primi tratament egal fara discriminare pe criterii de vârstă, sex, rasa, origine etnica, apartenenta politica sau religioasa etc.

8. Indicatori de monitorizare

Tip indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar de total de proiecte sprijinite	10
Realizare	Numar de proiecte sprijinite ale caror beneficiari sunt tineri	3
Realizare	Proiecte ale caror beneficiari reprezinta sau fac parte dintr-o forma asociativa (grup de producatori, asociatii, parteneriate etc)	5
Realizare	Numar de proiecte care integreaza probleme de mediu	3
Rezultat	Crearea de locuri de munca	15
Rezultat	Cresterea numarului de turisti	10 % in primul an

9. Buget

Bugetul alocat masurii pentru perioada 2010-2013, pentru GAL- **DUNAREA DE SUD** este de **411.760 euro**.

413 prin Masura 322- Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de baza pentru economia si populatia rurala si punerea în valoare a mostenirii rurale

1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul DUNAREA DE SUD

Obiectivul general al masurii vizeaza îmbunătățirea condițiilor de viata pentru populatie, asigurarea accesului la servicii de baza si protejarea mostenirii culturale si naturale din spatiul rural în vederea realizarii unei dezvoltari durabile.

Obiectivul prezentat mai sus reflecta analiza SWOT, el fiind in conformitate cu prioritatea 4 si cu obiectivul numarul 6, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, si in cadrul acestei masuri, obiectivul stabilit pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului, intre obiectiv si prioritati existand o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.2 este respectat inca o data.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Dezvoltarea economica si sociala durabila a spatiului rural **DUNAREA DE SUD** este indispensabil legata de îmbunătățirea serviciilor de baza ale zonei. **De asemenea, pe teritoriul DUNAREA DE SUD exista un numar impresionat de obiective de patrimoniu, care necesita reabilitare. Asadar, accesarea acestei masuri se face necesara in cadrul teritoriului GAL-DUNAREA DE SUD.**

Asadar, in cadrul acestei masuri, se va pune accent pe:

-pastrarea mostenirii rurale si a identitatii culturale. In zona **DUNAREA DE SUD** obiectivele de patrimoniu, sunt în cea mai mare masura supuse fenomenului dedegradare, având drept cauza lipsurile financiare. Satele românești reprezinta importante centre ale **mostenirii culturale** (pastrarea traditiilor, a obiceiurilor, arta mestesugurilor, ansambluri de biserici, situri arheologice, centre istorice etc.) si adapostesc o **bogata cultura traditionala**, o arhitectura diversa si un mod de viata bazat pe valori traditionale, care în general difera de la o regiune la alta. Asadar, prin intermediul acestei masuri se doreste valorificarea culturii traditionale rurale ale zonei **DUNAREA DE SUD.**

- dezvoltarea serviciilor pentru comunitatea rurala (facilitati culturale, recreationale, de îngrijire a copiilor si batrânilor etc). În majoritatea comunelor si satelor, acestea sunt **slab dezvoltate** sau în unele cazuri, **aproape inexistente.**

2. Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite precum si modul de acoperire a teritoriului DUNAREA DE SUD

Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite

Sprijinul pentru aceasta masura vizeaza investitii în spatiul rural pentru:

componenta a) Crearea si dezvoltarea serviciilor publice de baza pentru populatia rurala;

componenta b) Protejarea patrimoniului cultural de interes local si natural din spatiul rural.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

Activitatile prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatea numarul 4 si cu obiectivul numarul 6, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.3 se respecta inca o data.

3. Sinergia cu alte masuri

Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri. Prezentam mai jos, sinergia cu alte masuri.

→ Demarcarea în privinta interventiei FEADR si FEDR pentru patrimoniul cultural se face astfel:

- FEADR va sprijini patrimoniul cultural local din mediul rural – grupa B
- FEDR (POR) va sprijini:
  - patrimoniul UNESCO si patrimoniul cultural national - grupa A
  - patrimoniul cultural local din mediul urban - grupa B.

→ Demarcarea în privinta interventiei FEADR, FEDR si FSE privind investitiile în infrastructura aferenta serviciilor sociale:

- FEADR va sustine prima înfiintare si dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centre de îngrijire copii, batrâni si persoane cu nevoi speciale si investitii noi în gradinite pentru copii din spatiul rural;

- FEDR (POR) va sustine reabilitarea infrastructurii existente.

→ **Demarcarea cu alte masuri PNDR**

Infrastructura recreationala

Prin Masura 313 (PNDR – Axa 3) sunt sustinute investitiile în **infrastructura recreationala ca investitii private** dependente sau independente de structura de primire turistica, în timp ce prin Masura 413 (prin 322) sunt sustinute **investitiile în infrastructura publica recreationala** ce deservește locuitorii comunei unde o astfel de investitie are loc.

→ **Demarcarea cu Programul National de Reabilitare a Asezamintelor Culturale**

- Prin Programul National de Reabilitare a Asezamintelor Culturale vor fi finantate investitiile noi (constructie si dotare) pentru asezaminte culturale din spatiul rural
- Prin PNDR se va sprijini reabilitarea, modernizarea si dotarea asezamintelor culturale existente în spatiul rural.

Dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.4 se respecta inca o data.

4. Beneficiarii

Comunele prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale în vigoare;

- Autoritatile locale (comune) sau asociatii de dezvoltare intercomunitare prin operatorii regionali pentru investitiile în infrastructura de apa/apa uzata;
- Asociatiile de dezvoltare intercomunitare realizate între doua sau mai multe **comune** înfiintate conform legislatiei nationale în vigoare;
- ONG-uri, asezaminte culturale si institutii de cult definite conform legislatiei nationale în vigoare;
- Persoane fizice si juridice care detin în proprietate sau administreaza obiective de patrimoniu cultural/natural de interes local si care aplica pentru componenta „c”.

Evaluarea numarului de beneficiari s-a realizat in cadrul anexei 2.

5. Tipuri de actiuni eligibile

Pentru componenta a):

- ✓ Înfiintarea, amenajarea spatiilor publice de recreere pentru populatia rurala (parcuri, spatii de joaca pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete);

- ✓ Renovarea cladirilor publice (ex.primarii) si amenajari de parcare, piete, spatii pentru organizarea de târguri etc);
- ✓ Investitii în sisteme de productie si furnizare de energie din surse regenerabile (în situatia în care este vorba de cladiri publice);
- ✓ Prima înfiintare si dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centrele de îngrijire copii, batrâni si persoane cu nevoi speciale;
- ✓ Investitii în constructia de gradinite noi pentru copii, inclusiv dotarea acestora;
- ✓ Investitii de renovare, modernizarea si dotarea aferenta a asezamintelor culturale²³, inclusiv prima achizitie de carti, materiale audio, achizitionarea de costume populare si instrumente muzicale traditionale în vederea promovarii patrimoniului cultural imaterial ca parte componenta a proiectului. De asemenea vor fi sustinute cheltuielile cu achizitionarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare si montaj.

Pentru componenta b):

- ✓ Restaurarea, consolidarea si conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural - grupa B²⁴ si natural din spatiul rural (pesteri, arbori seculari, cascade etc.);
- ✓ Studii privind patrimoniul cultural (material si imaterial) din spatiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora si punerea acestora la dispozitia comunitatii;
- ✓ Achizitionare de echipamente pentru expunerea si protectia patrimoniului cultural.

Cheltuieli neeligibile:

- Proiectele de utilitate publica care nu respecta normele privind calitatea în constructii si nu sunt conforme cu normativele de proiectare;
- Cumpararea de teren si/sau de imobile;
- Impozite si taxe fiscale; Costuri operationale inclusiv costuri de întreținere si chirie;
- Comisioane bancare, costurile garantiilor, cheltuieli de înfiintare si cheltuieli similare;
- Achizitionarea de bunuri second-hand (utilizate), cu exceptia celor care au ca obiectiv obtinerea caracterului traditional autentic;
- Renovarea si constructia de scoli, dispensare si spitale;
- Investitiile în obiective de patrimoniu cultural UNESCO si national;
- Constructia de asezaminte culturale noi;
- Orice cheltuieli realizate cu scopul asigurarii mentenantei sau orice alte cheltuieli generate de simpla înlocuire în conformitate cu art. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006;
- TVA, cu exceptia TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real si definitiv suportat de catre beneficiari, altii decât persoanele scutite de plata impozitului, conform art.71 (3), lit. a din Regulamentul (CE) nr.1698/2005;

²³ Asa cum sunt definite în Legea nr. 143/2007

²⁴ În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice, aprobata prin Ordinul Ministrului Culturii si Cultelor nr. 2.314/8 iulie 2004, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, an 172 (XVI), Nr. 646 bis din 16 iulie 2004.

- Costuri de schimb valutar, taxe si pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
- Contributia în natura;
- Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.
- Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu exceptia studiilor tehnice, a planurilor de afaceri si a studiilor de fezabilitate;

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor in materiale si imateriale, aceasta s-a realizat in cadrul anexei 2.

6. Criterii de selectie locala

1. Proiecte ale caror beneficiari sunt reprezentati de tineri (persoane pana in 40 de ani).

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie locala 1 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca strategia propusa promoveaza, in special, investitiile realizate de tineri. Prin urmare, se respecta criteriul de selectie recomandat de minister CS3.2.5.

1.

2. Proiecte care nu au mai primit anterior sprijin comunitar pentru o investitie similara;
3. Proiecte din regiunile cu grad de saracie ridicat²⁵;
4. Proiectele care promoveaza investitii în scopul conservarii specificului local si a mostenirii culturale.
5. Proiecte care includ actiuni de protectie a mediului.

Dupa cum se poate observa, acest criteriu de selectie demonstreaza faptul ca strategia grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD integreaza probleme de mediu. Prin urmare, este respectat criteriul de selectie SCS3.2.6 srecomandat de minister.

²⁵ În România saracia a fost definita si calculata conform metodologiei elaborate de catre Banca Mondiala si Comisia Anti-Saracie si promovare a Incluziunii Sociale (CASPI) din cadrul Guvernului României având ca baza nivelul de bunastare al unei gospodarii masurata prin cheltuielile de consum pe adult echivalent

5. Proiecte ale caror beneficiari sunt constituiti sub o forma asociativa sau sunt membrii unei forme asociative recunoscute conform legislatiei in vigoare;

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie locala 6 prezentat mai sus reprezinta o forma de promovare, in cadrul zonei DUNAREA DE SUD, a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selectie locala ca reprezentand o prioritate pentru teritoriul GAL DUNAREA DE SUD demonstreaza respectarea criteriului de selectie CS3.2.7 recomandat de minister.

Criteriile de selectie locala prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatea numarul 4 si cu obiectivul numarul 6, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Criteriile de selectie locala propuse se incadreaza in obiectivele strategiei, ele fiind, totodata, in conformitate cu prioritatile stabilite. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.5 se respecta inca o data.

7. Intensitatea ajutorului

Sprijinul public (comunitar si national) acordat în cadrul acestei masuri va fi:

- a) **de pâna la 100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele de utilitate publica, negeneratoare de profit, dar valoarea totala eligibila a proiectului.
- b) **de pâna la 70% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele generatoare de profit.

8. Indicatori de monitorizare

Tip de indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar de proiecte sprijinite	12
Realizare	Numar de proiecte sprijinite ai caror beneficiari sunt reprezentati de tineri.	4
Realizare	Proiecte ale caror beneficiari reprezinta sau fac parte dintr-o forma asociativa (grup de producatori, asociatii, parteneriate etc)	6
Realizare	Numar de proiecte sustinute care integreaza probleme de mediu.	3
Impact	Cresterea productivitatii muncii	8 % pe an

9. Buget

Bugetul alocat masurii pentru perioada 2010-2013, pentru Gal- **DUNAREA DE SUD**, este de **600.000 euro**.

Masura 421 Implementare proiectelor de cooperare

1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul **DUNAREA DE SUD**

Obiectiv operational - Participarea Grupurilor de Actiune Locala la proiecte de cooperare

Obiectivul prezentat mai sus reflecta analiza SWOT, el fiind in conformitate cu prioritatile 1- 6 si cu obiectivul numarul 8, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, si in cadrul acestei masuri, obiectivul stabilit pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona **DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului, intre obiectiv si prioritati existand o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.2 este respectat inca o data.**

Raportul cu strategia de dezvoltare

Prezenta strategie are ca scop dezvoltarea zonei **potentialului grup de actiune locala **DUNAREA DE SUD****. O forma de dezvoltare acestei zone o reprezinta si cunoasterea modului de actiune a unui alt grup de actiune locala. Asadar, prin actiuni de cooperare ce se pot materializa prin intermediul masurii 421, se pot realiza schimburi de informatii relevante cu privire la proiecte de succes, actiunile model si alte tipuri de activitati de cooperare ce pot aduce o valoare adaugata zonei **potentialului grup de actiune locala **DUNAREA DE SUD****.

2. Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite precum si modul de acoperire a teritoriului **DUNAREA DE SUD**

Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite

Domeniul de acoperire al masurii este reprezentat de proiecte de cooperare. Proiectele de cooperare vor cuprinde urmatoarele aspecte:

a. Parteneriatul: implicarea partenerilor locali în operațiunile prevăzute.

- b. Integrarea în strategia teritoriului: integrarea în strategia teritorială, valoarea adăugată a proiectului, coordonarea cu alte acțiuni derulate, valorificarea experienței cooperării din afara teritoriului.
- c. Tipul de proiect: Acțiuni comune concrete (mai mult decât o intenție și/sau un schimb de experiență).
- d. Aspecte tehnice: fezabilitate tehnică, calendar, mecanismul de implementare, aspecte practice, metodologie și organizare, indicatori de monitorizare, managementul proiectului.
- e. Aspecte financiare: buget realist și coerent, plan de finanțare, deviz, fezabilitate financiară, implicarea diverșilor actori.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

Activitatile prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatile 1-6 si cu obiectivul numarul 8, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.3 se respecta inca o data.

3. Sinergia cu alte masuri

Aceasta masura este complementara cu toate celelalte masuri, prezentate anterior in cadrul planului de dezvoltare locala.

Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri.

Dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.4 se respecta inca o data.

4. Beneficiarii

Aceasta masura are ca beneficiar **TERITORIUL GAL DUNAREA DE SUD. Evaluarea numarului de beneficiari s-a realizat in cadrul anexei 2.**

5. Tipuri de actiuni eligibile

Tip de actiuni eligibile: actiuni de cooperare ce constau in:

- pregătirea proiectelor de cooperare – organizare misiuni tehnice, întâlniri, seminarii, activități de traducere și interpretare, multiplicare documente,
- investiții pentru implementarea proiectelor comune
- proiecte comune de instruire

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor in materiale si imateriale, aceasta s-a realizat in cadrul anexei 2.

6. Criterii de selectie locala

Prioritate vor avea proiectele de cooperare care:

1. Proiecte de cooperare implementate de beneficiari tineri (persoane pana in 40 de ani).
2. Proiecte de cooperare implementate de beneficiari - fermieri de semisubzistenta

Dupa cum se poate observa, criteriile de selectie 1, 2 prezentate mai sus demonstreaza faptul ca strategia propusa se adreseaza atat tinerilor cat si fermierilor de semisubzistenta. Prin urmare, se respecta criteriile de selectie SCS3.2.4 si SCS3.2.5 .

3. Proiecte de cooperare implementate de beneficiari constituiti sub o forma asociativa sau

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie locala 3 prezentat mai sus reprezinta o forma de promovare, in cadrul zonei DUNAREA DE SUD, a formelor asociative. Introducerea acestui criteriu de selectie locala ca reprezentand o prioritate pentru teritoriul GAL DUNAREA DE SUD demonstreaza respectarea criteriului de selectie sCS3.2.7 recomandat de minister.

membrii unei forme asociative recunoscute conform legislatiei in vigoare;

4. Proiecte care includ actiuni de protectie a mediului

Dupa cum se poate observa, criteriul de selectie 4 prezentat mai sus demonstreaza faptul ca strategia grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD integreaza probleme de mediu. Prin urmare, acest criteriu de selectie locala propus este in conformitate cu criteriul de selectie CS3.2.6 recomandat de minister.

5. Proiecte de cooperare care implica mai mult de doua GAL-uri din România
6. Proiecte de cooperare care implica un GAL din alt stat membru cu experienta Leader +
7. Proiecte de cooperare care includ activitati inovative.
8. Proiecte de cooperare care combina obiectivele din diferite axe ale PNDR;

Criteriile de selectie locala prezentate mai sus sunt in conformitate cu prioritatile 1- 6 si cu obiectivul numarul 8, prezentate in cadrul capitolului de prioritati.

Dupa cum se poate observa, criteriile de selectie locala propuse se incadreaza in obiectivele strategiei, ele fiind, totodata, in conformitate cu prioritatile stabilite. Prin urmare, criteriul de selectie SCS3.1.5 se respecta inca o data.

7. Intensitatea ajutorului

100% .

8. Indicatori de monitorizare:

Tip indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar de proiecte de cooperare	4
Realizare	Numar de proiecte de cooperare implementate de tineri	2
Realizare	Numar de proiecte de cooperare care incadreaza probleme de mediu	1
Realizare	Proiecte ale caror beneficiari reprezinta sau fac parte dintr-o forma asociativa (grup de producatori, asociatii, parteneriate etc)	2

9. Buget

Bugetul alocat masurii pentru perioada 2010-2013, pentru GAL - **DUNAREA DE SUD**, este de **240.000 euro.**

Masura 431.2 - Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului

1. Obiectivele urmarite prin implementarea proiectului si raportul cu strategia de dezvoltare pentru teritoriul DUNAREA DE SUD

Masura 431 urmareste cresterea capacitatii de implementare a strategiilor de dezvoltare locala prin:

- a) Constructie institutionala la nivel local;
- b) Asigurarea resurselor umane, financiare si tehnice pentru sprijinirea activitatii Grupurilor de Actiune Locala;
- c) Instruirea personalului Grupurilor de Actiune Locala în vederea elaborarii si implementarii strategiilor de dezvoltare locala;

Functionarea grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD se va realiza cu respectarea prioritatile 1-6 si obiectivelor 1-8 prezentate anterior in capitolul de prioritati.

Asadar, si in cadrul acestei masuri, obiectivul stabilit pentru implementarea planului de dezvoltare locala din zona DUNAREA DE SUD reflecta analiza SWOT a grupului, intre obiectiv si prioritati existand o relatie sinergetica si complementara. Prin urmare, criteriul de selectie SCS3.1.2 este respectat inca o data.

- d) Animarea teritoriului.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Accesarea masurii 431.2 este necesara si oportuna pentru implementarea strategiei de dezvoltare a grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD**. Asadar, aceasta masura ofera grupului posibilitatea de a functiona corect, asigurandu-i resurselor financiare necesare: inchirierii unor locatii, plata expertilor implicati in implementarea strategiei de dezvoltare locala, inchirierea/achizitia de echipamente de birotica si electronice si alte actiuni specifice functionarii gal.

2. Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite precum si modul de acoperire a teritoriului DUNAREA DE SUD

Descrierea actiunilor si modul in care acestea satisfac nevoile stabilite

Componenta a - Functionarea GAL (16%)

Componenta b - Instruire si animarea teritoriului dupa selectia GAL (4%)

Actiunile satisfac necesitatile in ceea ce priveste organizarea si functionarea grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD.

Actiunile prezentate mai sus, vor fi implementate in cadrul grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD cu respectarea prioritatile 1-6 si obiectivelor 1-8 prezentate anterior in capitolul de prioritati. Prin urmare, actiunile stabilite in cadrul acestei masuri, sunt in concordanta cu obiectivele si prioritatile strategiei. Asadar, criteriul de selectie CS3.1.3 se respecta inca o data.

Modul de acoperire a teritoriului de catre actiunile aferente acestei masuri:

Actiunile sunt destinate intregului teritoriu.

3. Sinergia cu alte masuri

Masura este complementara cu toate masurile prezentate mai sus. **Actiunile specifice acestei masuri se pot realiza fie individual, fie in complementaritate cu alte actiuni din cadrul altor masuri.**

Dupa cum se poate observa, prin intermediul acestei masuri, strategia de dezvoltare locala propusa, demonstreaza complementaritatea cu alte programe de dezvoltare. Prin urmare, criteriul de selectie CS3.1.4 se respecta inca o data.

4. Beneficiarii

GAL - **DUNAREA DE SUD**

Evaluarea numarului de beneficiari s-a realizat in cadrul anexei 2.

5. Tipuri de actiuni eligibile

Componenta a):

Cheltuieli legate de plata expertilor si pentru alte servicii de expertiza legate de implementarea strategiei de dezvoltare locala

- Cheltuieli pentru închirierea unor locatii
- Cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor

- Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, posta si servicii postale), transport si plata utilitatilor (caldura, lumina, etc.)
- Cheltuieli pentru participarea la activitatile retelei nationale si europene de dezvoltare rurala, seminarii etc.
- Cheltuieli pentru închirierea/achizitia de echipamente de birotica si electronice, precum si a altor echipamente necesare pentru desfasurarea activitatilor GAL

Componenta b):

- Studii ale zonei
- Masuri pentru furnizarea informatiei cu privire la strategia de dezvoltare locala
- Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locala
- Evenimente de promovare
- Instruirea liderilor locali

In ceea ce priveste defalcarea actiunilor in materiale si imateriale, aceasta s-a realizat in cadrul anexei 2.

6. Criterii de selectie locala

Se vor respecta criteriile de selectie din fisa masurii 431.2, PNDR.

7. Intensitatea ajutorului

100%

8. Indicatori de monitorizare

Tip de indicator	Indicator	Tinta 2010-2013
Realizare	Numar de actiuni sprijinite privind functionarea grupurilor de actiune locala	3
Realizare	Numar de participanti care au realizat cu succes actiunea de instruire	1 (GAL DUNAREA DE SUD)

9. Buget

Bugetul alocat masurii pentru perioada 2010-2013, pentru GAL **DUNAREA DE SUD** este de **555.000 euro**.

Anexa nr. 2

Masura 411 prin Masura 111- Formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte**Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei****Obiectiv:**

Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol, silvic și alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și protecția mediului, prin acțiuni de formare, informare și difuzare de cunoștințe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Necesitatea activităților de formare profesională apare în zona grupului de acțiune locală **DUNAREA DE SUD** în contextul legat de creșterea competitivității și diversificării produselor și activităților din agricultura și silvicultura, de restructurarea și modernizarea sectoarelor agricol și forestier, a sectoarelor de procesare și comercializare pentru produsele agricole și forestiere, de încurajarea afacerilor orientate spre piață, a cerințelor pentru o gamă largă de aptitudini economice și de management cât și de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase mediului și de utilizare a energiei regenerabile.

Descrierea intervenției- domeniul de acoperire al măsurii

Măsura sprijină:

1. Programe de formare profesională de scurtă durată (inițiere, perfecționare și specializare), cu perioade diferențiate de pregătire, în funcție de tematica cursului, grupul țintă și nivelul existent de pregătire al solicitanților de formare profesională în vederea îmbunătățirii și perfecționării cunoștințelor privind competențele manageriale și tehnice în domeniul agricol, forestier și agro-alimentar, introducerea de noi tehnologii și inovații, protecția mediului și agricultura ecologică, cunoașterea și respectarea condițiilor de eco-condiționalitate etc.
  2. Acțiuni de informare și difuzare de cunoștințe privind schemele de sprijin ale PAC, a modului de aplicare a măsurilor pentru dezvoltare rurală.
- Acțiunile prevăzute să se efectueze prin această măsură au un caracter colectiv și nu individual.

Beneficiari

Beneficiarii finali sunt persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare.

Beneficiarii directi, furnizori ai acțiunilor de formare profesională, informare și difuzare a cunoștințelor, sunt entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților și/sau informării și difuzării de cunoștințe.

Evaluarea numărului: **5 beneficiari directi**
160 de beneficiari finali

Precizări privind acțiunile eligibile

*Acțiuni imateriale:

Tip de acțiuni eligibile:

1. Oferirea de programele de formare profesionala care cuprind actiuni din domeniile agricol, silvic si alimentar, ca de exemplu:
  - a) Diversificarea activitatilor în exploatarele agricole, îmbunătățirea calitatii productiei, igiena si siguranta alimentelor, crearea de conditii pentru a asigura bunastarea animalelor si sanatatea plantelor, siguranta muncii, folosirea fertilizantilor si amendamentelor în agricultura în concordanta cu standardele Uniunii Europene;
  - b) Îmbunătățirea si încurajarea afacerilor;
  - c) Îmbunătățirea cunostintelor privind protectia mediului;
  - d) Pregătire tehnica (noi tehnologii informationale, introducerea de inovatii, difuzarea rezultatelor cercetarii si a gestionarii durabile a resurselor naturale etc.);
  - e) Managementul durabil al terenurilor agricole si forestiere;
  - f) Dezvoltarea unor capacitati inovative în lantul agro-alimentar;
  - g) Însusirea cerintelor privind eco-conditionalitatea si aplicarea unor metode de productie compatibile cu întreținerea si ameliorarea peisajului, respectiv cu protectia mediului.
2. Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, târguri, expozitii, proiecte de succes, evenimente care pot contribui la informarea acestora privind, de exemplu, noile tehnologii aplicate în diferite sectoare, sau pentru actiuni de schimb de experienta etc.

Alte tipuri de actiuni eligibile (actiuni inovative):

1. Programe de instruire practica orientate catre membrii grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD** si catre echipa sa tehnica. Pentru implementarea acestei actiuni, se pot avea in vedere, de asemenea, si forme de instruire practica in situ al caror scop este reprezentat de asimilarea de noi cunostinte prin puterea exemplului, in ceea ce priveste proiecte realizate in alte zone, fie la nivel national, fie la nivel international.
2. Actiuni de orientare pentru sprijinirea potentialilor agenti economici cu scopul consolidarea initiativei antreprenoriale in cadrul unor noi activitati care sa diminueze dependenta de agricultura: agroturism, energie din surse alternative, marca de calitate a produselor traditionale, etc.
3. Actiuni de orientare pentru infiintarea de microintreprinderi care au ca scop dezvoltarea activitatilor de transformare /comercializare a produselor traditionale cu o valoare adaugata.
4. Actiuni pentru introducerea noilor tehnologii in activitati non – agricole: "pepiniera de idei din partea tinerilor".
5. Cursuri de formare pentru administrarea de pagini web ce au ca scop comercializarea produselor traditionale si, asadar, extinderea canalelor de distributie.
6. Actiuni de formare a tinerilor pentru pastrarea identitatii teritoriului prin cunoasterea activitatilor traditioale si a modalitatilor de promovare.
7. Proiecte de formare pentru realizarea si marcarea unor rute turistice de interes pentru teritoriu: de exemplu zone piscicole, zone agorturistice
8. Actiuni de instruire pentru realizarea standardelor de calitate incluse in cadrul imaginii de marca teritoriale (meniuni si degustari, seminarii practice, etc)
9. Actiuni de formare pentru e-commerce in vederea accesului la un nou canal de distributie si la penetrarea unor piete noi; reevaluarea nisei de piata.
10. Actiuni de formare pentru realizarea de campanii de comunicare si difuziune a programului in teritoriu.

*Actiuni materiale:**Tip de actiuni eligibile:**

- nu este cazul

Finantare

- Ajutorul public (FEADR + contributie nationala): **100%**

Preturile afisate sunt in euro.

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
20	7.500 euro	150.000 euro	120.000 euro	30.000 euro	0 euro

Masura 411 prin Masura 121- Modernizarea exploatatilor agricole
Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei
Obiectiv

Cresterea competitivitatii sectorului agricol printr-o utilizare mai buna a resurselor umane si a factorilor de productie.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Investitiile realizate pana in prezent in zona **DUNAREA DE SUD** nu au reusit decât într-o mica masura sa se adapteze nevoilor actuale ale pietei. Se impune astfel, îmbunătățirea competitivitatii exploatatilor, în special a celor de semi-subsistentă care prin investitii în capital fix si prin introducerea tehnologiilor noi si performante vor conduce la transformarea unui numar mare de astfel de ferme în exploatatii agricole viabile.

Descrierea interventiei- domeniul de acoperire al masurii

În cadrul acestei masuri vor fi sprijinite investitiile orientate spre dotarea cu utilaje si echipamente performante în raport cu structura agricola actuala, precum si investitiile privind adaptarea constructiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare si cresterea competitivitatii exploatatilor agricole.

Scopul sprijinului acordat prin masura, cuprinde:

- a) Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatatilor agricole;
- b) Respectarea standardelor comunitare aplicabile;
- c) Cresterea calitatii produselor obtinute si diversificarea productiei agricole;
- d) Promovarea producerii si utilizarii durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei;
- e) Înființarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de productie scurt (pâna la 5 ani) si regenerare pe cale vegetativa (lastari, drajoni etc.), cum ar fi culturile de plop, salcii, salcâmi etc., în scopul producerii de energie regenerabila;
- f) Cresterea competitivitatii produselor agricole prin promovarea procesarii inclusiv a produselor traditionale la nivelul fermei si comercializarea directa a acestora.

Beneficiari

Tipuri de beneficiari

- fermieri (Sunt exceptate de la sprijinul prin aceasta masura organizatiile de producatori din sectorul legume si fructe pentru investitii sprijinite prin Pilonul I.)
- Persoanele fizice neautorizate încă vor fi acceptate ca beneficiari potentiali daca se angajeaza sa se autorizeze pâna la data încheierii contractului de finanțare.
- Grupurile de producatori si cooperativele pot fi beneficiari ai masurii cu conditia ca investitiile realizate sa deserveasca interesele propriilor membri.

Evaluarea numarului: **10 beneficiari**

Precizari privind actiunile eligibile

*Actiuni imateriale:

Tip de actiuni eligibile:

i. Costurile generale ale proiectului, conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecti, ingineri si consultanti, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, asa cum sunt ele mentionate în legislatia nationala, achizitionarea de patente si licente (maxim 8% din valoarea totala eligibila a proiectului, daca proiectul prevede si constructii, si maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea constructiilor);

*Actiuni materiale:

Tip de actiuni eligibile:

- i. Construirea si/sau modernizarea cladirilor utilizate pentru productia agricola la nivel de ferma, incluzând investitiile pentru respectarea standardelor comunitare si pe cele pentru protectia mediului;
- ii. Construirea si/sau modernizarea infrastructurii rutiere interne sau de acces din domeniul agricol, inclusiv utilitati si racorduri identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- iii. Construirea si/sau modernizarea fermelor de taurine pentru productia de lapte, ca de exemplu: echipamente pentru producerea de furaje, instalatii de muls, linii tehnologice de prelucrare si ambalare a produselor, dotari tehnice în scopul asigurarii controlului calitatii la nivel de ferma, etc.;
- iv. Construirea si/sau modernizarea serelor, inclusiv a centralelor termice si instalatiilor de irigat, asigurarea utilitatilor în vederea respectarii conditiilor de mediu;
- v. Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, masini, utilaje, instalatii, echipamente si accesorii, echipamente si software specializate, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- vi. Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activitatii de productie, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- vii. Investitii în apicultura, cu exceptia celor realizate prin Programul National Apicol;
- viii. Investitii pentru procesarea produselor agricole la nivelul fermei, cuprinzând echipamente pentru vânzarea acestora, inclusiv depozitare, racire etc.;
- ix. Investitii necesare adaptarii exploatatiilor pentru agricultura ecologica;
- x. Investitiile necesare realizarii conformitatii cu standardele comunitare.

Finantare

- Ajutorul public (FEADR + contributie nationala): **40%**

Sprijinul nerambursabil se va putea majora cu:

- 10% pentru investitiile realizate de tinerii agricultori, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finantare;
- 10% pentru investitiile realizate de agricultorii din zonele prevazute la art. 36 litera (a), punctele (i), (ii), (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;

- 10% pentru investițiile având drept scop implementarea noilor provocări prin următoarele tipuri de operațiuni: „îmbunătățirea eficienței utilizării și depozitării îngrășămintelor cu azotat”, „instalații pentru tratamentul apelor reziduale în exploatare agricole și în cadrul proceselor de prelucrare și comercializare”. Această majorare se aplică exclusiv la partea din proiect destinată investițiilor în aceste două tipuri de operațiuni;

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
10	50.000 euro	500.000 euro	240.000 euro	60.000 euro	200.000 euro

Anexa nr. 2

Masura 411 prin Masura 123 Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere**Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei****Obiectiv**

Cresterea competitivitatii întreprinderilor de procesare agro-alimentare si forestiere prin îmbunatatirea performantei generale a întreprinderilor din sectorul de procesare si marketing a produselor agricole si forestiere, printr-o mai buna utilizare a resurselor umane si a altor factori de productie.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Pe teritoriul grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD** se remarca încă un grad redus de specializare a întreprinderilor, o productivitate scazuta a muncii, un grad redus de utilizare a inovatiilor, un nivel tehnic necorespunzator, precum si neconformitate cu standardele comunitare. Prin urmare, crearea si dezvoltarea unui sistem de colectare si depozitare a produselor agricole si forestiere promovate în principal, de formele asociative (de ex. grupuri de producatori) devine o necesitate imediata în vederea obtinerii de produse corespunzatoare din punct de vedere cantitativ si calitativ solicitarilor pietei.

Descrierea interventiei- domeniul de acoperire al masurii

Sprijinul prin aceasta masura se acorda pentru realizarea de investitii corporale si necorporale în cadrul întreprinderilor pentru procesarea si marketingul produselor agricole care proceseaza materii prime, incluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunitatii Europene, cu exceptia produselor piscicole si care obtin produse incluse si neincluse în Anexa I, pentru:

- a) Dezvoltarea de noi produse, procese si tehnologii;
- b) Promovarea investitiilor pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;
- c) Adaptarea la cerintele pietei, în functie de resursele locale precum si deschiderea de noi oportunitati de piata;
- d) Promovarea investitiilor pentru producerea biocombustibililor;
- e) Promovarea de investitii pentru respectarea standardelor comunitare;
- f) Cresterea productivitatii muncii în sectorul agro-alimentar;
- g) Aplicarea masurilor de protectia mediului, inclusiv masuri de eficienta energetica;
- h) Cresterea numarului de locuri de munca si a sigurantei la locul de munca.

Pentru investitiile de procesare si marketing a produselor agricole care vizeza obtinerea de produse neincluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunitatii Europene, vor fi sprijinite numai sectoarele precizate în schema de ajutor de stat, care va fi conforma regulamentelor de ajutor de stat si numai de la data intrarii în vigoare a acesteia .

De asemenea, sprijinul este acordat pentru investitii corporale si necorporale pentru procesarea si marketingul produselor forestiere, prin:

- a) Cresterea eficientei sectorului de procesare si marketing a produselor forestiere prin inovatii si introducerea de noi tehnologii, masini si echipamente, cu respectarea standardelor de siguranta în munca si de protectie a mediului;
- b) Adaptarea la cerintele pietei, a prelucrarii si comercializarii produselor forestiere, în functie de

resursele locale, si explorarea de noi oportunitati de piata de desfacere;

c) Îmbunatatirea competitivitatii unitatilor de prelucrare si comercializare a produselor forestiere prin cresterea randamentului instalatiilor si proceselor de prelucrare si a calitatii produselor;

d) Obtinerea de surse de energie regenerabila din biomasa forestiera;

e) Îmbunatatirea dotarilor microîntreprinderilor prin achizitionarea de echipamente, utilaje si masini complexe de recoltare si prelucrare, în cadrul aceluasi proces tehnologic, a produselor forestiere, cum sunt masinile forestiere multifunctionale derecoltat cu impact redus asupra mediului;

f) Cresterea numarului de locuri de munca în sectorul procesarii si valorificarii produselor forestiere;

g) Cresterea productivitatii muncii în sectorul forestier;

h) Pentru procesarea produselor forestiere lemnoase sunt eligibile numai operatiile care au loc înainte de prelucrarea industrială în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006.

Beneficiari

Tipuri de beneficiari

- Micro-întreprinderi si Întreprinderi Mici si Mijlocii - definite în conformitate cu Recomandarea (CE) nr. 361/2003;

Evaluarea numarului **10 beneficiari**

Precizari privind actiunile eligibile

*Actiuni imateriale:

Tip de actiuni eligibile:

Organizarea si implementarea sistemelor de management al calitatii si de siguranta alimentara, daca sunt în legatura cu investitiile corporale ale proiectului;

ii. Cumpararea de tehnologii (know-how), achizitionarea de patente si licente pentru pregatirea implementarii proiectului;

iii. Taxe pentru arhitecti, ingineri si consultanti, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, asa cum sunt ele mentionate în legislatia nationala, pentru pregatirea implementarii proiectului (maxim 8% din valoarea totala eligibila a proiectului, daca proiectul prevede si constructii si maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede

realizarea constructiilor);

iv. Achizitionarea de software, identificat ca necesar prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

*Actiuni materiale:

Tip de actiuni eligibile:

Pentru produsele agricole

a) Constructii noi si/sau modernizarea cladirilor folosite pentru procesul de productie, inclusiv constructii destinate protectiei mediului, infrastructura interna si utilitati, precum si bransamente si racorduri necesare proiectelor;

b) Constructii noi si/sau modernizari pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gross;

c) Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de noi utilaje, instalatii, echipamente, aparate si costuri de

instalare;

d) Investitii pentru îmbunatatirea controlului intern al calitatii materiei prime, semifabricatelor, produselor si subproduselor obtinute în cadrul unitatilor de procesare si marketing;

e) Investitii pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;

Pentru produsele forestiere

a) Constructii noi si modernizarea tuturor categoriilor de spatii si încăperi pentru producerea si stocarea produselor forestiere, necesare realizarii proiectului, inclusiv utilitati si bransamente care nu depasesc 10% din valoarea eligibila a proiectului;

b) Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de noi instalatii, masini si echipamente pentru recoltarea (în cazul proceselor tehnologice complexe) si procesarea primara a produselor forestiere (lemnoase si nelemnoase), precum si investitii pentru modernizarea si retehnologizarea capacitatilor existente, asa cum sunt prevazute în studiile de fezabilitate, cu respectarea standardelor de mediu si securitate a muncii.

Finantare

- Ajutorul public (FEADR + contributie nationala): **50%**

Pentru microîntreprinderi si întreprinderi mici si mijlocii

Cuantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibila a investitiei

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
10	40.000 euro	400.000 euro	160.000 euro	40.000 euro	200.000 euro

Anexa nr. 2

Masura 411 prin Masura 142- Infiintarea grupurilor de producatori**Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei****Obiectiv**

Încurajarea înfiintarii grupurilor de producatori din sectorul agricol si silvic în vederea obtinerii de produse de calitate care îndeplinesc standardele comunitare, prin aplicarea unor tehnologii de productie unitare si sprijinirea accesului la piata a propriilor membri.

Raportul cu strategia de dezvoltare

În urma analizei relatiei dintre exploatarele de subzistenta si semi-subzistenta cu piata, se impune, in zona **DUNAREA DE SUD**, identificarea oportunitatilor pentru o mai buna valorificare a productiei agricole. În contextul în care asocierea în grupuri de producatori a constituit o pârghe în procesul de transformare a fermelor de semi-subzistenta în ferme familiale comerciale, aceasta masura este extrem de importanta.

Descrierea interventiei- domeniul de acoperire al masurii

Domeniul de actiune al masurii îl constituie încurajarea înfiintarii si functionarii administrative a grupurilor de producatori, recunoscute în conformitate cu prevederile legislatiei nationale în vigoare, ceea ce va conduce la:

- a) Adaptarea productiei la cerintele si exigentele pietei;
- b) Asigurarea comercializarii în comun a produselor, inclusiv pregatirea pentru vânzare, centralizarea vânzarii si distributia produselor cu ridicata;
- c) Cresterea valorii adaugate a productiei obtinute în comun si o mai buna gestionare economica a resurselor si rezultatelor obtinute;
- d) Stabilirea unor reguli comune în ceea ce priveste informatiile asupra productiei, în special cu privire la cantitate, calitate si tipul ofertei, acordându-se o atentie deosebita produselor obtinute în cantitati corespunzatoare pentru industria prelucratoare si pentru reseaua de comercializare.

Beneficiari

Grupuri de producatori recunoscute oficial începând cu 1 ianuarie 2007 pâna la 31 decembrie 2013, conform prevederilor legislatiei în vigoare. Se exclud de la finantare grupurile de producatori, recunoscute preliminar, cele care au primit sprijin prin Programul SAPARD sau de la bugetul national, precum si organizatiile de producatori din sectorul legume-fructe care beneficiaza de sprijin prin Regulamentul CE 2200/1996, precum si organizatiile de producatori de hamei.

Evaluarea numarului: **3 beneficiari**

Precizari privind actiunile eligibile***Actiuni imateriale:****Tip de actiuni eligibile:**

Sprijinul se acorda pentru grupurile de producatori recunoscute conform legislatiei nationale în vigoare, pentru urmatoarelor categorii:

1.Sectorul agricol:

- culturi de câmp (cereale, oleaginoase, culturi proteice, tehnice, culturi radacinoase câmp);
- horticultura (flori, plante ornamentale);
- viticultura (vita de vie pentru vin);
- cresterea animalelor pentru lapte;
- cresterea animalelor (excluzând laptele);
- granivore (porci si pasari);
- mixt (cresterea animalelor pentru lapte si carne/culturi vegetale si cresterea animalelor).

2.Sectorul forestier:

- produse lemnoase;
- produse nelemnoase

*Actiuni materiale (actiune inovativa)**Tip de actiuni eligibile:**

- investitii pentru functionarea grupului de actiune locala ce costau in:

- achizitionarea de echipamente pentru prelucrarea si depozitarea productiei obtinute ;
- cheltuieli administrative.

Finantare

- Ajutorul public (FEADR + contributie nationala): **100%**

Sprijinul va fi calculat pe baza productiei comercializate anual de catre grupul de producatori, astfel:

- a) 5%, 5%, 4%, 3% si 2% din valoarea productiei comercializate de pâna la 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea si respectiv al cincilea an;
- b) 2,5%, 2,5%, 2,0%, 1,5% si 1,5% pentru valoarea productiei comercializate care depaseste 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea si respectiv al cincilea an.

- Sprijinul nu va putea depasi urmatoarele plafoane:

50.000 Euro (anul I)

50.000 Euro (anul II)

40.000 Euro (anul III)

30.000 Euro (anul IV)

30.000 Euro (anul V)

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
3	50.000 euro	150.000 euro	160.000 euro	40.000 euro	0 euro

Masura 411 prin Masura 312-Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de micro-întreprinderi
Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei

Obiectivul masurii vizeaza dezvoltarea durabila a economiei rurale prin încurajarea activitatilor non-agricole, în scopul cresterii numarului de locuri de munca si a veniturilor aditionale.

Raportul cu strategia de dezvoltare

În prezent în zona **DUNAREA DE SUD**, functiile economice depind aproape în întregime, de existenta activitatilor agricole. Necesitatea restructurarii activitatilor la nivelul fermelor agricole împreuna cu îmbunatatirea capitalului fermelor comerciale si orientarea inevitabila catre o ocupare partiala în agricultura va determina eliberarea unei parti considerabile a fortei de munca din sectorul agricol. Aceasta situatie explica necesitatea crearii de locuri de munca alternative, precum si a surselor de venituri aditionale din activitati non-agricole, alaturi de reorientarea fortei de munca spre activitati non-agricole productive si catre dezvoltarea serviciilor pentru populatia rurala

Descrierea interventiei- domeniul de acoperire al masurii

Sprijinul activitatilor non-agricole în spatiul rural prin intermediul dezvoltarii microîntreprinderilor atât nou create cât si existente.

Actiunile prevad:

i. Investitii în activitati non-agricole productive cum ar fi:

- Industria usoara (obiecte de artizanat, încălțăminte, lână, blana, tricotaje, produse de uz gospodaresc, produse odorizante etc.);
- În activitati de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobila);
- Mecanica fina, asamblare masini, unelte si obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

ii. Investitii pentru dezvoltarea activitatilor mestesugaresti, de artizanat si a altor activitati traditionale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, olaritul, brodatul, confectionare instrumente muzicale traditionale etc.), precum si marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obtinute din aceste activitati).

iii. Servicii pentru populatia rurala cum ar fi:

- Servicii de croitorie, frizerie, cizmarie;
  - Servicii de conectare si difuzare internet;
  - Servicii de mecanizare, transport (altele decât achizitia mijloacelor de transport) protectie fitosanitara, înșământare artificiala a animalelor;
  - Servicii reparatii masini, unelte si obiecte casnice.
- iv. Investitii în producerea de energie regenerabila
- Achizitionarea de echipamente de productie a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Beneficiari

Micro-întreprinderile așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 și în legislația națională în vigoare³⁵ (având mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale având o valoare de până la 2,0 milioane Euro).

Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere.

Evaluarea numărului: **10 beneficiari**

Precizări privind acțiunile eligibile

*Acțiuni imateriale:

Tip de acțiuni eligibile:

Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

*Acțiuni materiale:

Tip de acțiuni eligibile:

Investiții corporale (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora);

Finanțare

Intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- 50.000 Euro/proiect dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;
- 100.000 Euro/proiect pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- 200.000 Euro/proiect pentru alte micro-întreprinderi.

În cazul în care proiectele prevăd activități de producție de bunuri, intensitatea ajutorului public va fi de până la 85% din totalul cheltuielilor eligibile.

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
10	40.000 euro	400.000 euro	224.000 euro	56. 000 euro	120.000 euro

Anexa nr. 2

Masura 413 prin Masura 313-Încurajarea activitatilor turistice**Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei****Obiectiv**

Dezvoltarea activitatilor turistice în zonele rurale care sa contribuie la cresterea numarului de locuri de munca si a veniturilor alternative, precum si la cresterea atractivitatii spatiului rural.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Turismul rural din zona **DUNAREA DE SUD** nu este dezvoltat conform cererii pietei turistice interne si internationale; infrastructura turistica existenta nu raspunde pe deplin cerintelor turistilor din punct de vedere cantitativ si calitativ al spatiilor de cazare si a locurilor de recreere, confruntându-se în prezent cu dificultati sub aspect tehnic, financiar si educational. Tocmai din acest motiv, sprijinul actiunilor din aceasta masura, vizeaza prioritar respectarea si promovarea principiilor de dezvoltare durabila. În acest context, extinderea ariei ofertei specifice, stimularea zonelor cu potential turistic ridicat va fi atent monitorizata, în timp ce, vor fi respectate în mod obligatoriu, masurile de protejare a mediului.

Descrierea interventiei- domeniul de acoperire al masurii

Sprijinul prin acesta masura vizeaza investitii în spatiul rural:
 componenta a) Investitii în infrastructura de primire turistica;
 componenta b) Investitii în activitati recreationale;
 componenta c) Investitii în infrastructura la scara mica precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.;
 componenta d) Dezvoltarea si/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

Beneficiari**Tipuri de beneficiari**

Micro-întreprinderile ;

- Persoane fizice (neînregistrate ca agenti economici) - care se vor angaja ca pâna la data semnarii contractului de finantare sa se autorizeze cu un statut minim de persoana fizica autorizata si sa functioneze ca micro-întreprindere;

- Comunele prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale în vigoare, precum si asociatiile de dezvoltare intercomunitara⁵⁸ realizate doar între comune si înfiintate conform legislatiei nationale în vigoare;

- ONG-uri.

Evaluarea numarului: **10 beneficiari**

Precizari privind actiunile eligibile

*Actiuni imateriale:

Tip de actiuni eligibile:

Pentru componenta c)

i. Dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistice din spatiul rural, conectate la sistemele regionale si nationale;

Pentru componenta d):

i. Elaborare de materiale promotionale precum prima editare a materialelor în scopul promovarii actiunilor turistice: brosurile de prezentare, panouri de informare etc.

Alte tipuri de actiuni eligibile (actiuni inovative):

i. Realizarea de studii de piata preliminare pentru determinarea potentialului sectorului agroturistic in teritoriu, ca alternativa la activitatile rurale si in mod complementar pentru valorificarea produselor traditionale.

*Actiuni materiale:

Tip de actiuni eligibile:

Pentru componenta a):

i. Constructia, modernizarea, extinderea si dotarea structurilor de primire turistice (structuri agro-turistice si alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o micro-întreprindere) având până la 15 camere.

Pentru componenta b)

i. Investitii private în infrastructura turistica de agrement independenta sau dependenta de structura de primire turistica precum spatii de campare, amenajari de stranduri si piscine, trasee pentru echitatie inclusiv prima achizitie de cai în scop turistic (cu exceptia celor pentru curse si competitii) si asigurarea adaposturilor acestora (ca parte componenta a proiectului), rafting etc.

Pentru componenta c)

i. Construirea, modernizarea si dotarea centrelor locale de informare în scopul promovarii, prezentarii si vizitarii turistice; Se va imbina, in acest sens componenta turistica cu cea comerciala (de exemplu, prin promovarea, prin intermediul expozitiilor a diferitelor produse traditionale- actiune inovativa.)

ii. Amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice de utilitate publica etc.;

Finantare

i. Pentru investitiile în interes public negeneratoare de profit, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi valoarea de 200.000 Euro/proiect;

ii. Pentru investitiile generatoare de profit, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la:

- 70% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi 70.000 Euro/proiect în cazul proiectelor de investitii în agro-turism;

- 50% din totalul cheltuielilor eligibile si nu va depasi 200.000 Euro/proiect pentru alte tipuri de investitii în turismul rural.

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
10	41.176 euro	411.760 euro	280.000 euro	70. 000 euro	61.760 euro

Anexa nr. 2

Masura 413 prin Masura 322- Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de baza pentru economia si populatia rurala si punerea în valoare a mostenirii rurale

Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei

Obiectivul general al masurii vizeaza îmbunătățirea condițiilor de viata pentru populatie, asigurarea accesului la serviciile de baza si protejarea mostenirii culturale si naturale din spatiul rural în vederea realizarii unei dezvoltari durabile.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Dezvoltarea economica si sociala durabila a spatiului rural DUNAREA DE SUD este indispensabil legata de îmbunătățirea serviciilor de baza ale zonei. De asemenea, pe teritoriul DUNAREA DE SUD exista un numar impresionat de obiective de patrimoniu, care necesita reabilitare. Asadar, accesarea acestei masuri se face necesara in cadrul teritoriului GAL – DUNAREA DE SUD.

Descrierea interventiei- domeniul de acoperire al masurii

Sprijinul pentru aceasta masura vizeaza investitii în spatiul rural pentru:
componenta a) Crearea si dezvoltarea serviciilor publice de baza pentru populatia rurala;
componenta b) Protejarea patrimoniului cultural de interes local si natural din spatiul rural.

Beneficiari

Tipuri de beneficiari:

- Comunele prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale în vigoare;
- Asociatiile de dezvoltare intercomunitare realizate între doua sau mai multe comune înfiintate conform legislatiei nationale în vigoare;
- ONG-uri, asezaminte culturale si institutii de cult definite conform legislatiei nationale în vigoare;
- Persoane fizice si juridice care detin în proprietate sau administreaza obiective de patrimoniu cultural/natural de interes local si care aplica pentru componenta „c”.

Evaluarea numarului: **12 beneficiari**

Precizari privind actiunile eligibile

*Actiuni imateriale:

Tip de actiuni eligibile:

Pentru componenta b):

- Studii privind patrimoniul cultural (material si imaterial) din spatiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora si punerea acestora la dispozitia comunitatii;

*Actiuni materiale:

Tip de actiuni eligibile:

Pentru componenta a):

- Înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete);
- Renovarea clădirilor publice (ex. primării) și amenajări de parcare, pietonali, spații pentru organizarea de târguri etc);
- Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile (în situația în care este vorba de clădiri publice);
- Prima înființare și dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centrele de îngrijire copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale;
- Investiții în construcția de grădinițe noi pentru copii, inclusiv dotarea acestora;
- Investiții de renovare, modernizarea și dotarea aferentă a asezămintelor culturale, inclusiv prima achiziție de cărți, materiale audio, achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial ca parte componentă a proiectului. De asemenea vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare și montaj

Pentru componenta b):

- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural - grupa B72 și natural din spațiul rural (peșteri, arbori seculari, cascade etc.);
- Achiziționare de echipamente pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural.

Finantare

- Ajutorul public (FEADR + contribuție națională): **maxim 100 %**

Sprijinul public (comunitar și național) acordat în cadrul acestei măsuri va fi:

- a) de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de profit, dar valoarea totală eligibilă a proiectului.
- b) de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de profit.

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
12	50.000 euro	600.000 euro	480.000 euro	120.000 euro	0 euro

Anexa nr. 2

Masura 421 Implementare proiectelor de cooperare**Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei**

Obiectiv operațional - Participarea Grupurilor de Acțiune Locală la proiecte de cooperare

Raportul cu strategia de dezvoltare

Prezenta strategie are ca scop dezvoltarea zonei **DUNAREA DE SUD**. O forma de dezvoltare acestei zone o reprezinta si cunoasterea modului de actiune a unui alt grup de actiune locala. Asadar, prin actiuni de cooperare ce se pot materializa prin intermediul masurii 421, se pot realiza schimburi de informatii relevante cu privire la proiecte de succes, actiuni model si alte tipuri de activitati de cooperare ce pot aduce o valoare adaugata zonei **DUNAREA DE SUD**.

Descrierea interventiei- domeniul de acoperire al masurii

Domeniul de acoperire al masurii este reprezentat de proiecte de cooperare. Proiectele de cooperare vor cuprinde urmatoarele aspecte:

- a. Parteneriatul: implicarea partenerilor locali în operațiunile prevăzute.
- b. Integrarea în strategia teritoriului: integrarea în strategia teritorială, valoarea adăugată a proiectului, coordonarea cu alte acțiuni derulate, valorificarea experienței cooperării din afara teritoriului.
- c. Tipul de proiect: Acțiuni comune concrete (mai mult decât o intenție și/sau un schimb de experiență).
- d. Aspecte tehnice: fezabilitate tehnică, calendar, mecanismul de implementare, aspecte practice, metodologie și organizare, indicatori de monitorizare, managementul proiectului.
- e. Aspecte financiare: buget realist și coerent, plan de finanțare, deviz, fezabilitate financiară, implicarea diverșilor actori.

Beneficiari

Teritoriul GAL DUNAREA DE SUD

Evaluarea numarului: 4 proiecte de cooperare

Precizari privind actiunile eligibile***Actiuni imateriale:**

Tip de actiuni eligibile: actiuni de cooperare

Cheltuieli eligibile

- cheltuieli pentru pregătirea proiectelor de cooperare – organizare misiuni tehnice, întâlniri, seminarii, activități de traducere și interpretare, multiplicare documente,
- cheltuieli de investiții pentru implementarea proiectelor comune

- cheltuieli pentru proiecte comune de instruire

*Actiuni materiale:

Tip de actiuni eligibile:

- nu este cazul

Finantare

• Ajutorul public (FEADR + contributie nationala): **100%**

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
4	60.000 euro	240.000 euro	192.000 euro	48.000 euro	0 euro

Anexa nr. 2

Masura 431.2 Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului
Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare -miza interventiei
Masura 431 urmareste cresterea capacitatii de implementare a strategiilor de dezvoltare locala prin:

- Asigurarea resurselor umane, financiare si tehnice pentru sprijinirea activitatii Grupurilor de Actiune Locala;
- Instruirea personalului Grupurilor de Actiune Locala în vederea elaborarii si implementarii strategiilor de dezvoltare locala;
- Animarea teritoriului.

Raportul cu strategia de dezvoltare

Accesarea masurii 431.2 este necesara si oportuna pentru implementarea strategiei de dezvoltare a grupului de actiune locala **DUNAREA DE SUD**. Asadar, aceasta masura ofera grupului posibilitatea de a functiona corect, asigurandu-i resurselor financiare necesare: inchirierii unor locatii, plata expertilor implicati in implementarea strategiei de dezvoltare locala, inchirierea/achizitia de echipamente de birotica si electronice si alte actiuni specifice functionarii gal.

Descrierea interventiei- domeniul de acoperire al masurii

Componenta a - Functionarea GAL (16%)

Componenta b - Instruire si animarea teritoriului dupa selectia GAL (4%)

Beneficiari
Tipuri de beneficiari

Beneficiari – Grupuri de Actiune Locala

Evaluarea numarului: 1 beneficiar, prin trei actiuni (1 actiune = un buget anual)

Precizari privind actiunile eligibile
*Actiuni imateriale:
Tip de actiuni eligibile:
Componenta a):

Plata expertilor si pentru alte servicii de expertiza legate de implementarea strategiei de dezvoltare locala

- Cheltuieli pentru închirierea unor locatii
- Cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor
- Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, posta si servicii postale), transport si plata utilitatilor (caldura, lumina, etc.)

- Cheltuieli pentru participarea la activitatile rețelei naționale și europene de dezvoltare rurală, seminarii etc.

Componenta b):

- Studii ale zonei
- Măsurile pentru furnizarea informației cu privire la strategia de dezvoltare locală
- Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală
- Evenimente de promovare
- Instruirea liderilor locali

*Acțiuni materiale:

Tip de acțiuni eligibile:

Componenta a)

- Închirierea/achiziția de echipamente de birou și electronice, precum și a altor echipamente necesare pentru desfășurarea activităților GAL

Finantare

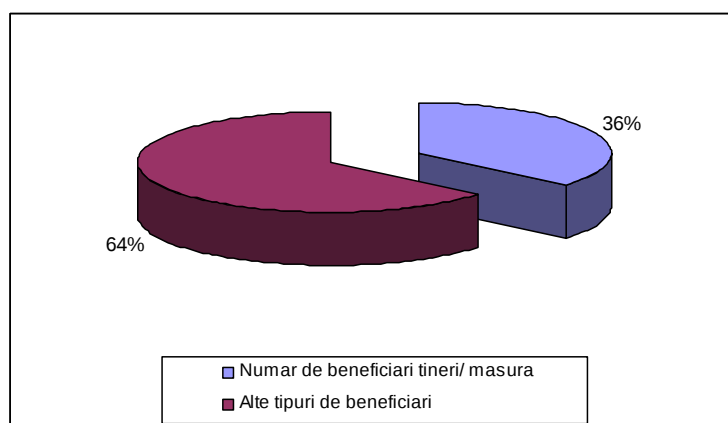
- Ajutorul public (FEADR + contribuție națională): **100%**

Numar de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR-masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
3	185.000 euro	555.000 euro	444.000 euro	111.000 euro	0 euro

CENTRALIZATORUL CRITERIILOR DE SELECTIE CS3.2.5, CS3.2.6 SI CS3.2.7
EVALUAREA CRITERIULUI DE SELECTIE CS3.2.5

	Numar total de beneficiari/ masura	Din care: Numar de beneficiari tineri/ masura	Din care: Numar de beneficiari tineri/ masura (%)
Masura 411(prin 111)	160	60	37,50%
Masura 411(prin 121)	10	3	30,00%
Masura 411(prin 123)	10	3	30,00%
Masura 411(prin 142)	3	1	33,33%
Masura 413(prin312)	10	3	30,00%
Masura 413(prin313)	10	3	30,00%
Masura 413(prin322)	12	4	33,33%
Masura 421	4	2	50,00%
Masura 431.2	nu se aplica	nu se aplica	nu se aplica
TOTAL absolut	219	79	36,07%
TOTAL relativ (%)	100%	36,07%	

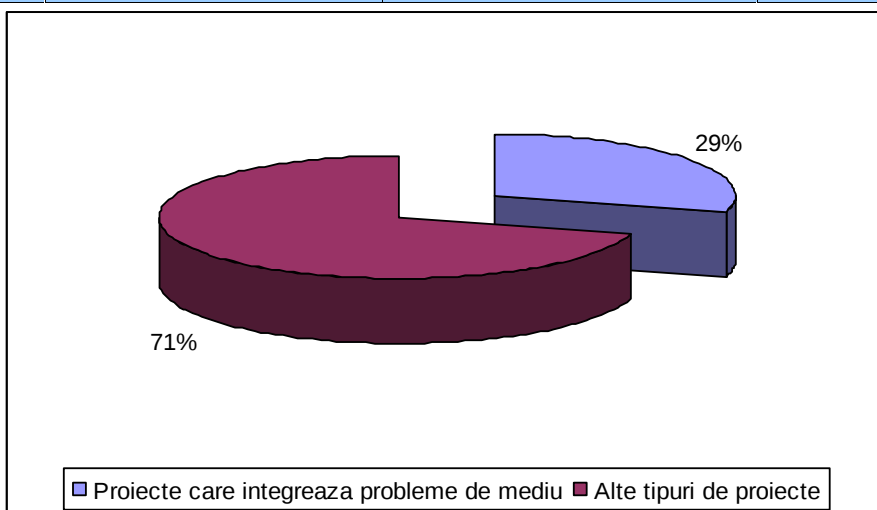
*Pentru masuri 411 (prin 111) s-a luat in calcul numarul total de beneficiari finali.

Dupa cum se poate observa din tabelul si graficul de mai sus, mai mult de 30% dintre proiectele ce se vor implementa in cadrul grupului de actiune locala DUNAREA DE SUD sunt adresate tinerilor. In concluzie, se respecta criteriul de selectie CS3.2.5 recomandat de Minister.

EVALUAREA CRITERIULUI DE SELECTIE CS3.2.6

	Numar total de proiecte/ masura	Dintre care: proiecte care integreaza probleme de mediu	Dintre care: proiecte care integreaza probleme de mediu (%)
Masura 411(prin 111)	20	6	30,00%
Masura 411(prin 121)	10	3	30,00%
Masura 411(prin 123)	10	3	30,00%
Masura 411(prin 142)	3	1	33,33%
Masura 413(prin312)	10	3	30,00%
Masura 413(prin313)	10	3	30,00%
Masura 413(prin322)	12	3	25,00%
Masura 421	4	1	25,00%
Masura 431.2	nu se aplica	nu se aplica	nu se aplica
TOTAL absolut	79	23	29,11%
TOTAL relativ (%)	100%	29,11%	-

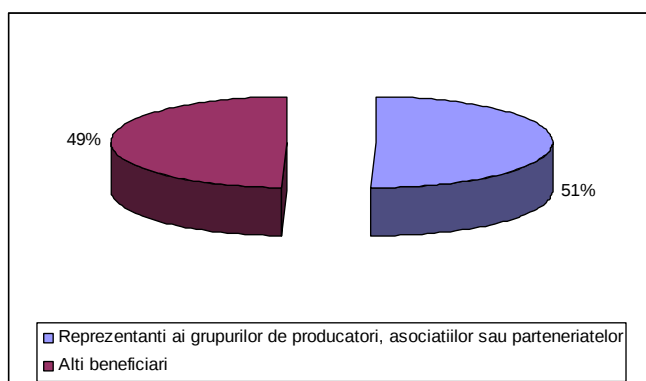

Dupa cum se poate observa din tabelul de mai sus, mai mult de 25% dintre masurile ce se vor implementa in cadrul GAL DUNAREA DE SUD cuprind actiuni pentru protectia mediului. In concluzie, se respecta criteriul de selectie CS3.2.6 recomandat de Minister.

EVALUAREA CRITERIULUI DE SELECTIE CS3.2.7

	Numar total de proiecte/ masura	Proiecte care au ca beneficiari reprezentanti ai grupurilor de producatori, asociatiilor sau parteneriatelor	Proiecte care au ca beneficiari reprezentanti ai grupurilor de producatori, asociatiilor sau parteneriatelor (%)
Masura 411(prin 111)	160	80	50,00%
Masura 411(prin 121)	10	5	50,00%
Masura 411(prin 123)	10	5	50,00%
Masura 411(prin 142)	3	3	100,00%
Masura 413(prin312)	10	5	50,00%
Masura 413(prin313)	10	5	50,00%
Masura 413(prin322)	12	6	50,00%
Masura 421	4	2	50,00%
Masura 431.2	nu se aplica	nu se aplica	nu se aplica
TOTAL absolut	219	111	50,68%
TOTAL relativ (%)	100%	50,68%	

*Pentru masuri 411 (prin 111), la numarul total de proiecte s-a luat in calcul numarul total de beneficiari finali.

Dupa cum se poate observa din tabelul de mai sus, mai mult de 50% dintre actiuni promoveaza, in cadrul GAL DUNAREA DE SUD, formele asociative. In concluzie, se respecta criteriul de selectie CS3.2.7 recomandat de Minister.

II.3. Planul de finanțare

**Numele
teritoriului :** **GAL- DUNAREA DE SUD**

Data întocmirii
planului : 18.12.2012

Sume în €

Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanțare		Cost total		Contribuții publice		Contribuții naționale		Contribuții private	
	% din costul total	% de contribuție FEADR	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
411 (prin masura 111)	4%	80%	150.000 €	100%	120.000 €	80%	30.000 €	20%	0 €	0%
411 (prin masura 121)	14%	48%	500.000 €	100%	240.000 €	48%	60.000 €	12%	200.000 €	40%
411 (prin masura 123)	11%	40%	400.000 €	100%	160.000 €	40%	40.000 €	10%	200.000 €	50%
411 (prin masura 142)	4%	80%	150.000 €	100%	120.000 €	80%	30.000 €	20%	0 €	0%
413 (prin masura 312)	11%	56%	400.000 €	100%	224.000 €	56%	56.000 €	14%	120.000 €	30%
413 (prin masura 313)	12%	68%	411.760 €	100%	280.000 €	68%	70.000 €	17%	61.760 €	15%
413 (prin masura 322)	17%	80%	600.000 €	100%	480.000 €	80%	120.000 €	20%		0%
421	7%	80%	240.000 €	100%	192.000 €	80%	48.000 €	20%		0%
431.2 Cheltuieli de administrare	16%	80%	555.000 €	100%	444.000 €	80%	111.000 €	20%	0 €	0%
TOTAL	100%	66%	3.406.760 €	100%	2.260.000 €	66%	565.000 €	17%	581.760 €	17%

Zone de calcul
automat

Numele teritoriului : Grupul de Actiune Locala DUNAREA DE SUD										
Data întocmirii planului :		18.12.2012							Sume în lei	
Denumirea măsurii	Ponderea măsurii în planul de finanțare		Cost total		Contribuții publice		Contribuții naționale		Contribuții private	
					FEADER					
	% din costul total	% de contribuție FEADR	Suma	%	Suma	%	Suma	%	Suma	%
411 (prin masura 111)	4%	80%	644,250 lei	100%	515,400 lei	80%	128,850 lei	20%	0 lei	0%
411 (prin masura 121)	14%	48%	2,147,500 lei	100%	1,030,800 lei	48%	257,700 lei	12%	859,000 lei	40%
411 (prin masura 123)	11%	40%	1,718,000 lei	100%	687,200 lei	40%	171,800 lei	10%	859,000 lei	50%
411 (prin masura 142)	4%	80%	644,250 lei	100%	515,400 lei	80%	128,850 lei	20%	0 lei	0%
413 (prin masura 312)	11%	56%	1,718,000 lei	100%	962,080 lei	56%	240,520 lei	14%	515,400 lei	30%
413 (prin masura 313)	12%	68%	1,768,509 lei	100%	1,202,600 lei	68%	300,650 lei	17%	265,259 lei	15%
413 (prin masura 322)	17%	80%	2,577,000 lei	100%	2,061,600 lei	80%	515,400 lei	20%	0 lei	0%
421	7%	80%	1,030,800 lei	100%	824,640 lei	80%	206,160 lei	20%	0 lei	0%
431.2	16%	80%	2,383,725 lei	100%	1,906,980 lei	80%	476,745 lei	20%	0 lei	0%
TOTAL	100%	66%	14,632,034 lei	100%	9,706,700 lei	66%	2,426,675 lei	17%	2,498,659 lei	17%
Zone de calcul automat		Curs valutar BCE din data de 12.11.2010: 1 euro=4,2950 lei								

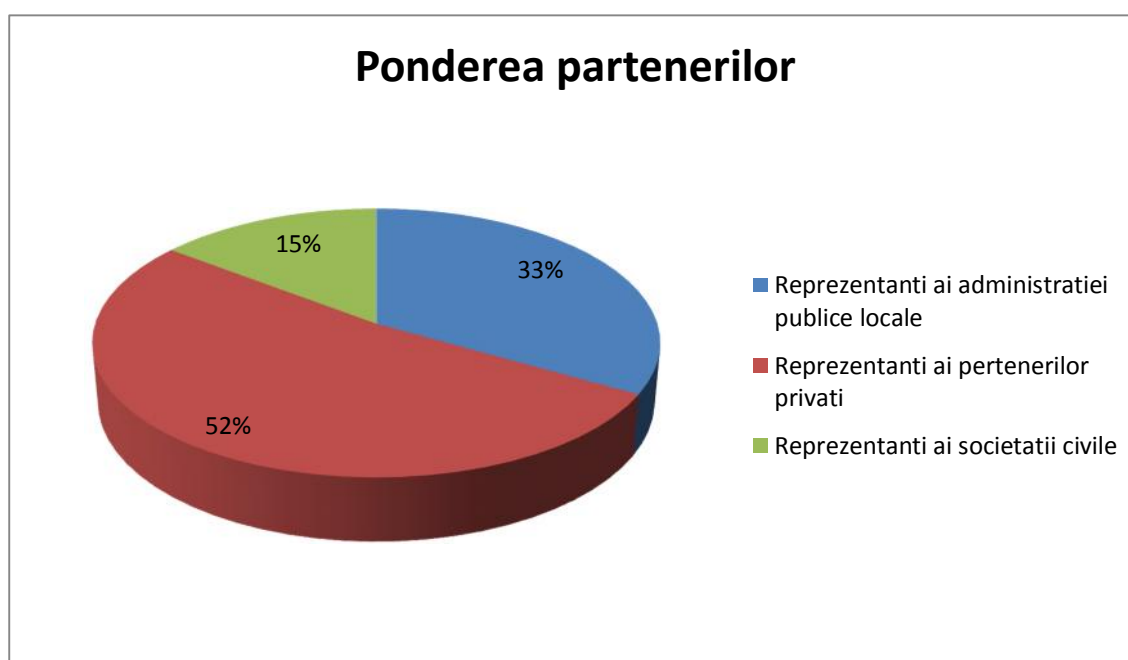
III.REALIZAREA PARTENERIATULUI SI FUNCTIONAREA GAL-ULUI

PARTEA A - V – A: PARTENERIATUL

III.1 Prezentarea procesului de elaborare a dosarului de candidatura

Parteneriatul public - privat **DUNAREA DE SUD** s-a constituit in forma prezenta in luna septembrie a anului 2009 la initiativa reprezentantului GAL - **DUNAREA DE SUD**.

Din cadrul parteneriatului fac parte 48 de membri, 16 - reprezentanti ai administratiei publice locale, 25 parteneri privati si 7 reprezentanti ai societatii civile.

Dupa cum se poate observa in imaginea de mai sus, parteneriatul public-privat **DUNAREA DE SUD** a respectat inca de la constituire criteriul referitor la ponderea partenerilor privati si ai societatii civile, in sensul ca acestia s-au situat mereu peste pragul de 50% recomandat de Planul National de Dezvoltare Rurala si chiar peste pragul de 65% recomandat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale pentru selectia potentialelor GAL-uri organizata in septembrie – octombrie 2010.

Partenerii au semnat un Acord de parteneriat in cadrul caruia au convenit urmatoarele responsabilitati in ceea ce priveste dezvoltarea teritoriala a zonei care reuneste cele 17 comune:

- imbunatatirea mediului si spatiului rural, cresterea calitatii vietii si diversificarea activitatilor economice din spatiul rural prin implementarea strategiilor integrate de dezvoltare locala;

- îmbunătățirea condițiilor de viață ecologice, sociale și economice, având ca obiectiv crearea unui mediu atractiv și motivant pentru toate segmentele de populație care trăiesc aici și încurajarea menținerii tineretului în regiune

- păstrarea peisajului cultural istoric ca și componentă de bază a patrimoniului natural și patrimoniului cultural european, pentru a contribui la bunăstarea umană și la consolidarea identității regionale.

- susținerea în „Grupul de Acțiune Locală **DUNAREA DE SUD**” o agricultură ecologică, pentru diversitatea raselor zootehnice și a soiurilor de plante tipice pentru zonă și promovarea produselor provenite din această regiune

- sporirea atractivității economice a zonei teritoriale a „Grupului de Acțiune Locală **DUNAREA DE SUD**” și susținerea meșteșugurilor, serviciile precum și prelucrarea produselor regiunii și promovarea acestora.

- realizarea din zona de acoperire a „Grupului de Acțiune Locală **DUNAREA DE SUD**” o regiune-țintă pentru un turism rural durabil și astfel să creeze un cadru economic nou și important în regiunea acestora.

- promovarea zonei „Grupului de Acțiune Locală **DUNAREA DE SUD**” și asocierea ei cu alte regiuni în țară și străinătate și să contribuie la întărirea spațiului rural.

Având în vedere că dezvoltarea rurală presupune un grad ridicat de implicare a actorilor rurali pentru a identifica corect și în timp util necesitățile locale, pentru a elabora în funcție de acestea strategii integrate de acțiune, destinate dezvoltării comunității locale (inclusiv a mediului economic), activitățile realizate în vederea elaborării Planului de Dezvoltare Locală al GAL – **DUNAREA DE SUD** au avut în vedere următoarele aspecte:

- realizarea de analize și expertize teritoriale;
- realizarea unei analize diagnostic;
- realizarea analizei SWOT;
- realizarea unei acțiuni de cooperare internațională;
- formularea priorităților de dezvoltare;
- elaborarea programului de acțiuni;
- elaborarea bugetului necesar implementării acțiunilor;
- identificarea celor mai bune modalități de implementare, evaluare și monitorizare a activităților Axei Leader.

Inițiativa demarării activităților premergătoare implementării Axei Leader în zona GAL **DUNAREA DE SUD** i-a aparținut actualului reprezentant legal al parteneriatului public privat. Astfel, acesta s-a implicat, în diverse activități de sensibilizare a actorilor locali, de animare a teritoriului și populației în direcția implementării Leader în zona.

De asemenea, acesta a avut inițiativa pregătirii unei solicitări de finanțare nerambursabile în vederea elaborării Planului de Dezvoltare Locală a teritoriului respectiv. Astfel, parteneriatul public-privat GAL **DUNAREA DE SUD**, constituit în urma semnării Acordului de parteneriat amintit mai sus, a solicitat sprijin financiar nerambursabil prin intermediul Masurii 431.1 – faza 3 – PNDR, finanțare pe care

Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale a pus-o la dispozitia potentialelor GAL-uri existente pe teritoriul Romaniei, tocmai pentru realizarea strategiilor de dezvoltare locala a viitoarelor GAL-uri.

În urma depunerii cererii de finanțare GAL - **DUNAREA DE SUD** a primit un ajutor financiar nerambursabil în valoare de aproximativ 49.000 euro, pentru realizarea obiectivului Masurii 431.1, acela de animare a teritoriului și dobândirea de competențe cu scopul final de înființare și funcționare a Grupului de Acțiune Locală - **DUNAREA DE SUD**.

Obiectivul major al contractului semnat între Gal – **DUNAREA DE SUD** și CRPDRP Târgoviște, ca urmare a obținerii finanțării nerambursabile a fost: realizarea Planului de Dezvoltare Locală pentru selecția GAL-ului prin implicarea actorilor locali în dezvoltarea teritoriului. Din acest obiectiv general, deriva o serie de obiective derivate:

O.1. Implicarea actorilor locali reprezentativi pentru teritoriul Grupului de Acțiune Locală - **DUNAREA DE SUD**;

O.2. Realizarea de analize și expertize teritoriale, analize diagnostic și analize SWOT la nivelul teritoriului GAL - **DUNAREA DE SUD** pentru identificarea corectă și exactă a oportunităților de dezvoltare rurală integrată și minimizarea riscurilor;

O.3. Atragerea în cadrul proiectului a 4 experți internaționali din Spania care vor lucra în cadrul teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD** pentru elaborarea strategiei de dezvoltare locală;

O.4. Realizarea unui schimb de experiență cu un GAL din Spania pentru a stabili legături și contacte în vederea colaborărilor viitoare;

O.5. Formularea priorităților de dezvoltare a teritoriului și identificarea celor mai bune modalități de implementare a activităților prioritare;

O.6. Prezentarea unui Plan de Dezvoltare Locală integrat și bine documentat în cadrul sesiunii de selecție a GAL-urilor lansată de Ministerul Agriculturii;

O.7 Atragerea de noi parteneri din teritoriile limitrofe

O.8. Informarea cetățenilor din teritoriu propus GAL, pentru a câștiga încrederea și susținerea lor.

Proiectul pentru care s-a obținut finanțare a facilitat dezvoltarea teritoriilor rurale LEADER, cu ajutorul unor actori locali bine pregătiți, care reprezintă un factor decizional puternic și, care, totodată, poartă responsabilitatea evoluției în timp a zonelor teritoriale delimitate în care vor acționa.

Obiectivele menționate au asigurat prezentarea unui Plan de Dezvoltare Locală în cadrul sesiunii de selecție a GAL-urilor și de asemenea, au permis constientizarea avantajelor pe care măsurile de intervenție Leader le au asupra dezvoltării durabile a mediului rural.

Obiectivele specifice si generale propuse au fost in conformitate cu obiectivele Axei LEADER: demararea si functionarea initiativelor de interes local, utilizând abordarea “de jos în sus” prin implicarea actorilor locali în dezvoltarea propriilor teritorii, obiective care, in acelasi timp, ajuta si la atingerea finalitatilor axelor 1, 2 si 3 din cadrul Programului National de Dezvoltare Rurala, prin implementarea unor activitati specifice.

Ca urmare a obtinerii finantarii nerambursabile s-a constituit o echipa de proiect formata din: seful de proiect, cinci experti, un secretar si 4 experti straini atrasi in proiect prin intermediul firmei de consultanță subcontractate. Avand in vedere complexitatea activitatilor care urmau sa se desfasoare in cadrul proiectului, complexitate generata in primul rand de noutatea Axei 4 pentru Romania, toti membrii echipei de proiect au beneficiat de responsabilitati clar stabilite inca de la inceput, identificarea si stabilirea structurii de lucru pe nivele, factori de decizie, echipa tehnica, factori consultativi, grupuri reprezentative, mijloacele de comunicare in masa.

Echipa de proiect a coordonat urmatoarele activitati:

A.1 realizarea unor actiuni de informare – grup de lucru; s-au constituit grupuri de lucru, la care au fost prezenti reprezentanti desemnati ai fiecarui partener semnatar al acordului de parteneriat si alte persoane in calitate de invitati.

Aceste grupuri de lucru au avut loc pe toata perioada de derulare a proiectului finantat din fonduri europene, cat si dupa finalizarea implementarii acestuia.

Constituirea primelor grupuri de lucru, imediat dupa demararea proiectului pentru care s-a primit finantare, au avut drept scop stabilirea in comun a urmatoarelor aspecte:

- actiunile care urmau sa se intreprinda atat de catre fiecare membru al parteneriatului, cat si de catre intregul grup;
- stabilirea unui calendar de lucru pentru realizarea tuturor aspectelor convenite de catre membrii parteneriatului;
- modalitatile de realizare a tuturor activitatilor propuse a se realiza;
- modalitatea de colectare a datelor necesare elaborarii strategiei de dezvoltare locala si persoanele responsabile de culegerea datelor;
- validarea unei echipe responsabila cu realizarea tuturor activitatilor si stabilirea responsabilitatilor fiecarui membru al echipei;
- analiza resurselor materiale, financiare si umane necesare elaborarii planului de dezvoltare locala;
- modalitatea de animare a teritoriului si de constientizare a locuitorilor;

Urmatoarele grupuri de lucru s-au constituit periodic pe toata perioada de implementare a proiectului si au avut drept obiectiv:

- analiza datelor culese din teritoriu;

- formularea unui set de prioritati strategice si supunerea acestora unor discutii intre membrii parteneriatului;
- conturarea unei imagini de marca a teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- formularea unei viziuni de dezvoltare a teritoriului si a obiectivelor strategice majore;
- stabilirea prioritizarii proiectelor in cadrul strategiei si elaborarea unui plan de actiuni in vederea implementarii strategiei de dezvoltare locala;

Urmatoarele grupuri de lucru au avut drept obiectiv prezentarea si discutarea proiectului de Plan de Dezvoltare Locala; s-a realizat de asemenea validarea strategiei, a propunerilor și a alegerii organizării acțiunilor, prezentarea concluziilor lucrărilor în fața reprezentanților localităților din teritoriu și a celorlalți parteneri ai teritoriului, constituirea comitetului decizional si de selectie, validarea dosarului de candidatura final de către parteneri.

Anexam in acest sens procesele verbale si listele de prezenta ale participantilor elaborate cu ocazia organizarii grupurilor de lucru.

In procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala au fost implicate in permanenta entitatile interesate – atat publice, cat si private si ONG - din aria teritoriala a GAL – DUNAREA DE SUD.

Constituirea grupurilor de lucru care au reunit entitatile interesate in elaborarea strategiei de dezvoltare locala si prezentarea in permanenta a stadiului proiectului si a elaborarii Planului de Dezvoltare Locala a GAL – DUNAREA DE SUD contribuie la indeplinirea criteriului de selectie nr. SCS 3.1.8 fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale.

A.2. realizarea unor activitati de publicitate si animare a teritoriului si anume:

- tiparirea a 40.000 de fluturasi care au facut o scurta prezentare a programului Leader si a tipurilor de proiecte pe carea acesta le poate finanta, persoanele implicate la nivelul teritoriului, date de contact ale biroului de proiect;
- realizarea a 100 afise care au fost amplasate la nivelul teritoriului; continutul acestor afise a fost diferit; astfel, 50 dintre acestea au fost realizate in momentul demararii proiectului pentru care s-a obtinut finantare, iar 50 au fost tiparite la finalizarea strategiei in vederea selectiei si au avut urmatorul continut: persoanele care au avut gradul cel mai ridicat de implicare in realizarea activitatilor proiectului, punctele cheie ale strategiei, scurta expunere a prioritatilor locale;
- realizarea a 5 panouri publicitare care au fosst amplasate in teritoriul GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- realizarea unei pagini web;

Avand in vedere complexitatea si noutatea Leader, GAL – DUNAREA DE SUD a urmarit realizarea diseminarii informatiilor prin metode diferite, astfel incat gradul de insusire a acestora sa fie cat mai mare. Acest lucru a contribuit de asemenea la indeplinirea criteriului de selectie nr. SCS 3.1.8 fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale.

A.3. subcontractarea unor activitati; membrii GAL – **DUNAREA DE SUD** au decis subcontractarea activitatilor de mai jos avand in vedere complexitatea acestora si faptul ca implementarea Ledaer la nivelul zonei este deosebit de importanta; activitatile subcontractate sunt urmatoarele:

- realizarea de expertize nivelul teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD** necesare elaborarii Planului de Dezvoltare Locala;
- elaborarea studiilor, analizelor necesare elaborarii strategiei finale a grupului;
- elaborarea strategiei de dezvoltare locala;
- sprijinirea grupului pentru realizarea activitati de cooperare (întâlniri cu potentialii parteneri, participarea la evenimente internationale si nationale pentru a stabili legaturi si contacte în vederea unor colaborari viitoare;
- pregatirea dosarului pentru selectia GAL si prezentarea acestuia in cadrul sesiunii de depunere a candidaturilor;

Societatea subcontractanta a atras in proiect experti spanioli, cu o experienta de peste 10 ani in implementarea LEADER in Spania, atat in Leader I si II cat si in Leader +, unul dintre acestia fiind chiar membru in cadrul Consiliului Director de la Madrid al **RETELEI EUROPENE de DEZVOLTARE RURALA - SPANIA**, lucru care a crescut posibilitatea de a stabili legaturi de cooperare cu diverse GAL-uri din Spania. Expertii s-au deplasat in Romania, in cadrul teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD** unde au realizat diverse tipuri de analize si de asemenea, au format echipa de proiect in realizarea acestora si in elaborarea strategiei finale.

Atragerea de experti straini in procesul de realizare a planului de dezvoltare locala a GAL – DUNAREA DE SUD a favorizat transferul de know-how facilitand astfel realizarea strategiei de dezvoltare locala. In acelasi timp colaborarea cu expertii spanioli atrasi in cadrul proiectului pentru care s-a obtinut finantare nerambursabila va facilita pe viitor realizarea actiunilor de cooperare internationala.

A.4. realizarea unor activitati de cooperare internationala pentru a stabili legaturi cu un GAL din spatiul Uniunii Europene in cadrul caruia s-a implementat programul Leader deja. Astfel, s-a realizat o deplasare in Spania in cadrul GAL Tierra Integral din zona Murcia. La acest schimb de experienta au participat 15 persoane pentru o perioada de 4 zile, pe durata deplasarii fiind organizate seminarii pe tema Leader, grupuri de lucru si vizite in teren, asistate de expertii atrasi in cadrul proiectului.

Colaborarea realizata dincolo de granite a reprezentat un mod de a avea acces la informatii si idei noi, de a învăța de la alte regiuni sau tari, pentru a stimula si sprijini inovatia si pentru a facilita dobândirea de competente si noi mijloace de furnizare.

In afara de activitatile cuprinse in proiectul mai sus mentionat, pentru care s-a primit finantare nerambursabila prin intermediul Masurii 431.1. PNDR, membri GAL – **DUNAREA DE SUD** s-au implicat si in alte tipuri de activitati de animare a teritoriului si de implicare a populatiei in elaborarea strategiei de dezvoltare a grupului si anume:

- aplicarea de chestionare in randul populatiei.
- comitete de consultare periodice realizate de catre fiecare membru al parteneriatului cu locuitorii din comuna de resedinta;
- animarea teritoriului de catre fiecare membru semnatar al acordului de parteneriat;

De asemenea, s-au implicat in mod activ in propagarea in randul populatiei rurale a informatiilor referitoare la Leader si GAL, la posibilitatile si oportunitatile pe care implementarea Axei Leader le deschide Romaniei in general si zonei **DUNAREA DE SUD** in special.

Toate aceste actiuni descrise mai sus au contribuit la indeplinirea criteriului de selectie nr. SCS 3.1.8 fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale.

In ceea ce priveste actiunile propuse in cadrul Planului de Dezvoltare Locala, GAL – **DUNAREA DE SUD**, si impreuna cu acesta, entitatile publice, private si ale societatii civile, garanteaza capacitatea de gestionare necesara pentru a-si asuma co-responsabilitatea implementarii acestora.

Experienta in gestionarea proiectelor europene prezentata la punctul II.2.1.9, alocarea corecta a resurselor umane si materiale ale GAL – **DUNAREA DE SUD**, precum si impartirea responsabilitatilor realizarii actiunilor necesare implementarii Planului intre membrii parteneriatului, dau o asigurare in plus pentru derularea strategiei si indeplinirea obiectivelor acesteia.

Faptul ca fiecare entitate care face parte din cadrul parteneriatului va avea gradul sau de implicare in realizarea obiectivelor se explica prin faptul ca fiecare entitate are un reprezentant in cadrul parteneriatului.

Astfel, entitatile publice locale care fac parte din cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**, datorita omogenitatii teritoriului din punct de vedere fizico-geografic, economic si social vor derula si in mod individual proiecte si actiuni similare ca si activitati si obiective.

In ceea ce priveste reprezentativitatea privata in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**, participantii in cadrul grupului sunt entitati juridice care reprezinta diferite sectoare de activitate: servicii, comert, mediu, agricultura, etc., sau deruleaza activitati complementare importante pentru dezvoltarea

teritoriului din care fac parte, respectiv teritoriul GAL – **DUNAREA DE SUD**, ceea ce aduce o asigurare în plus pentru caracterul integrator al strategiei de dezvoltare locală propusă de Gal – **DUNAREA DE SUD**.

Astfel între membrii parteneriatului se afla următoarele entități:

- autorități publice locale;
- ONG-uri, printre care și o asociație care reprezintă minoritățile etnice, în special etnia rromă;
- societăți agricole;
- societăți cu răspundere limitată
- întreprinderi individuale
- persoane fizice autorizate

III.2 Prezentarea parteneriatului decizional

III.2.1 Descrierea partenerilor

Parteneriatul public – privat **DUNAREA DE SUD** este format din 49 de membri împărțiți între sectorul public, privat și societate civilă conform situației de mai jos:

Parteneri publici			
Nume și prenume	Instituția	Funcția	Tip* /Observații
Popa Marian	COMUNA FÂNTÂNELE	Primar	ADMIN
Barbu Costel	COMUNA SUHAIA	Primar	ADMIN
Neamu Tiberiu-Dan	COMUNA VIȘOARA	Primar	ADMIN
Chera Dănuț	COMUNA PIATRA	Primar	ADMIN
Siteavu Minel - Gelu	COMUNA CRÎNGU	Primar	ADMIN
Băcanu Daniel - Sorin	COMUNA LISA	Primar	ADMIN
Dana Benone	COMUNA TRAIAN	Primar	ADMIN
Doncea Costică	COMUNA DRACEA	Primar	ADMIN
Beșu Florea	COMUNA IZVOARELE	Primar	ADMIN
Brânzărea Stelian	COMUNA SMÎRDIOASA	Primar	ADMIN
Dragne Marian	COMUNA FRUMOASA	Primar	ADMIN
Răboj Daniel	COMUNA BRAGADIRU	Primar	ADMIN
Chiran Dian	COMUNA BUJORU	Primar	ADMIN
Mocanu Ion	COMUNA NĂSTURELU	Primar	ADMIN
Marcea Adeli - Octavian	COMUNA PIETROȘANI	Primar	ADMIN
–Marcu Dumitru	COMUNA GĂUJANI - GIURGIU	Primar	ADMIN

SOCIAL			
Nume și prenume	Instituția	Funcția	Tip* /Observații
POPA MĂRGĂRIT	Asociația pentru Dezvoltare Rurală Durabilă Eurotes	PRESEDINTE	SOCIAL
NENU GABI	Asociația crescătorilor de animale ACA Suhaia	PRESEDINTE	SOCIAL
PEIA PETRU – STELIAN	Asociația „Parteneri pentru o comunitate europeană APCE”	PRESEDINTE	SOCIAL
BUJOR MIRCEA – IONEL	Asociația „O DROM O LACHO”	PRESEDINTE	SOCIAL
FILIP PETRE	Asociația de afaceri Româno - Bulgare	PRESEDINTE	SOCIAL
GHEȚA MARIN	Asociația proprietarilor de pădure privată Lisa	PRESEDINTE	SOCIAL
STOIAN MARIA	Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii	PRESEDINTE	SOCIAL

Parteneri privati			
Nume și prenume	Instituția	Funcția	Tip* /Observații
CIOLTEI MARIANA	S.C. MARY MADCOM S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
BĂCANU MĂDĂLINA - ALINA	S.C. LISTO S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
COMAN ADRIAN	S.C. COMAN OIL S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
FALCĂ IONEL	S.C. GRUFAL SUIN S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
ZARIOSU MARIANA	S.C. EMALI TRANS S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
DANA ALEXANDRU	I.F. DANA ALEXANDRU	Administrator	INTREPRINDERI
MANEA ELENA	I.F. MANEA ELENA	Administrator	INTREPRINDERI
IGNAT ANA - MARIA	S.C. EVA S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
DONCEA LINA	S.C. DON & GRE PROD S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
ANGHEL EDUARD - CLAUDIU	S.C. EDMA S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
NAN IOANA	I.F. NAN IOANA	Administrator	INTREPRINDERI
NAN MARIANA	I.F. NAN MARIANA	Administrator	INTREPRINDERI
SITEAVU PAULA - ANDREEA	S.C. ANGELIUS PROD S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
GHEȚA GETA - DORINA	S.C. DORIGET PREST S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
FRÎNCU BUJOREL - DORI	S.C. FRINCU B. DISTRIBUTION S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
DUNCA LUCIAN	CMI DR. DUNCA LUCIAN	Administrator	INTREPRINDERI

MOGOȘ ION	S.C. MOGOSCOM S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
COMAN FLORICA	S.C. COMAN AGRI PREST S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
MĂTUȘA SANDU	SOCIETATEA AGRICOLA SAVIROM SAG	Administrator	INTREPRINDERI
COZARU GABRIEL - GEORGICĂ	S.C. COPDAT IMPEX S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
ROȘU MARIAN	I.F. ROȘU MARIAN	Administrator	INTREPRINDERI
PREDA AURELIAN - CLAUDIU	S.C. AGRO TOTAL S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI
MIREA DUMITRU	I.F. MIREA DUMITRU	Administrator	INTREPRINDERI
SITEAVU MINEL GELU	I.F. SITEAVU MINEL GELU	Administrator	INTREPRINDERI
OLTEANU MARIUS	S.C. RAZVAN MARIUS S.R.L.	Administrator	INTREPRINDERI

Dupa cum se poate observa, GAL – DUNAREA DE SUD indeplinește criteriul de selectie SCS 2.1, fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, in sensul prezentei in cadrul parteneriatului a unei organizatii a minoritatilor etnice, in speta o asociatie a rromilor.

Avand in vedere importanta prezentei tinerilor in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**, o parte din entitatile semnatare ale acordului de parteneriat vor fi reprezentate in cadrul Adunarii Generale de catre tineri sau femei.

Reprezentanții femeilor

Nr. crt.	Numele și prenumele reprezentantului legal	Denumirea societății comerciale / ONG
1	CIOLTEI MARIANA	SC Mary Madcom SRL
2	BĂCANU MĂDĂLINA - ALINA	SC Listo SRL
3	ZARIOSU MARIANA	SC Emali Trans SRL
4	MANEA ELENA	Manea Elena Întreprindere individuală – Comuna Seaca
5	IGNAT ANA - MARIA	SC Eva SRL
6	DONCEA LINA	SC DON & GRE PROD SRL
7	NAN IOANA	Nan Ioana Întreprindere Familială
8	NAN MARIANA	Nan Mariana Întreprindere Familială
9	SITEAVU PAULA - ANDREEA	SC Angelius SRL
10	GHEȚA GETA - DORINA	SC Doriget Prest SRL
11	COMAN FLORICA	SC Coman Agri Prest SRL
12	STOIAN MARIA	Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii

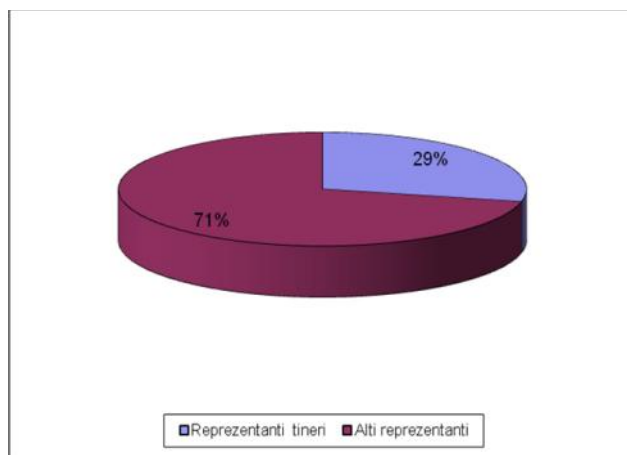
Asadar, dupa cum se poate observa, din numarul total de 48 de organizatii partenere in GAL, 12 au reprezentanti legali- femei. Prin urmare, 27% din numarul total de parteneri Gal sunt reprezentati legal de femei.

Reprezentantii tinerilor

Nr. crt.	Numele și prenumele reprezentantului legal	Denumirea societății comerciale / ONG	Vârsta
1	BARBU COSTEL	Primăria Suhaia	37
2	BĂCANU MĂDĂLINA - ALINA	SC Listo SRL	33
3	DANA ALEXANDRU	Dana Alexandru Întreprindere Familială	28
4	MANEA ELENA	Manea Elena Întreprindere individuală – Comuna Seaca	32
5	IGNAT ANA - MARIA	SC Eva SRL	27
6	PEIA PETRU – STELIAN	Asociația „Parteneri pentru o comunitate europeană APCE”	32
7	BUJOR MIRCEA – IONEL	Asociația „O DROM O LACHO”	32
8	ANGHEL EDUARD - CLAUDIU	SC Edma SRL	34
9	NAN IOANA	Nan Ioana Întreprindere Familială	39
10	SITEAVU PAULA - ANDREEA	SC Angelius SRL	21
11	GHEȚA GETA - DORINA	SC Doriget Prest SRL	20
22	COZARU GABRIEL - GEORGICĂ	SC Copdat SRL	38
13	PREDA AURELIAN - CLAUDIU	SC Agro Total SRL	32
14	OLTEANU MARIUS	SC Răzvan Marius SRL	30

Asadar, dupa cum se poate observa, din numarul total de 48 de organizatii partenere in GAL, 14 au reprezentanti legali- tineri. Prin urmare, 29% din numarul total de parteneri Gal sunt reprezentati legal de tineri.

Anexam in acest sens la Planul de Dezvoltare Locala documentele care dovedesc prezenta

Dupa cum se poate observa din informatiile de mai sus, GAL – DUNAREA DE SUD indeplineste criteriile de selectie SCS 2.2. si SCS 2.3. fixate de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, in sensul reprezentarii echilibrate a tinerilor 31% si a femeilor – 26%.

tinerilor si a femeilor in cadrul parteneriatului GAL - **DUNAREA DE SUD** (acte constitutive si copii dupa cartile de identitate ale partenerilor).

De asemenea, in randul membrilor parteneriatului public – privat GAL – **DUNAREA DE SUD** sunt prezente si: organizatii agricole, reprezentanti ai sectorului economic, forestier si a organizatiilor de mediu, astfel incat toate sectoarele responsabile de dezvoltarea viitoare a mediului rural au reprezentare.

Nr. crt.	Categoria reprezentanților	Denumirea societății comerciale / ONG
1	Reprezentanți ai organizațiilor agricole	Asociația crescătorilor de animale ACA Suhaia
2	Reprezentanți ai sectorului forestier	Asociația proprietarilor de pădure privată Lisa
3	Reprezentanți ai sectorului economic	Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii Teleorma
4	Reprezentanți ai organizațiilor de mediu	Asociația pentru Dezvoltare Rurală Durabilă Eurotes

5	Reprezentanți ai minorităților etnice	Asociația „O DROM O LACHO”

GAL – DUNAREA DE SUD indeplinește criteriul de selecție SCS 2.4. fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul prezentei în cadrul parteneriatului a reprezentanților organizațiilor agricole, sectorului forestier, sectorului economic și a unei organizații de mediu.

În procesul de monitorizare și implementare a Planului de Dezvoltare Locală al GAL – **DUNAREA DE SUD**, fiecare partener va fi prezent direct sau prin intermediul reprezentantului desemnat. De asemenea, fiecare dintre parteneri își va desemna câte un supleant care să îl înlocuiască.

GAL **DUNAREA DE SUD** este responsabil de implementarea acțiunilor din cadrul Planului de Dezvoltare Locală al teritoriului pe baza căruia a fost selectat și de îndeplinirea obiectivelor asumate prin intermediul acestuia. Va asigura, pe de o parte, monitorizarea activităților care se desfășoară în cadrul grupului, iar pe de altă, coordonarea activităților legate de colectarea indicatorilor de rezultat și a celor de impact, relevanți pentru monitorizarea și evaluarea eficientă a Planului de Dezvoltare Locală.

GAL – **DUNAREA DE SUD** va asigura de asemenea respectarea obligațiilor privind publicitatea și evaluarea Planului de Dezvoltare Locală și întocmirea rapoartelor privind progresul realizat.

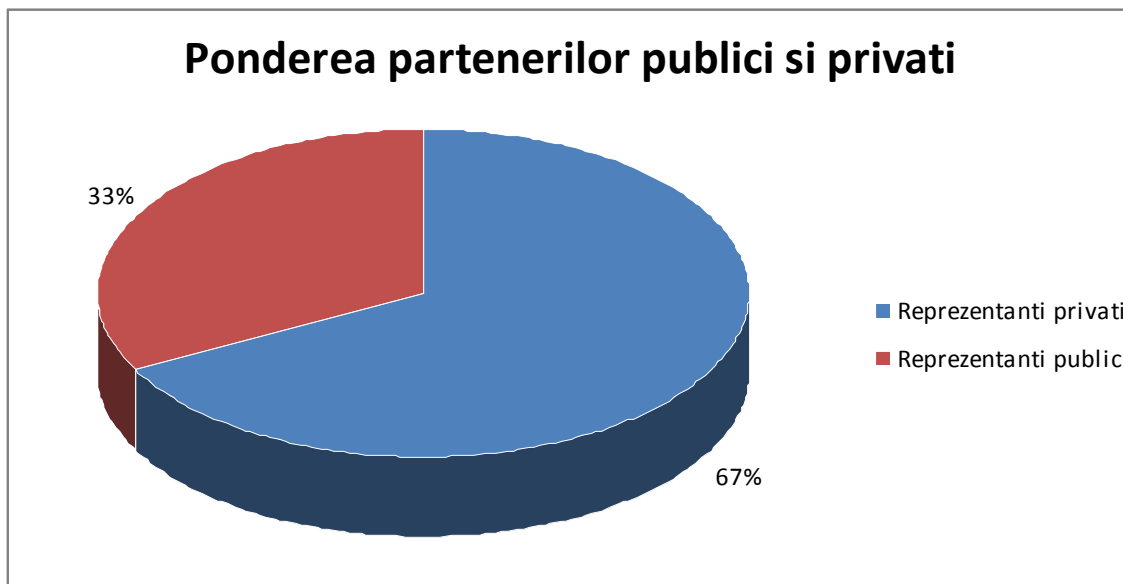
GAL – **DUNAREA DE SUD** va controla calitatea implementării Planului de Dezvoltare Locală pentru asigurarea bunei funcționări a întregului sistem de management, a corectitudinii și conformității punerii în aplicare a Planului de Dezvoltare Locală.

Participarea partenerilor GAL – **DUNAREA DE SUD** și în general a populației ce face parte din aria sa teritorială la luarea deciziilor se face prin intermediul organelor de conducere. Astfel, în urma constituirii ca și asociație în conformitate cu Ordonanța de Guvern nr. 26 / 2000 cu privire la asociații și fundații, componenta organelor de conducere ale acestora vor facilita o participare directă a asociaților la luarea deciziilor.

Adunarea Generală a GAL – **DUNAREA DE SUD** formată din 48 de membri, reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societate civilă, este organismul suveran și suprem al grupului care concepe și planifică strategia grupului.

Numărul reprezentanților entităților publice în cadrul Adunării Generale a GAL – **DUNAREA DE SUD** este de 16, iar numărul reprezentanților entităților private și ale societății civile este de 32, asigurându-se astfel un procent de reprezentativitate de peste 65% pentru reprezentanții partenerilor privați și a societății civile.

Ponderea partenerilor publici si privati

Dupa cum se poate observa din informatiile de mai sus, GAL – DUNAREA DE SUD indeplineste criteriului de selectie nr. SCS 2.5. fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, in sensul ca partenerii privati si ai societatii civile reprezinta mai mult de 65% din totalul partenerilor.

Avand in vedere numarul mare de membri ai parteneriatului, cat si suprafata teritoriala destul de mare, vor fi delegate Consiliului Director sarcinile executive legate de gestionarea grupului si a activitatilor acestuia. Astfel, Consiliul Director este organismul responsabil de gestionarea, administrarea si reprezentarea parteneriatului GAL – **DUNAREA DE SUD**.

Componenta Consiliului Director al GAL – **DUNAREA DE SUD** va fi de 3-11 membri, iar numarul reprezentantilor entitatilor publice in cadrul Consiliului Director al Gal – **DUNAREA DE SUD** nu depaseste procentul de 50% din numarul total al membrilor acestuia.

Numarul aparent redus de membri ce fac parte din Consiliul Director nu trebuie inteles ca o reducere a reprezentativitatii teritoriilor in cadrul grupului, pentru ca dintr-un numar de 51 de membri ai parteneriatului 3 - 11 fac parte din Consiliul Director. In acest mod este configurat un organism mai flexibil si operativ care va raspunde cu mai multa usurinta necesitatilor si problemelor legate de implementarea Planului de Dezvoltare Locala.

In cadrul Consiliului Director, procentul de participare si vot atat a entitatilor publice, cat si a celor private, este de 50%, astfel din cei 3 -11 membri, jumatate sunt reprezentanti ai membrilor publici, iar jumatate sunt reprezentanti ai membrilor privati.

III.2.2 Crearea și funcționarea GAL - ului

Funcționarea generală a GAL – **DUNAREA DE SUD** este reglementată în concordanță cu Ordonanța de Guvern nr. 26 / 2000 cu privire la asociații și fundații.

GAL – **DUNAREA DE SUD** își asumă elaborarea și implementarea Planului de Dezvoltare Locală în teritoriul său, plan care are drept scop dezvoltarea socio-economică a zonei descrisă la capitolul I al prezentei strategii.

După selectarea în cadrul apelului de selecție organizat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, GAL – **DUNAREA DE SUD** devine beneficiarul de drept al ajutorului inclus în abordarea Leader, și va fi cel care va gestiona regiunea în baza Planului de Dezvoltare Locală prin intermediul beneficiarilor finali ai ajutorului, cei care vor acționa ca promotori ai proiectelor susținute.

De asemenea, GAL **DUNAREA DE SUD** acționează ca organism intermediar între AM- Teleorman, CRPDRP și beneficiarii finali ai proiectelor, doar în cazul în care nu sunt ei înșiși beneficiarii finali, în acest scop exercitând următoarele funcții în teritoriu:

- o face publicitate Planului de Dezvoltare Locală, prin intermediul partenerilor săi, site-ul, mass-media, etc, și da persoanelor interesate informații și sfaturi de care au nevoie cu privire la schema de Leader; aceste informații vor fi furnizate atât în mod direct la sediul central al GAL – **DUNAREA DE SUD**, cât și prin intermediul internet, media și mass-media;
- o încurajează și promovează punerea în aplicare a investițiilor în cadrul abordării Leader, un rol important în această direcție avându-l informările cu diverse grupuri din teritoriu, promovarea direct de către grup, sau prin partenerii săi;
- o orientează punerea în aplicare a abordării Leader spre cele mai bune investiții care să contribuie la dezvoltarea teritoriului, conform Planului de Dezvoltare Locală;
- o pune în aplicare proiecte în mod direct, dacă acest lucru poate ajuta la dezvoltarea zonei;
- o participă cu alte Grupuri de Acțiune Locală la proiecte de cooperare;

Obligațiile GAL – **DUNAREA DE SUD**

- o să țină contabilitatea în conformitate cu legislația națională în vigoare;
- o să faciliteze verificarea tuturor acțiunilor sale de către Comisia Europeană și alte organisme sau autorități la nivel comunitar, național sau județean și, în special, controalele efectuate de către Ministerul Agriculturii și Agenției de Plăți;
- o să participe la toate reuniunile convocate de către Autoritatea de gestionare a fondurilor Leader sau altă autoritate a PNDR;
- o să asigure o publicitate adecvată a Planului de Dezvoltare Locală la nivel județean, regional și național atât în ceea ce privește diferitele măsuri susținute cât și a diferitelor etape ale procedurilor de acordare și plată a ajutorului. Îndeplinirea acestei obligații se realizează după cum urmează:

- Ministerul Agriculturii, Grupurile de Acțiune Locală și beneficiarii finali ai ajutorului vor aplica diverse materiale informative și scheme de publicitate pentru proiecte în conformitate cu manualul de identitate vizuala;
  - în caz de neîndeplinire de către beneficiarii finali a obligațiilor lor în materie de publicitate, li se va retrage ajutorul financiar;
  - institutele locale, întreprinderile și asociațiile ca partii ale GAL – **DUNAREA DE SUD** vor facilita distribuirea de informații și publicații în consiliile locale, consiliile de administrație și adunările generale;
- o să facă parte din Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală;
  - o să participe la cel puțin un proiect de cooperare;
  - o să acționeze întotdeauna respectând principiile de cooperare, obiectivitate, imparțialitate, eficacitate, eficiență, transparență, publicitate și liberă concurență;
  - o în cazul în care este destinatarul final al ajutorului, să își îndeplinească obligațiile care revin oricărui beneficiar final;

Incompatibilitati

Poziția de Responsabil administrativ sau coordonator al GAL – **DUNAREA DE SUD** este incompatibilă cu orice altă activitate publică sau privată, care se efectuează cu normă întreagă. Cu toate acestea, Grupul de Acțiune Locală poate autoriza exercitarea unor activități, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere autonomiei și independenței managerului sau coordonatorului GAL.

Restul personalului de execuție al GAL – **DUNAREA DE SUD** este obligat să informeze Consiliul Director al GAL – **DUNAREA DE SUD** cu privire la orice alte activități aducătoare de venituri pe care le desfășoară atât pe cont propriu cât și în calitate de angajați, în scopul de a verifica să nu existe nicio incompatibilitate între interesele individuale și cele ale GAL – **DUNAREA DE SUD**.

Responsabilul financiar și cel administrativ nu pot deține alte funcții publice sau private care pot interfera cu autonomia și independența cu care trebuie să își exercite atribuțiile în cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**, cu excepția celor care le corespund ca funcționari publici ai primăriilor. Incompatibilitatea trebuie declarată organismului care l-a desemnat într-o astfel de funcție.

Abtineri

Membrii responsabili cu luarea deciziilor, cât și coordonatorul și personalul tehnic al GAL – **DUNAREA DE SUD** nu va interveni în gestionarea ajutorului financiar în oricare dintre următoarele situații:

- o are interese personale în materie;
- o este primar sau oficial al primăriei care solicită ajutorul financiar;
- o este manager sau membru al întreprinderii, asociației sau a entității care solicită ajutorul financiar;
- o are interese litigioase nesolutionate cu solicitantul ajutorului financiar;

- o are legături de consangvinitate sau afinitate până la gradul al patrulea inclusiv cu oricare dintre părțile interesate în solicitarea de ajutor financiar sau este asociat cu acestia;
- o există prietenie intimă sau dușmănie față de persoanele interesate în solicitarea ajutorului financiar;
- o a participat în calitate de martor sau expert în cadrul procedurii în cauză;
- o are relații profesionale cu persoana fizică sau juridică direct interesată în materie, sau au avut în ultimii doi ani relații profesionale de orice fel cu respectivele persoane;

Atunci când unul dintre membrii responsabili cu luarea deciziilor se afla în una sau mai multe dintre situațiile prezentate mai sus este obligat să se abțină, motivul și abținerea fiind prevăzute în mod expres în procesul-verbal al sesiunii în cauză.

În cazul în care motivele de abținere se referă la coordonatorul GAL – **DUNAREA DE SUD** sau la personalul tehnic al grupului, motivele se prezintă, în scris, Consiliului director, care va decide cu privire la abținere, și va desemna o persoană care o va înlocui în procesul de luare a deciziilor în cazul respectiv.

Solicitanții ajutorului financiar pot recuza una sau mai multe persoane însărcinate cu luarea deciziilor sau alte categorii de personal din cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD** în orice moment în cursul procedurii, în cazul în care consideră că acestea se afla în una din situațiile de abținere enumerate mai sus.

În cazul în care există solicitare de recuzare a coordonatorului GAL – **DUNAREA DE SUD** sau a personalului tehnic, motivele se prezintă în scris Consiliului director, care va decide cu privire la recuzare în termen de cel mult 3 zile.

Organele de conducere care funcționează la nivelul GAL – **DUNAREA DE SUD**, sunt următoarele:

- 1) Adunarea generală;
- 2) Consiliul director;
- 3) Cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori;
- 4) Comitetul de selectare a proiectelor;
- 5) Compartiment administrativ

Funcțiile și responsabilitățile fiecărui organ de conducere a GAL **DUNAREA DE SUD** pentru procesul de gestionare și implementare a Planului de Dezvoltare Locală sunt prezentate detaliat mai jos.

1) Adunarea generală

Este organul de conducere, alcătuit din totalitatea asociațiilor.

Sedintele Adunării Generale sunt ordinare sau extraordinare. Adunarea Generală Ordinară se convoacă cel puțin o dată pe an, în primul trimestru.

Competența Adunării generale cuprinde:

- a) Aprobarea strategiei si a obiectivelor generale ale GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- b) Aprobarea si modificarea bugetului de venituri si cheltuieli si a bilantului contabil;
- c) Alegerea si revocarea membrilor consiliului de selectie;
- d) Alegerea si revocarea cenzorului;
- e) Revocarea ajutoarelor financiare;
- f) Aprobarea Regulamentului intern

Adunarea Generala extraordinara se convoaca ori de cate ori este nevoie la initiativa Consiliului Director al GAL – **DUNAREA DE SUD** sau daca exista solicitare scrisa din partea a cel putin o treime dintre membrii. In cazul in care se convoaca la solicitarea membrilor, Adunarea Generala se va tine in termen de cel mult doua luni de la primirea solicitarii scrise. Adunarea Generala Extraordinara se poate convoca pentru:

- Modificarea statutului sau a regulamentului intern;
- Numirea sau revocarea membrilor Consiliului Director;
- Aprobarea strategiei de dezvoltare;
- aprobarea si modificarea bugetului de venituri si cheltuieli de functionare si a bilantului contabil;
- alegerea sau revocarea membrilor Comitetului de Selectie si aprobarea functionarii acestuia;
- alegerea si revocarea cenzorului;
- revocarea ajutoarelor financiare;

Data, ora si ordinea de zi ale Adunarii Generale se vor comunica in scris tuturor membrilor sai cu cel putin 15 zile inainte de termenul fixat.

Pentru Adunarea Generala Extraordinara motivul si ordinea de zi se comunica cu cel putin 10 zile inainte de convocare.

In cadrul sedintelor Adunarii Generale se vor discuta numai problemele puse pe ordinea de zi de catre Consiliul Director. In conditiile in care cel putin 50% plus unu din numarul membrilor prezenti ar dori sa puna in discutie Adunarii Generale alte probleme decat cele stabilite prin ordinea de zi, acestia le vor comunica, spre aprobare, Consiliului Director cu cel putin 4 zile inaintea zilei fixate pentru convocarea Adunarii Generale.

Refuzul Consiliului Director de a nu admite vreuna din aceste propuneri se va consemna in procesul verbal si se va aduce la cunostinta Adunarii Generale.

Sedintele Adunarii Generale vor fi prezidate de catre coordonatorul GAL – **DUNAREA DE SUD**, iar in lipsa acestuia de catre vicepresedintele desemnat de acesta.

Adunarea Generala convocata cu respectarea prevederilor de mai sus este legal constituita daca sunt prezenti o treime din numarul membrilor activi sau al reprezentantilor lor.

Hotararile Adunarii Generale se iau cu majoritatea simpla de 50% plus unu din numarul membrilor prezenti.

Fiecare membru activ are dreptul la un vot in Adunarea Generala

Hotaririle luate de Adunarea Generala in limitele legii, ale actului constitutiv si statutului sunt obligatorii chiar si pentru membrii asociati care nu au luat parte la adunarea generala sau au votat impotiva.

2) Consiliul director

Consiliul Director al GAL – **DUNAREA DE SUD** este organul de conducere si de administrare al acesteia care asigura realizarea scopului si obiectivelor GAL – **DUNAREA DE SUD**. De asemenea, Consiliul Director asigura punerea in executare a hotararilor Adunarii Generale.

Consiliul Director este alcatuit din membrii numiti de catre Adunarea Generala

El poate fi alcatuit si din persoane din afara GAL – **DUNAREA DE SUD**, in limita a cel mult o patrime din componenta lui.

Consiliul Director va putea numi un Secretar General si un Director Executiv din randurile sale, din membrii GAL – **DUNAREA DE SUD** sau din afara ei.

Consiliul Director este format din 3-11 membrii si functioneaza pe o durata de 4 ani, perioada in care asigura nemijlocit conducerea GAL – **DUNAREA DE SUD**. Membrii Consiliului Director pot fi realesi.

Consiliul Director se va convoca trimestrial sau ori de cate ori va fi nevoie, de catre Presedinte sau in lipsa acestuia de catre Vicepresedintele imputernicit.

Sedintele Consiliului Director sunt prezidate de catre Presedinte iar in lipsa acestuia, de catre Vicepresedintele imputernicit.

Consiliul Director va fi convocat de catre Presedinte prin intermediul Secretarului care va transmite invitatiile cu cel putin doua zile inainte de sedinta. Convocarea se va face nominal, in scris prin intermediul fax, e-mail catre fiecare din membrii Consiliului Director. Invitatiile transmise vor cuprinde data, ora si ordinea de zi a sedintei.

Sedintele Consiliului Director sunt legal intrunite in prezenta a cel putin 50% plus unu din numarul membrilor sai.

Deciziile Consiliului Director sunt adoptate cu majoritate absoluta a voturilor celor prezenti. La egalitate de voturi, hotarator este votul Presedintelui. Deciziile Consiliului Director sunt consemnate intr-un registru special si vor fi semnate de Presedinte si Secretar.

Consiliul Director se reuneste cel putin o data pe trimestru la initiativa Presedintelui sau ori de cate ori exista cererea a cel putin doua treimi din membrii care fac parte din Consiliul Director. In cazul in care exista cererea scrisa a membrilor Consiliului Director pentru convocarea Consiliului, acesta se va intruni in termen de o luna de la data solicitarii.

In exercitarea competentei sale, Consiliul Director are urmatoarele responsabilitati:

- a) programeaza si gestioneaza activitatile GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- b) apararea si gestionarea intereselor grupului;
- c) programeaza gestionarea administrativa, economica si financiara a GAL – **DUNAREA DE SUD**, in conformitate cu obiectivele pe care trebuie sa le indeplineasca direct sau indirect;
- d) lansarea apelurilor de selectie pentru proiecte;
- e) propunerea de soluționare provizorie a acordarii unui ajutor financiar;
- f) propunerea de soluționare definitiva de acordare a ajutorului financiar;
- g) aprobarea proiectelor care vor fi puse în aplicare de către GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- h) studierea și aprobarea de modificare a investițiilor, dacă este necesar;
- i) acordarea perioadelor de prelungire a implementarii proiectelor;
- j) propunerea de modificare a cheltuielilor de funcționare a GAL – **DUNAREA DE SUD** in cadrul bugetului;
- k) prezentarea catre Adunarea Generala a raportului de activitate pe perioada anterioara, executarea bugetului de venituri si cheltuieli, bilantul contabil, proiectul bugetului de venituri si cheltuieli si proiectele GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- l) incheierea de acte juridice in numele si pe seama GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- m) aprobarea organigramei si politici de personal ale GAL – **DUNAREA DE SUD**, daca prin statut nu se prevede altfel;
- n) propune Adunarii Generale excluderea acelor membri care nu isi indeplinesc obligatiile sau desfasoara o activitate care prejudiciaza GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- o) indeplinirea oricaror alte atributii prevazute in statut sau stabilite de Adunarea Generala.

Consiliul director isi poate elabora un regulament intern de functionare.

3) Cenzorul

Daca numarul asociatiilor este mai mare de 15, numirea unui cenzor este obligatorie. Acesta poate fi o persoana din afara GAL.

Cenzorul asigura controlul financiar intern al GAL – DUNAREA DE SUD.

In realizarea competentei sale, Cenzorul indeplineste urmatoarele atributii:

- a) verifica modul in care este administrat patrimonial GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- b) intocmeste rapoarte si le prezinta Adunarii Generale;

- c) poate participa la sedintele Consiliului Director fara drept de vot;
- d) indeplineste orice alte atributii prevazute in statut sau stabilite de adunarea generala.

4) Comitetul de selectie al proiectelor

La nivelul GAL – **DUNAREA DE SUD** functioneaza un Comitet de Selectie, format din membri GAL, care este responsabil cu selectarea proiectlor depuse in cadrul GAL.

Comitetul de selectie al proiectelor va fi alcătuit din 5-15 persoane, reprezentanți ai autorităților și organizațiilor care fac parte din parteneriat, in functie de numarul partenerilor care fac parte din cadrul GAL.

La capitolul Masura din cadrul Planului de Dezvoltare Locala au fost prezentate conditiile generale si specifice, ca si criteriile de selectie a proiectelor pentru fiecare masura in parte.

În ceea ce privește selecția proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din parteneri, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor în cadrul GAL și totodată pentru efectuarea activităților de control și monitorizare, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale de la nivel județean.

Dacă unul din proiectele depuse pentru selectie, aparține unuia din membrii comitetului, în această situația persoana (organizația) în cauza nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Din Comisia de Selectie pot face parte urmatoarele persoane:

- Presedintele GAL – **DUNAREA DE SUD** care exercita functia de presedinte al comisiei;
- Primul Vicepresedinte al GAL – **DUNAREA DE SUD**, care exercita functia de presedinte de comisie in posibilele cazuri de incompatibilitate a Presedintelui;
- Secretarul GAL – **DUNAREA DE SUD**, care exercita functia de secretar al Comisiei de Selectie;
- Vicesecretarul GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- Responsabilul financiar al GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- Responsabilul financiar adjunct al GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- Responsabilul financiar;
- Specialist in domeniul in care sunt depuse proiectele;
- Responsabilul administrativ (Coordonatorul)

Acesta trebuie să se reuneasca cu 30 de zile inainte de data limită pentru primirea cererilor de ajutor financiar. Convocarea Comisiei se efectuează de către Președinte la propunerea Coordonaatorului.

Comisia va evalua toate dosarele masura cu masura, urmarind ordinea de intrare a solicitarilor.

Dupa evaluarea dosarelor, se va elabora un raport scris care cuprinde o listă pentru fiecare dintre măsuri, cu punctajul pentru fiecare dosar, sortate de la punctajul cel mai mare la punctajul cel mai mic. Raportul este semnat de către toți membrii Comisiei.

Când Președintele este în incompatibilitate și trebuie să se abțină în evaluarea dosarelor, acesta se înlocuiește cu primul Vicepreședinte, care va prelua atribuțiile de președinte al Comisiei, fapt care se menționează în raport.

5) Compartimentul administrativ

Compartimentul administrativ poate fi format din urmatorii membrii:

- **Managerul general** – care coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;
- Responsabil financiar – contabil – care se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiar– contabile a GAL-ului;
- Agenții de dezvoltare– ce desfășoară activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL;
- Sector tehnic – care are ca sarcină verificarea și selecția proiectelor ce se vor implementa; sunt persoane specializate pe diverse domenii de activitate care au sarcina de a verifica și selecta proiectele ce se vor implementa;
- Consultanți externi – în funcție de necesitățile GAL pentru buna desfășurare a activităților GAL;
- Angajat pentru activități de secretariat;

Managerul general este conducatorul echipei tehnice a GAL – **DUNAREA DE SUD**. În calitate sa poate cere beneficiarilor de ajutoare financiare documente și informații despre stadiul implementării proiectelor în orice stadiu al implementării acestora. Împreună cu echipa tehnică verifică dacă s-au deschis sau nu investițiile. **Managerul general** are următoarele funcții:

În etapa de verificare a acordării ajutorului financiar:

- Existența apelului aprobat de către organismul competent;
- Pentru fiecare caz în parte, respectarea criteriilor de eligibilitate cerute pentru destinatarul final al ajutorului financiar, în special, următoarele aspecte:
  - Existența unei cereri scrise de către destinatarul final adresată în timp util;
  - Existența unei dovezi că nu a inițiat încă cheltuieli sau de investiții;
  - Existența unui memoriu tehnico-economic și stabilirea relevanței sale pentru criteriile de evaluare stabilite în Planul de Dezvoltare Locală și cerințele specifice prevăzute în planul de ajutor financiar;
- Prezentarea tuturor documentelor care trebuie furnizate împreună cu cererea;

- Existența creditului disponibil și verificarea valorii ajutorului financiar pentru a nu depăși limitele;
- Respectarea de către beneficiar a cerințelor Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale pentru obtinerea ajutorului financiar;
- Desfășurarea eficientă a procedurii de acordare a ajutorului financiar;
- Verificarea respectării principiilor de transparență, obiectivitate, concurență, transparență, egalitate și nediscriminare, eficacitate și eficiența;
- Attentionarea beneficiarilor cu privire la plata impozitelor si a altor taxe catre stat;
- Acordarea ajutorului financiar destinatarului final;

În faza de plată a ajutoarelor financiare, are funcții de intervenție și verificare a documentelor de plata a ajutoarelor catre destinatarul final, după primirea aprobării si dupa ce a constatat că suma care trebuie plătită este adecvată.

- Certifica copiile documentelor;
- Participa în calitate de secretar în Comisia de selectie;
- Autorizeaza plata ajutoarelor;
- Exercita orice alte funcții atribuite de GAL – **DUNAREA DE SUD** sau prin ordin al Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale;

GAL – **DUNAREA DE SUD** il poate trage la răspundere pe responsabilul administrativ si financiar pentru daunele pe care le-ar putea provoca în gestionarea grupului.

PARTEA A VI – A: ORGANIZAREA GAL – ULUI

III.3.1 Resurse umane

La nivelul GAL **DUNAREA DE SUD** se vor desfășura următoarele activități :

a) informare – comunicare;

Modalitatea de realizare a acestor activitati este prezentata in capitlul III punctul 3.4.

b) apel pentru proiecte;

GAL – **DUNAREA DE SUD** va efectua pentru fiecare dintre măsuri, două apeluri pentru asistență:

- primul in perioada aprilie -mai,
- al doilea in perioada septembrie - octombrie.

Pentru masurile unde exista beneficiari finali care pot fi atât persoane fizice și juridice de drept privat, cat si primării, se vor organiza apeluri de selectie distincte pentru fiecare actegorie de beneficiaar, public sau privat.

Apelul va fi aprobat de către Consiliul Director al GAL – **DUNAREA DE SUD**. Dupa aprobarea apelului de selectie de catre Consiliul director al GAL, în termen de cincisprezece zile din ziua următoare datei adoptării sale, va fi transmisa o copie a aprobarii la Ministerul Agriculturi, si de asemenea, se va asigura publicitatea apelului in teritoriu prin intermediul mass-media, fluturasi si afise la fiecare primarie care face parte din GAL – **DUNAREA DE SUD**.

Textul apelului de selectie va face referire la urmatoarele aspecte:

- legislația care reglementează ajutorul;
- obiectul, condițiile și scopul ajutorului;
- Suma maximă totală care urmează să fie folosita ca ajutor financiar pentru anul respectiv;
- Criteriile pe care trebuie sa le indeplineasca beneficiarii pentru a solicita ajutor financiar și modul în care se acorda ajutorul financar;
- Indicarea persoanelor responsabile cu procedura si soluționarea acesteia;
- Locul, modul și termenul de depunere a cererilor și a documentațiilor aferente de catre beneficiari;
- Componenta comitetului de selectie a proiectelor și criteriile de evaluare a proiectelor;
- Termenul limită pentru comunicarea rezultatelor;
- Posibilitatea de contestare a rezultatelor;

De asemenea, în apelul de selectie se va mentiona ca daca au rămas bani nealocati pe proiecte in respectiva sesiune, se poate redeschide o alta sesiune de aplicare, imediat sau după o anumită perioadă de timp.

c) sprijinirea depunătorilor de proiecte;

Pot fi depunatori de proiecte, beneficiarii astfel cum sunt acestia stabiliți în capitolul Masura din acest program, persoanele fizice și juridice de drept privat, precum și primarii și consilii locale, care îndeplinesc cerințele specifice pentru fiecare din măsurile prezentate.

De asemenea poate fi beneficiar final GAL – **DUNAREA DE SUD**, atunci când acțiunile sunt de interes general, cu referire la obiectivele strategice ale programului și atunci există măsuri pentru care nu s-a solicitat sau primit ajutor financiar în apelul de selecție, și există credit disponibil.

Proiectele depuse de beneficiarii finali vor respecta condițiile de formă și conținut recomandate de GAL – **DUNAREA DE SUD** și vor fi însoțite de documentele solicitate prin apelul de selecție.

Termenul maxim de depunere al proiectelor va fi de 2 luni de la deschiderea oficială a apelului de selecție al proiectelor.

d) organizarea procesului de verificare și decizie asupra proiectelor depuse;

Comitetul de Selecție al proiectelor va verifica îndeplinirea criteriilor de conformitate stipulate în apelul de selecție și prezenta tuturor documentelor solicitate.

De asemenea, personalul tehnic al GAL – **DUNAREA DE SUD** va realiza inspectarea locului în care urmează să se deruleze proiectul pentru care se solicită ajutor și va elibera solicitantului un act din care să reiasă că lucrările respective nu au fost demarate înainte de semnarea contractului de finanțare. După obținerea acestui document, Responsabilul administrativ (Coordonatorul) va elabora un raport tehnico-economic pentru fiecare solicitare în parte în care se va da aviz favorabil sau nefavorabil acordării finanțării solicitate.

Solicitarile care obțin aviz favorabil vor fi apoi evaluate de către Comitetul de Selecție al GAL – **DUNAREA DE SUD**. Acesta va elabora câte un document pentru fiecare măsură în parte în care vor fi evidențiate punctajele obținute de către proiectele prezentate în ordine descrescătoare. Punctajul fiecărui proiect va fi stabilit în conformitate cu criteriile de selecție stabilite în Planul de Dezvoltare Locală. Rezultatul evaluării se va consemna într-un raport motivat.

În baza raportului motivat elaborat de către Comitetul de Selecție, Consiliul Director va emite, pentru fiecare măsură în parte, o propunere motivată care poate fi:

- propunerea de aprobare a solicitării, cu indicarea valorii și a procentului de finanțare;
- propunerea motivată de respingere a finanțării datorită punctajului mic obținut și neîncadrarea în valoarea sesiunii respective de depunere deschisă de GAL – **DUNAREA DE SUD**;

Dupa finalizarea selectiei proiectelor in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**, lista cu proiectele aprobate, va fi transmisa Centrului Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit, impreuna cu un raport complet al sesiunii respective, in vederea semnarii contractelor cu beneficiarii finali ai finantarii.

e) monitorizarea proiectelor.

Monitorizarea proiectelor este prezentata in capitolul VII.

Avand in vedere ca fara prezenta efectiva a oamenilor care stiu ce, cand si cum trebuie facut, este pur si simplu imposibil ca o organizatie sa isi atinga obiectivele, este foarte importanta descrierea resursele umane necesare derularii tuturor activitatilor legate de implementarea Planului de Dezvoltare Locala.

Resursele umane nu reprezintă altceva decât active ale GAL – **DUNAREA DE SUD** ce slujesc la punerea în practică a obiectivelor acestuia, mijloace care pot condiționa succesul organizației, prin utilizarea eficientă a resurselor financiare, materiale, instituționale, prin modul în care își pun capacitățile intelectuale și creative în slujba îndeplinirii sarcinilor. O serie de capacități fizice și intelectuale ale resurselor umane sunt importante din prisma modului în care acestea sunt folosite în cadrul organizației.

Astfel, se are in vedere ca GAL – **DUNAREA DE SUD** sa dispuna de personalul necesar, pe tipuri de calificari adecvate proiectelor care urmeaza a se implementa pentru indeplinirea obiectivelor propuse in cadrul strategie de dezvoltare locala.

Modalitatile de contractare a personalului in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD** sunt:

- Responsabilul administrativ (Coordonatorul) si echipa tehnica – contract de munca;
- Responsabilul financiar – contract de prestari de servicii;
- Cosultanti in diverse domenii – contract de prestari de servicii;

De asemenea, pe tot parcursul derularii activitatilor necesare implementarii Planului de Dezvoltare Locala, GAL – **DUNAREA DE SUD** va fi sprijinit de catre agentii agricoli si personalul cu responsabilitati in ceea ce priveste dezvoltarea rurala, din cadrul fiecarei primarii care face parte din parteneriat. Acestia desfasurand activitate de voluntariat.

In cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD** isi vor desfasura activitatea in mod permanent urmatoarele persoane, care vor fi angajate pe baza de contract de munca.

1. **Managerul general** al GAL **DUNAREA DE SUD**, trebuie sa indeplineasca urmatoarele criterii din punct de vedere profesional si al experientei anterioare detinute:

- sa fi detinut anterior o pozitie similara cu cea pe care o va detine in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD** pentru o perioada de cel putin 5 ani;

- sa fie absolvent de studii superioare finalizate cu diploma de licenta; detinerea unor studii postuniversitare sau master in domeniul managementului constituie un avantaj;
- sa fie absolvent de cursuri in domeniul dezvoltarii rurale si Leader;
- sa detina abilitati organizatorice, de lidershhip si de comunicare;

2. **Manager proiect** al GAL – **DUNAREA DE SUD** trebuie sa indeplineasca urmatoarele criterii din punct de vedere profesional si al experientei anterioare detinute:

- sa fi detinut anterior o pozitie similara cu cea pe care o va detine in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD** pentru o perioada de cel putin 3-4 ani;
- sa fie absolvent de studii superioare finalizate cu diploma de licenta in domeniu tehnic sau economic; detinerea unui certificat de perfectionare / calificare ca Manager de proiect constituie un avantaj;

3. **Manager proiect** al GAL – **DUNAREA DE SUD** trebuie sa indeplineasca urmatoarele criterii din punct de vedere profesional si al experientei anterioare detinute:

- sa fi detinut anterior o pozitie similara cu cea pe care o va detine in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- sa fie absolvent de studii superioare finalizate cu diploma de licenta; detinerea unui certificat de perfectionare / calificare ca Manager de proiect constituie un avantaj.

4. **Contabilul GAL – DUNAREA DE SUD**, trebuie sa indeplineasca urmatoarele criterii din punct de vedere profesional si al experientei anterioare detinute:

- sa fi detinut anterior o pozitie similara cu cea pe care o va detine in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- sa fie absolvent de studii economice medii / superioare finalizate cu diploma de bacalaureat / licenta;
- sa cunoasca toate procedurile contabile necesare supravegherii și controlului gestiunii financiar– contabile a GAL - **DUNAREA DE SUD**;

5. **Cenzorul GAL – DUNAREA DE SUD** trebuie sa indeplineasca urmatoarele criterii din punct de vedere profesional:

- sa fie absolvent de studii medii / superioare finalizate cu diploma de bacalaureat / licenta;
- sa cunoasca toate procedurile necesare verificării modului în care este administrat patrimoniul GAL - **DUNAREA DE SUD**.

6. **Operator calculator electronic si rețele** al GAL – **DUNAREA DE SUD** trebuie sa indeplineasca urmatoarele criterii din punct de vedere profesional si al experientei anterioare detinute:

- sa fi detinut anterior o pozitie similara cu cea pe care o va detine in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**;

- sa fie absolvent de studii tehnice sau informatice medii / superioare finalizate cu diploma de bacalaureat / licenta;

7. Agent de dezvoltare Gal – DUNAREA DE SUD

- trebuie sa se fi implicat in mod activ in activitatea de dezvoltare rurala inca de la inceputul constituirii Gal – **DUNAREA DE SUD**;
- sa fie absolventi de studii medii / superioare finalizate cu diploma de bacalaureat / licenta;
- sa detina bune calitati de comunicare si persuasiune;

8. Facilitator de dezvoltare comunitara GAL DUNAREA DE SUD trebuie sa indeplineasca urmatoarele criterii din punct de vedere profesional si al experientei anterioare detinute:

- sa fie absolventi de studii generale / medii / superioare finalizate cu diploma de bacalaureat / licenta;
- sa detina bune calitati de comunicare si persuasiune.

9. Secretara GAL DUNAREA DE SUD trebuie sa indeplineasca urmatoarele criterii din punct de vedere profesional si al experientei anterioare detinute:

- sa fi detinut anterior o pozitie similara cu cea pe care o va detine in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- sa fie absolvent de studii medii / superioare finalizate cu diploma de bacalaureat / licenta;

Datorita complexitatii actiunilor necesare implementarii cu succes si in totalitate a Planului de Dezvoltare Locala, pentru fiecare angajat al GAL - **DUNAREA DE SUD** se va intocmi o fisa a postului care va cuprinde descrierea clara a obiectivelor, sarcinilor, autoritatilor si responsabilitatilor acestora. Acestea sunt prezentate in Anexa la Planul de Dezvoltare Locala.

In ceea ce priveste personalul necesar pentru derularea unor activitati care necesita o calificare speciala, acesta va fi angajat pe baza de contract de prestare de servicii in functie de necesitatile reale ale GAL – **DUNAREA DE SUD**, in distincte faze de implementare a Planului de Dezvoltare Locala.

In ceea ce priveste criteriile pe baza carora se va realiza contractarea personalului in baza unui contract de prestari de servicii, acestea sunt urmatoarele:

- experienta relevanta in domeniul in care este necesar personalul respectiv in cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**; astfel persoana juridica / expertul care urmeaza a fi contractat trebuie sa beneficieze de experienta in domeniul respectiv;
- calificarea profesionala a persoanelor care vor derula activitati in cadrul contractului ce se va incheia intre GAL - **DUNAREA DE SUD** si persoana juridica / expert;

Modalitatea de contractare a personalului, atat a celui permanent, angajat cu contract de munca, cat si a celui ocazional, angajat pe baza de contract de prestari servicii, va fi stabilita de catre GAL – **DUNAREA DE SUD** prin intermediul unei proceduri interne, garantandu-se in ambele cazuri egalitatea de tratament, publicitatea si concurenta, procedura care permit va stabili inclusiv modalitatea de revizuire si controlul extern, chiar si pe cale jurisdictionala, a pocedurii de selectie a personalului GAL – **DUNAREA DE SUD**. Criteriile de selectie utilizate sunt unele transparente care pun accent pe capacitatea, experienta si pregatirea profesionala a candidatilor.

Structura intregii echipe tehnice si administrative a GAL – **DUNAREA DE SUD** care se bazeaza pe capacitatea si experienta demonstrata a personalului, garanteaza eficienta si eficacitate in implementarea Planului de Dezvoltare Locala si o relatie optima intre personalul angajat si costurile totale ale grupului, obtinandu-se astfel optimizarea maxima a resurselor disponibile in conditiile disponibilitatii de personal suficient si calificat care va fi implicat in teme si aspecte metodologice distincte pe parcursul implementarii Planului de Dezvoltare Locala.

III.3.2 Descrierea resurselor materiale (echipamente, localuri disponibile)

Sediul GAL – **DUNAREA DE SUD** se va stabili in localitatea Suhaia, in cadrul unui imobil pus la dispozitie de catre Primaria Suhaia. Modalitatea juridica de detinere a spatiului mai sus amintit este reglementat prin intermediul unui contract de inchiriere.

Spatiul in care isi are sediul GAL – **DUNAREA DE SUD** este compus din:

- o sala mare pentru derularea reuniunilor Adunarii Generale, ale Consiliului Director si ale Comitetului de Selectie a proiectelor, care va fi dotata cu masa de sedinta si suficiente scaune, flipchart; aceasta sala are o capacitat de 25 – 30 de persoane;
- un birou in cadrul carora urmeaza sa isi desfasoare activitatea personalul angajat pe baza de contract de munca al GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- anexe si dependinte necesare;

Anexam la Planul de Dezvoltare Locala dovada prin care primaria Suhaia pune la dipozitia GAL **DUNAREA DE SUD** acest spatiu.

Cele doua spatii destinate personalului angajat al GAL – **DUNAREA DE SUD** vor fi dotate cu mobilier specific de birou si aparatura IT (calculatoare, imprimante, fotocopiatoare, telefon, fax).

De asemenea GAL – **DUNAREA DE SUD** dispune de propriul domeniu de internet: www.dunareadesud.ro.

Sediul va putea fi schimbat prin hotararea Adunarii Generale.

III.3.3 Buget indicativ anual de funcționare a GAL-ului

Venituri	Suma
- incasari UE pentru cheltuielile de administrare ale grupului reprezentand 20% din bugetul alocat grupului	185.000 euro
-contributia partenerilor	3.000 euro
- donatii si sponsorizari	2.000 euro
TOTAL	190.000 euro
Cheltuieli	
- cheltuieli administrative și publicitare	190.000 euro
TOTAL	190.000 euro

III.3.4 Dispozitivul de comunicare și informare

Conform articolului 76 din Regulamentul Comisiei (CE) nr.1698/2005, este obligatoriu sa se faca cunoscuta actiunea comuna a Uniunii Europene si a autoritatilor publice nationale, privind sprijinul acordat în domeniul dezvoltarii rurale. Pentru a asigura o absorbtie cât mai eficienta a fondurilor europene este foarte important ca un numar cât mai mare de potentiali beneficiari sa fie informati despre sprijinul financiar pe care îl pot obtine prin PNDR.

Obiectivul principal al actiunilor de informare si promovare în mediul rural îl reprezinta **constientizarea opiniei publice si în mod special:**

- a potentialilor beneficiari, în vederea accesarii fondurilor europene destinate dezvoltarii rurale;
- a beneficiarilor, privind continutul masurilor;
- a administratiei publice nationale si locale, a organizatiilor profesionale, partenerilor economici si sociali, a organizatiilor neguvernamentale atât pentru accesarea fondurilor disponibile cât si pentru diseminarea informatiilor specifice.

Comunicarea trebuie sa fie clara, concisa, concreta, adaptata publicului tinta si coerenta, pe durata întregii perioade de implementare a Planului de Dezvoltare Locala. Aceasta se articuleaza în jurul a trei principii:

- *flexibilitatea* (capacitatea de a raspunde rapid la semnalele venite din mediul intern si extern);
- *transparenta* (capacitatea de a furniza informatii obiective si corecte referitoare la activitatile GAL – **DUNAREA DE SUD** si la contributia Uniunii Europene);
- *eficienta* (prin utilizarea optima a resurselor în vederea atingerii impactului maxim).

In desfasurarea activitatilor sale GAL – DUNAREA DE SUD asigura respectarea urmatoarelor principii:

PUBLICITATE - Atât GAL – **DUNAREA DE SUD** cât și beneficiarii de proiecte vor fi supuși regimului de informare și publicitate prevăzute în legislația referitoare la accesarea fondurilor europene prin FEADR;

OBIECTIVITATE – se manifestă prin auto-limitarea puterii discreționare în selectarea de către GAL – **DUNAREA DE SUD** a destinatarilor finali ai proiectelor de ajutor financiar, prin stabilirea criteriilor de selecție pentru diferite măsuri, în temeiul cărora se va realiza selecția;

CONCURENȚA - selectarea beneficiarilor se face printr-o comparație a tuturor cererilor depuse, în ordinea de prioritate în conformitate stabilită prin punctajul pentru fiecare măsură în parte. Proiectele se adresează tuturor categoriilor de beneficiari.

TRANSPARENȚA - concretizată în absența unor acorduri secrete, dosare complete și notificarea către părțile interesate de deciziile luate.

EGALITATE ȘI NEDISCRIMINARE prin:

- **EFICACITATE** - în atingerea obiectivelor stabilite în cadrul programului, prin selectarea proiectelor care să ducă la atingerea obiectivelor stabilite;
- **EFICIENȚA** - în procesul de alocare și utilizare a resurselor, astfel încât, cu cel mai mic cost să se realizeze beneficiile sociale, în special în rândul femeilor și tinerilor, și / sau o mai bună protecție a mediului.
- **COLABORARE** – GAL – **DUNAREA DE SUD** este considerat în colaborare cu alte grupuri din regiune, precum și cu alte grupuri din alte comunități și state, cu publicul și cu guvernul;

Pentru că informarea și comunicarea reprezintă elemente esențiale atât în etapele inițiale, de constituire a parteneriatelor public – private cât și ulterior, după selectarea parteneriatului ca și GAL, în cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD** se vor realiza în continuare acțiuni și activități menite să asigure publicitatea axei Leader și a posibilităților de finanțare, buna funcționare a GAL și implementarea tuturor acțiunilor din cadrul strategiei de dezvoltare locală.

Acțiunile de promovare prevăzute pentru GAL – **DUNAREA DE SUD** se vor repeta în funcție de nevoile de informare identificate după fiecare etapă de implementare, ținând cont de faptul că aceste acțiuni constituie tehnici specifice de comunicare esențiale în derularea campaniilor de informare atât pentru publicul larg, cât și a celor orientate către potențialii beneficiari.

Totodată, în vederea eficientizării acțiunilor de promovare, GAL - **DUNAREA DE SUD** va externaliza o serie de activități cum ar fi: realizarea studiilor sociologice, tipărirea materialelor informative (design, format s.a.), realizarea spoturilor publicitare TV și audio, precum și alte activități specifice ce decurg din procesul de promovare. Vor fi elaborate: materiale informative (pliante, broșuri, ghiduri, afișe etc.), spoturi radio TV și web-site destinat în mod special Planului de Dezvoltare Locală a GAL – **DUNAREA DE SUD**, conferințe organizate la nivel regional, participare la emisiuni specializate și altele.

De asemenea, GAL - **DUNAREA DE SUD** va pune la dispozitia potentialilor beneficiari informatii privind fluxul accesarii fondurilor de dezvoltare rurala, ce va include: tipurile de investitii eligibile, categoriile de beneficiari, plafoanele maxime alocate, conditiile de eligibilitate, procedurile administrative legate de accesul la finantare, procedura de examinare a cererilor de finantare, criteriile de selectie a proiectelor precum si numele persoanelor de contact responsabile cu activitatea de informare si comunicare a Planului. Actiunile specifice de promovare si instruire a potentialilor beneficiari privind implementarea Planului de Dezvoltare Locala sunt realizate în conformitate cu nevoile identificate, urmarindu-se acoperirea tuturor domeniilor de interes corespunzatoare masurilor din plan.

Vor fi distribuite in cadrul teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD** chestionare pe baza carora vor fi identificate persoanele fizice si/sau juridice, publice sau private, care si-au manifestat interesul în a accesa fonduri prin intermediul axei Leader. Aceasta baza de date este una deschisa, aflata într-un proces de actualizare permanenta. În acest sens contactul direct cu potentialii beneficiari si alte asociatii si organizatii care la rândul lor pot disemina informatiile primite, reprezinta principala metoda prin care se va realiza actualizarea si completarea bazei de date. Promovarea directa prin intermediul pliantelor, brosurilor, direct mailing se va realiza utilizând informatiile cuprinse în baza de date, informatii ce sunt selectate în urma campaniilor de informare si a sondajelor de opinie derulate în mediul rural.

Lipsa informatiilor si accesul dificil al persoanelor care locuiesc în mediul rural, la informatie specializata reprezinta o bariera în calea implementarii programelor de dezvoltare în spatiul rural si au un efect advers asupra dorintei potentialilor beneficiari de a initia noi afaceri în zona rurala.

Actiunile propuse pentru informarea potentialilor beneficiari se vor desfasura începând atat in perioada de pregatire a Planului de Dezvoltare Locala cat si pe toata perioada implementarii acestuia.

Evaluarile efectuate pe parcursul implementarii Planului de Dezvoltare Locala vor fi de natura sa aprecieze impactul comunicarii, precum si buna înțelegere a actiunilor, iar criteriile utilizate pentru realizarea evaluarilor vor face referire cel putin la urmatoarele aspecte:

- Evolutia numarului dosarelor depuse;
- Evolutia numarului de potentiali beneficiari care au accesat informatia continuta în materialele informative (afise, pliante, ghiduri, brosure etc.);
- Evolutia profilului celor care depun proiecte în functie de categoria profesionala, sex, egalitatea sanselor;
- Numarul de accesari website pentru obtinerea de informatii din domeniul dezvoltarii rurale,

Politica de comunicare poate fi adaptata în functie de rezultatele evaluarii, iar propunerea de modificare va fi prezentata în Adunarea Generala a GAL – **DUNAREA DE SUD**.

În ceea ce priveste informarea beneficiarilor Planului de Dezvoltare Locala, acestia trebuie sa cunoasca natura fondurilor europene în vederea implementarii corespunzatoare a proiectelor.

Astfel, în momentul semnarii contractului, se va preciza în mod explicit categoria sprijinului financiar acordat – respectiv in baza axei Leader, suma alocata, contributia fiecaruia, logo-ul LEADER.

Asadar, GAL – **DUNAREA DE SUD** va informa beneficiarii cu privire la apelurile de selectie si la masurile care pot fi accesate si totodata, va publica lista beneficiarilor care primesc sprijin, destinatia financiara si sumele contributiei publice.

Actiunile propuse pentru informarea beneficiarilor vor avea loc îndeosebi în momentul semnarii contractului de finantare si vor continua si pe întreaga perioada a implementarii proiectului.

Publicul larg va fi informat despre finantarea Leader prin:

- Placute explicative aplicate pe toate investitiile care au o valoare mai mare de 50.000 Euro ;
- Placute explicative instalate în biroul GAL – **DUNAREA DE SUD** (LEADER) ;
- Publicarea constanta a unor rapoarte trimestriale si anuale;

Pentru a sublinia si populariza oportunitatile si exemplele de succes legate de implementarea Planului de Dezvoltare Locala, precum si implicarea comunitara în spatiul rural românesc GAL – **DUNAREA DE SUD** va publica pe site un Raportul Anual de progrese care cuprinde informatii concrete privind implementarea planului, precum si lista completa a beneficiarilor care au accesat ajutoare financiare. De asemenea, în mod constant, pe parcursul perioadei de implementare, va informa prin anunturi si comunicate de presa evenimentele si actiunile semnificative.

Actiunile propuse pentru informarea publicului larg se vor desfasura începând cu perioada de pregatire a Planului de Dezvoltare Locala si va continua pe toata perioada implementarii, pâna la evaluarea rezultatelor acestuia. Pentru informarea publicului larg vor avea loc campanii specifice în mod deosebit la începutul implementarii Programului, pentru a acoperi o gama cât mai larga de potentiali beneficiari. La sfârșitul perioadei de implementare, campaniile vor fi organizate în scopul informarii publicului asupra rezultatelor, a experientei dobândite si a beneficiarilor care au accesat prin FEADR ajutoare financiare.

Criteriile de evaluare a actiunilor de informare a publicului larg sunt:

- Numarul de panouri si placute explicative aferente investitiilor derulate sau finalizate;
- Numarul de accesari si documente descarcate de pe pagina de internet a GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- Vizibilitatea GAL – **DUNAREA DE SUD** în mass-media;
- Recunoasterea logo-ului comunitar în urma campaniilor de informare derulate în

mediul rural;

PISTA DE AUDIT - COMUNICARE SI INFORMARE

Nr crt	Activitate	Cine desfășoară activitatea		Responsabil	Document primit	Document generat	Cine semneaza documentul	Unde se arhiveaza	
		Extern	Intern					Arhiva fizica - original	copie
1	Convocare reuniune membri GAL - DUNAREA DE SUD in vederea stabilirii politicii de comunicare si informare in cadrul GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Secretar		Convocator	Responsabil legal GAL - DUNAREA DE SUD	Secretariat GAL	
2	Desfasurare reuniune parteneri GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Adunarea Generala a GAL DUNAREA DE SUD		Proces - verbal	Membri prezenti	Secretariat GAL	
3	Ierarhizarea si prioritizarea activitatilor de informare si comunicare			Adunarea Generala a GAL DUNAREA DE SUD		Proces - verbal	Membri prezenti	Secretariat GAL	
4	Stabilire criterii de evaluare a rezultatelor actiunilor de informare si comunicare		GAL	Adunarea Generala a GAL DUNAREA DE SUD		Proces - verbal	Membri prezenti	Secretariat GAL	
5	Realizarea activitatilor de comunicare si informare de catre GAL prin intermediul chestionarelor aplicate in teritoriu in perioada de pregatire a Planului de Dezvoltare Locala		GAL	Animatorii	Extras Proces verbal reuniune		Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-
6	Realizarea activitatilor de comunicare si informare de catre GAL prin intermediul chestionarelor aplicate in teritoriu in perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locala		GAL	Animatorii	Extras Proces verbal reuniune		Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-
7	Realizarea unei baza de date a informatiilor adunate prin intermediul chestionarelor		GAL	Animatorii	Chestionare	Raport de evaluare a situatiei teritoriale pe baza chestionarelor	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-

						aplicate			
8	Actualizare baza de date web-site DUNAREA DE SUD cu rezultatele obtinute in urma aplicarii chestionarelor		GAL	Animatorii		Web- site actualizat /Raport actualizare site	Animatori	Compartimentul administrativ	-
9	Solicitare oferte de pret pentru realizarea de afise, pliante si brosurii informative,	Tipografice	GAL	Animatorii		Solicitare de oferte de pret pentru realizarea serviciilor de tipografie	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-
10	Incheiere contract servicii de tipografie	Tipografice	GAL	Animatorii	Oferta de pret	Contract	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-
11	Realizare produse tipografice atat in perioada de pregatire a Planului de dezvoltare Locala cat si in perioada de implementare a acestuia	Tipografice		Tipografie	Produse finale	Proces verbal de receptie	Comisie de receptie	Compartimentul administrativ	
12	Distribuire de afise, pliante si brosurii informative in teritoriu atat in perioada de pregatirea a Planului de Dezvoltare Locala cat si in perioada de implementare a acestuia		GAL	Animatorii		Liste cu semnaturi de primire de catre locuitorii teritoriului GAL DUNAREA DE SUD	Locuitorii teritoriului / Animatorii	Compartimentul administrativ	-
13	Solicitare oferta pentru realizarea de studii sociologice		GAL	Animatorii		Solicitare de oferte de pret pentru realizarea de studii sociologice	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-
14	Incheiere contract pentru realizarea analizelor sociologice	Societate specializata	GAL	Societate specializata / Animatori	Oferta de pret	Contract	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-
15	Realizare studii sociologice in teritoriul GAL - DUNAREA DE SUD	Societate specializata		Societate specializata		Raport privind evaluarea situatiei teritoriului GAL	Societate specializata	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ

						DUNAREA DE SUD			strativ
16	Solicitare oferte realizare spot publicitar TV si audio in perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locala		GAL	Animatorii		Solicitare de oferte de pret pentru realizare spot publicitar TV si audio	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-
17	Incheiere contract pentru realizare spot publicitar TV si audio	Societati de televiziune si radio	GAL	Societati specializate / Animatori	Oferta de pret	Contract	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	-
18	Organizare de conferinte la nivel local periodic pe toata perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locala		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul / Animatorii		Raport conferinta / Lista participanti	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	
19	Organizare de conferinte la nivel regional periodic pe toata perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locala		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul / Animatorii		Raport conferinta / Lista participanti	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	
20	Informare potentiali beneficiari existenti in baza de date realizata de catre animatori in baza chestionarelor aplicate in teritoriu		GAL	Animatorii		Scrisoare de informare / Raport de informare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	
21	Informare potentiali beneficiari in urma primirii unor solicitari de informare din partea acestora		GAL	Animatorii	Solicitare de informatii	Scrisoare de informare / Raport de informare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Compartimentul administrativ	
22	Publicare anunturi ale sesiunilor de depunere a proiectelor in cadrul GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Consiliul Director / Responsabil administrativ - Coordonatorul		Anunt de selectie	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ

23	Publicarea rapoartelor de monitorizare si progres a implementarii Planului de Dezvoltare Locala a GAL - DUNAREA DE SUD, precum si a situatiei beneficiarilor de finantare		GAL	Consiliul Director / Responsabil administrativ - Coordonatorul		Rapoarte de monitorizare / Rapoarte de progres / Situatii beneficiari	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ
24	Evaluarea rezultatelor activitatilor de comunicare si informare		GAL	Consiliul Director / Responsabil administrativ - Coordonatorul		Raport de evaluare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ
25	Adaptarea politicii de comunicare si informare in functie de rezultatul evaluarii acestor activitati		GAL	Adunarea Generala a GAL - DUNAREA DE SUD	Raport de evaluare	Proces verbal	Membri prezenti	Secretariat GAL	-
26	Publicarea rezultatelor obtinute in urma implementarii Planului de Dezvoltare Locala a GAL - DUNAREA DE SUD la finalul perioadei de implementare		GAL	Consiliul Director / Responsabil administrativ - Coordonatorul		Raport final	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ

GAL – DUNAREA DE SUD indeplineste criteriul de selectie SCS nr. 3.1.9. fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale, in sensul prezentarii dispozitiilor privind informarea potentialilor beneficiari cu privire la activitatile intreprinse in cadrul GAL-ului.

III.4. Implementarea proiectelor în cadrul GAL-ului

Implementarea proiectelor în cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD** va parcurge următorii pași:

- lansarea apelului de selecție de către GAL prin intermediul mijloacelor de informare mass-media, pliante, pagina web, etc;
- depunerea proiectelor de către posibili beneficiari care se încadrează în criteriile de eligibilitate stabilite pentru fiecare măsură;
- efectuarea verificării conformității proiectului și respectarea criteriilor de eligibilitate de către Comitetul de Selecție din cadrul GAL – **DUNAREA DE SUD**;
- Selecția proiectelor de către GAL pe baza Planului de Dezvoltare Locală și a criteriilor elaborate pentru fiecare măsură în parte;
- Depunerea proiectelor selectate de către GAL la Centrul Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit;

Dacă proiectul selectat este un proiect de investiții se vor realiza următoarele activități de către CRPDRP:

- verificarea eligibilității proiectelor și efectuarea verificării pe teren a potențialului beneficiar de către structurile teritoriale ale APDRP;
- transmiterea de către CRPDRP a notificării către beneficiar și către GAL, cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului;
- încheierea contractului între beneficiar și Centrul Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (CRPDRP) dacă proiectul a fost aprobat;

Dacă este vorba de un proiect de servicii atunci vor fi parcurse următoarele etape:

- CRPDRP verifică eligibilitatea proiectelor și transmite o notificare către beneficiar și către GAL, de înștiințare cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului
- Încheierea contractului între beneficiar și CRPDRP;

Beneficiarii finanțării sunt obligați să înceapă implementarea proiectului în termenul fixat în contractul de finanțare. Începerea executării proiectului va fi comunicată GAL – **DUNAREA DE SUD** prin intermediul unui document standard pus la dispoziție de către GAL. După notificarea începerii implementării proiectului personalul tehnic al GAL – **DUNAREA DE SUD** poate efectua vizite „în teritoriu” pentru a verifica respectarea condițiilor asumate prin contractul de finanțare.

Neînceperea implementării proiectului în termenul fixat prin contractul de finanțare duce la pierderea ajutorului acordat beneficiarului final.

Finalizarea lucrărilor / activităților necesare implementării proiectului va trebui realizată în termenul fixat în contractul de finanțare. Termenul de finalizare a implementării proiectului poate fi prelungit, la solicitarea beneficiarului finanțării, pentru o perioadă de timp care nu poate depăși jumătate din termenul fixat inițial. Solicitarea de prelungire a termenului de implementare a proiectului, în care se va prezenta motivul, va fi analizată de către Responsabilul administrativ (Coordonatorul) GAL –

DUNAREA DE SUD, care in functie de natura investitiei ce se realizeaza, termenul fixat in contract, gradul de realizare a acestuia, cauza de prelungire si orice alte aspecte externe, va emite un raport care va fi prezentat Consiliului Director, care poate aproba sau respinge respectiva solicitare.

Daca in urma analizei, Consiliul Director al GAL – **DUNAREA DE SUD** decide acordarea termenului de prelungire al implementarii proiectului, aceasta decizie va fi comunicata Centrului Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit in vederea analizei posibilitatii incheierii unui act aditional la contractul de finantare initial.

In timpul executiei unui proiect, beneficiarul ajutorului financiar poate prezenta in scris propuneri de modificare a proiectului. Solicitarea va fi examinata de catre Responsabilul administrativ (Coordonatorul) GAL care va emite un raport favorabil sau nefavorabil al modificarilor propuse. Raportul poate fi favorabil doar in cazul in care modificarea nu duce la o crestere a valorii initiale a proiectului asumata prin contractul de finantare, la o modificare a obiectivelor sau la distorsionarea concurentei pe piata. Raportul va fi prezentat Consiliului Director care va solutiona problema admiterii sau neadmiterii modificarilor. Daca modificarile solicitate necesita si modificarea contractului de finantare, atunci raportul va fi supus aprobarii Adunarii Generale a GAL.

Rezultatul va fi comunicat Centrului Regional de Plati pentru Dezvoltare Rurala si Pescuit.

PISTA DE AUDIT- IMPLEMENTAREA PROIECTELOR IN CADRUL GAL

Nr crt	Activitate	Cine desfășoară activitatea		Responsabil	Document primit	Document generat	Cine semnează documentul	Unde se arhivează	
		Extern	Intern					Arhiva fizică - original	copie
1	Convocare Consiliu Director pentru aprobarea apelului de selecție		GAL	Secretar		Convocator	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
2	Reuniune Consiliu Director și aprobare apel de selecție		GAL	Consiliu Director	Anunț de selecție și documente de stabilire a criteriilor de eligibilitate a beneficiarilor	Aprobare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	
3	Publicare anunț de selecție		GAL	Secretar	Anunț de selecție și documente de stabilire a criteriilor de eligibilitate a beneficiarilor	Anunțul publicat	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
4	Răspuns la eventuale clarificări venite din partea potențialilor beneficiari		GAL	Compartimentul administrativ	Solicitare de informații	Răspuns solicitare de informații	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Compartimentul administrativ
5	Depunerea proiectelor în cadrul GAL		GAL	Comitetul de Selecție	Proiectul	Număr de înregistrare	Comitetul de Selecție	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ

6	Verificare respectare conformitate administrativa si criterii de selectie		GAL	Comitetul de Selectie		Scrisoare de conformitate	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ
7	Realizarea selectiei proiectelor de catre Comitetul de Selectie		GAL	Comitetul de Selectie		Lista proiecte selectate	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ
8	Depunerea proiectelor selectate la CRPDRP		GAL	Comitetul de Selectie		Raport de evaluare / Proiecte depuse	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ
9	Efectuarea verificarii in terene de catre structurile APDRP	Structuri APDRP		Structuri APDRP		Raport de evaluare			
10	Notificare beneficiar si GAL	CRPDRP		CRPDRP		Notificare	CRPDRP	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ
11	Semnarea contractului intre beneficiar si CRPDRP	CRPDRP / beneficiar					CRPDRP / beneficiar	-	Compartimentul administrativ
12	Monitorizarea implementarii proiectului	APDRP	GAL	APDRP / Compartiment administrativ		Raport de progres	Responsabil administrativ - Coordonatorul	-	Compartimentul administrativ

13	Analizarea solicitarilor de prelungire a termenului de implementare sau de modificare a proiectului		GAL	Consiliul Director	Raport de evaluare	Punct de vedere	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ
14	Prezentarea punctului de vedere cu privire la prelungirea termenului de implementare sau de modificare a proiectului catre CRPDRP impreuna cu un memoriu justificativ		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Scrisoare de solicitare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartimentul administrativ
15	Sprijinirea beneficiarilor de finantare in implementarea proiectului		GAL	Compartimentul administrativ	Solicitare din partea beneficiarilor	Raspuns solicitare / Proces - verbal	Responsabil administrativ - Coordonatorul	-	Compartimentul administrativ

PARTEA A VII – A: MECANISMUL DE IMPLEMENTARE

GAL – **DUNAREA DE SUD** este responsabil pentru administrarea si implementarea Planului de Dezvoltare Locala în mod eficient, eficace si corect, în raport cu obiectivele acestuia si în conformitate cu articolul 75 din Regulamentul Consiliului (CE) nr.1698/2005.

Dispozitivul de monitorizare, evaluare și control implementat de GAL presupune:

- Luarea operativă a deciziilor asupra implementării (sau depistarea problemelor);
- Efectuarea zilnică a gestionării GAL;
- Executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activitățile compartimentelor GAL;
- Monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele implementării Planului de Dezvoltare Locala a GAL;
- Comunicarea stadiului implementării strategiei de dezvoltare care factorii de decizie ai GAL – **DUNAREA DE SUD**, respectiv Adunarea Generala si Consiliul Director;

Monitorizarea prevede astfel, un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare, care permite colectarea sistematică și structurarea anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate.

Pentru evidentiarea gradului de implementare a Planului, GAL - **DUNAREA DE SUD** va întocmi un **Raportul anual de progres** care va conține toate informațiile cu privire la evoluția implementării planului.

Referitor la monitorizarea planului, raportul anual de progrese cuprinde următoarele elemente:

- Tabele privind implementarea financiară a planului pentru fiecare măsură în parte;
- Tabele de monitorizare care includ informații cantitative pe baza indicatorilor de realizare și rezultat stabiliți pentru fiecare măsură în parte în cadrul Planului de Dezvoltare Locală;
- Analiza rezultatului monitorizării planului.

De asemenea, va fi întocmit un **Raport trimestrial privind implementarea strategică a Planului de Dezvoltare Locală**. Monitorizarea strategică trebuie să furnizeze date privind stadiul de realizare al obiectivelor planului și a implementării strategiei în raport cu indicatorii de rezultat stabiliți.

Monitorizarea implementării Planului de Dezvoltare Locală are în vedere:

- Evaluarea periodică a progreselor înregistrate pentru realizarea obiectivelor specifice ale Planului
- Examinarea rezultatelor implementării fiecărei măsuri și monitorizarea calității implementării proiectelor finite;
- Examinarea rezultatelor obținute;

- Elaborarea recomandarilor si propunerilor în vederea îmbunatatirii impactului planului;

Cele doua rapoarte vor fi supuse aprobarii Consiliului Director si Adunarii Generale dupa care vor fi transmise Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale.

In cadrul reuniunilor care au ca scop analiza rapoartelor anuale sau trimestriale de progres, Consiliul Director si Adunarea Generala trebuie:

- sa realizeze evaluarea periodică a progreselor înregistrate pentru atingerea obiectivelor specifice ale Planului de Dezvoltare Locala;
- sa examineze atat rezultatele implementării fiecărei măsuri, cat si calitatea implementării Planului de Dezvoltare Locala;
- sa analizeze si aprobe Raportul anual de progrese si / sau Rapoartele de evaluare trimestriale, înainte de a fi transmise Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale;
- sa elaboreze recomandări si propuneri în vederea îmbunătățirii impactului strategiei;

Un al treilea tip de monitorizare a Planului de Dezvoltare Locala a GAL – **DUNAREA DE SUD** se va concretiza prin stocarea informatiilor statistice referitoare la gradul de implementare într-un **program informatic de monitorizare** care sa permita evaluarea si monitorizarea rapida a gradului de implementare si de indeplinire a obiectivelor in orice moment. Astfel, se vor putea analiza comparativ indicatorii propusi si rezultatele atinse prin implementarea proiectelor in cadrul GAL.

Evaluarea presupune elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a înregistrării și raportării către Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale a unor sugestii și remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul strategiei de dezvoltare locală. De asemenea, evaluarea va fi o activitate bine structurată pe o bază bine stabilită și presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării Planului de Dezvoltare Locala) și a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare – intermediare și finale) a rezultatelor implementării.

Evaluarea Planului de Dezvoltare Locala a GAL – **DUNAREA DE SUD** se realizeaza cu scopul de a îmbunătăți calitatea implementării sale prin analiza eficientei, adică a celei mai bune relatii dintre resursele angajate si rezultatele atinse si a eficacității programului, însemnând măsura în care obiectivele au fost atinse.

Procesul de evaluare a Planului de dezvoltare Locala a GAL – **DUNAREA DE SUD** se va derula astfel:

- Evaluarea ex-ante – care a fost realizata inainte de elaborarea Planului de Dezvoltare Locala si a avut drept scop culegerea de informatii in vederea introducerii in viitoarea strategie de dezvoltare;
- Evaluarea intermediară, care va fi realizată pe tot parcursul perioadei de implementare si are ca obiective rectificarea oricăror probleme care pot apărea precum si îmbunătățirea implementării;

- Evaluarea ex-post, realizată după perioada de implementare a Planului de Dezvoltare Locala, va genera indicatori și informații care se vor introduce în Planul de Dezvoltare Locala viitor;
- Realizarea unor analize care să examineze în detaliu anumite măsuri sau aspecte specifice ale teritoriului și ale Planului de Dezvoltare Locala – se vor realiza ori de câte ori este necesar, în vederea monitorizării gradului de implementare a obiectivelor Planului de Dezvoltare Locala. Acestea vor fi realizate de firme independente tocami pentru a reflecta cu obiectivitate stadiul în care se afla implementarea Planului de Dezvoltare Locala al GAL – **DUNAREA DE SUD**; Pentru semnarea contractului cu firma independentă va fi organizată procedura de achiziții cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

Evaluarea intermediară și ex – post au rolul de a examina gradul de utilizare al resurselor, eficacitatea și eficiența Planului de Dezvoltare Locala, impactul socio - economic al acestuia, precum și impactul asupra priorităților teritoriului GAL – **DUNAREA DE SUD**.

Controlul presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren a gradului de implementare a proiectelor finanțate în cadrul Planului de Dezvoltare Locala.

Programarea vizitelor (controalelor) va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi: eficiența unor astfel de demersuri, păstrarea bunelor relații contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect etc.

În ceea ce privește monitorizarea implementării proiectelor finanțate, coordonatorul GAL – **DUNAREA DE SUD** împreună cu compartimentul tehnic sunt responsabili de realizarea acestor acțiuni.

Astfel se vor realiza vizite în teren și consilierea beneficiarilor în implementarea proiectelor, astfel încât acestea să fie finalizate în termen și în condițiile asumate prin contractul de finanțare.

După cum se poate observa din informațiile de mai sus, GAL – DUNAREA DE SUD îndeplinește criteriile de selecție nr. SCS 3.1.6 și SCS 3.1.7 fixat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în sensul stabilirii clare a dispozițiilor de evaluare – monitorizare a implementării Planului de Dezvoltare Locala.

PISTA DE AUDIT - EVALUARE, CONTROL SI MONITORIZARE

Nr crt	Activitate	Cine desfășoară activitatea		Responsabil	Document primit	Document generat	Cine semneaza documentul	Unde se arhiveaza	
		Extern	Intern					Pozitia ierarhica	Arhiva fizica - original copie
1	Convocare reuniune membri GAL - DUNAREA DE SUD in vederea stabilirii modalitatilor de eveluare, control si monitorizare a Planului de Dezvoltare Locala		GAL	Secretar		Convocator	Responsabil legal GAL - DUNAREA DE SUD	Secretariat GAL	-
2	Desfasurare reuniune parteneri GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Adunarea Generala a GAL - DUNAREA DE SUD		Proces - verbal	Membri prezenti	Secretariat GAL	-
3	Stabilirea si aprobarea modalitatilor de evaluare, control si monitorizare a Planului de Dezvoltare Locala a GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Adunarea Generala a GAL - DUNAREA DE SUD		Proces - verbal	Membri prezenti	Secretariat GAL	-
4	Solicitare oferta de pret pentru realizarea evaluarii ex - ante a Planului de Dezvoltare Locala		GAL	Secretar		Proces - verbal	Responsabil legal GAL	Secretariat GAL	
5	Analiza oferte de pret		GAL	Secretar	Oferta de pret	Proces - verbal	Responsabil legal GAL	Secretariat GAL	-
6	Semnare contract	Firma de consultanta	GAL	Responsabil legal GAL - DUNAREA	Contract	Contract	Responsabil legal GAL / Firma de	Secretariat GAL	-

				DE SUD			consultanta		
7	Realizare evaluare ex - ante	Firma de consultanta		Firma de consultanta		Raport privind evaluarea ex-ante	Responsabil legal GAL / Firma de consultanta	Secretariat GAL	-
8	Includerea rezultatelor analizei ex-ante in Planul de Dezvoltare Locala a GAL - DUNAREA DE SUD	Firma de consultanta	GAL	Firma de consultanta / GAL		Planul de Dezvoltare Locala		Secretariat GAL	-
9	Realizare evaluare intermediara a Planului de Dezvoltare Locala pe toata perioada de implementare		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Raport de evaluare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
10	Prezentarea rapoartelor de evaluare Consiliului Director al GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Proces - verbal	Membrii Consiliului Director	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
11	Emiterea unor propuneri de imbunatatire a Planului de Dezvoltare Locala de catre Consiliul Director		GAL	Consiliul Director		Raport cu propuneri de imbunatatire	Membrii Consiliului Director	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
12	Prezentarea rapoartelor cu propuneri de imbunatatire Adunarii Generale a GAL - DUNAREA DE SUD pentru a fi studiate		GAL	Secretar	Raport cu propuneri de imbunatatire	Aprobare / Respingere	Membrii Adunarii Generale a GAL DUNAREA DE SUD	Secretariat GAL	

13	Implementarea masurilor de imbunatatire ca urmare a aprobarii acestora de catre Adunarea Generala a GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Raport asupra implementarii masurilor de imbunatatire	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	
14	Realizarea raporturilor trimestriale de progres a Planului de Dezvoltare Locala a GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Compartimentul administrativ		Raport de progres	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	
15	Prezentarea rapoartelor de progres Consiliului Director al GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Raport de progres trimestrial	Proces - verbal	Membrii Consiliului Director	Secretariat GAL	
16	Prezentarea rapoartelor de progres Adunarii Generale a GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Raport de progres trimestrial	Proces - verbal	Membrii Adunarii Generale a GAL DUNAREA DE SUD	Secretariat GAL	
17	Transmiterea Rapoartelor de progres trimestriale catre Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Scrisoare de inaintare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
18	Asigurarea publicitatii rezultatelor monitorizarii trimestriale in teritoriul GAL - DUNAREA DE SUD prin intermediul pliantelor, brosurilor si a paginii web		GAL	Compartiment administrativ	Raport de monitorizare	Materiale informative	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ

19	Implementarea masurilor de imbunatatire ca urmare a analizei rapoartelor de progres de catre Adunarea Generala a GAL - DUNAREA DE SUD si a aprobarii masurilor de imbunatatire		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Raport de implementare a masurilor de imbunatatire	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
20	Monitorizarea Planului de Dezvoltare Locala prin intermediul sistemului informatic al GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Compartimentul administrativ		Raport de monitorizare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	-	Compartiment administrativ
21	Prezentarea rezultatelor monitorizarii catre Consiliul Director al GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Secretar	Raport de monitorizare	Proces - verbal	Membrii Consiliului Director	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
22	Asigurarea publicitatii rezultatelor monitorizarii informatice in teritoriul GAL - DUNAREA DE SUD prin intermediul pliantelor, brosurilor si a paginii web		GAL	Compartiment administrativ	Raport de control	Materiale informative	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
22	Controlul implementarii proiectelor depuse in cadrul GAL - DUNAREA DE SUD pe tot parcursul implementarii acestora		GAL	Compartimentul administrativ		Raport de control	Responsabil administrativ - Coordonatorul	-	Compartiment administrativ

23	Monitorizarea respectarii graficelor de implementare a proiectelor depuse in cadrul GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Compartimentul administrativ		Raport de control	Responsabil administrativ - Coordonatorul	-	Compartiment administrativ
24	Asigurarea publicitatii rezultatelor controlului in teritoriul GAL - DUNAREA DE SUD prin intermediul pliantelor, brosurilor si a paginii web		GAL	Compartiment administrativ	Raport de control	Materiale informative	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
24	Solicitare oferta de pret in vederea realizarii unor activitati de monitorizare punctuale pentru teritoriul GAL - DUNAREA DE SUD	Firma specializata	GAL	Secretar		Solicitare oferta de pret	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
25	Analiza oferte de pret		GAL	Compartimentul administrativ	Oferta de pret	Proces verbal de evaluare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
26	Semnare contract	Firma specializata	GAL	Compartimentul administrativ		Contract	Responsabil administrativ - Coordonatorul / Firma specializata	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
27	Realizarea activitatilor de monitorizare de catre firma specializata	Firma specializata		Firma specializata		Raport de monitorizare	Firma specializata	Secretariat GAL	Compartiment administrativ

28	Transmiterea rezultatelor monitorizarii realizate de catre firma specializata catre Consiliul Director al GAL - DUNAREA DE SUD		GAL		Raport de monitorizare	Scrisoare de inaintare	Firma specializata	Secretariat GAL	
29	Asigurarea publicitatii rezultatelor raportului de monitorizare elaborat de firma specializata in teritoriul GAL - DUNAREA DE SUD prin intermediul pliantelor, brosurilor si a paginii web		GAL	Compartiment administrativ	Raport de monitorizare	Materiale informative	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
30	Realizare monitorizare anuala a Planului de Dezvoltare Locala		GAL	Compartimentul administrativ		Raport anual de monitorizare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
31	Prezentarea raportului anual de monitorizare Consiliului Director al GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Proces - verbal	Membrii Consiliului Director	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
32	Emiterea unor propuneri de imbunatatire a Planului de Dezvoltare Locala de catre Consiliul Director		GAL	Consiliul Director		Raport cu propuneri de imbunatatire	Membrii Consiliului Director	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
33	Prezentarea rapoartelor cu propuneri de imbunatatire Adunarii Generale a GAL - DUNAREA DE SUD pentru a fi studiate		GAL	Secretar	Raport cu propuneri de imbunatatire	Aprobare / Respingere	Membrii Adunarii Generale a GAL - DUNAREA DE SUD	Secretariat GAL	Compartiment administrativ

34	Transmiterea Raportului anual de progres catre Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Scrisoare de inaintare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
35	Asigurarea publicitatii rezultatelor rapoartului de monitorizare anuala in teritoriul GAL - DUNAREA DE SUD prin intermediul pliantelor, brosurilor si a paginii web		GAL	Compartiment administrativ	Raport de monitorizare	Materiale informative	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
35	Implementarea masurilor de imbunatatire ca urmare a aprobarii acestora de catre Adunarea Generala a GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Raport asupra implementarii masurilor de imbunatatire	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	
36	Realizarea evaluarii ex-post a Planului de Dezvoltare Locala a GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Compartimentul administrativ		Raport monitorizare ex-post	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
37	Prezentarea raportului de monitorizare ex-post Consiliului Director al GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Proces - verbal	Membrii Consiliului Director	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
38	Emiterea unor propuneri de imbunatatire a Planului de Dezvoltare Locala de catre Consiliul Director		GAL	Consiliul Director		Raport cu propuneri de imbunatatire	Membrii Consiliului Director	Secretariat GAL	Compartiment administrativ

39	Prezentarea rapoartelor cu propuneri de imbunatatire Adunarii Generale a GAL - DUNAREA DE SUD pentru a fi studiate		GAL	Secretar	Raport cu propuneri de imbunatatire	Aprobare / Respingere	Membrii Adunarii Generale a GAL DUNAREA DE SUD	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
40	Transmiterea Raportului de monitorizare ex-post catre Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Scrisoare de inaintare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
41	Asigurarea publicitatii rezultatelor raportului de monitorizare ex-post in teritoriul GAL - DUNAREA DE SUD prin intermediul pliantelor, brosurilor si a paginii web		GAL	Compartiment administrativ	Raport de monitorizare	Materiale informative	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	Compartiment administrativ
41	Implementarea masurilor de imbunatatire ca urmare a aprobarii acestora de catre Adunarea Generala a GAL - DUNAREA DE SUD		GAL	Responsabil administrativ - Coordonatorul		Raport asupra implementarii masurilor de imbunatatire	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	

PISTA DE AUDIT - ACHIZITII PUBLICE SI PLATA

Nr crt	Activitate	Cine desfășoară activitatea		Responsabil	Document primit	Document generat	Cine semneaza documentul	Unde se arhiveaza	
		Extern	Intern					Arhiva fizica - original	copie
1	Emitere Hotarare privind aprobarea documentatiei de atribuire si numirea comisiei de evaluare a ofertelor in vederea atribuirii		GAL	Compartiment administrativ		Hotarare privind aprobarea documentatiei de atribuire si numirea comisiei de evaluare a ofertelor in vederea atribuirii	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
2	Emitere Nota justificativa privind alegerea procedurii de atribuire		GAL	Compartiment administrativ		Nota justificativa privind alegerea procedurii de atribuire	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
3	Elaborare Referat de necesitate si oportunitate, estimarea valorii contractului de achizitie publica		GAL	Compartiment administrativ		Referat de necesitate si oportunitate, estimarea valorii contractului de achizitie publica	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
4	Elaborarea Calendarului achizitiilor publice		GAL	Compartiment administrativ		Calendarul Achizitiilor publice	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-

5	Emitere Nota justificativa privind stabilirea criteriilor de selectie		GAL	Compartiment administrativ		Nota justificativa privind stabilirea cerintelor minime de calificare referitoare la situatia economica, financiara, tehnica si/sau profesionala ce trebuiesc indeplinite	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
6	Elaborare documentatiei de atribuire		GAL	Compartiment administrativ		Documentatia de atribuire pentru aplicarea procedurii de atribuire	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
7	Publicarea anuntului de participare pe SEAP		GAL	Compartiment administrativ		Anuntul de participare	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
8	Scrisoare inaintare	Firma participanta			Scrisoare inaintare Oferta tehnica si financiara, documente insotitoare		Firma participanta	Secretariat GAL	-
9	Declaratia de confidentialitate si impartialitate		GAL	Compartiment administrativ		Declaratia de confidentialitate si impartialitate	Membrii comisiei de evaluare a ofertelor	Secretariat GAL	-
10	Desfasurarea sedintei de deschidere a ofertelor si		Comisia de evaluare	Presedintele comisiei		Proces verbal al sedintei de deschidere a ofertelor	Membrii comisiei de evaluare a ofertelor	Secretariat GAL	-

	intocmirea procesului verbal								
11	Solicitarea clarificarilor si completarilor documentelor		Presedintele comisiei	Presedintele comisiei		Adresa de solicitare clarificari	Presedintele comisiei	Secretariat GAL	-
12	Raportului Procedurii		Comisia de evaluare	Comisia de evaluare		Raportul procedurii - incluzand si centralizator punctaj	Comisia de evaluare	Secretariat GAL	-
13	Comunicarea rezultatului procedurii		Comisia de evaluare	Comisia de evaluare		Adresa de comunicare rezultat	Comisia de evaluare	Secretariat GAL	-
14	Semnarea contractului de servicii	Firma castigatoare	Compartiment administrativ	Compartiment administrativ		Contract	Responsabil administrativ - Coordonatorul		-
15	Anunt de atribuire SEAP		Compartiment administrativ	Compartiment administrativ		Anunt de atribuire contract	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
16	Act aditional 1		Compartiment administrativ	Compartiment administrativ		Act aditional	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
17	Proces verbal de receptie	Firma castigatoare	GAL	Compartiment administrativ		Proces verbal de receptie	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Secretariat GAL	-
18	Factura fiscala	Firma castigatoare			Factura fiscala		Compartiment administrativ	Departamentul financiar	Compartiment administrativ

									trativ
19	Emitere Nota justificativa		Compartiment administrativ	Manager Proiect		Nota justificativa privind exercitarea CFP	Manager Proiect	Departamentul financiar	Secretariat GAL
20	Emitere Propunere de angajare		Compartiment administrativ	Manager Proiect		Propunere de angajare a cheltuiii	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Departamentul financiar	Secretariat GAL
21	Emitere Angajament bugetar a cheltuielii		Compartiment administrativ	Responsabil financiar		Angajament bugetar a cheltuielii	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Departamentul financiar	Secretariat GAL
22	Emitere Ordonantarea de plata		Compartiment administrativ	Responsabil financiar		Ordonantarea de plata	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Departamentul financiar	Secretariat GAL
23	Emitere Ordin de plata		Compartiment administrativ	Responsabil financiar		Ordin de plata	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Departamentul financiar	Secretariat GAL
24	Emitere Adresa catre Trezorerie		Compartiment administrativ	Responsabil financiar		Adresa catre Trezorerie solicitare efectuare plata	Responsabil administrativ - Coordonatorul	Departamentul financiar	Secretariat GAL
25	Extras de cont	Trezorerie			Extras de cont		Trezorerie	Departamentul financiar	Secretariat GAL

PARTEA A VIII-A : COOPERARE ȘI CREAREA ȘI IMPLEMENTAREA REȚELEI

III.5. Implicarea GAL-ului in actiunile de cooperare si RNDR

III.5.1. Cooperare

Măsura de cooperare este una dintre cele trei măsuri ale axei Leader. Cooperarea înseamnă mai mult decât interconectare. Aceasta încurajează și sprijină grupurile de acțiune locală să întreprindă o acțiune comună cu un alt grup Leader sau cu un grup care are o abordare similară, în alta regiune, sau chiar într-o țară terță.

Cooperarea este înțeleasă ca parte a strategiei de dezvoltare locală și nu ca un element adăugat strategiei deoarece reprezintă o modalitate de a extinde experiențele locale pentru îmbunătățirea strategiilor locale.

Colaborarea realizată dincolo de granițe a reprezentat un mod de a avea acces la informații și idei noi, de a învăța de la alte regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația și pentru dobândirea de competențe și noi mijloace de furnizare.

Deși cooperarea inter-regională și transnațională nu este întotdeauna simplă, poate reprezenta adesea cea mai importantă modalitate de obținere a rezultatelor privind inovația și construcția instituțională.

Integrarea unei dimensiuni transnaționale și interteritoriale inițiativelor locale sprijină de asemenea, crearea identității UE pe lângă cea locală, regională, națională.

Sprijinul și managementul activităților de cooperare necesită mai mult timp și solicită mai multe resurse pentru planificare și management. Statele membre trebuie pregătite să aloce resursele de asistență tehnică adecvate pentru acest scop.

Proiectele de cooperare concrete trebuie să aibă ca rezultat o valoare adăugată reală pentru teritoriu.

Modalitățile de sprijinire a proiectelor de cooperare diferă de la un stat membru la altul, dar este foarte important ca acestea să fie implementate cu condiția luării în considerare a naturii graduale a cooperării. Din punct de vedere procedural, cooperarea între GAL-uri are loc în două faze succesive:

1. Acțiuni de pre-dezvoltare. Aceste acțiuni preced proiectul de cooperare în vederea facilitării identificării partenerilor potențiali și sprijinirea realizării unei acțiuni comune.

2. Realizarea și implementarea unei acțiuni comune. Un parteneriat pentru cooperare trebuie încurajat pentru a lucra împreună la dezvoltarea unor produse comune; proiectele de cooperare nu sunt

simple schimburi de experienta. Partile trebuie sa se implice într-un proiect comun concret administrat de un GAL coordonator responsabil de activitatea de coordonare.

Cooperarea practica poate avea doua obiective, adesea complementare: obtinerea masei critice necesare unui proiect comun si identificarea complementaritatilor.

Prin Leader sunt disponibile doua tipuri de cooperare:

- Cooperarea inter-teritoriala – cooperarea între diferite zone rurale din cadrul unui stat membru. Poate avea loc între grupuri Leader si este de asemenea deschisa si altor grupuri locale prin folosirea unei abordari participative.
- Cooperarea transnationala: reprezinta cooperarea între grupurile Leader din cel putin 2 state membre, sau grupuri din tari terte ce urmaresc aceeasi abordare.

Prin intermediul acestei masuri se vor finanta proiecte de cooperare transnationala (între România si alte state membre sau nu) si inter-teritoriala (în cadrul României) între GAL-uri si alte grupuri/parteneriate, care functioneaza dupa principiul LEADER, parteneriate public-private selectate în cadrul Axei 3, conform art.59 e) din Regulamentul (CE) nr.1698/2005 sau oricaror alte grupuri rurale organizate dupa metoda LEADER (grupuri locale care sa aiba un rol activ în dezvoltarea rurala, sa fie organizate pe baza parteneriatului actorilor locali, grupuri de initiativa locala, micro-regiuni si alte parteneriate de tip LEADER, grupuri finantate prin Axa 4 din FEP) si recunoscute de statul membru.

Actiunile de cooperare sunt eligibile atunci când cel putin un partener reprezinta un GAL finantat prin axa LEADER.

Aceste proiecte vor fi implementate sub responsabilitatea unui GAL coordonator.

Doar proiectele si actiunile comune care corespund obiectivelor masurilor din Axa 1, 2 si 3 ale FEADR vor fi eligibile pentru sprijin.

Actiunile comune pot avea ca obiectiv si constructia institutionala: schimb de experienta si bune practici privind dezvoltarea locala prin publicatii comune, organizare de evenimente, proiecte de twinning (schimb de manageri de program si de personal) sau prin lucrari de dezvoltare comune sau coordonate în comun. Functionarea unei structuri comune este cea mai integrata forma de cooperare.

Aceasta masura, va fi facilitata de sprijin metodologic care se va baza, în principal, pe reseaua rurala din România si reseaua europeana. Responsabilitatile fiecarui partener vor fi detaliate în cadrul unui acord de cooperare, semnat de cele doua GAL-uri implicate în proiect, care trebuie sa contina referinte la un buget general planificat, obiectivele proiectului, activitatile pe care doresc sa le implementeze în comun în vederea realizarii acestora, rolul fiecarui partener si participarea financiara finala a fiecarui partener în cadrul proiectului.

În ceea ce priveste cooperarea transnationala, pot fi initiate proiecte comune cu tari non-UE, caz în care sunt eligibile pentru sprijin numai cheltuielile legate de teritoriile din cadrul UE.

În cazul cooperării între un GAL și alte grupuri sau parteneriate din state membre UE acordul de cooperare va trebui să prevadă ca fiecare partener să suporte cheltuielile în mod proporțional cu participarea sa la acțiunea comună.

Principalele categorii de cheltuieli eligibile sunt:

- cheltuieli pentru pregătirea proiectelor de cooperare – organizare misiuni tehnice, întâlniri, seminarii, activități de traducere și interpretare, multiplicare documente,
- cheltuieli de investiții pentru implementarea proiectelor comune
- cheltuieli pentru proiecte comune de instruire

Cheltuieli neeligibile - simplul schimb de experiență neconcretizat într-o acțiune comună (întrucât se poate finanta prin intermediul rețelei naționale de dezvoltare rurală). De asemenea, nu sunt eligibile cheltuielile legate de teritoriile din afara UE.

Cooperarea va fi lansată după desfășurarea primei proceduri de selecție a Grupurilor de Acțiune Locală. Proiectele de cooperare vor fi selectate de către:

A. Grupurile de Acțiune Locală, dacă au integrat în strategia lor de dezvoltare acțiuni de cooperare. În acest caz, criteriile de eligibilitate și de selecție vor fi elaborate și aplicate de către GAL și incluse în strategia de dezvoltare locală.

B. Autoritatea de Management, pentru celelalte GAL-uri care nu au prevăzut aceste acțiuni în strategia de dezvoltare locală. În acest caz, criteriile de selecție vor fi elaborate de Autoritatea de Management.

În ambele cazuri, proiectele de cooperare vor cuprinde următoarele aspecte:

a. Parteneriatul: tipul actorilor implicați, legăturile dintre responsabili de proiect și GAL – implicarea partenerilor locali în operațiunile prevăzute.

b. Integrarea în strategia teritoriului: integrarea în strategia teritorială, valoarea adăugată a proiectului, coordonarea cu alte acțiuni derulate, valorificarea experienței cooperării din afara teritoriului.

c. Tipul de proiect: Acțiuni comune concrete (mai mult decât o intenție și/sau un schimb de experiență).

d. Aspecte tehnice: fezabilitate tehnică, calendar, mecanismul de implementare, aspecte practice, metodologie și organizare, indicatori de monitorizare, managementul proiectului.

e. Aspecte financiare: buget realist si coerent, plan de finantare, deviz, fezabilitate financiara, implicarea diversilor actori.

Criterii de eligibilitate

- parteneriatele reprezinta GAL-uri sau sunt organizate în conformitate cu abordarea LEADER
- proiectele vor fi elaborate si implementate în comun
- coordonatorul este un GAL finantat prin axa LEADER
- activitatile sau proiectele corespund unei masuri sau mai multor masuri din FEADR
- valoarea proiectului (suma solicitata) sa se încadreze în limita financiara maxima stabilita (200.000 euro co-finantare publica, iar valoarea totala a investitiei nu va depasi 400.000 euro).

În ambele cazuri, prioritate vor avea proiectele de cooperare care:

- implica mai mult de doua GAL-uri din România
- implica un GAL din alt stat membru cu experienta Leader +
- includ activitati inovative
- combina obiectivele din diferite axe ale PNDR
- se adreseaza fermierilor de semi-subzistenta
- se adreseaza tinerilor din zona rurala
- respecta normele de mediu
- care urmaresc facilitarea implementarii acelor masuri din PNDR care vor avea ca beneficiari grupuri de producatori, asociatii, parteneriate, etc.

Selectia si aprobarea proiectelor de cooperare trebuie realizata în aceeași maniera ca celelalte proiecte, respectiv prin intermediul unui Comitet de Selectie organizat dupa caz, fie în cadrul GAL, fie în cadrul Autoritatii de Management. În cazul în care selectia proiectelor de cooperare este realizata de catre GAL, responsabilitatea pentru stabilirea calendarului de selectie va reveni acestuia, iar în cadrul AM selectarea proiectelor de cooperare va fi efectuata de 2 ori pe an în principiu în primul si ultimul semestru al anului, astfel încât ultimul proiect sa fie selectat înainte de 31 decembrie 2013.

GAL - **DUNAREA DE SUD** a derulat o activitate de cooperare transnationala in anul 2010, la invitația GAL-ului INTEGRAL din Spania. Astfel, reprezentanți ai potențialului GAL **DUNAREA DE SUD** au participat la un schimb de experiență pentru a analiza la fața locului rezultatele programului Leader.

Programul a început cu o vizita la sediul GAL Integral, în localitatea Bullas (provincia Murcia), constituit din 13 localități, Asoc.Tinerilor din Lorca, Asoc. Culturala, Asoc. Femeilor Progresiste si un reprezentant al Medilului si Comert, condus de dl. Cayetano Garcia Rosa care este si membru in Reteau Nationala de Dezvoltare Rurala. Cu această ocazie s-a vorbit despre programul LEADER în Spania. Mai înăi s-a început cu o abordare teoretică, ce a inclus:

- Dezvoltarea abilitatilor si competentelor in vederea implementarii Axei Leader;
- Realizarea unei analize diagnostic;
- Realizarea unei analizei SWOT;
- Formularea priorităților de dezvoltare in cadrul strategiilor de dezvoltare locala;
- Elaborarea bugetului necesar implementării acțiunilor propuse in strategie;
- Identificarea celor mai bune modalități de implementare, evaluare și monitorizare a activitatilor propuse in strategie.

În continuare au fost analizate obiectivele GAL-ului pe care îl reprezintă, subliniind că cele mai importante sunt:

- crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea economiei și creșterea nivelului de trai în mediul rural printr-o dezvoltare sustenabilă a mediului de afaceri local ;
- crearea de locuri de muncă și realizarea de programe de formare profesională pentru tineri, femei, agricultori și întreprinzători ;
- valorificarea și diversificarea produselor proprii ;
- protejarea și punerea în valoare a patrimoniului natural, conservarea și recuperarea patrimoniului istoric și cultural;
- crearea de produse turistice locale,
- cooperare nationala si internationala.

Una dintre cele mai importante realizări ale GAL-ului INTEGRAL este înființarea primului telecentru rural de muncă din Provincia Murcia. O particularitate unica este mizarea pe noua tehnologie pentru crearea de locuri de munca, lucru care favorizeaza atragerea tinerilor din teritoriu impiedicand

astfel migrarea lor spre zonele urbane. Comerțul Electronic și Centrul Virtual de Artizanat constituit de GAL Integral din Murcia, contribuie la cunoașterea teritoriului (informații turistice, culturale, publicitate și vânzarea produselor din zona, prin magazine virtuale) cu ajutorul paginilor web.

În urma acestor prezentări teoretice, reprezentanții români au adresat întrebări legate de modul de derulare a parteneriatelor public – privat în Spania, despre cum au sprijinit autoritățile locale mediul de afaceri și despre beneficiile pentru comunitatea care beneficiază de fonduri LEADER.

Experții spanioli au explicat că beneficiile trebuie privite dintr-o triplă perspectivă: a autorităților publice, a mediului privat și a cetățenilor și societății civile, deoarece prin proiectele dezvoltate agenții economice pot să aibă avantaje, autoritățile locale la fel prin creșterea veniturilor obținute din taxe și impozite locale, iar cetățenii prin crearea de noi locuri de muncă. Ulterior sau organizat două grupuri de lucru și cu ajutorul informațiilor obținute sau dezbatut teme referitoare la dezvoltarea rurală și creșterea calității vieții și au fost identificate proiecte utile pentru delegația română.

În continuarea schimbului de experiență s-au vizitat două dintre cele mai reprezentative investiții realizate cu ajutorul fondurilor LEADER.

- O fabrică de prelucrare a laptelui de capră din provincia Murcia, destinată să preia și să prelucereze toată producția din cadrul teritoriului GAL-ului Integral. Fabrica a fost înființată în anul 1989 ca o mică afacere de familie, cu doi asociați (doi frați), punând accent încă de la început pe calitate. În prezent, produsele sunt protejate prin intermediul « Mărcii de Origine » și sunt comercializate atât la nivel național, cât și internațional (Germania, SUA, Anglia, Finlanda, etc.). În 2010, fabrica are 8 angajați și 4 asociați (celor 2 frați li s-au unit încă doi), respecta rețetele tradiționale și produce sortimente de: brânză de capră în ulei de măsline, brânză proaspătă, brânză uscată (cașcaval), brânză în vin roșu. În anul 2003, la Madrid, a primit premiul de cea mai bună brânză spaniolă.

- Crama de la Tercia de Ulea (Murcia), situată în Bullas (Murcia). Originea cramei datează din secolul al XIII-lea, strugurii fiind prelucrați cu mijloace rudimentare, ce se află în prezent în muzeul organizat în incinta cramei, numit « La Casa de Labor ». În anul 2004, crama a obținut o finanțare Leader, în valoare de 71.395,64 euro, în cadrul unei investiții totale de 447.301,64 euro, ce a vizat modernizarea și extinderea sediului și capacităților de producție. În urma acestei investiții, fabrica are o capacitate de depozitare de 10.000 de litri de vin din sortimentele Sauvignon, Cabernet, Shiraz, Tempranillo. Rețeaua de distribuție este asigurată tot datorită GAL-ului INTEGRAL, care prin programul de dezvoltare a turismului rural pe teritoriul său a înființat magazine specializate în toată zona de nord-est a provinciei Murcia. Și acești producători au înțeles importanța protejării produselor și a mărcilor proprii și le-au înregistrat ca produse cu origine certificată. Vinul (roșu, roșu și dulce), produs în provincia Murcia, este cunoscut pe plan național, cât și internațional, datorită metodei unice de producere, ce îmbină metodele tradiționale cu noile tehnologii. Gazdele spaniole ne-au împărtășit totuși un secret: gustul unic este obținut prin păstrare și învechire în butoaie din lemn cu aroma de vanilie și piper negru. Producția anuală este de 60.000 de sticle vin.

Colaborarea realizată dincolo de granițe a reprezentat un mod de a avea acces la informații și idei noi, de a învăța de la alte regiuni sau țări, pentru a stimula și sprijini inovația și pentru a facilita dobândirea de competențe și noi mijloace de furnizare.

GAL – **DUNAREA DE SUD** intentioneaza sa derulaze activitati de cooperare internationala cu GAL-uri din Spania si in perioada de implementare a Planului de dezvoltare Locala.

In cadrul Planului de Dezvoltare Locala al GAL – **DUNAREA DE SUD** sunt propuse actiuni de cooperare internationala care au ca obiectiv transferul de know-how si bune practici in teritoriul GAL - **DUNAREA DE SUD**.

Astfel se intentioneaza realizarea unor actiuni de cooperare transnationala dupa cum sunt prezentate mai jos:

Nr. Crt.	Partenerul / Partenerii	Tematica cooperarii	Obiective	Valoarea proiectului / proiectelor de cooperare (euro)	Rezultate
1 Experiente de cooperare intreprinse					
1	GAL Integral - Murcia Spania	Stabilirea de legaturi cu un GAL din spatiul Uniunii Europene in cadrul caruia s-a implementat programul Leader	- Dobandirea de competente in elaborarea Planului de Dezvoltare Locala al GAL – DUNAREA DE SUD; - Stabilirea de legaturi in vederea derularii unor actiuni de cooperare transnationala viitoare		- S-au dobandit competente in elaborarea strategiei de dezvoltare locala; - S-au trasat liniile generale ale viitoarelor cooperari transnationale
2	GAL Campia Burnazului	Pasi pentru un acord public-privat eficient	Definitivarea acordului de parteneriat si gasirea de solutii comune in ceea ce priveste dezvoltarea celor doua zone participante in cadrul proiectului de cooperarea.	Fara valoare pecuniata	Asimilarea de noi cunostinte si bune practici si aplicarea lor in cadrul celor doua zone in care s-a realizat schimbul de experienta.
2. Intentii de cooperare					
1	-Gal Vedea- Gavanu Burdea(Romania) -Gal Integral (Spania)	-Agricultura; -Servicii pentru populatie; - Patrimoniu; -Mediu inconjurator	- Asimilarea de noi cunostinte si bune practici in ceea ce priveste agricultura, serviciile pentru populatie, patrimoniul si mediul inconjurator; - Dezvoltarea zonelor rurale implicate in cooperare prin adoptarea de masuri de interventie adaptate cerintelor internationale;	160.000 euro	Dezvoltare economica prin implementarea de bune practici
2	GAL – Ialomita Centrala: Cazanesti-Balaciu- Reviga	-Turism; - Patrimoniu; -Servicii sociale si mestesuguri locale;	- Promovarea turismului rural si identificarea de produse si traditii locale, promovarea agroturismului si a turismului cultural; - Recuperarea patrimoniului socio-cultural al comunitatilor locale (datinile si obiceiurile care	40.000 euro	Cresterea numarului de persoane ocupate in mediul rural si dezvoltarea nivelului de trai

			caracterizau în trecut viața rurală din această zonă) - Dezvoltarea serviciilor pentru populație; - Integrarea minoritatilor si stimularea implicarea femeilor in viata economica; - Promovarea si valorificarea resurselor artisanale si a traditiilor in comunitatile locale;		
3	GAL Delta Dunarii	-Valorificarea patrimoniului natural si protectia mediului;	- Dezvoltarea si valorificarea ariilor protejate prin schimb de bune practici; - Dezvoltarea tehnicilor de reciclare si compostare a deseurilor si producerea de energie verde;	40.000 euro	Valorificarea obiectivelor de patrimoniu natural

Proiectele de cooperare se vor implementa conform fisei tehnice a masurii 421 din cadrul axei LEADER si vor contine urmatoarele aspecte:

- Parteneriatul: tipul actorilor implicati, legaturile dintre responsabilii de proiect si GAL- implicarea partenerilor locali in actiunile prevazute;
- Integrarea in strategia teritoriului: integrarea in strategia teritoriala, valoarea adaugata a proiectului, coordonarea cu alte actiuni derulate, valorificarea experientei cooperarii din afara teritoriului.
- Tipul de proiect: Actiuni comune concrete (mai mult decat o intentie si/sau un schimb de experienta)
- Aspecte tehnice: fezabilitate tehnica, calendar, mecanismul de implementare, aspecte practice, metodologie si organizare, indicatori de monitorizare, managementul proiectului;
- Aspecte financiare: buget realist si coerent, plan de finantare, deviz, fezabilitate financiara, implicarea diversilor actori;

III.5.2 Crearea și implementarea rețelei

Conform art. 68 din Regulamentul CE nr.1698/2005, România va înființa Reteaua Nationala de Dezvoltare Rurala care va grupa, la nivel national, organizatiile si autoritatile implicate în procesul de dezvoltare rurala.

Functionarea Retelei Nationale de Dezvoltare Rurala va fi finantata prin componenta Asistenta Tehnica a Programului National de Dezvoltare Rurala, conform art. 66 (3) al Regulamentului Consiliului (EC) nr.1698 /2005.

Planul de actiune al RNDR a fost stabilit având în vedere actiunile obligatorii prevazute în Regulamentul (CE) nr.1698/2005, articolul 68, paragraful 2 (b), alte actiuni aditionale obligatorii care trebuie sa asigure realizarea obiectivelor prevazute în Planul National Strategic si respectiv, Programul

Dupa cum se poate observa din informatiile de mai sus, GAL – DUNAREA DE SUD indeplineste criteriului de selectie nr. SCS 3.2.2. fixat de Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale prin prevederea actiunilor de cooperare transnationala in cadrul Planului de Dezvoltare Locala.

National de Dezvoltare Rurala, precum si actiuni ce vor fi realizate în functie de nevoile identificate pe parcursul implementarii.

În acest context, RNDR urmareste asigurarea îmbunatatirii guvernantei locale, îmbunatatirea capacitatilor de management si planificare a persoanelor implicate în implementarea PNDR si a capacitatii de parteneriat între teritorii si actorii implicati în dezvoltarea rurala, diseminarea bunelor practici si a cunostintelor.

În ceea ce priveste participarea în RNDR, GAL - **DUNAREA DE SUD** se va implica în mod activ în canalizarea energiei tuturor actorilor locali în procesul de dezvoltare rurala si promovarea unui flux eficient de informatii, schimburi de idei si bune practici. Finalitatea acestor actiuni este inscrisa si în obiectivele GAL – **DUNAREA DE SUD**, si aceasta este:

- Crearea unei economii agricole bazata pe exploatatii moderne si prietenoase cu mediul;
- Dezvoltarea unei agriculturi care sa favorizeze biodiversitatea si conservarea mediului;
- Îmbunatatirea calitatii vietii în spatiul rural;
- Îmbunatatirea guvernantei locale în vederea crearii si implementarii Planului de Dezvoltare Locala.

GAL – **DUNAREA DE SUD** se va inscrie la forumul national permanent on line de discutii pentru parteneriate, prin intermediul caruia toti actorii implicati în dezvoltarea rurala din România își vor putea exprima opiniile si sugestiile privind dezvoltarea zonelor rurale în legatura cu stadiul de implementare al PNDR. De asemenea va participa la programele de instruire pentru Grupurile de Actiune Locala si va solicita informatii si asistenta tehnica pentru realizarea actiunilor de cooperare inter-teritoriala si transnationala.

Atragerea populatiei si a actorilor local în procesul de implementare al RNDR la nivelul GAL - **DUNAREA DE SUD** se va realiza pentru intregul teritoriu. Astfel prezentam mai jos aria teritoriala în care se vor derula activitati de constituire si dezvoltare a RNDR. De aceasta activitate sdunt responsabile toate organismele de decizie de la nivelul GAL - **DUNAREA DE SUD**, si în mod special animatorii.

TERITORIUL GAL - **DUNAREA DE SUD**, RESPONSABIL DE DEZVOLTAREA RNDR este prezentat în tabelul de mai jos

Acti vitatile prezentate	Codul comunelor INSSE	Numele localității			Nr. locuitori		Suprafața totală	Densitate
		Comune	Orașe	Sate	Din orașe	Din total teritoriu	km ²	loc./km ²
	154460	Suhaia		Suhaia		2.529	74,85	33,79
	155118	Fântânele		Fantanele		1.903	44,24	43,02
	154914	Viișoara		Viisoara		2.037	42,53	47,90
	153561	Piatra		Piatra		3.468	74,50	46,55
	153124	Lisa		Lisa, Vânători		2.342	76,41	30,65
	154139	Seaca		Seaca, Năvodari		2.671	89,77	29,75
	154736	Traian		Traian		1.930	52,51	36,75
	152662	Crângu		Crângu, Secara		1.604	35,28	45,46
	152993	Frumoasa		Păuleasa, Frumosa		2.374	47,47	50,01
	154380	Smârdioasa		Smârdioasa, Șoimu		2.529	34,00	74,38
	153106	Izvoarele		Izvoarele		2.846	41,09	69,26
	155109	Dracea		Dracea, Zlata, Florica		1.864	49,67	37,53
	152234	Bragadiru		Bragadiru		4.241	72,41	58,57
	152314	Bujoru		Bujoru		1.766	31,53	56,01
	153400	Năsturelu		Năsturelu, Zimnicele		2.782	70,91	39,23
	153589	Pietroșani		Pietrosani		3.023	113,81	26,56
	103194	Gaujani		Găujani, Pietrișu, Cetățuia		2.560	81,02	31,60
	Total GAL				0	42.469	1.032,00	41,15
	% loc. orașe din total loc. (≤25%)	-	-	-	-	-	-	0,00

Dupa cum se poate observa intregul teritoriu al GAL - **DUNAREA DE SUD** este implicat in crearea si dezvoltarea RNDR.